

โครงการจัดทำสื่อ ๒๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ รายวิชาภาษาไทย

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ รายวิชาภาษาไทย

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำนำ

ตามที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้จัดทำสื่อการเรียนรู้เป็นชุดการเรียนรู้สมบูรณ์แบบ (Comprehensive Learning Package) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเน้นการใช้บริบทชีวิตจริงของผู้เรียนและชุมชนเป็นฐานในการเรียน ทำการบูรณาการสาระตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต ตามแนวพระราชดำริ ที่ทรงแนะนำให้ใช้โครงการศึกษาทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำชุดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่อิงมาตรฐานและเชื่อมโยงไปสู่สมรรถนะ เน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมผู้เรียนรอบด้าน ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าต่อเนื่องในลักษณะการเรียนรู้ตามความสนใจได้ และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และแยกเป็นภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ทั้ง ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสารชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ครู อาจารย์ นักวิชาการ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ

โครงสร้างของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
แนวทางการจัดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

โครงสร้างรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรียงถ้อยร้อยอักษร

วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย

วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชื่อถือ

วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังกะสีอันทักทาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรียงถ้อยร้อยอักษร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๑)	๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๑)	๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๒)	๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๓)	๑๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๑)	๑๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๒)	๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๓)	๓๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๔)	๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๕)	๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๑)	๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๒)	๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๓)	๕๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๔)	๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๕)	๖๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๖)	๖๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๑)	๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๒)	๘๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๓)	๙๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๑)	๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒)	๑๐๔

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย (ต่อ)

แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๓)	๑๑๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๔)	๑๒๘
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕)	๑๓๖
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๖)	๑๔๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เล่าขานวีรชน (๑)	๑๔๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าขานวีรชน (๒)	๑๕๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๑)	๑๕๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๒)	๑๖๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๓)	๑๖๙
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๑)	๑๗๔
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๒)	๑๗๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้ำใจให้เชื่อถือ

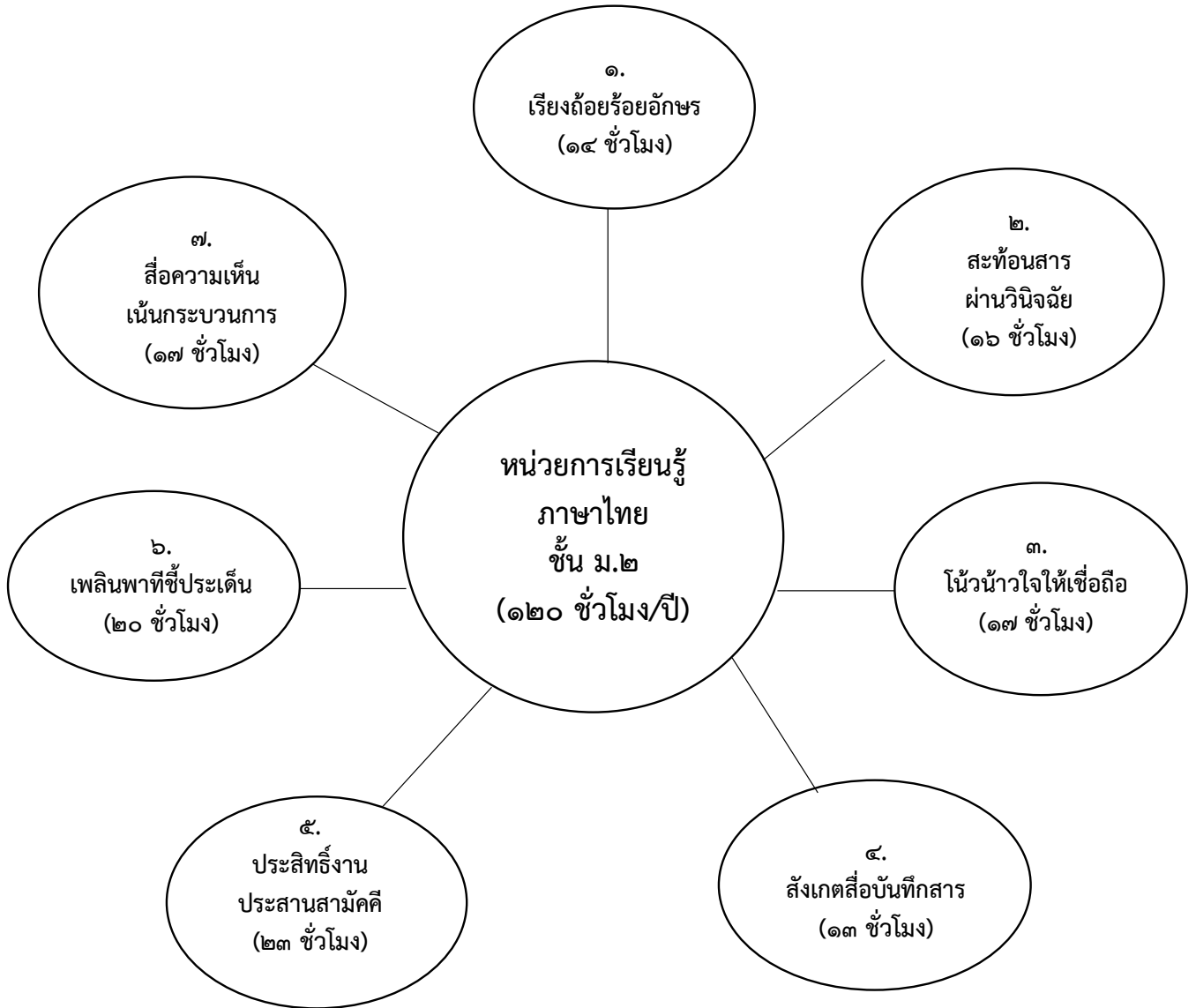
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๑)	๑๘๕
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๒)	๑๘๖
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๓)	๑๙๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ผ่านโคลงกาพย์	๒๐๔
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พินิจบาติและสันสกฤต (๑)	๒๑๐
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พินิจบาติและสันสกฤต (๒)	๒๒๑
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๑)	๒๒๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๒)	๒๓๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๓)	๒๕๔
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๔)	๒๗๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๕)	๒๘๗
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๖)	๓๐๐
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สุขสันต์กับเรื่องสั้น (๑)	๓๑๑
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สุขสันต์กับเรื่องสั้น (๒)	๓๒๖
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้ำใจ (๑)	๓๓๓
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้ำใจ (๒)	๓๓๙
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้ำใจ (๓)	๓๔๘
แผนการจัดเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้ำใจ (๔)	๓๕๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังกะสีฉบับที่กสาร	๓๖๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๑)	๓๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๒)	๓๗๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๓)	๓๗๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๔)	๓๗๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ยลยินธรรมชาติ (๑)	๓๘๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลยินธรรมชาติ (๒)	๓๙๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๑)	๔๐๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๒)	๔๑๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง นำนำบันทึก (๑)	๔๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นำนำบันทึก (๒)	๔๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง นำนำบันทึก (๓)	๔๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำนำบันทึก (๔)	๔๔๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำนำบันทึก (๕)	๔๔๔

คณะผู้จัดทำ

โครงสร้างของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดการเรียนรู้

ภาคเรียนที่ ๑			ภาคเรียนที่ ๒		
ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑.	เรียงถ้อยร้อยอักษร	๑๔	๕.	ประสิทธิงานประสานสามัคคี	๒๓
๒.	สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย	๑๖	๖.	เพลินพาที่ซึ่ประเด็น	๒๐
๓.	โน้มน้าวใจให้เชื่อถือ	๑๗	๗.	สื่อความเห็นเน้นกระบวนการ	๑๗
๔.	สังเกตสื่อบันทึกสาร	๑๓	รวม		๖๐
รวม		๖๐			
รวมตลอดปี ๑๒๐ ชั่วโมง					

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ การอ่านจับใจความ การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี เรื่อง ศิลปจารึกหลักที่ ๑ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร โคลงสุภาสิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง การท่องจำบทอาขยานจากวรรณคดีเรื่องโคลงภาพพระราชพงศาวดาร การอ่านบทอ่านในหนังสือเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หนังสือตามความสนใจ และสื่อสารสนเทศต่าง ๆ หลักการคัดลายมือบทอาขยาน เป็นลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนบรรยายและพรรณนา เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า หลักการพูดสรุปใจความสำคัญ การพูดวิเคราะห์ การพูดวิจารณ์ การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ คำสมาส ลักษณะประโยคสามัญ ประโยคกรรม ประโยคซ้อน คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ภาษาและบูรณาการทักษะสัมพันธ์ การฝึกปฏิบัติการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ และการศึกษา ค้นคว้า การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล กระบวนการ วิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ ความหมาย และกระบวนการ ด้านการสื่อสาร โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์ ตลอดจนวรรณคดีและวรรณกรรมไทย สามารถนำข้อคิด และทักษะที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง มีมารยาทในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร ตระหนักถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของภาษาไทยในฐานะสมบัติของชาติ และตระหนักถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของวรรณคดีและวรรณกรรมไทยในฐานะมรดก ทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้สำหรับพัฒนาความรู้ ทักษะการอ่าน และทักษะชีวิต

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๑	ท ๑.๑ ม.๒/๒	ท ๑.๑ ม.๒/๓	ท ๑.๑ ม.๒/๔	ท ๑.๑ ม.๒/๕
ท ๑.๑ ม.๒/๖	ท ๑.๑ ม.๒/๗	ท ๑.๑ ม.๒/๘		
ท ๒.๑ ม.๒/๑	ท ๒.๑ ม.๒/๒	ท ๒.๑ ม.๒/๕	ท ๒.๑ ม.๒/๘	
ท ๓.๑ ม.๒/๑	ท ๓.๑ ม.๒/๒	ท ๓.๑ ม.๒/๕	ท ๓.๑ ม.๒/๖	
ท ๔.๑ ม.๒/๑	ท ๔.๑ ม.๒/๒	ท ๔.๑ ม.๒/๕		
ท ๕.๑ ม.๒/๑	ท ๕.๑ ม.๒/๒	ท ๕.๑ ม.๒/๓	ท ๕.๑ ม.๒/๔	ท ๕.๑ ม.๒/๕

รวมทั้งหมด ๒๔ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	เรื่องถ้อยร้อยอักษร	ท ๑.๑ ม.๒/๑ ท ๑.๑ ม.๒/๒ ท ๑.๑ ม.๒/๓ ท ๑.๑ ม.๒/๔ ท ๑.๑ ม.๒/๕ ท ๑.๑ ม.๒/๖ ท ๑.๑ ม.๒/๗ ท ๑.๑ ม.๒/๘ ท ๒.๑ ม.๒/๕ ท ๒.๑ ม.๒/๗ ท ๒.๑ ม.๒/๘ ท ๓.๑ ม.๒/๑ ท ๓.๑ ม.๒/๒ ท ๓.๑ ม.๒/๕ ท ๓.๑ ม.๒/๖ ท ๔.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๑ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓	☐ การจัดการตนเอง ☒ การสื่อสาร ☐ การรวมพลังทำงานเป็นทีม ☒ การคิดขั้นสูง ☐ การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	- วรรณคดีเรื่องศิลาจารึกหลักที่ ๑ - การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีวรรณกรรม - การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา - การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน - มารยาทในการอ่าน - การเขียนรายงานจากการศึกษาการศึกษาค้นคว้า - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล - มารยาทในการเขียน - การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู - การพูดวิเคราะห์วิจารณ์ จากเรื่องทั้งฟังและดู	การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและการอ่านจับใจความ จากวรรณคดีที่ให้อ่านออกเสียงอย่างถูกต้องและทำให้เข้าใจเนื้อหาเพื่อนำไปต่อยอดในการวิเคราะห์คุณค่าที่ได้จากการอ่าน การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้าที่ได้รับความรู้ใหม่ๆ จาก การอ่าน ฟัง และดู และทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้ามาเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความรู้ แสดงความคิดเห็น และเขียนโต้แย้งในสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล การเขียนสรุปสาระสำคัญ จากสิ่งที่ฟังและดู ทำให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ และทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดประเมินเนื้อเรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากสิ่งที่ฟังและดูทำให้เกิดการคิด	๑๔	๑๕

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๒	สะท้อนสารผ่านวินิจัย	ท ๑.๑ ม.๒/๑ ท ๑.๑ ม.๒/๒ ท ๑.๑ ม.๒/๓ ท ๑.๑ ม.๒/๔ ท ๑.๑ ม.๒/๕ ท ๑.๑ ม.๒/๖ ท ๑.๑ ม.๒/๗ ท ๑.๑ ม.๒/๘ ท ๒.๑ ม.๒/๑ ท ๒.๑ ม.๒/๒	☐ การจัดการตนเอง ☒ การสื่อสาร ☐ การรวมพลังทำงาน เป็นทีม ☒ การคิดขั้นสูง ☐ การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	- การบูรณาการงานการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด - ลักษณะของประโยคใน ภาษาไทย ได้แก่ ประโยค สามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน	และวิเคราะห์สารที่ได้รับอย่าง ละเอียดถี่ถ้วน ทั้งยังเกิด การแลกเปลี่ยนข้อมูลและ ข้อคิดเห็นทำให้เกิดเป็นประเด็น ที่น่าสนใจและเกิดความรู้ใหม่ การวิเคราะห์ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน ทำให้เข้าใจโครงสร้างของ ประโยค สามารถเรียบเรียง และใช้ประโยคในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง	๑๖	๑๕
				- วรรณคดีเรื่องโคลงภาพ พระราชนิพนธ์คาวดาร - การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม - บทอาขยานที่มีคุณค่า ตามที่กำหนด - การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความ จากวรรณคดีในบทเรียน	การอ่านออกเสียงและการอ่าน จับใจความจากวรรณคดีทำให้ อ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้อง และทำให้เข้าใจเนื้อหาเพื่อนำไป ต่อยอดในการวิเคราะห์คุณค่า ที่ได้จากการอ่าน การท่องจำบทอาขยานและ การคัดลายมือบทอาขยานทำให้ เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของ บทอาขยานมากยิ่งขึ้น การเขียนบรรยายและ		

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ท ๒.๑ ม.๒/๗ ท ๒.๑ ม.๒/๘ ท ๓.๑ ม.๒/๑ ท ๓.๑ ม.๒/๒ ท ๓.๑ ม.๒/๖ ท ๕.๑ ม.๒/๑ ท ๕.๑ ม.๒/๒ ท ๕.๑ ม.๒/๓ ท ๕.๑ ม.๒/๔ ท ๕.๑ ม.๒/๕		<ul style="list-style-type: none"> - มารยาทในการอ่าน - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย - การเขียนบรรยายและพรรณนา - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล - มารยาทในการเขียน - การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู - การพูดวิเคราะห์วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด 	<p>พรณมาจากกรอ่านวรรณคดีทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้นและทำให้พัฒนากระบวนการคิดและการลำดับเมื่อเรื่องอย่างเป็นระบบและเขียนสื่อสารออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดประเมินเรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากสิ่งที่ได้ฟังและดูทำให้เกิดการคิดและวิเคราะห์สารที่ได้รับอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งยังเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นจึงทำให้เกิดเป็นประเด็นที่น่าสนใจและเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่</p>		

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๓	ใฝ่เรียนรู้ให้เชิดชื่อ		☐ การจัดการตนเอง ☒ การสื่อสาร ☐ การรวมพลังทำงานเป็นทีม ☒ การคิดขั้นสูง ☐ การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	- วรรณคดีเรื่องโคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม - การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความ จากวรรณคดีในบทเรียน - มารยาทในการอ่าน - การเขียนบรรยาย และพรรณนา - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล - มารยาทในการเขียน - การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู - การพูดวิเคราะห์วิจารณ์	การอ่านออกเสียงและ การอ่านจับใจความจากวรรณคดี ทำให้อ่านอย่างถูกต้องและทำให้อ่านเข้าใจเนื้อหาเพื่อนำไปต่อยอดในการวิเคราะห์คุณค่าที่ได้จากการอ่าน การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดประเมินเรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากสิ่งที่ได้ฟังและดูทำให้เกิดการคิด และวิเคราะห์สารที่ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งยังเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นซึ่งทำให้เกิดเป็นประเด็นที่น่าสนใจและเกิดองค์ความรู้ใหม่ การเขียนสรุปเรื่องจาก การอ่านและถ่ายทอดออกมา เป็นภาพวาดทำให้เข้าใจเนื้อหา ได้ดีขึ้น การพูดนำเสนอผลงาน จากการวิเคราะห์และ ถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมชั้นได้รับฟัง	๑๗	๒๐

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	สังเกตสื่อบันทึกสาร	ท ๑.๑ ม.๒/๑ ท ๑.๑ ม.๒/๒ ท ๑.๑ ม.๒/๓ ท ๑.๑ ม.๒/๔ ท ๑.๑ ม.๒/๕ ท ๑.๑ ม.๒/๖ ท ๑.๑ ม.๒/๗ ท ๑.๑ ม.๒/๘ ท ๒.๑ ม.๒/๑ ท ๒.๑ ม.๒/๓ ท ๒.๑ ม.๒/๗ ท ๒.๑ ม.๒/๘	□ การจัดการตนเอง ☒ การสื่อสาร □ การรวมพลังทำงาน เป็นทีม ☒ การคิดขั้นสูง □ การเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	- วรรณคดีเรื่อง กาพย์ ห่อโคลงประพาสธารทองแดง - การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม - บทอาขยานที่มีคุณค่า ตามที่กำหนด - การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความ จากวรรณคดี - มารยาทในการอ่าน - การคัดลายมือตัวบรรจง	มุมมองในการอ่าน เป็น การแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำให้ ได้รับความรู้ที่หลากหลาย การตั้งนิทานพร้อมวาด ภาพประกอบทำให้เกิด การพัฒนาทักษะกระบวนการคิด อย่างสร้างสรรค์ และทำให้เกิด กระบวนการเชื่อมโยงความรู้ อย่างมีเหตุผล	๑๓	๒๐

โครงสร้างรายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ	สาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท ๓.๑ ม.๒/๑ ท ๓.๑ ม.๒/๒ ท ๓.๑ ม.๒/๓ ท ๓.๑ ม.๒/๔ ท ๓.๑ ม.๒/๖ ท ๔.๑ ม.๒/๑ ท ๔.๑ ม.๒/๒ ท ๔.๑ ม.๒/๓ ท ๔.๑ ม.๒/๔ ท ๔.๑ ม.๒/๕		<p>บทอาขยานครั้งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรียงความ - การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ <p>ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - มารยาทในการเขียน - การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู - การพูดวิเคราะห์วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู - การพูดรายงานการศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด 	<p>จุดมุ่งหมายของการเขียนได้ การพูดนำเสนอจากการศึกษา ค้นคว้าทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำให้ความรู้กว้างขวางและ ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น</p> <p>การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดประเมินเนื้อเรื่อง การพูด วิเคราะห์และวิจารณ์จากสิ่งที่ได้ ฟังและดูทำให้เกิดการคิดและ วิเคราะห์สาระที่สารที่ได้รับอย่าง ละเอียดถี่ถ้วน ทั้งยังเกิด การแลกเปลี่ยนข้อมูลและ ข้อคิดเห็นจึงทำให้เกิดเป็น ประเด็นที่น่าสนใจและเกิดเป็น องค์ความรู้ใหม่ในการต่อยอด ความรู้</p>		
รวมตลอดภาคเรียน							
						๖๐	๓๐*

*หมายเหตุ น้ำหนักคะแนน ๗๐ คะแนน คือ คะแนนเก็บ อีก ๓๐ คะแนน คือ คะแนนสอบกลางภาค ๑๕ คะแนน และสอบปลายภาค ๑๕ คะแนน

หน่วยที่ ๑ เรียงถ้อยร้อยอักษร

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเข้าใจ (On Life)	การประเมินผล	การประเมินผล	การประเมินผล	การประเมินผล		การรู้จำ	การสื่อสาร	การแก้ปัญหา	การเชื่อมโยง	การเชื่อมโยง		
๑.	ประโยคสื่อสาร (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	ประโยค	✓	✓	-	✓	-	-	
๒.	ประโยคสื่อสาร (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ประโยค	✓	✓	-	✓	-	-	
๓.	ประโยคสื่อสาร (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	ประโยค	✓	✓	-	✓	-	-	
๔.	รอยจารแห่งแผ่นดิน (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	ศิลาจารึกหลักที่ ๑	-	✓	-	✓	-	-	
๕.	รอยจารแห่งแผ่นดิน (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ศิลาจารึกหลักที่ ๑	-	✓	-	✓	-	-	
๖.	รอยจารแห่งแผ่นดิน (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	ศิลาจารึกหลักที่ ๑	-	✓	-	✓	-	-	

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความรู้ (On Life)	การประเมิน	การปฏิบัติ	การประเมิน	ความรู้		๑๖-๑๗-๑๘-๑๙-๒๐-๒๑-๒๒-๒๓-๒๔-๒๕-๒๖-๒๗-๒๘-๒๙-๓๐-๓๑-๓๒-๓๓-๓๔-๓๕-๓๖-๓๗-๓๘-๓๙-๔๐-๔๑-๔๒-๔๓-๔๔-๔๕-๔๖-๔๗-๔๘-๔๙-๕๐	๕๑-๕๒-๕๓-๕๔-๕๕-๕๖-๕๗-๕๘-๕๙-๖๐	๖๑-๖๒-๖๓-๖๔-๖๕-๖๖-๖๗-๖๘-๖๙-๗๐	๗๑-๗๒-๗๓-๗๔-๗๕-๗๖-๗๗-๗๘-๗๙-๘๐	๘๑-๘๒-๘๓-๘๔-๘๕-๘๖-๘๗-๘๘-๘๙-๙๐		
๗.	รอยจารแห่งแผ่นดิน (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	ศัลยาภิธานศัพท์ที่ ๑	-	✓	-	-	-	-	-
๘.	ยลยนิคุณค่าศิลาจารึก	✓	✓	✓	✓	✓	ศัลยาภิธานศัพท์ที่ ๑	-	✓	-	-	-	-	-
๙.	ศึกษาศิลปะการเขียน	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนสื่อสาร	-	✓	-	-	-	-	-
๑๐.	เรียนรู้เรื่องเรียงความ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนเรียงความ	-	✓	-	-	-	-	-
๑๑.	เรียนรู้เรื่องเรียงความ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนเรียงความ	-	✓	-	-	-	-	-
๑๒.	เรียนรู้เรื่องเรียงความ (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนเรียงความ	-	✓	-	-	-	-	-

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเชื่อมโยง (On Life)	กระบวนการเรียนรู้	การประเมินผล	การวัดผล	การวัดผล		การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล		
๑๓.	เรียนรู้เรื่องเรียงความ (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนเรียงความ	การวัดผล	✓	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	
๑๔.	เรียนรู้เรื่องเรียงความ (๕)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนเรียงความ	การวัดผล	✓	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	

หน่วยที่ ๒ สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย

แผนก	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเชื่อมโยง (On life)	การบูรณาการ	กิจกรรมการเรียนรู้	ภาระงาน	ความรู้		การรู้คิด	การปฏิบัติ	การรู้เท่าทัน	การรู้คิด	การรู้เท่าทัน		
๑.	แจกแจงข้อมูล (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น	✓	✓	-	✓	-	-	
๒.	แจกแจงข้อมูล (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น	✓	✓	-	✓	-	-	
๓.	แจกแจงข้อมูล (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น	✓	✓	-	✓	-	-	
๔.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	✓	-	-	
๕.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	✓	-	-	

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ
		ความเชื่อมโยง (On Life)	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความรู้		การรู้คิด	การรู้ปฏิบัติ	การรู้สื่อสาร	การรู้แก้ปัญหา	การรู้เชื่อมโยง	
๖.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๗.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๘.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๙.	เพิ่มพูนพงศาวดาร (๖)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๑๐.	เล่าขานวีรชน (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๑๑.	เล่าขานวีรชน (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	-	✓	-	-	-	
๑๒.	สืบค้นให้ศิษย์ชาย (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	-	✓	-	-	-	

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเข้าใจ (On Life)	ระบบระเบียบ	การบูรณาการ	การบูรณาการ	การบูรณาการ		การบูรณาการ	การบูรณาการ	การบูรณาการ	การบูรณาการ	การบูรณาการ		
๑๓.	สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	การแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	✓	✓	✓	✓	-	-	-
๑๔.	สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	การแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	✓	✓	✓	✓	-	-	-
๑๕.	สรรพสารวิเคราะห์ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	ข้อมูลที่ป็นข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	✓	✓	✓	✓	-	-	-
๑๖.	สรรพสารวิเคราะห์ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ข้อมูลที่ป็นข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	✓	✓	✓	✓	-	-	-

หน่วยที่ ๓ โฉมหน้าใจให้เชื่อถือ

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเชื่อมโยง (On Life)	การบูรณาการ	กิจกรรมการเรียนรู้	การเรียนรู้รายสัปดาห์	ความเชื่อมโยงของหน่วย		การวัดประเมินผล	การวัดผลสัมฤทธิ์	การวัดผลสัมฤทธิ์	การวัดผลสัมฤทธิ์	การวัดผลสัมฤทธิ์		
๑.	เล่าเรียนเขียนอ่าน (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การโน้มน้าวใจ	-	✓	-	✓	-	✓	
๒.	เล่าเรียนเขียนอ่าน (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนจดหมายกิจวัตร	-	✓	-	✓	-	✓	
๓.	เล่าเรียนเขียนอ่าน (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนจดหมายกิจวัตร	-	✓	-	✓	-	✓	
๔.	ผ่านโคลงกาพย์ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพดี พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	✓	-	✓	
๕.	ผ่านโคลงกาพย์ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพดี พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	✓	-	✓	

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ
		ความคุ้มค่า (On Life)	แบบประเมิน	การบูรณาการ	การประเมินผล	ความยั่งยืนของผลงาน		การรู้	การสื่อสาร	การแก้ปัญหา	การประเมินผล	การบูรณาการ	
๖.	ผ่านโคลงภาพ (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพชุด พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	-	-	
๗.	บาลีสันสกฤตน่ารู้ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพชุด พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	-	-	
๘.	บาลีสันสกฤตน่ารู้ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพชุด พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	-	-	
๙.	บาลีสันสกฤตน่ารู้ (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพชุด พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	-	-	
๑๐.	บาลีสันสกฤตน่ารู้ (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพชุด พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	-	✓	-	-	-	

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ	
		ความเชื่อมโยง (On Life)	กระบวนการ	กิจกรรมการเรียนรู้	วัดผลประเมินผล	ความเข้มแข็งของชุมชน		๑๑.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗	๑๑.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗	๑๑.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗	๑๑.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗	๑๑.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗.๑๗		
๑๑.	บาสัณสกฤตนำรู้ (๕)	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพิต พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	✓	-	-	✓	-	-	-
๑๒.	เขติชุกุดำ	✓	✓	✓	✓	✓	โคลงสุภาพิต พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	✓	-	-	✓	-	-	-
๑๓.	พิจารณาเรื่องสั้น (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	เรื่องสั้น	✓	-	-	✓	-	-	-
๑๔.	พิจารณาเรื่องสั้น (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	เรื่องสั้น	✓	-	-	✓	-	-	-
๑๕.	มุ่มมั่นในหัวใจ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การพูดโน้มน้าวใจ	✓	-	-	✓	-	-	-

หน่วยที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ		
		ความเชื่อมโยง (On Life)	การบูรณาการ	กิจกรรมการเรียนรู้	การเรียนรู้รายสัปดาห์	ความเชื่อมโยงของหน่วย		การรู้เท่าทันสื่อ	การสื่อสาร	การร่วมมือกันทำงาน	การคิดขั้นสูง	การแก้ปัญหา			
๑.	โหวตวรรณศิลป์ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบรรยาย	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๒.	โหวตวรรณศิลป์ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนพรรณนา	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๓.	โหวตวรรณศิลป์ (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบรรยาย	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๔.	โหวตวรรณศิลป์ (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนพรรณนา	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๕.	ยลอินทรมหาชาติ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	ภาพถ่ายสื่อโคลงประพาสธารทองแดง	-	-	✓	-	✓	-	-	-

แผนที่	ชื่อแผน	ประเด็นพิจารณาการทำหน่วย					สาระการเรียนรู้	สมรรถนะ					หมายเหตุ			
		ความรู้ (On life)	ระบบเศรษฐกิจ	ระบบการบริการ	ความรู้ (On life)	ความรู้ (On life)		ความรู้ (On life)	ความรู้ (On life)	ความรู้ (On life)	ความรู้ (On life)	ความรู้ (On life)				
๖.	ยึดอินทรรวมชาติ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ภาพถ่ายสื่อโคลงประพาสธารทองแดง	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๗.	ฉลาดใช้คำ (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	คำลักษณะนาม	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๘.	ฉลาดใช้คำ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	คำบุพบท	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๙.	ล่านำบันทึก (๑)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบันทึกความรู	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๑๐.	ล่านำบันทึก (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบันทึกความรู	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๑๑.	ล่านำบันทึก (๓)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบันทึกความรู	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๑๒.	ล่านำบันทึก (๔)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบันทึกความรู	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
๑๓.	ล่านำบันทึก (๕)	✓	✓	✓	✓	✓	การเขียนบันทึกความรู	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ “เรียงถ้อยร้อยอักษร”

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ประโยค คือ ข้อความที่สื่อสารได้เรื่องราว ทำให้รู้ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการบอกเล่าเรื่อง อะไร ประโยคประกอบด้วยวลี ๒ ส่วน เรียกว่า นามวลี ทำหน้าที่เป็นภาคประธาน และกริยวลีทำหน้าที่เป็นภาคแสดง ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน คือ ประโยคที่มีโครงสร้างพื้นฐานเป็นประโยค ที่ไม่มีประโยคย่อย ส่วนประโยครวม คือ ประโยคที่รวมประโยคเล็ก ๆ หลากประโยค เข้าเป็นประโยคเดียวกัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของประโยคสามัญ และประโยครวม</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังนี้ - รูปแบบการสื่อสารที่นักเรียนใช้บ่อยมากที่สุด แนวคำตอบ การพูด/การเขียน - การสื่อสารมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไรบ้าง แนวคำตอบ - ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร - ทำให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เพื่อสร้างความเข้าใจในการเรียน - สร้างความเพลิดเพลิน)</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแต่งประโยค คนละ ๑ ประโยค โดยให้มีสิ่งของ ที่พบในชีวิตประจำวันเป็นคำอยู่ในประโยค ๒. นักเรียนอาสาสมัครพูดประโยคที่แต่งให้เพื่อน ๆ ฟัง จากนั้น เพื่อน ๆ ร่วมกันวิเคราะห์ประโยคที่แต่งให้เป็นประเด็น</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ใบความรู้ “ประโยค” ๒. ใบงาน “ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญ กับประโยครวม” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญ กับประโยครวม” การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	--	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ประโยคสามัญ และประโยคกรรม</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>“ใครทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร”</p> <p>๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “ประโยค” จากนั้นสรุปความรู้ร่วมกัน</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญกับประโยคกรรม”</p> <p>๕. นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ร่วมกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความแตกต่างระหว่าง “ประโยคสามัญ” และ “ประโยคกรรม”</p>	

ใบความรู้ “ประโยค”

ประโยค คือ ข้อความที่สื่อสารได้เรื่องราว ทำให้รู้ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการบอกเล่าเรื่องอะไร โดยปกติประโยคประกอบด้วยข้อความ ๒ ส่วน แต่ละส่วนเรียกว่า **วลี**

นามวลี ทำหน้าที่เป็น**ภาคประธาน** ส่วน**กริยาวลี**ทำหน้าที่เป็น**ภาคแสดง**

ประโยคจะประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดงโดยสมบูรณ์ คือ ประกอบด้วยนามวลีกับกริยาวลี หรือจะประกอบด้วยภาคแสดงหรือกริยาวลีแต่เพียงอย่างเดียวก็ได้ แต่จะประกอบด้วยภาคประธาน หรือนามวลีแต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ ประโยคแบ่งตามโครงสร้างเป็น ๓ ชนิด ได้แก่ ๑. ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน ๒. ประโยคซ้อน และ ๓. ประโยครวม

ประโยคสามัญ

ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน คือ ประโยคที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สุด เป็นประโยคที่ไม่มีประโยคย่อยหรือประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคมาประกอบกัน ในประโยคสามัญ ส่วนประกอบที่มีคำกริยา เป็นหลักหรือกริยาวลีอาจเป็นคำกริยาเพียงคำเดียวหรือคำกริยาหลายคำต่อ ๆ กันไปก็ได้ เช่น

นักเรียนรับผิดชอบการเรียน

เราปรารถนาความสุข

เขาเดินชมดอกไม้ในสวน

คนเราต้องรู้จักคิดช่วยเหลือผู้อื่น

เขาใช้ความรู้หาเลี้ยงชีพ

นักเรียนควรช่วยพ่อแม่แบ่งเบาภาระ

ประโยครวม

ประโยครวม หมายถึง ประโยคที่รวมประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคเข้าเป็นประโยคเดียวกัน ประโยคย่อยรวมเข้าเป็นประโยครวมโดยใช้คำ **และ** **แต่** **หรือ** เป็นคำเชื่อมประโยค

ประโยคย่อย + คำเชื่อมประโยค **และ** **แต่** **หรือ** + ประโยคย่อย

เช่น เรารู้จักหน้าที่ของตนเองและเราพยายามทำหน้าที่นั้นให้ดีที่สุด
ทุกคนย่อมมีหน้าที่แต่หน้าที่ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน
เธอจะเดินหรือนั่งรถไป

ใบงาน
“ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญกับประโยครวม”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

ประโยคสามัญ

หมายถึง.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประโยครวม

หมายถึง.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญกับประโยครวม

.....

.....

.....

ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคและเขียนเครื่องหมาย/ตามชนิดของประโยคให้ถูกต้อง

ประโยค	ชนิดของประโยค	
	ประโยคสามัญ	ประโยครวม
๑. จารึกเป็นเอกสารที่ให้ความรู้		
๒. จารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นการบันทึกเรื่องราวลงบนหิน		
๓. ภาษาที่สื่อความอย่างเรียบง่ายและไพเราะคล้องจอง		
๔. วรรณคดีที่จารไว้ตั้งแต่ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหง		
๕. ศิลาจารึกเป็นศิลปารूपสี่เหลี่ยมยอดปลายมนและมีถ้อยคำจารึก ๔ ด้าน		
๖. อักษรพ่อขุนรามคำแหงแตกต่างจากอักษรขอม		
๗. บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์		
๘. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ดีงาม		
๙. เราไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำลำคลอง		
๑๐. ทุกคนควรมีความรับผิดชอบและฝึกปฏิบัติให้เกิดขึ้นในตน		

(เฉลย) ใบงาน
 “ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญกับประโยครวม”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

ประโยคสามัญ

หมายถึง ประโยคที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สุด เป็นประโยคที่ไม่มีประโยคย่อยหรือประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคมาประกอบกัน ในประโยคสามัญ ส่วนประกอบที่มีคำกริยาเป็นหลักหรือกริยาวลีอาจเป็นคำกริยาเพียงคำเดียวหรือคำกริยาหลายคำต่อกันไปก็ได้

ประโยครวม

หมายถึง ประโยคที่รวมประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคเข้าเป็นประโยคเดียวกัน ประโยคย่อยรวมเข้าเป็นประโยครวมโดยใช้คำ และ แต่ หรือ เป็นคำเชื่อมประโยค

ความแตกต่างระหว่างประโยคสามัญกับประโยครวม

ประโยคสามัญ คือ ประโยคที่ไม่มีประโยคย่อยหรือประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคมาประกอบกัน (ใจความสำคัญ ๑ ใจความเท่านั้น) ส่วนประโยครวม คือ ประโยคที่รวมประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคเข้าเป็นประโยคเดียวกัน (ใจความสำคัญมากกว่า ๑ ใจความ)

ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคและเขียนเครื่องหมาย / ตามชนิดของประโยคให้ถูกต้อง

ประโยค	ชนิดของประโยค	
	ประโยคสามัญ	ประโยครวม
๑. จารึกเป็นเอกสารที่ให้ความรู้	/	
๒. จารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นการบันทึกเรื่องราวลงบนหิน	/	
๓. ภาษาที่สื่อความอย่างเรียบง่ายและไพเราะคล้องจอง		/
๔. วรรณคดีที่จารไว้ตั้งแต่ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหง	/	
๕. ศิลาจารึกเป็นศิลปะที่เรียบง่ายและมีย่อคำจารึก ๔ ด้าน	/	
๖. อักษรพ่อขุนรามคำแหงแตกต่างจากอักษรขอม	/	
๗. บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์	/	
๘. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ดีงาม	/	
๙. เราไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำลำคลอง	/	
๑๐. ทุกคนควรมีความรับผิดชอบและฝึกปฏิบัติให้เกิดขึ้นในตน		/

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียนร้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคติดต่อสาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ประโยคซ้อน คือ ประโยคที่มีประโยคเล็ก ๆ (อนุประโยค) ประกอบอยู่ด้วยประโยคเล็ก ๆ มีคำเชื่อม เช่น ที่ ซึ่ง อัน ว่า ฯลฯ นำหน้า อนุประโยคอาจใช้เป็นส่วนหนึ่งของประโยคซ้อน หรือใช้ขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคซ้อน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของประโยคซ้อน ๒. วิเคราะห์ประเภทของประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ประโยคสามัญ และประโยคซ้อน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้อ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคสามัญ คนละ ๑ ประโยค</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนตามความสมัครใจ ศึกษาไปความรู้ “ประโยคซ้อน” แล้วสรุปสาระสำคัญในสมุดบันทึก ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน เล่นเกม “ร้อยเรียงประโยค” ดังนี้ ๑) แต่ละกลุ่มรับแถบข้อความ ๔ ชุด (ชุดละ ๓ แถบข้อความ) ๒) แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงเรียงแถบข้อความแต่ละชุด ให้ให้เป็นประโยคซ้อน โดยใช้คำเชื่อมตามที่ได้ศึกษา จากใบความรู้ “ประโยคซ้อน” ๓) กลุ่มที่แต่งประโยคเสร็จเร็วที่สุดให้ยกมือขึ้น ๔) ผู้แทนกลุ่มนำเสนอการทำการที่ไปงาน เพื่อน ๆ ร่วมกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มรวมคะแนน กลุ่มที่คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ * เกมนี้ทำให้คะแนน ดังนี้ กลุ่มที่ยกเร็วที่สุดจะได้ ๑๐ คะแนน ลำดับที่ ๒ จะได้ ๙ คะแนน ลำดับที่ ๓ จะได้ ๘</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “ประโยคซ้อน” ๒. เกม “ร้อยเรียงประโยค” ๓. แถบข้อความ ๔. ใบงาน “ร้อยเรียงประโยค”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ร้อยเรียงประโยค”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>คะแนน ถัดหลังคะแนนตามลำดับจนถึงกลุ่มสุดท้าย และหากเรียงประโยคถูกต้องสมบูรณ์จะได้คะแนน ๕ คะแนนต่อ ๑ ชุดแถบข้อความ</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของประโยคซ้อน</p>	

เกม “ร้อยเรียงประโยค”
แถบข้อความ ๕ ชุด (ชุดละ ๓ แถบข้อความ)

ชุดที่ ๑

ผมพูดความจริง
ผมไม่ยอมถอนคำพูด
ความจริงเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ชุดที่ ๒

ฝนกำลังตกหนัก
เขารีบออกจากบ้าน
เพื่อนของเขาประสบอุบัติเหตุ

ชุดที่ ๓

น้ำผึ้งมีรสหวาน
เด็ก ๆ ชอบกินน้ำผึ้ง
น้ำผึ้งช่วยให้ร่างกายแข็งแรง

ชุดที่ ๔

เชื้อโรคเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเรา
ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค
เราไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำลำคลอง

ชุดที่ ๕

ไม้สักมีความคงทน
เขาใช้ไม้สักปลูกบ้าน
ไม้สักมีลวดลายงดงาม

ใบงาน
“ร้อยเรียงประโยค”

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรียงเรียง “ประโยคความซ้อน” โดยใช้ข้อความที่ได้รับ
จากเกม “ร้อยเรียงประโยค”

แถบข้อความชุดที่ ๑ :

ประโยคที่เรียงเรียง

.....
.....

แถบข้อความชุดที่ ๒

ประโยคที่เรียงเรียง

.....
.....

แถบข้อความชุดที่ ๓

ประโยคที่เรียงเรียง

.....
.....

แถบข้อความชุดที่ ๔

ประโยคที่เรียงเรียง

.....
.....

แถบข้อความชุดที่ ๕

ประโยคที่เรียงเรียง

.....
.....

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน คือ ประโยคที่มีโครงสร้างพื้นฐานเป็นประโยคที่ไม่มีประโยคย่อย ประโยครวม คือ ประโยคที่รวมประโยคเล็ก ๆ หลายประโยคเข้าเป็นประโยคเดียวกัน และประโยคซ้อน คือ ประโยคที่มีประโยคเล็ก ๆ (อนุประโยค) ประกอบอยู่ด้วย ประโยคเล็ก ๆ มีคำเชื่อม เช่น ที่ ซึ่ง อัน ว่า ฯลฯ นำหน้า อนุประโยคอาจเป็นส่วนหนึ่งของประโยคซ้อน หรือใช้ขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคซ้อน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของประโยคสามัญ ประโยครวมและประโยคซ้อน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอาสาสมัคร ๒ - ๓ คน พูดอธิบายลักษณะของประโยคความเดียว ประโยคความรวม ประโยคความซ้อน</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ “ประโยครวม” และเล่นเกม “ประโยคฮาเฮ” ดังนี้ ๑) แต่ละกลุ่มคิดคำศัพท์ จำนวน ๑ คำ จากนั้นแต่งประโยคตามที่กำหนด คือ ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน ๒) กลุ่มที่แต่งประโยคเสร็จเร็วที่สุดให้ยกมือขึ้น ๓) ผู้แทนกลุ่มนำเสนอการทำการทำใบงาน เพื่อน ๆ ร่วมกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มรวมคะแนน กลุ่มที่คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ * เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ กลุ่มที่ยกเร็วที่สุดจะได้ ๑๐ คะแนน ลำดับที่ ๒ จะได้ ๙ คะแนน ลำดับที่ ๓ จะได้ ๘ คะแนน ลดหลั่นคะแนนตามลำดับจนถึงกลุ่มสุดท้าย</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “ประโยครวม” ๒. เกม “ประโยคฮาเฮ” ๓. ใบงาน “แผนภาพความคิดประโยค”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “แผนภาพความคิดประโยค”</p> <p>การวัดและประเมินผล ๑. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม ๒. แบบบันทึกการประเมินสมรรถนะ</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยคสื่อสาร (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>และหากแต่งประโยคถูกต้องจะคะแนนประโยคละ ๕ คะแนน ๕) นักเรียนเขียนสรุปความรู้เรื่อง “ประโยค” ลงในใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปประโยค” ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน”</p>	

เกม
“ประโยคฮาเฮ”

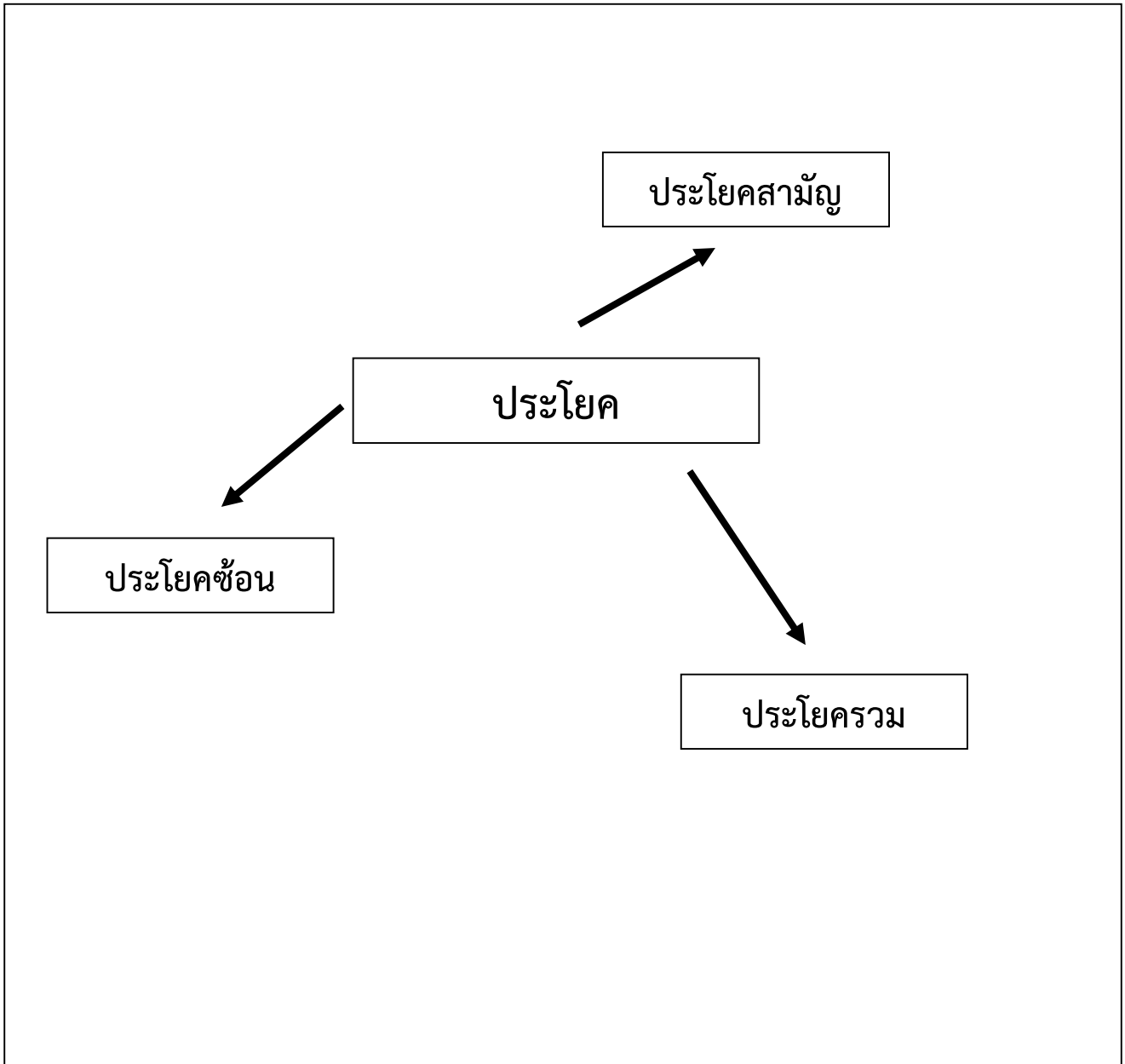
คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดคำศัพท์ ๑ คำ และแต่งประโยคตามที่กำหนด ชนิดละ ๓ ประโยค

คำศัพท์.....

ประโยคสามัญ	๑. ๒. ๓.
ประโยครวม	๑. ๒. ๓.
ประโยคซ้อน	๑. ๒. ๓.

ใบงาน
“แผนภาพความคิดประโยค”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้เรื่อง “ประโยค”

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียนย่อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ศิลปินคือการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นหินซึ่งจะไม่มีการตัดแปลงแต่เดิมข้อความจึงเป็นหลักฐานอ้างอิงได้และยังเป็นเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการด้านภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และนิรุกติศาสตร์ แสดงวัฒนธรรมของชนชาตินั้น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมาย ลักษณะ และที่มาของศิลปิน ด้านทักษะและกระบวนการ พุดนำเสนอประเด็นสำคัญจากจารึกพจนานุกรมคำแห่ง ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นำ ๑. นักเรียนดูภาพ “หลักศิลาจารึก” แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้ - ภาพที่นักเรียนเห็นนี้มีรูปร่าง ลักษณะอย่างไร แนวคำตอบ เป็นลักษณะของหินที่มีตัวอักษรปรากฏอยู่ - ภาพที่นักเรียนเห็นนี้สำคัญอย่างไรและใช้ทำอะไร แนวคำตอบ มีความสำคัญในด้านการสื่อสารทางภาษา โดยใช้วิธีการจารหรือจารึก เพื่อเป็นหลักฐานแสดงถึงการใช้ลายสือไทยในสมัยสุโขทัย)</p> <p>ชั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มอ่านแถบข้อความคำสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของหลักศิลา จากนั้นร่วมกันศึกษาใบความรู้ “ที่มาและความสำคัญของหลักศิลา” ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “ที่มาและความสำคัญของหลักศิลา” ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักศิลา”</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ภาพ “หลักศิลาจารึก” ๒. แถบข้อความ ๓. ใบความรู้ “ที่มาและความสำคัญของหลักศิลา” ๔. ใบงาน “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักศิลาจารึก”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักศิลาจารึก”</p> <p>การวัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
---	--	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>และส่งเสริมให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความ “ที่มา และความสำคัญของลัทธิศาสนา”</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	---	---

ภาพ “หลักศิลาจารึก”

ศิลาจารึกหลักที่ ๑

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๔๖

แถบข้อความ

“คำสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของหลักศิลา”

พ่อขุนรามคำแหง
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
อักษรโบราณ
วรรณคดีสุคติ
จารึกหลักที่ ๑
เมืองสุโขทัย
พระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง
เหตุการณ์บ้านเมืองและความเจริญรุ่งเรือง
การค้าขายเสรี กฎหมายมรดก ระเบียบการฟ้องร้องคดีศาล การร้องทุกข์
พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพ่อขุนรามคำแหง

ใบความรู้ “ที่มาและความสำคัญของหลักศิลา”

วรรณคดีที่บันทึกลงบนแผ่นศิลา เรียกกันว่าศิลาจารึกหรือจารึก เป็นการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นหินทั้งที่เป็นแท่งสี่เหลี่ยม เช่น จารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นแผ่นรูปใบเสมา เช่น จารึกวัดพระยืน และเป็นแผ่นประดับผนังศาสนสถาน เช่น จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ข้อความที่ปรากฏบนจารึกนั้น ๆ ไม่มีการดัดแปลงแต่งเติมเหมือนการคัดลอกต้นฉบับเอกสารอื่น ๆ จะมีก็เพียงการลบเลือนขาดหายไป เพราะการชำรุดเสียหายของแผ่นศิลามากกว่า ข้อความเท่าที่ปรากฏจึงเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

ในด้านภาษา จารึกเป็นเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการด้านภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และนิรุกติศาสตร์ ในด้านเนื้อหาสาระ ก็ถือว่าเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่แสดงวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของจารึกว่ามีอดีตความเป็นมาอย่างไรด้วย ส่วนในฐานะที่เป็นวรรณคดี จารึกหลายหลักเป็นผลงานที่มีคุณค่าทางวรรณศิลป์ นอกเหนือจากภาษาที่สื่อความได้อย่างเรียบง่ายและไพเราะคล่องจองแล้ว ยังเป็นการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ โดยผนวกอารมณ์คือความประทับใจของผู้บันทึกไว้ด้วย

วรรณคดีสุดดี เช่น จารึกหลักที่ ๑ ซึ่งเชื่อกันว่าจารไว้ตั้งแต่ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าจารึกพ่อขุนรามคำแหง

□ จารึกพ่อขุนรามคำแหง

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๖ ขณะที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวผนวชอยู่ และยังไม่ได้ขึ้นครองราชย์ ได้เสด็จจรดงค์ไปทางเหนือได้ทรงพบหลักศิลาจารึกที่ปราสาทเก่าเมืองสุโขทัย มีถ้อยคำจารึก ๔ ด้าน ตัวอักษรที่จารึกเป็นอักษรโบราณซึ่งเรียกกันต่อมาว่าอักษรพ่อขุนรามคำแหง เพราะเชื่อว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๖๒ เพื่อให้มีความแตกต่างจากอักษรขอมที่ใช้ในเมืองสุโขทัยมาแต่ก่อน ข้อความในศิลาจารึกอาจแบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ นับตั้งแต่ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑ ถึง ๑๘ เป็นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ตอนที่ ๒ นับตั้งแต่ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ ถึงด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑๐ สันนิษฐานว่าผู้แต่งไม่ใช่บุคคลเดียวกันกับผู้แต่งข้อความในตอนที่ ๑ มีเนื้อหาพรรณนาถึงเหตุการณ์บ้านเมืองและความเจริญรุ่งเรืองในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวถึงการค้าขายเสรี กฎหมายมรดก ระเบียบการฟ้องร้องคดีศาล การร้องทุกข์โดยตรงต่อพระเจ้าแผ่นดิน ฯลฯ

ตอนที่ ๓ นับตั้งแต่ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑๐ ถึงด้านที่ ๔ บรรทัดสุดท้าย กล่าวถึงพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพ่อขุนรามคำแหง

ใบงาน
“ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลาจารึก”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. “ศิลาจารึก” หมายถึง.....
.....
.....

๒. “ศิลาจารึก” กับ “จารึก” มีความแตกต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....

๓. สรุปสาระสำคัญในประเด็น “จารึกพ่อขุนรามคำแหง”
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(เฉลย) ใบงาน
“ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลาจารึก”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. “ศิลาจารึก” หมายถึง

คำตอบ วรรณคดีที่บันทึกลงบนแผ่นศิลา เป็นการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นหิน ข้อความที่ปรากฏบนจารึกนั้น ๆ ไม่มีการดัดแปลงแต่งเติมเหมือนการคัดลอกต้นฉบับเอกสารอื่น ๆ จะมีก็เพียงการลบเลือนขาดหายไป เพราะการชำรุดเสียหายของแผ่นศิลามากกว่า ข้อความเท่าที่ปรากฏจึงเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

๒. “ศิลาจารึก” กับ “จารึก” มีความแตกต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ ไม่ต่างกัน เพราะศิลาจารึก เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า จารึก เป็นการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นหินทั้งที่เป็นแท่งสี่เหลี่ยม เช่น จารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นแผ่นรูปใบเสมา เช่น จารึกวัดพระยืน และเป็นแผ่นประดับผนังศาสนาสถาน เช่น จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม เป็นต้น

๓. สรุปสาระสำคัญในประเด็น “จารึกพ่อขุนรามคำแหง”

คำตอบ ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๖ ขณะที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวผนวชอยู่ และยังไม่ได้ขึ้นครองราชย์ ได้เสด็จจุดดงค้ไปทางเหนือได้ทรงพบหลักศิลาจารึกที่ปราสาทเก่าเมืองสุโขทัย มีถ้อยคำจารึก ๔ ด้าน ตัวอักษรที่จารึกเป็นอักษรโบราณซึ่งเรียกกันต่อมาว่าอักษร

พ่อขุนรามคำแหง เพราะเชื่อว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๖๒ เพื่อให้มีความแตกต่างจากอักษรขอมที่ใช้ในเมืองสุโขทัยมาแต่ก่อน ข้อความในศิลาจารึกอาจแบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้

- ตอนที่ ๑ เป็นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
- ตอนที่ ๒ เนื้อหาพรรณนาถึงเหตุการณ์บ้านเมืองและความเจริญรุ่งเรืองในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวถึงการค้าขายเสรี กฎหมายมรดก ระเบียบการฟ้องร้องคดีศาล การร้องทุกข์โดยตรงต่อพระเจ้าแผ่นดิน ฯลฯ
- ตอนที่ ๓ กล่าวถึงพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพ่อขุนรามคำแหง

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

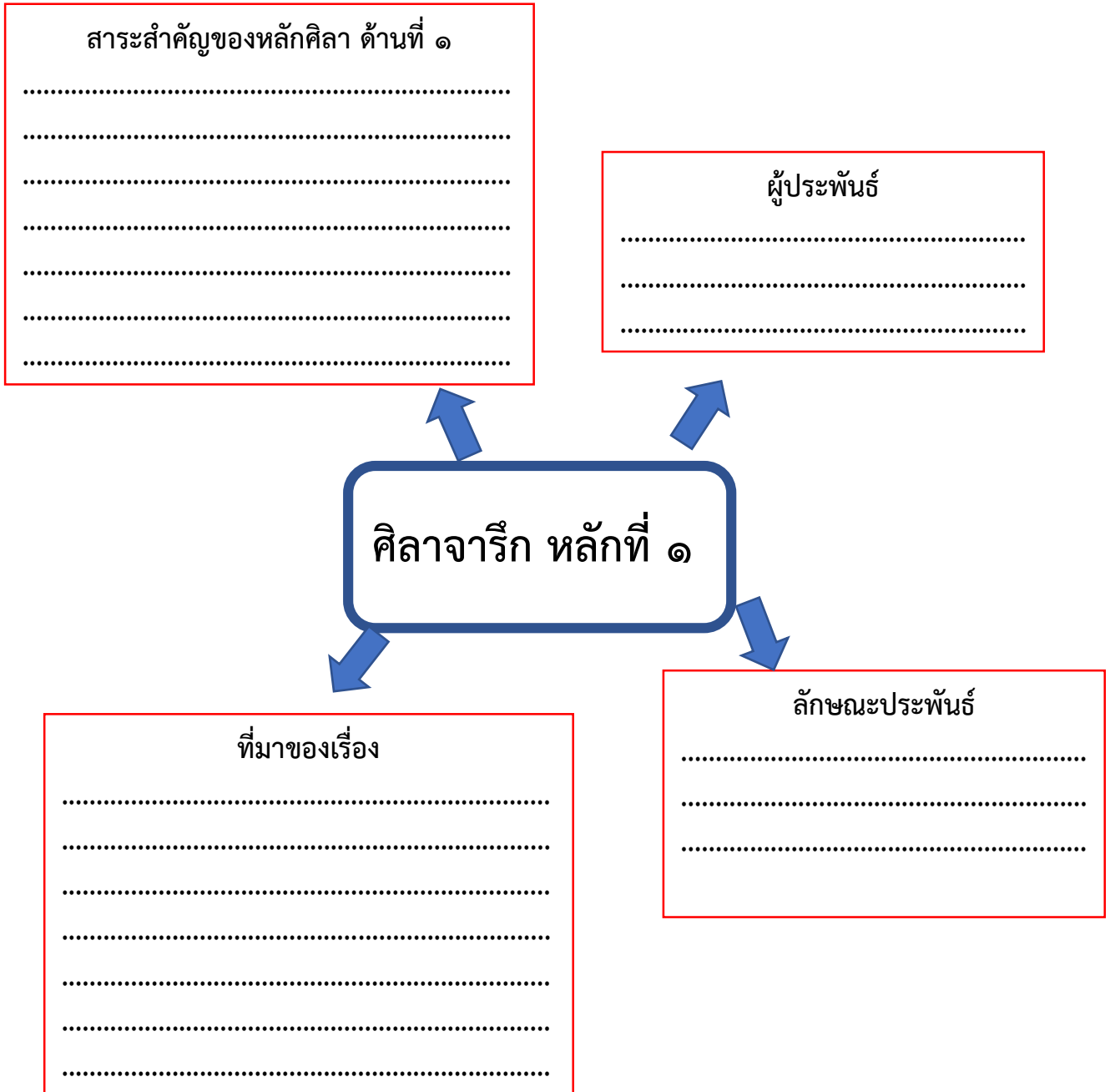
เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษรร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงดงที่ ๑ บรรทัดที่ ๑ ถึง ๑๘ เป็นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ระบุพระนามพระราชบิดา พระราชมารดาและพระเชษฐา ต่อด้วยพระเกียรติประวัติในการรบกับขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดในสมัยของพระราชบิดา จนได้รับพระราชทานพระนามจากพระราชบิดาว่า “รามคำแหง” ครั้นพระราชบิดาสวรรคตแล้ว พระเชษฐาได้ครองเมืองต่อ พระองค์ก็ปฏิบัติด้วยความจงรักภักดีต่อพระเชษฐา เมื่อพระเชษฐาสวรรคต พระองค์จึงได้ขึ้นครองราชย์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>วิเคราะห์ประโยคสามัญที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ ๑</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนผังความคิดสรุปเนื้อหาสาระของศิลาจารึก หลักที่ ๑</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕</p> <p>เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๒)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของหลักศิลา</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มอ่านไปความรู้ “ศิลาจารึกหลักที่ ๑”</p> <p>๒. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและทำใบงาน “แผนภาพความคิด (ศิลาจารึกหลักที่ ๑)”</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดินศิลาหลักที่ ๑ (ประโยคสามัญ)”</p> <p>๕. นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปประโยคสามัญที่พบในศิลาจารึก หลักที่ ๑ ในประเด็นดังนี้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ไปความรู้ “ศิลาจารึกหลักที่ ๑”</p> <p>๒. ใบงาน “แผนภาพความคิด (ศิลาจารึกหลักที่ ๑)”</p> <p>๓. ใบงาน “จารึกบนแผ่นดินศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคสามัญ)”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. การทำใบงาน “แผนภาพความคิด (ศิลาจารึกหลักที่ ๑)”</p> <p>๒. การทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดินศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคสามัญ)”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของประโยคที่พบในศิลาจารึกหลักที่ ๑ - หลักการวิเคราะห์ประโยคสามัญ - ประโยคสามัญที่พบในศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีคุณค่าหรือข้อคิดต่อการดำเนินชีวิตอย่างไรบ้าง 	

ใบงาน
“แผนผังความคิด (ศิลปะรักหลักที่ ๑)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดตามที่กำหนดให้

ใบงาน
“จารึกบนแผ่นศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคสามัญ)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่พบจากเรื่อง “ศิลาจารึก หลักที่ ๑”

ประโยคสามัญ

A large rounded rectangular box with a dashed blue border, containing ten horizontal dotted lines for writing.

(เฉลย) ใบงาน
“จารึกบนแผ่นศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคสามัญ)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่พบจากเรื่อง “ศิลาจารึก หลักที่ ๑”

ประโยคสามัญ

- พ่อกูซื้อศรีอินทราทิตย์
- แม่กูซื้อนางเสือง
- พี่กูซื้อบานเมือง
- กูมีพี่น้องพ่อแม่เดียวกันห้าคน
- พี่ชายคนโตตายจากเราทั้งสองไปตั้งแต่ยังเล็ก
- ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาตีเมืองตาก
- พ่อกูไปรบกับขุนสามชน
- ปีกซ้ายขุนสามชนนำทัพมา
- ปีกขวาของกองทัพขุนสามชนก็เคลื่อนเข้าล้อม
- ไพร่พลของพ่อกูต่างหนีกันอย่างซุลมุน
- กูไม่หนี
- กูชี้ข้างเบกพล
- ซับเข้าชนข้างกับขุนสามชน
- ตัวกูชนข้างขุนสามชน
- กูชนะ
- ขุนสามชนแพ้หนีไป
- กูชนข้างรบชนะขุนสามชน
- กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู
- กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู
- กูได้สัตว์บกสัตว์น้ำ
- กูไปคล้องช้างได้

ประโยชน์สามัญ

- กูก็เอามาให้พ่อกู
- กูไปตีเมืองได้ข้าง
- ได้บริวารชายหญิง
- ได้เงินได้ทอง
- กูก็เอามาให้แก่พ่อกู
- พ่อกูตาย
- พี่กูยังอยู่
- กูก็พรำรับใช้ปรนนิบัติพี่กู
- เมื่อพี่กูตาย
- กูจึงได้ครองเมืองทั้งหมด

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงดั้นที่ ๑ บรรทัดที่ ๑ ถึง ๑๘ เป็นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ระบุพระนามพระราชบิดา พระราชมารดาและพระเชษฐา ต่อด้วยพระเกียรติประวัติในการรบกับขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ในสมัยของพระราชบิดา จนได้รับพระราชทานพระนามจากพระราชบิดาว่า “รามคำแหง” ครั้นพระราชบิดาสวรรคตแล้ว พระเชษฐาได้ครองเมือง ต่อ พระองค์ก็ปฏิบัติด้วยความจงรักภักดีต่อพระเชษฐา เมื่อพระเชษฐาสวรรคต พระองค์จึงได้ขึ้นครองราชย์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุคำเชื่อมในประโยครวม ด้านทักษะและกระบวนการ เรียบเรียงประโยครวม ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนเล็งประโยคที่ขึ้นขอบมากที่สุดจากเรื่อง “ศิลาจารึก หลักที่ ๑” (ใช้ใบความรู้ “ศิลาจารึกหลักที่ ๑” จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕)</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนตามความสนใจ ร่วมกันอ่าน แถบข้อความที่ครูดิบบนกระดาน จากนั้นเติมคำเชื่อมระหว่าง แถบข้อความ ๒. นักเรียนอาสาสมัครออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๓. นักเรียนแต่ละคู่ทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยครวม)” จากนั้นนำเสนอประโยครวมที่เรียบเรียง เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปว่าในประเด็นประโยครวมที่เรียบเรียง ได้ครบสมบูรณ์ มีประโยชน์อย่างไรในการสื่อสาร</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ใบความรู้ “ศิลาจารึกหลักที่ ๑” (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕) ๒. แถบข้อความ ๓. ใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยครวม)”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยครวม)”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	---	--	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>		

แถบข้อความ

พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์	แม่กูชื่อนางเสือง
-------------------------	-------------------

กูบ้ำเรอแก่พ่อกู	กูบ้ำเรอแก่แม่กู
------------------	------------------

กูไปที่บ้านท่าเมืองได้ช่างได้วง	ได้บ่าวได้นาง
---------------------------------	---------------

หัวซ่ายขุนสามชนขับมา	หัวขวาขุนสามชนเกลือหน้า
----------------------	-------------------------

กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู	กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู
------------------------	------------------------

ใบงาน
“จารึกบนแผ่นศิลา หลักที่ ๑ (ประโยครวม)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำเชื่อมระหว่างประโยคให้ถูกต้อง

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ (๑)..... แม่กูชื่อนางเสือง พี่กูชื่อบานเมือง กูมีพี่น้องพ่อแม่เดียวกันห้า
คน ผู้ชายสามคน ผู้หญิงสองคน (๒)..... พี่ชายคนโตตายจากเราทั้งสองไปตั้งแต่ยังเล็ก

เมื่อกูเติบโตใหญ่ อายุได้ ๑๙ ปี ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาตีเมืองตาก พ่อกูไปรบกับขุนสามชน ปีกซ้าย
ขุนสามชนนำทัพมา (๓)..... ปีกขวาของกองทัพขุนสามชนก็เคลื่อนเข้าล้อม ไพร่พลของพ่อกูต่างหนีกัน
อย่างซุลมุน (๔)..... กูไม่หนี กูชี้ข้างเบกพล (๕)..... ชับเข้าชนข้างกับขุนสามชน

ตัวกูชนข้างขุนสามชนที่ชื่อมาสเมือง กูชนะ (๖)..... ขุนสามชนแพ้นี้ไป พ่อกูจึงตั้งชื่อให้กูว่า
พระรามคำแหง เพราะกูชนข้างรบชนะขุนสามชน

เมื่อสมัยพ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู (๗)..... กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู กูได้สัตว์บกสัตว์น้ำ กูก็เอามา
ให้พ่อกู กูได้ผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่รสชาติอร่อย กูก็เอามาให้พ่อกู กูไปคล้องช้างได้ กูก็เอามาให้พ่อกู
กูไปตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิง (๘)..... ได้เงินได้ทอง กูก็เอามาให้แก่พ่อกู

(เฉลย) ใบงาน
“จารีกรบนแผ่นดินศิลา หลักที่ ๑ (ประโยชน์รวม)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำเชื่อมระหว่างประโยคให้ถูกต้อง

ศิลาจารีกรพ่อขุนรามคำแหง

พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ (๑)และ แม่กูชื่อนางเสือง พี่กูชื่อบานเมือง กูมีพี่น้องพ่อแม่เดียวกันห้าคน
ผู้ชายสามคน ผู้หญิงสองคน (๒)แต่ พี่ชายคนโตตายจากเราทั้งสองไปตั้งแต่ยังเล็ก

เมื่อกูเติบโตใหญ่ อายุได้ ๑๙ ปี ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาตีเมืองตาก พ่อกูไปรบกับขุนสามชน ปีกซ้าย
ขุนสามชนนำทัพมา (๓)และ ปีกขวาของกองทัพขุนสามชนก็เคลื่อนเข้าล้อม ไพร่พลของพ่อกูต่างหนีกันอย่าง
ซุลมุน (๔)แต่ กูไม่หนี กูขี่ช้างเบกพล (๕)และ ขับเข้าชนช้างกับขุนสามชน

ตัวกูชนช้างขุนสามชนที่ชื่อมาสมเมือง กูชนะ (๖)แต่ ขุนสามชนแพ้หนีไป พ่อกูจึงตั้งชื่อให้กูว่าพระ
รามคำแหง เพราะกูชนช้างรบชนะขุนสามชน

เมื่อสมัยพ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู (๗)และ กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู กูได้สัตว์บกสัตว์น้ำ กูก็เอามาให้
พ่อกู กูได้ผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่รสชาติอร่อย กูก็เอามาให้พ่อกู กูไปคล้องช้างได้ กูก็เอามาให้พ่อกู
กูไปตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิง (๘)และ ได้เงินได้ทอง กูก็เอามาให้แก่พ่อกู

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียนย่อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๔) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>		<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงดั้นที่ ๑ บรรทัดที่ ๑ ถึง ๑๘ เป็นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ระบุพระนามพระราชบิดา พระราชมารดาและพระเชษฐา ต่อด้วยพระเกียรติประวัติในการรบกับขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดในสมัยของพระราชบิดา จนได้รับพระราชทานพระนามจากพระราชบิดาว่า “รามคำแหง” ครั้นพระราชบิดาสวรรคตแล้ว พระเชษฐาได้ครองเมืองต่อ พระองค์ก็ปฏิบัติด้วยความจงรักภักดีต่อพระเชษฐา เมื่อพระเชษฐาสวรรคต พระองค์จึงได้ขึ้นครองราชย์</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับศิลาจารึก หลักที่ ๑ ในประเด็นดังนี้ - จุดประสงค์ในการแต่งศิลาจารึก หลักที่ ๑ คืออะไร - วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัยจากการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ นั้นเป็นอย่างไร</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนตามความสนใจ ทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยคซ้อน)” ๒. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของประโยคซ้อน</p>	<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ วิเคราะห์ประโยคซ้อน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนสรุปใจความสำคัญ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยคซ้อน)”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “จารึกบนแผ่นดิน หลักที่ ๑ (ประโยคซ้อน)”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๔) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ใบงาน “จารึกบนแผ่นศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคซ้อน)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้กำกับได้ประโยคซ้อนจากบทอ่านต่อไปนี้

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นพระราชโอรสของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์กับนางเสือง มีพระเชษฐา ๒ พระองค์ และพระขนิษฐา ๒ พระองค์ รวมเป็น ๕ พระองค์ พระเชษฐาพระองค์ใหญ่สิ้นพระชนม์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ส่วนพระเชษฐาอีกพระองค์หนึ่งมีพระนามว่า พ่อขุนบานเมือง

เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมีพระชนมายุ ๑๙ พรรษา ได้เสด็จไปในทัพของพระบรมราชชนก เหตุการณ์สำคัญในวันนั้น คือ พ่อขุนรามคำแหงชนข้างของขุนสามชนซึ่งมีชื่อว่ามาสมือง พระองค์กระทำยุทธหัตถีชนะขุนสามชนซึ่งเป็นเจ้าเมืองฉอด จึงได้รับพระราชทานพระนามจากพระบรมราชชนกกว่า “รามคำแหง”

พ่อขุนรามคำแหงปรนนิบัติรับใช้พ่อขุนศรีอินทราทิตย์กับนางเสือง เมื่อใดได้สัตว์บกสัตว์น้ำ ได้ผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่มีรสชาติอร่อย คล้องช้างได้ ตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิงและได้เงินได้ทองก็นำมาถวายให้พระราชบิดา พ่อขุนบานเมืองได้เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อพระบรมราชชนกสวรรคต พ่อขุนรามคำแหงก็รับใช้ปรนนิบัติพ่อขุนบานเมืองเหมือนที่ปรนนิบัติกับพระราชบิดา เมื่อพ่อขุนบานเมืองสวรรคต พ่อขุนรามคำแหงจึงได้ครองเมืองทั้งหมด

จารึกเป็นเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการด้านภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และนิรุกติศาสตร์ และถือว่าเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่แสดงวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของจารึกว่ามีอดีตความเป็นมาอย่างไรด้วย

(เฉลย) ใบงาน
“จารึกบนแผ่นศิลา หลักที่ ๑ (ประโยคซ้อน)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้กำกับได้ประโยคซ้อนจากบทอ่านต่อไปนี้

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นพระราชโอรสของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์กับนางเสือง มีพระเชษฐา ๒ พระองค์ และพระขนิษฐา ๒ พระองค์ รวมเป็น ๕ พระองค์ พระเชษฐาพระองค์ใหญ่สิ้นพระชนม์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ส่วนพระเชษฐาอีกพระองค์หนึ่งมีพระนามว่า พ่อขุนบานเมือง

เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมีพระชนมายุ ๑๙ พรรษา ได้เสด็จไปในทัพของพระบรมราชชนก เหตุการณ์สำคัญในวันนั้น คือ พ่อขุนรามคำแหงชนข้างของขุนสามชนซึ่งมีชื่อว่ามาสมือง พระองค์กระทำยุทธหัตถีชนะขุนสามชนซึ่งเป็นเจ้าเมืองฉอด จึงได้รับพระราชทานพระนามจากพระบรมราชชนกว่า “รามคำแหง”

พ่อขุนรามคำแหงปรนนิบัติรับใช้พ่อขุนศรีอินทราทิตย์กับนางเสือง เมื่อใดได้สัตว์บกสัตว์น้ำ ได้ผลไม้ รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่มีรสชาติอร่อย คล้องช้างได้ ตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิงและได้เงินได้ทอง ก็นำมาถวายให้พระราชบิดา พ่อขุนบานเมืองได้เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อพระบรมราชชนกสวรรคต พ่อขุนรามคำแหงก็รับใช้ปรนนิบัติพ่อขุนบานเมืองเหมือนที่ปรนนิบัติกับพระราชบิดา เมื่อพ่อขุนบานเมืองสวรรคต พ่อขุนรามคำแหงจึงได้ครองเมืองทั้งหมด

จารึกเป็นเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการด้านภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และนิรุกติศาสตร์ และถือว่าเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่สำคัญ

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นเอกสารเก่าแก่ มาจารึกที่กล่าวถึงพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง เหตุการณ์บ้านเมืองและความเจริญรุ่งเรืองในรัชสมัยของ พระองค์ และพระราชกรณียกิจของพระองค์ ศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหงตอนที่ ๑ เป็นผลงานที่มีการใช้ภาษาร้อยแก้วที่มีสัมผัสคล้องจอง มีการซ้ำคำ ทั้งยังสะท้อนสภาพ สังคมในสมัยสุโขทัย คือ มีการทำสงคราม บ้านเมืองมีความ อุดมสมบูรณ์ และการสืบราชสันตติวงศ์ นอกจากนี้ยังให้ ข้อคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย การศึกษาศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ทำให้ได้เรียนรู้ ประวัติศาสตร์ในสมัยของพระองค์ พระราชบิดาและ พระเชษฐา ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงจึงเป็นวรรณคดี เรื่องแรกที่ทรงคุณค่าเป็นอย่างมาก</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>ระบุคุณค่าและข้อคิดจากศิลาจารึก หลักที่ ๑</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนแผนภาพความคิดคุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี ของศิลาจารึก หลักที่ ๑</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น “สิ่งดี ๆ ที่นักเรียนต้องการให้มีในชุมชน/หมู่บ้าน ของตนเอง”</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อ จากใบงานใบงาน “คุณค่าและข้อคิดจากศิลาจารึกหลักที่ ๑” (โดยไม่ซ้ำกัน) เมื่อได้หัวข้อแล้ว ให้อภิปรายเพื่อทำกิจกรรม ในใบงานดังกล่าว</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอเลือกหน้าชั้นเรียน โดยมีกติกา การนำเสนอ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งคำถามประเด็นที่นำเสนอนี้ กลุ่มที่ ๑ นำเสนอ (กลุ่มที่ ๒ และ ๓ จะต้องตั้งคำถาม กลุ่ม ๑ อย่างน้อย ๑ คำถาม) กลุ่มที่ ๒ นำเสนอ (กลุ่มที่ ๑ และ ๓ จะต้องตั้งคำถาม กลุ่ม ๒ อย่างน้อย ๑ คำถาม) กลุ่มที่ ๓ นำเสนอ (กลุ่มที่ ๑ และ ๒ จะต้องตั้งคำถาม กลุ่ม ๓ อย่างน้อย ๑ คำถาม) 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงาน “คุณค่าและข้อคิดจากศิลาจารึกหลักที่ ๑”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “คุณค่าและข้อคิดจากศิลาจารึกหลักที่ ๑”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘</p> <p>เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๕)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
---	---	---	--

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รอยจารแผ่นดิน (๕) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>		<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าและข้อคิดจากร่องศิวาจาริก หลักที่ ๑ ในประเด็นดังต่อไปนี้ - คุณค่าและข้อคิดที่ได้รับจากร่องศิวาจาริก หลักที่ ๑ - คุณค่าและข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างไรบ้าง</p>		
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>			

ใบงาน
“คุณค่าและข้อคิดจากศิลาจารึกหลักที่ ๑”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประเด็นที่สนใจจากหัวข้อที่กำหนดให้ จากนั้นนำวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปรากฏในเรื่องศิลาจารึก หลักที่ ๑ โดยจัดทำเป็นแผนภาพความคิด

หัวข้อที่กำหนด

๑. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์

๒. ความมกตัญญู

๓. ความกล้าหาญ

แผนภาพความคิด

หัวข้อที่เลือก

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙</p> <p>เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๑)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงร้อยอักษร</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>ศัลลาจาริกหลักที่ ๑ ใช้คำไทยแท้และคำภาษาถิ่นเหนือเป็นส่วนมากมีคำเขมร บาลี และสันสกฤตปะปนบ้างเล็กน้อย อักษรที่ใช้ในการจารึกเรียกว่า ลายสีอิไทย โดยพอขุนรามคำแหง กษัตริย์ลำดับที่ ๓ แห่งอาณาจักรสุโขทัยทรงประดิษฐ์ขึ้นจากตัวอักษรขอมหัวัดและอักษรไทยเดิมซึ่งดัดแปลงมาจากอักษรมอญโบราณ โดยได้ประดิษฐ์ขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๒๖ ซึ่งลายสีอิไทย ประกอบไปด้วยพยัญชนะทั้งหมด ๓๙ ตัว สระ ๒๐ ตัว และวรรณยุกต์ ๒ รูป มีลักษณะแตกต่างจากตัวอักษรไทยในปัจจุบันรวมถึงมีหลักการเขียนและการอ่านที่ต่างกัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>ระบุการเรียงเรียงภาษาจากศัลลาจาริก หลักที่ ๑</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>วิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของประโยคที่สื่อสารในอดีตและปัจจุบัน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>
<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนอ่านแถบข้อความ แล้วร่วมกันเปลี่ยนคำให้เป็นภาษาที่นักเรียนใช้ปกติในชีวิตประจำวัน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มทำใบงาน “ประโยคสื่อสารในศัลลาจาริกและปัจจุบัน” จากนั้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในประเด็น ต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเหมือนของประโยคที่สื่อสารในศัลลาจาริกและปัจจุบัน - ความแตกต่างของประโยคที่สื่อสารในศัลลาจาริกและปัจจุบัน ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็น “การใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้ที่มีอายุมากกว่า ผู้ที่มีอายุเท่ากัน และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร”
<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. แถบข้อความ</p> <p>๒. ใบงาน “ประโยคสื่อสารในอดีตและปัจจุบัน”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “ประโยคสื่อสารในอดีตและปัจจุบัน”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงด้วยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร การคิดขั้นสูง</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความเหมือนและแตกต่าง ของการใช้ประโยคสื่อสารในศิลาจารึกและปัจจุบัน รวมทั้งการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่ถูกต้องเหมาะสม</p>	

แถบข้อความ

พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสือง พี่กูชื่อบานเมือง

ตูพี่น้องท้องเดียวห้าคน ผู้ชายสาม ผู้หญิงสอง

พี่เผื่อผู้เฒ่าตายจากเผื่อเตียมแต่ยังเล็ก

เมื่อกูขึ้นใหญ่ได้สิบเก้าเข้า ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาท่เมืองตาก

พ่อกูไปรบขุนสามชน หัวซ้ายขุนสามชนขั้บมา หัวขวาขุนสามชนเกลือ้นเข้า

ไพร่ฟ้าหน้าใสพ่อกูหนีญญ่ายพายจแจ้น กูบ่หนี

ใบงาน
“ประโยคสื่อสารในศิลาจารึกและปัจจุบัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียบเรียงข้อความให้เป็นประโยคสื่อสารในปัจจุบัน

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

๑. พ่อกูซื้อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสือง พี่กูชื่อบานเมือง

๒. กูมีพี่น้องพ่อแม่เดียวกันห้าคน ผู้ชายสามคน ผู้หญิงสองคน

๓. พี่ชายคนโตตายจากเราทั้งสองไปตั้งแต่ยังเล็ก

๔. เมื่อกูเติบโตใหญ่ อายุได้ ๑๙ ปี ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาตีเมืองตาก

๕. พ่อกูไปรบกับขุนสามชน ปีกซ้ายขุนสามชนนำทัพมา ปีกขวาของกองทัพขุนสามชนก็เคลื่อนเข้าล้อม

๖. ไพร่พลของพ่อกูต่างหนีกันอย่างซุลมุน แต่กูไม่หนี กูชี้ข้างเบกพล ชับเข้าชนข้างกับขุนสามชน

๗. ตัวกูชนข้างขุนสามชนที่ชื่อมาสเมือง กูชนะ ขุนสามชนแพ่หนีไป

๘. พ่อกูจึงตั้งชื่อให้กูว่าพระรามคำแหง เพราะกูชนข้างรบชนะขุนสามชน

๙. เมื่อสมัยพ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู

๑๐. ภูได้สัตว์บกสัตว์น้ำ ภูก็เอามาให้พ่อภู

๑๑. ภูได้ผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่รสชาติอร่อย ภูก็เอามาให้พ่อภู

๑๒. ภูไปคล้องช้างได้ ภูก็เอามาให้พ่อภู

๑๓. ภูไปตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิง ได้เงินได้ทอง ภูก็เอามาให้แก่พ่อภู

๑๔. พ่อภูตาย พี่ภูยังอยู่ ภูก็พรำรับใช้ปรนนิบัติพี่ภูเหมือนที่ปรนนิบัติแก่พ่อภู

๑๕. เมื่อพี่ภูตาย ภูจึงได้ครองเมืองทั้งหมด

(เฉลย) ใบงาน
“ประโยคสื่อสารในศิลาจารึกและปัจจุบัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียบเรียงข้อความให้เป็นประโยคสื่อสารในปัจจุบัน

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

๑. พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสือง พี่กูชื่อบานเมือง

พ่อของฉันชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่ของฉันชื่อนางเสือง พี่ของฉันชื่อบานเมือง

๒. กูมีพี่น้องพ่อแม่เดียวกันห้าคน ผู้ชายสามคน ผู้หญิงสองคน

ฉันมีพี่น้องท้องเดียวกัน ๕ คน เป็นผู้ชาย ๓ คนและเป็นผู้หญิง ๒ คน

๓. พี่ชายคนโตตายจากเราทั้งสองไปตั้งแต่ยังเล็ก

พี่ชายคนโตเสียชีวิตไปตั้งแต่ฉันยังเด็ก

๔. เมื่อกูเติบโตใหญ่ อายุได้ ๑๙ ปี ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาตีเมืองตาก

เมื่อฉันอายุได้ ๑๙ ปี ขุนสามชนผู้เป็นเจ้าเมืองฉอดยกทัพมาตีเมืองตาก

๕. พ่อกูไปรบกับขุนสามชน ปีกซ้ายขุนสามชนนำทัพมา ปีกขวาของกองทัพขุนสามชนก็เคลื่อนเข้าล้อม

พ่อของฉัน (ขุนศรีอินทราทิตย์) ออกรบกับขุนสามชน ขุนสามชนนำทัพมาทางปีกซ้ายและเข้าล้อมทางปีกขวา

๖. ไพร่พลของพ่อกูต่างหนีกันอย่างซุลมุน แต่กูไม่หนี กูขี่ช้างแบกพล ชับเข้าชนช้างกับขุนสามชน

ทหารของพ่อ (ขุนศรีอินทราทิตย์) ต่างหนีกันอย่างซุลมุน แต่ฉันไม่หนีและขับช้างเข้ารบกับขุนสามชน

๗. ตัวกูชนช้างขุนสามชนที่ชื่อมาสเมือง กูชนะ ขุนสามชนแพ่หนีไป

ฉันชนช้างกับขุนสามชน ซึ่งช้างของขุนสามชนมีชื่อว่ามาสเมือง ฉันรบชนะ ส่วนขุนสามชนแพ่แล้วจึงหนีไป

๘. พ่อกูจึงตั้งชื่อให้กูว่าพระรามคำแหง เพราะกูชนช้างรบชนะขุนสามชน

พ่อจึงตั้งชื่อให้ฉันว่า “พระรามคำแหง” เพราะ ฉันชนช้างชนะขุนสามชน

๙. เมื่อสมัยพ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้พ่อกู กูปรนนิบัติรับใช้แม่กู

สมัยที่พ่อ (ขุนศรีอินทราทิตย์) ยังมีชีวิตอยู่ ฉันดูแลรับใช้พ่อและแม่เป็นอย่างดี

๑๐. กูได้สัตว์บกสัตว์น้ำ กูก็เอามาให้พ่อกู

ฉันออกล่าสัตว์บกและสัตว์น้ำได้ก็จะนำมาให้พ่อ (ขุนศรีอินทราทิตย์)

๑๑. กูได้ผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานอันใดที่รสชาติอร่อย กูก็เอามาให้พ่อกู

ฉันเก็บผลไม้รสเปรี้ยวรสหวานที่มีรสชาติอร่อย ก็จะนำมาให้พ่อ

๑๒. กูไปคล้องช้างได้ กูก็เอามาให้พ่อกู

ฉันไปคล้องช้างได้ ฉันก็นำมาให้พ่อ

๑๓. กูไปตีเมืองได้ช้าง ได้บริวารชายหญิง ได้เงินได้ทอง กูก็เอามาให้แก่พ่อกู

ฉันไปตีเมือง ได้ช้าง ได้ข้าทาสบริวาร ได้เงินทอง ฉันก็นำมาให้พ่อ

๑๔. พ่อกูตาย พี่กูยังอยู่ กูก็พรำรับใช้ปรนนิบัติพี่กูเหมือนที่ปรนนิบัติแก่พ่อกู

เมื่อพ่อ (ขุนศรีอินทราทิตย์) สิ้น พี่ชายของฉันยังมีชีวิตอยู่ ฉันดูแลปรนนิบัติรับใช้พี่เหมือนที่ดูแลพ่อ

๑๕. เมื่อพี่กูตาย กูจึงได้ครองเมืองทั้งหมด

เมื่อพี่ชายของฉันสิ้น (เสียชีวิต) ฉันจึงได้ขึ้นครองเมืองทั้งหมด

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๓	
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>เรียงความ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เรียงความที่ดีควรมีเอกภาพ สัมพันธ์ภาพและสารัตถภาพ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>ระบุวิธีการเขียนเรียงความ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>วิเคราะห์วิธีการเขียนเรียงความ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>การสื่อสาร</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “เรียงความ” แล้วสรุปความรู้ที่จากการศึกษา</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “วิธีการเขียนเรียงความ” จากนั้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปครื่องขั้นตอนการเขียนเรียงความ บ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ “การเขียนเรียงความ”</p> <p>๒. ใบงาน “การเขียนเรียงความ”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “วิธีการเขียนเรียงความ”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

ใบความรู้ “การเขียนเรียงความ”

เรียงความ

เรียงความ มีรูปแบบการเขียน ดังนี้

การตั้งชื่อเรื่อง

การเขียนเรียงความที่กำหนดหัวข้อหรือชื่อเรื่องมาให้ เรื่องที่แต่งต้องมีเนื้อความตรงตามชื่อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องมีความสำคัญมาก ชื่อจะต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ควรใช้คำที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน หากกำหนดให้ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องเอง ผู้เขียนต้องหาจุดเด่นของเรื่องมาตั้งชื่อเลือกสรรคำที่มีความหมายครอบคลุมประเด็นที่เสนอให้มากที่สุด เราอาจเขียนจนจบเรื่องแล้ว จึงคิดตั้งชื่อเรื่องก็ได้

การตั้งจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของเรื่อง ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายหลักและจุดมุ่งหมายรอง ผู้เขียนต้องตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนเพราะจุดมุ่งหมายย่อมสัมพันธ์กับการดำเนินเรื่อง ภาษาที่ใช้เน้นจุดมุ่งหมายต้องไม่เกินจริง และควรสอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน ผู้เขียนอาจต้องพิจารณาว่า ผู้อ่านมีการศึกษาในระดับใด เป็นเพศและวัยอะไร เช่น เขียนเพื่อให้ความรู้ ก็ต้องใช้ภาษาให้กระจ่างชัดเจน เขียนเพื่อความเพลิดเพลิน ก็อาจใช้สำนวนภาษาที่ไม่เป็นวิชาการมากนัก หากจะเขียนเรียงความเรื่องความรับผิดชอบ อาจตั้งจุดมุ่งหมายหลักและจุดมุ่งหมายรอง ดังนี้

จุดมุ่งหมายหลัก

เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบ

จุดมุ่งหมายรอง

เพื่ออธิบายความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ

เพื่ออธิบายความหมายของคำว่า หน้าที่

เพื่ออธิบายหน้าที่ของคนไทย คือ การเป็นพลเมืองดี

เพื่อยกตัวอย่างความรับผิดชอบที่นักเรียนควรมี

เพื่อชี้ให้เห็นผลดีของการมีความรับผิดชอบและผลเสียของการขาดความรับผิดชอบ

การกำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระ

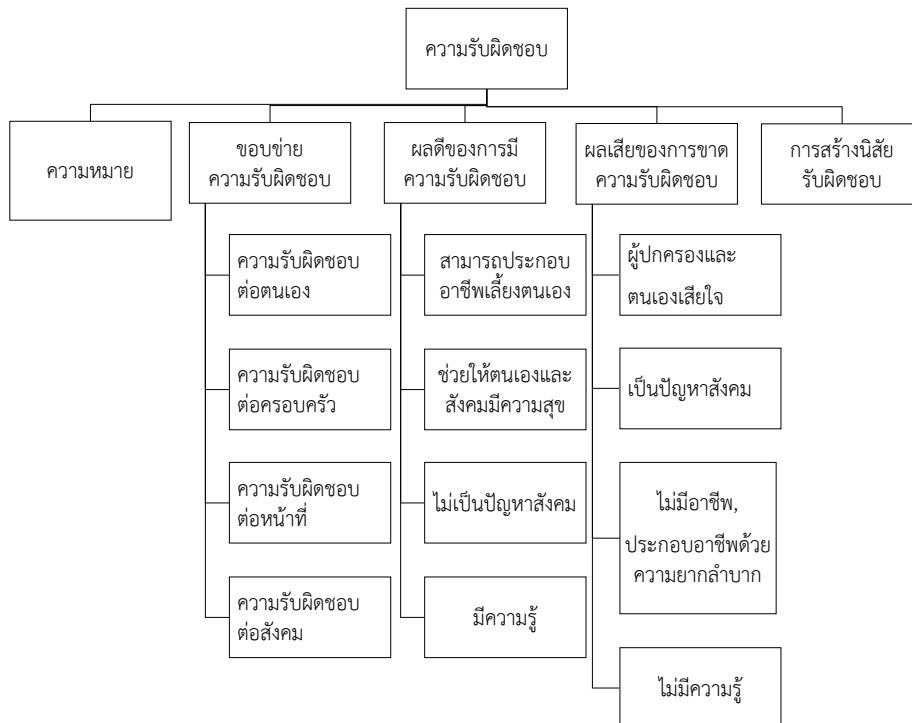
เมื่อผู้เขียนได้ตั้งจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะเขียนแล้ว ผู้เขียนควรกำหนดขอบข่ายของเรื่องให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของเรื่อง และความยาวของเรื่องที่ต้องการ แล้วรวบรวมเรื่องราวหรือข้อมูลที่อยู่ในขอบข่ายและสัมพันธ์กับเรื่องที่จะเขียนนั้น

การวางโครงเรื่อง

ผู้เขียนต้องจัดลำดับความคิด โดยอาศัยจุดมุ่งหมายหลัก จุดมุ่งหมายรอง และข้อมูลเนื้อหาที่รวบรวมได้มาเป็นแนวในการเขียน การวางโครงเรื่องเป็นขั้นตอนที่ทำต่อจากการรวบรวมและจัดเรียงลำดับความคิด โครงเรื่องอาจจัดตามเวลาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง จัดตามเหตุผล คือ จัดเรียงความคิดส่วนที่เป็นเหตุและเป็นผล จัดตามความสำคัญ เช่น จากสิ่งที่สำคัญน้อยไปหาสิ่งที่สำคัญมาก หรือจากสิ่งที่สำคัญมากไปหาสิ่งที่สำคัญน้อย เป็นต้น ดังเช่น เรียงความเรื่องความรับผิดชอบ อาจรวบรวมความคิดแล้วจัดเป็นแผนผังความคิดได้ดังนี้

แผนภาพความคิด เรื่อง ความรับผิดชอบ

คำนำ ความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ

รวบรวมความคิดตามแผนผัง แล้วจัดลำดับเป็นโครงเรื่องที่จะเขียนได้ ดังนี้

๑. คำนำ ความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ

๒. เนื้อเรื่อง

๒.๑ ขอบข่ายความรับผิดชอบ

๒.๑.๑ ความรับผิดชอบต่อตนเอง

๒.๑.๒ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว

๒.๑.๓ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

๒.๑.๔ ความรับผิดชอบต่อสังคม

๒.๒ ผลดีของการมีความรับผิดชอบ

๒.๓ ผลเสียของการขาดความรับผิดชอบ

๓. สรุป การชักชวนให้สร้างนิสัยรับผิดชอบ

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิทยาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๕๗-๑๖๐

ใบงาน
“การเขียนเรียงความ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดทำแผนภาพความคิด “การเขียนเรียงความ”

แผนภาพความคิด

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การวางโครงเรื่อง คือ การลำดับความคิดโดยอาศัยจุดมุ่งหมายหลัก จุดมุ่งหมายรองและข้อมูลเนื้อหาที่รวบรวมได้มาเป็นแนวในการเขียน การวางโครงเรื่องเป็นขั้นตอนที่ต่อจากการรวบรวมและจัดเรียงลำดับความคิด</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุวิธีการเขียนเรียงความ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์วิธีการเขียนเรียงความ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับกรวางโครงเรื่องของการเขียนเรียงความว่ามีขั้นตอนใด อย่างไรบ้าง และมีความสำคัญอย่างไร</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่ม เลือกประเด็นที่กลุ่มสนใจสำหรับเขียนเรียงความ ดังนี้ - ศิลปวัฒนธรรม - ท้องถิ่นชุมชน - ชีวิตวิถีใหม่</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวางโครงเรื่องเรียงความตามหัวข้อที่เลือก โดยเขียนลงใบงาน “เรียงความที่สนใจ”</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงร่างเรียงความในหัวข้อที่ตนเองสนใจหน้าชั้นเรียน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ - ภาระงาน/ชิ้นงาน ใบงาน “เรียงความที่สนใจ” การวัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	--	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง งานศิลปะเรียงความ (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>ขั้นสรุป นักเรียนอภิปรายร่วมกันประเด็น “โครงเรื่องมีความสำคัญต่อการเขียนเรียงความอย่างไร”</p>	

ใบงาน
“เรียงความที่สนใจ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประเด็นที่สนใจ ๑ ประเด็น ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นชุมชน หรือชีวิตวิถีใหม่ แล้วเขียนแผนภาพความคิดโครงเรื่องตามประเด็นที่เลือก

แผนภาพความคิด

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงด้วยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เรื่อง ความ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ ค่าน้ำ เนื้อเรื่อง และสรุป เรื่องความที่ตีควรมีเอกภาพ สัมพันธ์ภาพและสารัตถภาพ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุองค์ประกอบของเรื่องความ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนเรื่องความ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๔) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันอธิบายลักษณะของการเขียนค่าน้ำของ เรื่องความ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว) แต่ละกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ “การเรียงเรียงเรื่องความ” จากนั้น ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน ใบงาน “ค่าน้ำ” ๓. ตัวแทนกลุ่มอ่านค่าน้ำของตนเองหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ และครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็น ต่อไปนี้ - การเขียนค่าน้ำมีรูปแบบการเขียนอย่างไร - การเขียนค่าน้ำมีความสำคัญต่อการเขียนเรื่องความอย่างไร</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “การเรียงเรียงเรื่องความ” ๒. ใบงาน “ค่าน้ำ”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ค่าน้ำ”</p> <p>การวัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

ใบงาน
“การเขียนคำนำ (งานกลุ่ม)”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประเด็นที่สนใจ ๑ ประเด็น (ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นชุมชน ชีวิตวิถีใหม่) จากนั้น
เลือกรูปแบบการเขียน คำนำ และเขียนรายละเอียดจากรูปแบบที่เลือก

ประเด็นที่เลือก

รูปแบบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เรียงความ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เรียงความที่ดีควรมีเอกภาพ สัมพันธ์ภาพและสักรัตถภาพ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุองค์ประกอบของเรียงความ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนเรียงความ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต่อการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง งานศิลปะเรียงความ (๕) รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะของการเขียนส่วนสรุป ของการเขียนเรียงความ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว) แต่ละกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ “การเรียงเรียงความ” จากนั้น ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “คำนำ” ๓. ตัวแทนกลุ่มอ่านคำนำของตนเองหน้าชั้นเรียน เพื่อน และครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนอภิปรายร่วมกันประเด็น ต่อไปนี้ - การเขียนสรุปมีรูปแบบการเขียนอย่างไร - การเขียนสรุปมีความสำคัญต่อการเขียนเรียงความอย่างไร</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ใบงาน “การเขียนย่อหน้าสรุปของเรียงความ”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การเขียนสรุป”</p> <p>การวัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
---	---	---	---

ใบงาน
“การเขียนย่อหน้าสรุปของเรียงความ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อหน้าสรุปของเรียงความในประเด็นที่นักเรียนเลือกจากชั่วโมงที่แล้ว

๒ สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยเรียงถ้อยร้อยอักษร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>เรียงความ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เรียงความที่ดีควรมีเอกภาพ สัมพันธภาพและสำนวนโวหาร</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>อธิบายลักษณะและความสำคัญของเรียงความ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนเรียงความ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>๑. การสื่อสาร</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔</p> <p>เรื่อง นางคิดปรีเยียงความ (๒)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย ๓</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนเรียงความ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว) แต่ละกลุ่ม เขียนเรียงความโดยปฏิบัติกิจกรรมต่อจากชั่วโมงที่แล้ว</p> <p>๒. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านเรียงความของตนให้เพื่อนฟัง</p> <p>* หากนักเรียนไม่สามารถทำงานเสร็จได้ตามเวลาที่เรียน ให้นักเรียนนำกลับไปทำต่อนอกชั่วโมงเรียน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเขียนเรียงความ</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>ฝึกกระบวนการคิด, พัฒนาทักษะกระบวนการเขียน</p> <p>๒. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงาน “เรียงความ”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “เรียงความ”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>๑. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p> <p>๒. แบบประเมินการเขียนเรียงความ</p>
---	---	---

ใบงาน
“เรียงความของฉัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความในประเด็นที่นักเรียนเลือก โดยเขียนฉบับร่างและฉบับสมบูรณ์

(ฉบับร่าง)

คำนำ

.....
.....
.....
.....
.....

เนื้อเรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สรุป

.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการเขียนเรียงความของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การตั้งชื่อเรื่อง ๑.๑ ชื่อเรื่องมีค่าที่สื่อความหมาย ได้ตรงหรือสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ๑.๒ ใช้คำ วลี ประโยค หรือข้อความ ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	คะแนนเต็ม ๒ คะแนน			ตั้งชื่อเรื่อง ได้ตามเกณฑ์ ครบ ๒ ข้อ	ตั้งชื่อเรื่อง ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ
๒. การเขียนเนื้อเรื่อง ๒.๑ นำเสนอประเด็นหลัก เพียงประเด็นเดียว ๒.๒ ลำดับความคิดต่อเนื่อง ๒.๓ เนื้อหามีความสัมพันธ์กับประเด็นที่กำหนด ๒.๔ มีความเป็นเหตุเป็นผล ๒.๕ มีการนำเสนอแนวคิดใหม่	เขียนเนื้อเรื่อง ได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ครบ ๕ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่อง ได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๔ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่อง ได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่อง ได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่อง ได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๑ ข้อ
๓. การเขียนคำนำและสรุป ๓.๑ ใช้คำถาม การให้ความหมาย ข่าวดำเนินการ สำนวน บทกลอน หรือภาษาวรรณศิลป์อย่างใดอย่างหนึ่ง ๓.๒ มีสาระสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ๓.๓ นำความคิดหรือข้อความตามความคิดหลักในเนื้อหาหรือไม่ นอกประเด็น ๓.๔ สัดส่วนสมดุลกับเนื้อเรื่อง	คะแนนเต็ม ๔ คะแนน	เขียนคำนำ และสรุป ได้ตามเกณฑ์ ครบ ๔ ข้อ	เขียนคำนำ และสรุป ได้ตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	เขียนคำนำ และสรุป ได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	เขียนคำนำ และสรุป ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ
๔. การใช้ภาษา ๔.๑ การเลือกใช้คำได้ถูกต้อง และสละสลวย ๔.๒ ใช้ประโยคสื่อความหมายได้ ๔.๓ เว้นวรรคตอนได้ถูกต้องและเขียนไม่ฉีกคำ	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ ครบ ๓ ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ
๕. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น ๑ คำ)	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		เขียนถูกต้องทุกคำ	เขียนผิด ๑ - ๒ คำ	เขียนผิด ๓ คำ ขึ้นไป
๖. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกต้องตามคำชี้แจง ๖.๑ เขียนตัวอักษรอ่านง่าย ๖.๒ สะอาดเรียบร้อย ๖.๓ เขียนได้ตามจำนวนบรรทัดที่กำหนด	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		เขียนได้ตามเกณฑ์ ครบ ๓ ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

แบบทดสอบประจำหน่วย
หน่วยที่ ๑ เรียงถ้อยร้อยอักษร

๑. จุดประสงค์ในการแต่งศิลาจารึก หลักที่ ๑ คืออะไร

คำตอบ.....
.....

๒. “...กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร้อยกินดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตีหนังวังข้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านบ่เมืองได้ข้างได้งวง ได้บัวได้นาง ได้เงื่อนได้ทอง กูเอามาเวน แก่พ่อกู...” จากข้อความในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ประโยคและคำ ในลักษณะใด

คำตอบ.....
.....

๓. ส่วนประกอบของเรียงความมีอะไรบ้าง และนักเรียนคิดว่าส่วนประกอบของเรียงความส่วนใดที่เป็นส่วน สำคัญที่สุด เพราะเหตุใด

คำตอบ.....
.....

๔. ให้นักเรียนอธิบายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัยจากการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑

คำตอบ.....
.....

๕. นักเรียนคิดว่าการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ ก่อให้เกิดประโยชน์ใดบ้างกับนักเรียนและสังคมไทยในปัจจุบัน

คำตอบ.....
.....

(เฉลย) แบบทดสอบประจำหน่วย
“หน่วยที่ ๑ เรียงถ้อยร้อยอักษร”

๑. จุดประสงค์ในการแต่งศิลาจารึก หลักที่ ๑ คืออะไร

แนวคำตอบ เพื่อบันทึกเรื่องราวสำคัญในสมัยกรุงสุโขทัย ลักษณะการปกครอง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของราษฎร ตลอดจนบรรยายถึงความเจริญรุ่งเรือง และความสมบูรณ์พูนสุขของกรุงสุโขทัย เนื้อความในศิลาจารึก ทำให้อนุชนรุ่นหลังได้ทราบพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงแต่เพียงคร่าว ๆ

๒. “...กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยกินดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตีหนังวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านบ่เมืองได้ช้างได้งวง ได้ปั่วได้นาง ได้เงื่อนได้ทอง กูเอามาแก่พ่อกู...” จากข้อความในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ประโยคและคำในลักษณะใด

แนวคำตอบ มีการใช้ประโยคสามัญขนาดสั้นต่อกันหลายประโยค มีการใช้คำซ้ำหรือซ้อนคำ ใช้สัมผัสคล้องจอง ช่วยเน้นย้ำเนื้อความให้มีความหมายหนักแน่น

๓. ส่วนประกอบของเรียงความมีอะไรบ้าง และนักเรียนคิดว่าส่วนประกอบของเรียงความส่วนใดที่เป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ ส่วนประกอบของเรียงความมี ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

ส่วนประกอบของเรียงความที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดคือ “เนื้อเรื่อง” เพราะเป็นส่วนที่ต้องแสดงความรู้ความคิดเห็นให้ผู้อื่นทราบตามโครงเรื่องที่วางเอาไว้ เนื้อเรื่องอาจประกอบด้วยย่อหน้าหลายย่อหน้าที่เป็นสาระสำคัญย่อยของเรื่อง สาระสำคัญย่อยเหล่านั้นประกอบกันเป็นสาระสำคัญใหม่คือตัวเรื่องทั้งหมด

๔. ให้นักเรียนอธิบายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัยจากการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑

แนวคำตอบ วิถีชีวิตของชาวสุโขทัยเป็นชีวิตที่เรียบง่าย มีอิสระเสรีในการดำรงชีวิต เช่น ใครใคร่ค้าช้างค้าม้าค้า พ่อเมืองบ่เอาจังกอบ ถึงวันโกน วันพระ ก็ทำบุญ ทำทาน ฟังเทศน์ ฟังธรรม บ้านเมืองถึงอยู่ร่มเย็นเป็นสุข มาเป็นเวลาร้อย ๆ ปี วิถีชีวิตเรียบง่าย มีอิสระเสรี ข้างปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ ในน้ำยังมีปลา ในนายังมีข้าว มีทรัพย์ในดิน สินในน้ำ

๕. นักเรียนคิดว่าการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ ก่อให้เกิดประโยชน์ใดบ้างกับนักเรียนและสังคมไทยในปัจจุบัน

แนวคำตอบ

๑. ทำให้คนรุ่นหลังได้รู้เรื่องราวต่างๆ ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับคนในสมัยสุโขทัยได้เป็นอย่างดี ทั้งการเมือง การปกครอง การดำเนินชีวิตประจำวัน อาชีพ จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา และระบบเศรษฐกิจ

๒. ใช้ภาษาและตัวหนังสือในการสื่อความเข้าใจ ความรู้ ความคิด ทำให้เกิดสื่อสารระหว่างบุคคลได้

๓. เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่ควรภาคภูมิใจ

๔. ช่วยให้เกิดวิวัฒนาการทางด้านภาษาในทางที่ดีขึ้น

๕. ทำให้เกิดวรรณกรรมต่าง ๆ ขึ้นหลากหลาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ “สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย”

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงเป็นความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มนุษย์ หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสภาพตามธรรมชาติ ที่เกิดแก่ร่างกายของมนุษย์และปรากฏแก่บุคคลทั่วไป</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกความหมายและลักษณะของเท็จจริงได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากบทอ่าน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากข้อความที่ครูกำหนดให้ว่าเป็น ข้อเท็จจริงหรือไม่</p> <p>ข้อความ - พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว แนวคำตอบ เป็นข้อเท็จจริง - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีจำนวน คน แนวคำตอบ เป็นข้อเท็จจริง * ข้อความสามารถปรับได้ตามบริบทของห้องเรียน</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนตามความสนใจ ศึกษาไปความรู้ “ความหมายและลักษณะของข้อเท็จจริง” จากนั้นสรุปความรู้ จากการศึกษา ๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากแถบข้อความดังต่อไปนี้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ไปความรู้ “ความหมายของลักษณะข้อเท็จจริง” ๒. แถบข้อความ ๓. ใบงาน “ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>แถบข้อความที่ ๑</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>โรคโควิด-๑๙ คือ โรคติดต่อซึ่งเกิดจากไวรัสโคโรนา</p> </div> <p>คำตอบ เป็นข้อเท็จจริง</p> <p>แถบข้อความที่ ๒</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>ส้ม เป็นผลไม้ที่มีวิตามินซีสูง</p> </div> <p>คำตอบ เป็นข้อเท็จจริง</p> <p>๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มทำใบงาน “ คั้นคว่ำหาข้อเท็จจริง ”</p> <p>๔. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p>
	<p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องความหมายและลักษณะ ของข้อเท็จจริง</p>

แถบข้อความ

โรคโควิด-19 คือ โรคติดต่อซึ่งเกิดจากไวรัสโคโรนา

ส้ม เป็นผลไม้ที่มีวิตามินซีสูง

ใบความรู้ “ข้อเท็จจริง”

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ๒ ประการ ประการแรกเป็นเครื่องมือแสดงว่ามนุษย์สามารถรับรู้ ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ เกิดขึ้น มีอยู่ และเป็นไปในลักษณะใด ประการที่ ๒ เป็นเครื่องมือแสดงว่ามนุษย์ รู้สึกและมีความคิด มีความเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์และต่อตัวเองอย่างไร สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และมนุษย์รับรู้แล้วสื่อออกมาผ่านทางภาษาของมนุษย์เรียกว่า **ข้อเท็จจริง** ส่วนความรู้สึกและความคิดความเห็น ของมนุษย์ที่ถ่ายทอดผ่านภาษาเรียกว่า **ข้อคิดเห็นหรือทรรศนะ**

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงเป็นความจริงเกี่ยวแก่สิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ เช่น ใบไม้สดมีสีเขียว ใบไม้แห้งมีสีน้ำตาล หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสภาพตามธรรมชาติที่เกิดแก่ร่างกายของมนุษย์และปรากฏแก่บุคคลทั่วไป เช่น หลานชาย คนเล็กอ้วนจ้ำม่ำ หลังของคุณยายโก่ง ข้อเท็จจริงมักไม่ปรากฏแปรเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น อย่างน้อยก็ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น ต้นคุณไม่ค่อยมีใบ แต่ออกดอกสีเหลืองสดใสเป็นช่อห้อยลงมาเต็มต้น อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงอาจไม่เป็นจริง ไปตลอดกาล หากปัจจัยเปลี่ยน ตัวแปรเปลี่ยน ข้อเท็จจริงก็จะเปลี่ยนไปได้ ตัวอย่างข้อเท็จจริงต้นคุณไม่ค่อยมีใบ แต่ออกดอกสีเหลืองเต็มต้น เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวแก่ต้นคุณเฉพาะในฤดูร้อน เมื่อปัจจัยฤดูกาลเปลี่ยนไปเป็นฤดูฝน ข้อเท็จจริงเกี่ยวแก่ต้นคุณก็จะเปลี่ยนไปเป็นว่า เช่น ต้นคุณปราศจากดอก มีใบเขียวชุ่มเต็มต้น

ข้อเท็จจริงสะท้อนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และเสื่อมสูญไปได้เอง โดยที่ไม่ต้องมีมนุษย์เข้าไป เกี่ยวข้อง เช่น กุหลาบที่เห็นเป็นดอกตูมเมื่อวาน วันนี้ดอกบานหมดแล้ว ดอกกุหลาบเปลี่ยนจากตูม เป็นบานได้เอง มนุษย์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเลย มนุษย์เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในฐานะที่เป็นผู้สังเกตการณ์และเป็น ผู้รับรู้ความมีอยู่และความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง เช่น ดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก และตกทางทิศตะวันตก

ใบความรู้ “ข้อเท็จจริง” (ต่อ)

เมื่อมนุษย์เป็นผู้สังเกตการณ์ ข้อเท็จจริงจึงเป็นความจริงที่มนุษย์ทุกคนรับรู้ได้เหมือนกัน ข้อเท็จจริงเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงมีเพียงประการเดียว เช่น เธอเห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี เขาก็เห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี ใคร ๆ ก็เห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี ข้อเท็จจริงมีประการเดียว คือ มนุษย์ที่สายตาปกติจะเห็นรุ้งกินน้ำเป็น ๗ สี

มนุษย์รับรู้ข้อเท็จจริงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คนที่มีประสาทสัมผัสบางส่วนผิดปกติจะรับรู้ข้อเท็จจริงแตกต่างกับคนปกติ เช่น คนตาบอดสีจะเห็นสีแตกต่างกับคนตาปกติ คนที่มีประสาทรับรู้กลิ่นเป็นปกติจะรู้ว่าดอกกุหลาบและดอกมะลิมีกลิ่นและเป็นกลิ่นที่มีผลให้มนุษย์ส่วนใหญ่ชอบส่วนดอกเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่น ดังนั้นข้อความว่า กุหลาบและมะลิเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่น ดอกเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่นจึงเป็นข้อเท็จจริง

ข้อความต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงภาษาที่ใช้ถ่ายทอดข้อเท็จจริง

- นมโคสดมีสีขาว
- ผลทุเรียนมีหนามแหลมอยู่เต็ม
- อุณหภูมิของห้องนี้อยู่ที่ ๒๙ องศาเซลเซียส
- แสงเดินทางได้เร็วกว่าเสียง
- แสงไฟแยงตาทำให้ออนไม่หลับ
- ล้างมือบ่อย ๆ จะช่วยป้องกันไม่ให้เป็นหวัดได้
- ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรประมาณ ๖๓ ล้านคน
- โรคพิษสุนัขบ้าระบาดในช่วงหน้าร้อน
- โทรศัพท์ทำให้เราติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกเร็วขึ้น
- ขับรถเร็วทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- สมศักดิ์ต้องเสียทุกครั้งที่ยืนกินอาหารรสจัด
- ยังไม่ทัน ๔ ทุ่มเขาก็ถึงวังนอน
- เขาปวดเข้ามาได้สัก ๒ - ๓ ปีแล้ว
- ธนบัตรใบละ ๕๐๐ บาทแลกเป็นธนบัตรใบละ ๒๐ บาทได้ ๒๕ ใบ
- นาฬิกาเป็นเครื่องบอกเวลา

ใบงาน “ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากบทความที่กำหนดให้

ไฟป่า เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการลดลงของพื้นที่ป่าอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทย กลายเป็นปัจจัยที่รบกวนสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ สัตว์ป่า และสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งยังก่อให้เกิดวิกฤตมลพิษหมอกควันที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน อุตสาหกรรมการบิน และการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปี จะเป็นช่วงที่มีความกดอากาศสูงแผ่ปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ช่วงเวลาดังกล่าวจะเกิดขึ้นอุณหภูมิผกผันตามระยะความสูงชนิดหนึ่ง เกิดจากการจมตัวของอากาศชั้นบน ขณะที่อากาศจมตัวลงจะเกิดการอัดตัวของอากาศทำให้เกิดความร้อนจึงเป็นชั้นของอากาศที่มีอุณหภูมิสูงขึ้น และอากาศในชั้นนั้นจะมีการทรงตัวที่ดี เกิดเป็นชั้นปิดกั้นหรือกักเก็บอนุภาคต่าง ๆ ที่ฟุ้งกระจายจากพื้นโลก ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองไม่สามารถลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศที่สูงขึ้นและไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้ จึงเกิดการสะสมของฝุ่นละอองเป็นชั้นหนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัว มีหมอกควันปกคลุม และมีทัศนวิสัยต่ำ

<http://www.dnp.go.th/forestfire/web/frame/2563/fire2563.pdf>

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากบทอ่านที่กำหนดให้

ไฟป่า เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการลดลงของพื้นที่ป่าอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทย กลายเป็นปัจจัยที่รบกวนสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ สัตว์ป่า และสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งยังก่อให้เกิดวิกฤตมลพิษหมอกควันที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน อุตสาหกรรมการบิน และการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปี จะเป็นช่วงที่มีความกดอากาศสูงแผ่ปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ช่วงเวลาดังกล่าวจะเกิดขึ้นอุณหภูมิมักผันตามระยะความสูงชนิดหนึ่ง เกิดจากการจมตัวของอากาศชั้นบน ขณะที่อากาศจมตัวลงจะเกิดการอัดตัวของอากาศทำให้เกิดความร้อนจึงเป็นชั้นของอากาศที่มีอุณหภูมิสูงขึ้น และอากาศในชั้นนั้นจะมีการทรงตัวที่ดี เกิดเป็นชั้นปิดกั้นหรือกักเก็บอนุภาคต่าง ๆ ที่ฟุ้งกระจายจากพื้นโลก ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองไม่สามารถลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศที่สูงขึ้น และไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้ จึงเกิดการสะสมของฝุ่นละอองเป็นชั้นหนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหาลัว มีหมอกควันปกคลุม และมีทัศนวิสัยต่ำ

<http://www.dnp.go.th/forestfire/web/frame/2563/fire2563.pdf>

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

- ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยก่อให้เกิดวิกฤตมลพิษหมอกควันที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน
- ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปี จะเป็นช่วงที่มีความกดอากาศสูงแผ่ปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ช่วงเวลาดังกล่าวจะเกิดขึ้นอุณหภูมิมักผันตามระยะความสูงชนิดหนึ่ง เกิดจากการจมตัวของอากาศชั้นบน
- ขณะที่อากาศจมตัวลงจะเกิดการอัดตัวของอากาศทำให้เกิดความร้อนจึงเป็นชั้นของอากาศที่มีอุณหภูมิสูงขึ้น และอากาศในชั้นนั้นจะมีการทรงตัวที่ดี เกิดเป็นชั้นปิดกั้นหรือกักเก็บอนุภาคต่าง ๆ ที่ฟุ้งกระจายจากพื้นโลก ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองไม่สามารถลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศที่สูงขึ้น และไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้ จึงเกิดการสะสมของฝุ่นละอองเป็นชั้นหนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหาลัว มีหมอกควันปกคลุม และมีทัศนวิสัยต่ำ

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>		<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นเป็นผลจากกระบวนการทำงานของสมองมนุษย์ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากแถบข้อความที่ครูกำหนดให้ว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>อาหารดี รสชาติอร่อย รับประทานบ่อย ๆ สุขภาพดีเยี่ยม</p> </div> <p>แนวคำถาม ไม่เป็นข้อเท็จจริง * ข้อความสามารถปรับได้ตามบริบทของห้องเรียน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. แถบข้อความ ๒. ป้ายเครื่องหมาย ✓ และ ✕ ๓. ใบความรู้ “ความหมายและลักษณะของข้อคิดเห็น” ๔. ใบงาน “ค้นคว้าหาข้อคิดเห็น”</p>	
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกความหมายและลักษณะของข้อคิดเห็นได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากบทอ่าน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “ความหมายและลักษณะของข้อคิดเห็น” จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษา ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบงาน “ค้นหาข้อคิดเห็น” ๓. ผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูสุ่มนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อช่วย “ถูก” หรือ “ผิด”</p>	<p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การทำใบงาน “ค้นคว้าหาข้อคิดเห็น” ๒. บันทึกข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นบนกระดานลงในสมุด</p>	
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>		<p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องความหมายและลักษณะ ของข้อคิดเห็น</p>	

แถบข้อความ

อาหารดี รสชาติอร่อย รับประทานบ่อย ๆ สุขภาพดีเยี่ยม

ป้ายเครื่องหมาย

ใบความรู้ “ข้อคิดเห็น”

ข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นเป็นผลจากกระบวนการทำงานของสมองมนุษย์ที่รู้สึกหรือคิดเห็นเกี่ยวแก่เรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้อย่างไร เช่น รู้สึกพอใจ ชอบ ชิงชัง เบื่อ คล้อยตาม ไม่เห็นด้วย ฯลฯ

เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนรู้สึกและมีความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับรู้ไม่เหมือนกัน ข้อคิดเห็นของมนุษย์ต่อสิ่งเดียวกันจึงอาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ความคิดเห็นอาจแตกต่างกันมากหรือแตกต่างกันน้อยก็ได้ เช่น ความรู้สึกและความคิดต่อดอกไม้ ๓ ชนิด คือ กุหลาบ มะลิ และเฟื่องฟ้า บางคนอาจชอบกุหลาบและมะลิ เพราะมีกลิ่นหอม ไม่ชอบเฟื่องฟ้าเพราะดอกของเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่น บางคนอาจชอบกลิ่นของกุหลาบมากกว่ามะลิ ในขณะที่บางคนกลับชอบกลิ่นของมะลิมากกว่า ส่วนคนที่แพ้กลิ่นและเกสรดอกไม้ อาจชอบเฟื่องฟ้า และไม่ชอบกุหลาบไม่ชอบมะลิ มนุษย์แต่ละคนจึงแสดงความคิดเห็นต่อดอกไม้ทั้ง ๓ ชนิดเป็นข้อคิดเห็นต่าง ๆ กัน เช่น ดอกกุหลาบมีกลิ่นหอมน่าหลงใหลกว่าดอกมะลิ กลิ่นของมะลิหอมสดชื่นกว่ากลิ่นกุหลาบ เฟื่องฟ้าสวย แต่ไม่มีเสน่ห์เพราะดอกไม้ไม่มีกลิ่น ถ้าเฟื่องฟ้ามีกลิ่นหอมอย่างกุหลาบ ก็น่าจะดี มะลิมีดอกสวยกลิ่นหอม แต่กลิ่นฉุนเกินไป เป็นต้น

ข้อความต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างแสดงภาษาที่ใช้ถ่ายทอดข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็น

- ถ้าทุเรียนไม่มีหนามก็คงจะดี
- พอเปลี่ยนสีผนังใหม่ ห้องนี้ก็ดูกว้างขึ้น
- แสงดีงอารมณ์ผู้ชมละครเวทีได้ดีกว่าเสียง
- ไฟแยงตาแบบนี้ คงนอนไม่หลับแน่ ๆ
- ผู้ชายที่มีอารมณ์ขันเป็นคนมีเสน่ห์
- ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรมากเกินไป
- อากาศของเมืองไทย ถ้าร้อนน้อยกว่านี้ก็คงจะดี
- ก๋วยเตี๋ยวผัดซีอิ้วเจ้านี้น่ากินมาก
- หนังสือเล่มนี้ใช้ศัพท์ยากมาก
- โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่แสดงความทันสมัย
- อุบัติเหตุครั้งนี้ไม่น่าเกิด ถ้าเขาไม่ขับรถเร็วจนเกินไป
- ผมว่าที่สมศักดิ์ห้องเสีย คงเพราะอาหารรสจัดเมื่อกลางวัน
- เขาคงง่วง เห็นหาวมาหลายรอบแล้ว
- กินยาและพักผ่อนให้เต็มที่สัก ๒-๓ วัน อาการคงทุเลาขึ้น
- ผมตื่นขึ้นมายามสาย แต่เป็นวันที่ผมไม่สาย
- ภาพถ่ายคืออดีตที่บันทึกไว้ได้

ใบความรู้ “ข้อคิดเห็น” (ต่อ)

ควรสังเกตว่าภาษาที่แสดงข้อเท็จจริงมักปรากฏคำที่บ่งชี้ว่าเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็น เช่น ว่า คิดว่า มีความเห็นว่า สันนิษฐานว่า น่าจะ ควร คง ฯลฯ เช่น

- ประเทศไทยคงลงทุนสร้างรถไฟความเร็วสูงในไม่ช้านี้
- ผมว่าถ้าเด็กติดเกมคอมพิวเตอร์ จินตนาการของเด็กจะถูกทำลาย
- พัฒนาการทางร่างกายก็จะมีปัญหาเพราะเด็กไม่ค่อยได้ออกกำลังกาย
- ที่ว่าอุดหนุนสินค้าไทยนั้น เพียงแค่ซื้อของที่ผลิตในประเทศไทยคงไม่พอ

อย่างไรก็ตาม ไม่ควรถือเป็นหลักตายตัวว่า ข้อความที่ปรากฏคำดังกล่าวจะต้องเป็นข้อคิดเห็นไปทุกกรณี ควรพิจารณาด้วยว่า ข้อความนั้นเป็นข้อความที่แสดงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นต่อปรากฏการณ์ เช่น ข้อความว่า บรรพตรู้ว่าตนเป็นคนสายตาสั้น เป็นข้อเท็จจริง เพราะบรรพตเคยไปตรวจสายตา มา จึงรู้สภาพความผิดปกติเกี่ยวกับสายตาของตน แต่ข้อความว่า ผมว่าบรรพตเป็นคนสายตาสั้น เป็นข้อคิดเห็นที่ผู้พูดมีต่อบรรพต ความคิดเห็นดังกล่าว อาจได้จากการสังเกตว่าบรรพตชอบถามเพื่อน ๆ ว่ารถเมล์ที่กำลังแล่นเข้าหาป้ายเป็นรถเมล์สายอะไร

ใบงาน “ค้นคว้าหาข้อคิดเห็น”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อคิดเห็นที่ปรากฏจากบทอ่านที่กำหนดให้

จิวเป็นของคู่กับศาลเจ้า เมื่อมีงานฉลองศาลเจ้า คนที่ชอบดูจิวก็ได้ชมวิวกันจุใจ เพราะงานฉลองศาลเจ้าแต่ละครั้งมักมีไม่ต่ำกว่า ๓ วัน สันนิษฐานว่าจิวคณะแรกที่จัดแสดงในประเทศไทยว่าจ้างมาจากเมืองจีน ต่อเมื่อมีผู้นิยมชมจิวกันมากขึ้น จึงเกิดคณะฝึกหัดจิวและจัดแสดงจิวขึ้นในเมืองไทย เอกสารทางประวัติศาสตร์หลายชิ้นระบุว่า ในงานสมโภชพระนครหรือสมโภชพระอารามใหญ่ ๆ มักจัดแสดงจิวร่วมกับมหรสพและการแสดงอื่น ๆ ด้วยสมัยเมื่อจิวเฟื่องฟู ได้เกิดคณะฝึกหัดและแสดงจิวหลายคณะ แต่ปัจจุบันคณะแสดงจิวมีน้อยลง คงเป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายมากส่วนผู้ชมมีน้อยลง ลูกหลานชาวจีนในเมืองไทยไม่ดูจิวเพราะฟังภาษาจีนออกก้นน้อยลง ประกอบกับหันไปนิยมภาพยนตร์มากกว่า ผู้ที่ยังติดจิวอยู่จึงมีเพียงผู้เฒ่าผู้แก่ชาวจีนเท่านั้น)

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“ค้นคว้าหาข้อคิดเห็น”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อคิดเห็นที่ปรากฏจากบทอ่านที่กำหนดให้

จิวเป็นของคู่กับศาลเจ้า เมื่อมีงานฉลองศาลเจ้า คนที่ชอบดูจิวก็ได้ชมจิวกันจุกใจ เพราะงานฉลองศาลเจ้าแต่ละครั้งมักมีไม่ต่ำกว่า ๓ วัน สันนิษฐานว่าจิวคณะแรกที่จัดแสดงในประเทศไทยว่าจ้างมาจากเมืองจีน ต่อเมื่อมีผู้นิยมชมจิวกันมากขึ้น จึงเกิดคณะฝึกหัดจิวและจัดแสดงจิวขึ้นในเมืองไทย เอกสารทางประวัติศาสตร์หลายชิ้นระบุว่า ในงานสมโภชพระนครหรือสมโภชพระอารามใหญ่ ๆ มักจัดแสดงจิวร่วมกับมหรสพและการแสดงอื่น ๆ ด้วยสมัยเมื่อจิวเฟื่องฟู ได้เกิดคณะฝึกหัดและแสดงจิวหลายคณะ แต่ปัจจุบันคณะแสดงจิวมีน้อยลง คงเป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ส่วนผู้ชมมีน้อยลง ลูกหลานชาวจีนในเมืองไทยไม่ดูจิวเพราะฟังภาษาจีนออกก้นน้อยลง ประกอบกับหันไปนิยมภาพยนตร์มากกว่า ผู้ที่ยังติดจิวอยู่จึงมีเพียงผู้เฒ่าผู้แก่ชาวจีนเท่านั้น)

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

- จิวเป็นของคู่ศาลเจ้า เมื่อมีงานฉลองศาลเจ้า คนที่ชอบดูจิวก็ได้ชมจิวกันจุกใจ
- สันนิษฐานว่าจิวคณะแรกที่จัดแสดงในประเทศไทยว่าจ้างมาจากเมืองจีน ต่อมาเมื่อมีผู้นิยมชมจิวกันมากขึ้น จึงเกิดคณะฝึกหัดจิวและจัดแสดงจิวขึ้นในเมืองไทย
- คงเป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ส่วนผู้ชมมีน้อยลง ลูกหลานชาวจีนในเมืองไทยไม่ดูจิว เพราะฟังภาษาจีนออกก้นน้อยลง ประกอบกับหันไปนิยมภาพยนตร์มากกว่า
- ผู้ที่ยังติดจิวอยู่จึงมีเพียงผู้เฒ่าผู้แก่ชาวจีนเท่านั้น

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงเป็นความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสภาพตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นแก่ร่างกายของมนุษย์และแก่บุคคลทั่วไป ส่วนข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นนั้นเป็นผลจากกระบวนการทำงานของสมองมนุษย์ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้ การศึกษาเรื่องข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นทำให้เกิดประสิทธิภาพ นักเรียนต้องสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่าน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างข้อความ/ประโยคที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และทบทวนลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ ๒ กลุ่ม ทำกิจกรรม “ค้นบัตรคำ...นำพาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ กิจกรรม “ค้นบัตรคำ...นำพาข้อเท็จจริง” กลุ่มที่ ๒ กิจกรรม “ค้นบัตรคำ...นำพาข้อคิดเห็น” ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาบัตรข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นแล้วนำมาเขียนหรือติดบนกระดาน จากนั้นช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบงาน “วันที่ผมตื่นสาย”</p> <p>๔. ผู้แทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. กิจกรรม “ค้นบัตรคำ...นำพาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” ๒. ใบงาน “วันที่ผมตื่นสาย”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “วันที่ผมตื่นสาย”</p> <p>การวัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แจกแจงข้อมูล (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันเขียนสรุปข้อแตกต่างของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น เป็นแผนภาพความคิด บทกระดาน</p>	

บัตรคำ
กิจกรรม “ค้นบัตรคำ... นำพาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

ข้อเท็จจริง

ผมมีวันหยุดยาว ๓ วัน
วันนี้ผมมีเวลา ๒๔ ชั่วโมง
อาหารมื้อแรกของผมวันนี้เป็นข้าวต้ม
นิยายที่ผมอ่านเป็นเรื่องแนววิทยาศาสตร์ศาสตร์
การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง
ผมใช้เวลา ๒๐ นาที จึงจะกินข้าวต้มหมดถ้วย
หลังข้าวเช้าผมช่วยพ่อทำความสะอาดโต๊ะ

ข้อคิดเห็น

วันนี้อากาศร้อน
เวลาจะเร็วหรือช้าอยู่ที่ใจ
น้ำรินต้องสอได้ที่ ๑ แฉ่นอน
เมื่อเรามีความสุข เวลาจะผ่านไปไว
ครูสมพรเป็นครูที่สวยที่สุดในโรงเรียน
วันนี้ผมรู้สึกที่ข้าวต้มอร่อยเหลือเกิน
คนเรียนเก่งย่อมประสบความสำเร็จเสมอ
เขาคงง่วงนอนเห็นว่าหาวนอนมาหลายรอบแล้ว

ใบงาน “วันที่ผมตื่นสาย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่านที่กำหนดให้

วันที่ผมตื่นสาย

วันนี้ผมตื่นขึ้นมายามสาย แต่เป็นวันที่ผมไม่ได้สาย เพราะไม่มีกิจอะไรที่ต้องรีบเร่งกระทำเหมือนเช่นทุกวัน ผมมีวันหยุดยาว ๓ วัน วันนี้เป็นวันหยุดวันแรก เพื่อน ๆ ที่ทำงานชวนผมไปเที่ยวทะเล แต่ผมปฏิเสธ เพราะผมไม่อยากผลาญพร่ำเวลาในวันหยุดที่แสนจะหายากของผมไปกับการแย่งคนอื่นกินแย่งคนอื่นเที่ยว จึงเลือกที่จะใช้วันหยุดทั้ง ๓ วันพักผ่อนอยู่กับบ้าน ตั้งใจไว้ว่า ๓ วันนี้ จะอ่านนวนิยายที่ซื้อไว้ตั้งแต่ปีที่แล้ว และเพิ่งอ่านไปได้เพียง ๑ กว่าหน้าให้จบเล่มแล้วก็จัดสวนรก ๆ ให้น่าดูขึ้น

อาหารมื้อแรกของผมวันนี้เป็นข้าวต้มเหมือนอย่างเคย แต่ที่พิเศษกว่าทุกวันคือผมไม่ต้องรีบร้อนกินและได้ย้ายจากครัวมากินที่โต๊ะหินในสวน ผมมีเวลาเหลือเฟือให้ค่อย ๆ สัมผัสรสชาติของอาหารฝีมือแม่ผมคงที่ แต่วันนี้ผมกลับรู้สึกที่ข้าวต้มอร่อยเหลือเกิน ผมใช้เวลา ๒๐ นาทีจึงจะกินข้าวต้มหมดถ้วย ใช้เวลามากเป็น ๔ เท่าของทุกวัน ผมแอบเห็นแม่ยิ้มที่ได้เห็นผมค่อย ๆ บรรจงตักข้าวต้มเข้าปากช้า ๆ วันนี้แม่ไม่ต้องคอยเตือนให้ระวังข้าวต้มลวกปากเหมือนเช่นทุกวัน

คนที่ดูจะพอใจมากที่สุดที่เห็นผมวางแผนอยู่กับบ้านคือแม่วันนี้ไม่มีเสียงโทรศัพท์มือถือดังขึ้น ผมปิดเครื่องไปตั้งแต่เมื่อคืน ตั้งใจจะให้มันได้พักผ่อนบ้าง หลังจากที่ร่วมงานกับผมอย่างหนัก

นี่ ๆ ดู ก็น่าแปลก วันนี้ผมมีเวลา ๒๔ ชั่วโมงเหมือนทุกวันแต่ดูเหมือนเวลาจะเดินช้าลงทุกวัน ขณะที่ผมรีบเดินทางไปให้ทันนัดลูกค้า รีบกลับบ้านมาให้ทันนัดกินข้าวเย็นกับพ่อแม่และน้องสาว หรืออยู่ตึก ๆ ตื่น ๆ เพื่อเร่งเขียนรายงานให้เสร็จ ผมภาวนาให้เวลาเดินช้า ๆ มีหลายครั้งที่ผมอธิษฐานให้โลกหยุดหมุน แต่เวลาก็ไม่เคยหยุดนิ่ง ซ้ำยังผ่านไปตามจังหวะที่คงที่เสมอ เวลาจะเร็วหรือช้าอยู่ที่ใจ เมื่อเรามีความสุข เวลาจะผ่านไปเร็ว แต่เวลาจะเดินช้า เมื่อเราต้องคอยอะไรบางอย่าง คอยให้ข้าวสุก คอยให้มะม่วงออกลูก คอยเพื่อนตามทีนัดกันไว้ คอยคิวเข้าพบแพทย์ที่โรงพยาบาล

วันที่เราเบื่อและใช้ชีวิตให้หมดไปวันหนึ่ง ๆ อย่างไม่รู้คุณค่าเวลาก็จะผ่านไปช้าเช่นเดียวกัน ผมนึกถึงนักโทษที่ถูกจองจำอยู่ในคุกและคนป่วยที่ได้แต่นอนอยู่บนเตียง คงจะทรมานอย่างที่สุดเพราะเวลาแต่ละวันของพวกเขาเดินช้ากว่าเวลาของพวกเรามากนัก นี่เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผมใฝ่ดี ไม่ใช่ชีวิตเหลวไหลไร้สาระหรือหลงไปกับสิ่งบันเทิงยั่วเย้าเหมือนเพื่อนบางคนในวัยเด็ก ซึ่งตอนนี้ก็มีอยู่ถึง ๒ คนยังคอยเวลาให้ผ่านไปช้า ๆ หลังกำแพงสูงที่กั้นเขากับโลกภายนอกและเป็นสาเหตุที่ทำให้ผมเลิกเหล้าได้โดยเด็ดขาด เมื่อเห็นเพื่อนสนิทต้องนอนอยู่ในโรงพยาบาลนานเป็นปี เพราะสาเหตุเมาแล้วขับ

ใบงาน “วันที่ผมตื่นสาย” (ต่อ)

วันนี้ผมไม่ผูกนาฬิกาที่ข้อมือ และตั้งใจจะไม่มองนาฬิกาที่แขวนบนผนัง คงมีเพียงแม่ที่จะคอยเป็นนาฬิกาปลุก เตือนให้กินข้าวมื้อกลางวันและมื้อเย็น หลังข้าวเช้าผมช่วยพ่อทำความสะอาดโต๊ะหมู่บูชาในห้องพระเราค่อย ๆ ทำความสะอาด เช็ดทุกขอบทุกลายของโต๊ะงานที่น่าจะเสร็จช้า กลับเสร็จในเวลารวดเร็วจนได้ลงมาช่วยแม่ซักผ้าเสร็จแล้วก็มานั่งอ่านนวนิยายที่อ่านค้างไว้ นวนิยายที่ผมอ่านเป็นเรื่องแนววิทยาศาสตร์ที่คนสามารถเดินทางย้อนกลับไปอดีตและเดินทางไปสู่อนาคตด้วยเครื่องเดินทางข้ามมิติเวลา นวนิยายที่ผมอ่านสนุกตื่นเต้นดี ผมไม่มีความรู้วิทยาศาสตร์ดีพอที่จะบอกว่าเรื่องในนวนิยายจะมีโอกาสเป็นจริงได้แค่ไหน ตัวผมก็ไม่ใช่มออดูที่ยังรู้อนาคต แต่ผมสามารถมองเห็นอดีตของตนเองและคนที่ผมรักที่ผมผูกพันได้ผ่านรูปถ่ายที่ผมบันทึกไว้

ผมเป็นคนชอบถ่ายรูป ผมคิดว่ามันเป็นวิธีบันทึกอดีตที่สะดวกที่สุด รูปถ่ายทำให้เรามองเห็นอดีตได้โดยไม่ต้องพึ่งพาอำนาจวิเศษใด ๆ ผมได้บันทึกภาพสมาชิกทุกคนในบ้านไว้หมด ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ น้องสาว หรือแม้แต่เจ้าเหมียว ไม่มีมุมใดในบ้านของผมที่ผมไม่ได้บันทึก ผมหยิบอดีตของผมและคนในครอบครัวขึ้นมาดูบ่อย ๆ ทุกครั้งที่ดูรูปในอัลบั้มที่ถ่ายไว้ ผมจะรู้สึกอบอุ่นและมีความสุข เพราะรูปเหล่านั้นเตือนให้ผมระลึกถึงวันเวลาและเหตุการณ์เก่า ๆ ที่ประทับใจและน่าจดจำ

วันนี้ผมตื่นขึ้นมายามสาย ผมคงจะสายถ้าเลือกไปเที่ยวทะเลกับเพื่อน ๆ เพราะเขานัดออกเดินทางกันตั้งแต่เช้ามืด แต่ผมไม่สายเพราะผมเลือกพักผ่อนอยู่บ้านและอยู่กับครอบครัวที่อบอุ่นในวันหยุดเหมือนเช่นที่ผมกำลังทำอยู่นี้

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๘๖ - ๑๘๙

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>โคลงภาพพระราชพงศาวดารเกิดขึ้นโดยพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งสรร เรื่องในพระราชพงศาวดารให้ช่างเขียนที่มีฝีมือเขียนรูปภาพ และให้มีโคลงบอกเรื่อง มีพระราชประสงค์ที่จะสรรเสริญ พระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาและ รัตนโกสินทร์ที่มีพระมหากษัตริย์องค์ต่อแผ่นดิน โคลงสอง เรื่องที่ติดตามให้นักเรียนศึกษาได้แก่ โคลงประกอบรูปที่ ๑๐ พระสุริยทัยขาดคอช้าง และ โคลงประกอบรูปที่ ๕๖ พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนดูภาพบนกระดาน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับภาพดังกล่าว เช่น เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร เหตุการณ์ ในภาพน่าจะเกิดในสมัยใด</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตาม ความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “ความเป็นมาและความสำคัญของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร” จากนั้นช่วยกันสรุปความรู้ จากการศึกษา</p> <p>๒. ผู้แทนกลุ่มออกมาหยิบบัตรบันทึกความเป็นมา และความสำคัญของโคลงภาพที่ ๑๐ และ ๕๖ แล้วบันทึกลงในบัตร กลุ่มละ ๑ ใบ ดังนี้</p> <p>“บัตรบันทึกความเป็นมาของโคลงภาพที่ ๑๐”</p> <p>“บัตรบันทึกความเป็นมาของโคลงภาพที่ ๕๖”</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ภาพประกอบ</p> <p>๒. ใบความรู้ “ความเป็นมาและความสำคัญของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร”</p> <p>๓. กิจกรรม “บันทึกความเป็นมาของโคลงภาพที่ ๑๐ และ ๕๖”</p> <p>๔. เกม “คำถามน่ารู้”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำกิจกรรม “บันทึกความเป็นมาของโคลงภาพที่ ๑๐ และ ๕๖”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>-</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>อธิบายความเป็นมาและความสำคัญของโคลงภาพ พระราชพงศาวดาร</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>สรุปสาระสำคัญจากเรื่องสะท้อนสารผ่านวินิจจัย</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p> <p>สมรรถนะที่ต้องก่อให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>๔. นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรม “ผลิตภัณฑ์ของฉันตอบเอง” โดยให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาจับสลากคำถามให้คู่ของตนเอง แล้วผลัดการตอบ</p> <p>๕. นักเรียนที่นั่งฟังตรวจคำตอบและบันทึกลงในบัตร</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเป็นมาและความสำคัญของศิลปกรรม จากเกม “คำถามน่ารู้” โดยครูถามคำถาม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม กลุ่มที่ตอบถูก ได้ ๑ คะแนน (กลุ่มที่มีคะแนนมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะ)</p>		

ภาพ

ใบความรู้ “ความเป็นมาและความสำคัญของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร”

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงพระนิพนธ์คำอธิบายเกี่ยวกับหนังสือโคลงภาพพระราชพงศาวดารไว้ว่า เกิดขึ้นโดยพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเลือกสรรเรื่องในพระราชพงศาวดาร ให้ช่างเขียนที่มีฝีมือเขียนรูปภาพและให้มีโคลงบอกเรื่องพระราชพงศาวดารตรงที่เขียนรูปภาพติดประจำไว้ทุกกรอบ รูปขนาดใหญ่มีจำนวนโคลงรูปละ ๖ บท รูปขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีจำนวนโคลงรูปละ ๔ บท การแต่งโคลงนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บ้าง โปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการซึ่งสันตติบทกลอนแต่งถวายบ้างรูปภาพเรื่องพระราชพงศาวดารที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นมีจำนวน ๙๒ ภาพ โคลงที่แต่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๗๖ บท สร้างสำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐

พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ได้กล่าวไว้ชัดเจนในรายนามโคลงภาพพระราชพงศาวดารว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ที่จะสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ที่มีพระมหากษัตริย์คุณต่อประเทศอย่างใหญ่หลวงในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงเชิดชูเกียรติหมู่เสวกามาตย์ที่มีความกล้าหาญ สุจริต และกตัญญูต่อแผ่นดิน นอกจากนี้ ยังมีพระราชประสงค์อีกสองประการคือ “หนึ่งพระประสงค์จะบำรุง ผดุงฝีมือช่างสยาม รจเรขงามเอี่ยมสะอาด เริงฉลาดลายประดิษฐ์ ล้วนวิจิตรพิงชม หนึ่งพระบรมราชประสงค์จะใคร่ทรงทำนุ ปลูกปรีชาเชิงฉลาด แห่งนักปราชญ์กภาพโคลงเพื่อชระโลง^๑ ชูเชิดเพื่อบรรเจิดเกียรติยศ ให้ปรากฏยาววัน”

โคลงสองเรื่องที่คัดมาให้นักเรียนได้ศึกษา ได้แก่ โคลงประกอบรูปที่ ๑๐ แผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ภาพพระสุริโยทัยขาดคอช้าง พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และโคลงประกอบรูปที่ ๕๖ แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเสือ ภาพพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต พระนิพนธ์พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าวรวงศ์เธอ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ภาพพระสุริโยทัยขาดคอช้าง ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๓ เป็นภาพเขียนฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และภาพพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๑๑ เขียนโดยนายทอง (พระวรวงศ์วาตวิจิตร) ปัจจุบันภาพทั้งสองประดับอยู่ ณ พระที่นั่งวโรภาสพิมานพระราชวังบางปะอิน

^๑ คือจระโลง แปลว่า ค้ำชู บำรุงรักษาเชิดชูไว้ไม่ให้เสื่อม

บัตร

“บันทึกความเป็นมาของโคลงพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐ และโคลงภาพที่ ๕๖”

บัตรบันทึกความเป็นมา
ของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

บัตรบันทึกความเป็นมา
ของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๕๖

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เกม
“คำถามน่ารู้”

๑. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร สร้างสำเร็จเมื่อใด”
๒. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ที่แต่งขึ้นมีทั้งหมดกี่บท”
๓. การแต่งโคลงประกอบรูปภาพนั้นมีกวีท่านใดแต่งบ้าง”
๔. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร แต่งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด”
๕. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ใช้ลักษณะคำประพันธ์ใดในการแต่ง”
๖. จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดใหญ่มีจำนวนกี่บท”
๗. รูปภาพเรื่องพระราชพงศาวดารที่โปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้น มีจำนวนกี่ภาพ”
๘. จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนกี่บท”
๙. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง เป็นภาพเขียนฝีพระหัตถ์ของใคร
๑๐. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต เป็นภาพเขียนของใคร

(เฉลย) เกม
“คำถามน่ารู้”

๑. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร สร้างสำเร็จเมื่อใด”
ตอบ สร้างสำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐
๒. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ที่แต่งขึ้นมีทั้งหมดกี่บท”
ตอบ มีทั้งหมด ๓๗๖ บท
๓. การแต่งโคลงประกอบรูปภาพนั้นมีกี่ท่านใดแต่งบ้าง”
ตอบ ๑. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์
๔. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร แต่งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด”
ตอบ เพื่อสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์
๕. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ใช้ลักษณะคำประพันธ์ใดในการแต่ง”
ตอบ สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย ใช้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
๖. จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดใหญ่มีจำนวนกี่บท”
ตอบ จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดใหญ่มีจำนวนโคลงรูปละ ๖ บท
๗. รูปภาพเรื่องพระราชพงศาวดารที่โปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้น มีจำนวนกี่ภาพ”
ตอบ รูปภาพเรื่องพระราชพงศาวดารที่โปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้น มีจำนวน ๙๒ ภาพ
๘. จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนกี่บท”
ตอบ จำนวนบทโคลงที่นำมาประกอบรูปภาพขนาดใหญ่มีจำนวนโคลงรูปละ ๔ บท
๙. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง เป็นภาพเขียนฝีพระหัตถ์ของใคร
ตอบ เป็นภาพเขียนฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
๑๐. โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต เป็นภาพเขียนของใคร
ตอบ เป็นภาพเขียนของนายทอง (พระวรวงศ์เธอ)

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสภาม่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงภาพพระราชาพงศาวดารตอน พระสุริโยทัย ขาดคอช้าง เป็นโคลงสี่สุภาพที่เล่าถึงศึกกระหว่าง ๒ กองทัพ คือ อยุธยา กับพม่า พระสุริโยทัยเป็นพระอัครมเหสี ในสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงแต่งพระองค์เยี่ยงอุปราช ควบช้างเข้าขบวนตามไปด้วย สองกองทัพรบพุ่งกัน ถูกพระเจ้าแปรฟันด้วยของ้าวถูกพระอูระ พระสุริโยทัย สิ้นพระชนม์ขาดคอช้าง การศึกษาและตีความ ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง นอกจากจะทำให้ความ ทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังสะท้อนเนื้อหาในแง่มุมต่าง ๆ ตั้งนั้นผู้เรียนจะต้องถอดค่าประพันธ์โคลงสี่สุภาพเพื่อศึกษา รายละเอียดของเนื้อหาให้เกิดความเข้าใจ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกความหมายของคำศัพท์จากโคลงภาพ พระราชาพงศาวดารตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง ด้านทักษะและกระบวนการ ถอดค่าประพันธ์และสรุปความรู้จากโคลงภาพพระราชา พงศาวดารตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนดูภาพประกอบโคลงภาพพระราชาพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐ แล้วร่วมกันร่วกันทบทวนความรู้จากภาพ ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่านบทโคลงสี่สุภาพที่ครูนำมาเขียนบนกระดาน (อ่านในใจ) บูรณองนามราชาเจ้า จอมรา มัญเอย ยักพฤษเสนายา ยิงแกแล้ว มอญมานประมวลมา สามสิบ หมื่นแฮ ถึงอยุธยาแล้ว หยุดใกล้นครา ๒. นักเรียนร่วมกันหาความหมายและถอดค่าประพันธ์ ของโคลงดังกล่าว ๓. นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครนำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๔. ผู้แทนกลุ่มออกมาเลือกบัตรโคลง สำหรับทำใบงาน “การถอดค่าประพันธ์” และร่วมกันทำใบงานตามที่ได้เลือกไว้ ๕. ผู้แทนนักเรียนกลุ่มที่ ๑ - ๕ นำเสนอความหมาย ของคำศัพท์และการถอดค่าประพันธ์ตามที่เลือกไว้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ภาพประกอบภาพพระราชาพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐ ๒. บัตร “โคลงภาพพระราชาพงศาวดาร ตอน “พระสุริโยทัยขาดคอช้าง” ๓. ใบงาน “การถอดค่าประพันธ์” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การถอดค่าประพันธ์” การจัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิตฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษาในช่วงนี้</p>	
<p>สมรรถนะที่ต้องทำให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ภาพ

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐”

บัตร

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง”

สำหรับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก

๑ พระมหาจักรพรรดิเฝ้า วางค่ายรายรีพล ตำริจักไคร่ยล ยกนิกรทัพกล้า	ภูวดล สยามเฮย เพียบหล้า แรงศึก ออกตั้งกลางสมร
---	--

๑ บังอรอัศวเรศผู้ นามพระสุริโยทัย ทรงเครื่องยุทธพิไชย เกลิงคชาธารคว้าง	พิสมัย ท่านนา ออกอ้าง เช่นอุป ราชแฮ ควบเข้าขบวนไคล
---	---

๑ พลไกรกองนำเร้า ช้างพระเจ้าแปรประจัญ สารทรงชวดเซผัน เตลงขับคชไล่ไกล	โรมรัน กันเฮย คชไท้ หลังแล่น เติลิตแฮ หวิดท้ายคชาธาร
---	---

๑ นงคราญองค์เอกแก้ว มานมนัสกัตเวที เกรงพระราชสามี ขับคเชนทรเช่นค้ำ	กษัตริย์ ยิ่งล้ำ มลายพระ ชนม์เฮย สะอึกสู้ตัสกร
---	---

๑ ขุนมอญร่อนง้าวฟาด ขาดแล่งตราบอูระ โอรสรีบกันพระ สุญชีฟไปสุญสิ้น	ฉาดฉะ หุบดิน ศพสู้ นครแฮ พจน์ผู้สรรเสริญ
--	---

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ พระมหาจักรพรรดิเฝ้า	ภูวดล สยามเฮย
วางค่ายรายรัพล	เพียบหล้า
ตำริจักไครยล	แรงศึก
ยกนิกรทัพกล้า	ออกตั้งกลางสมร

คำศัพท์

๑. เฝ้าภูวดล หมายถึง
๒. ยลแรงศึก หมายถึง
๓. นิกร หมายถึง
๔. สมร หมายถึง

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ บังอรอัคนเรศผู้	พิสมัย ท่านนา
นามพระสุริโยทัย	ออกอ้าง
ทรงเครื่องยุทธพิไชย	เช่นอุป ราชแฮ
เถลิงคชาธารคว้าง	ควบเข้าขบวนไคล

คำศัพท์

๑. อัคนเรศ หมายถึง
๒. พิสมัย หมายถึง
๓. เครื่องยุทธพิไชย หมายถึง
๔. คชาธาร หมายถึง
๕. ไคล หมายถึง

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน “การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ พลไกรกองนำเร้า
ข้างพระเจ้าแปรประจัญ
สารทรงชวดเซผัน
เตลงขับชไลไกล่

โรมรัน กั้นเฮย
คชไต้
หลังแล่น เตลิดแฮ
หวิดท้ายคชาธาร

คำศัพท์

๑. โรมรัน หมายถึง
๒. ประจัญ หมายถึง
๓. สาร หมายถึง
๔. เตลง คือ ตะเลง หมายถึง.....

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ นงคราญองค์เอกแก้ว	กษัตริย์
มานมนัสกัตเวที	ยิ่งล้ำ
เกรงพระราชสามี	มลายพระ ชนม์เฮย
ขบคเขนทรเข่นค้ำ	สะอึกผู้ตัสกร

คำศัพท์

๑. มาน หมายถึง
๒. ตัสกร หมายถึง
๓. มนัส หมายถึง
๔. กัตเวที หมายถึง
๕. คเขนทร หมายถึง
๖. สะอึก หมายถึง

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ ขุนมอญร้อนง้าวฟาด	ฉาดฉะ
ขาดแล่งตราบอระ	หรุบดิน
โอรสรีบกั้นพระ	ศพสู่นครแอ
สุญชีฟไปสุญสิ้น	พจน์ผู้สรรเสริญ

คำศัพท์

๑. ขุนมอญ หมายถึง
๒. ฉาด หมายถึง
๓. ฉะ หมายถึง
๔. แล่ง หมายถึง
๕. หรุบ หมายถึง
๖. ดิน หมายถึง
๗. โอรส หมายถึง
๘. สุญ หมายถึง
๙. ไป หมายถึง

การถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“การถอดคำประพันธ์”

๑ พระมหากษัตริย์แผ่นดิน	ภูวดล สยามเฮย
วางค่ายรายรีพล	เพียบหล้า
ดำริจักไคร่ยล	แรงศึก
ยกนิกรทัพกล้า	ออกตั้งกลางสมร

คำศัพท์

๑. ภูวดล หมายถึง ภู คือ ส่วนที่สูงที่สุดของศีรษะ ภูวดล คือ แผ่นดิน ภูวดล หมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน
๒. ยลแรงศึก หมายถึง ดูกำลังข้าศึก
๓. นิกร หมายถึง หมู่ พวก
๔. สมร หมายถึง การรบ การสงคราม ในที่นี้ คือ สนามรบ

การถอดคำประพันธ์

พระมหากษัตริย์ พระเจ้าแผ่นดินแห่งอยุธยาได้วางกองกำลังพลไว้เพื่อเตรียมรับศึก มีพระราชดำริไคร่จะประเมินกำลังข้าศึกดูว่าจะหนักเบาเพียงใด จากนั้นจึงได้ยกกำลังไพร่พลทหารกล้าเคลื่อนออกจากพระนครไปสู่สนามรบ

๑ บังอรอัคนเรศผู้	พิสมัย ท่านนา
นามพระสุริโยทัย	ออกอ้าง
ทรงเครื่องยุทธพิไชย	เช่นอุป ราชแฮ
เถลิงคชาธารคว้าง	ควบเข้าขบวนไคล

คำศัพท์

๑. อัคนเรศ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่
๒. พิสมัย หมายถึง รัก
๓. เครื่องยุทธพิไชย หมายถึง เครื่องแต่งกายที่แต่งออกรบ
๔. คชาธาร หมายถึง ช้างทรง ช้างพระที่นั่ง
๕. ไคล หมายถึง เข้าขบวนและเคลื่อนที่ไป

การถอดคำประพันธ์

นางผู้เป็นใหญ่ มเหสีที่รักยิ่งในพระมหากษัตริย์ นามพระสุริโยทัย ทรงแต่งพระองค์เป็นชายด้วยเครื่องยุทธพิไชยเยี่ยงอุปราช ควบช้างทรงเข้าร่วมขบวนตามเสด็จพระมหากษัตริย์ไปในการนี้ด้วย

๑ พลไกรกองนำเร้า
ข้างพระเจ้าแปรประจัญ
สารทรงชวดเซผัน
เตลงขับคชไล่ไกล

โรมรัน กันเฮย
คชให้
หลังแล่น เติลิตแย
หวิดท้ายคชาธาร

คำศัพท์

๑. โรมรัน หมายถึง รบพุ่งกัน

๒. ประจัญ หมายถึง ปะทะต่อสู้

๓. สาร หมายถึง ข้างใหญ่

๔. เตลง คือ ตะเลง เป็นชื่อที่ใช้เรียกชนชาติมอญ พงศาวดารไทยมักเรียกกองทัพพม่าว่ากองทัพตะเลง เนื่องจากพม่าเกณฑ์เอาพวกมอญผู้ตกอยู่ในปกครองเป็นจำนวนมากมาเป็นไพร่พลในการรบ

การถอดคำประพันธ์

กองทหารกองหน้าของทั้งสองทัพรบพุ่งกัน ข้างพระเจ้าแปรชนปะทะต่อสู้อยู่กับข้างของ พระมหาจักรพรรดิ ข้างของพระมหาจักรพรรดิเสียทีหันหลังวิ่งหนี พระเจ้าแปรขับข้างไล่หลังจวนเจียนจะไล่ทันพระมหาจักรพรรดิ

๑ นงคราญองค์เอกแก้ว
มานมนัสกัตเวที
เกรงพระราชสามี
ขับคเชนทรเช่นค้ำ

กษัตริย์
ยิ่งล้ำ
มลายพระ ชนม์เฮย
สะอึกสู้อัสกร

คำศัพท์

๑. มาน หมายถึง มี

๒. อัสกร หมายถึง ข้าศึก

๓. มนัส หมายถึง ใจ

๔. กัตเวที หมายถึง ซึ่งสนองคุณท่าน เป็นคำคู่กันกับ “กตัญญู”

๕. คเชนทร์ หมายถึง พญาช้าง

๖. สะอึก หมายถึง ชะงักงัน

ถอดคำประพันธ์

พระสุริโยทัย ด้วยมีใจที่กตัญญูอย่างยิ่งยวด เกรงว่าพระมหาจักรพรรดิจะเป็นอันตรายถึงชีวิต จึงขับช้างเข้าขวางและเข้าต่อสู้กับพระเจ้าแปร

๑ ขุนมอญร้อนง้าวฟาด
ขาดแล่งตราบอระ
โอรสรีบกั้นพระ
สูญชีพไปสูญสิ้น

ฉาดฉะ
หุบดิน
ศพสู่ นครแะ
พจน์ผู้สรรเสริญ

คำศัพท์

๑. ขุนมอญ หมายถึง พระเจ้าแปร
๒. ฉาด หมายถึง เสียงดัง
๓. ฉะ หมายถึง ฟันลงไป
๔. แล่ง หมายถึง ผ่า ทำให้แตก
๕. หุบ หมายถึง ร่วง ล้ม
๖. ดิน หมายถึง แดดดิน ตาย
๗. โอรส หมายถึง ลูกชาย
๘. สูญ หมายถึง เสีย
๙. ไป หมายถึง ไม่

การถอดคำประพันธ์

พระเจ้าแปรใช้ง้าวฟันสมเด็จพระสุริโยทัย จนขาดสะพ่ายแล่งสิ้นพระชนม์บนคอช้าง สองพระโอรส คือ พระราเมศวรและพระมหินทราทรงรีบกั้นพระศพแล้วนำพระศพเข้าสู่พระนคร ถึงแม้ว่าสมเด็จพระสุริโยทัย ทรงสิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่ผู้คนภายหลังยังคงสรรเสริญคุณความดีของพระองค์

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสภานานาชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต เป็นการเล่าเรื่องราววีรกรรมของพันท้ายนรสิงห์เมื่อครั้งเหตุการณ์โขมเรือหัก พันท้ายนรสิงห์ได้แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ขอรับโทษตัดหัวตามประเพณี แม้สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จะทรงอภัยโทษให้ แต่พันท้ายนรสิงห์ก็ยืนยันขอรับโทษตัดหัวตามกฎมนเฑียรบาล สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จำใจลงโทษตัดหัวตามกฎมนเฑียรบาลและสร้างศาลพันท้ายนรสิงห์เพื่อแสดงถึงแบบอย่างของข้าราชการที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มีความจงรักภักดีและความซื่อสัตย์ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องถอดค่าประพันธ์โคลงสี่สุภาพเพื่อศึกษารายละเอียดของเนื้อหาให้เกิดความเข้าใจ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนดูภาพประกอบโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๕๖ แล้วร่วมกันรื้อทบทวนความรู้จากภาพ ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๓ กลุ่ม แต่ละกลุ่มอ่านบทโคลงสี่สุภาพที่ครูนำมาเขียนบนกระดาน (อ่านในใจ) สรรเพชญ์ที่แปดเจ้า อยุธยา เสด็จประพาสทรงปลา ปากน้ำ ล่องเรือเอกไชยมา ถึงโคก ขามพ้อ คลองคดโขมเรือค้ำ ขี้ตมี้ หักสลาย ๒. นักเรียนร่วมกันหาความหมายและถอดคำประพันธ์ของโคลงดังกล่าว ๓. นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครนำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๔. ผู้แทนกลุ่มออกมาเลือกบัตร สำหรับทำใบงาน “การถอดคำประพันธ์” และร่วมกันทำใบงานตามที่ได้เลือกไว้ ๕. ผู้แทนนักเรียนกลุ่มที่ ๑ - ๓ นำเสนอความหมายของคำศัพท์และการถอดคำประพันธ์ตามที่ได้เลือกไว้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ภาพประกอบโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๕๖ ๒. บัตร “โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน “พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” ๓. ใบงาน “การถอดคำประพันธ์” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การถอดคำประพันธ์” การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกความหมายของคำศัพท์จาก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต ด้านทักษะและกระบวนการ ถอดคำประพันธ์และสรุปความรู้จากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษาในชั่วโมงนี้</p>	
<p>สมรรถนะที่ต้องทำให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ภาพ
“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๕๖”

บัตร

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

สำหรับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก

๑ พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
พันท้ายนรสิงห์ผิด	บทฆ่า เสียเทอญ
หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล

๑ ภูบาลบำเหน็จให้	โทษนอนม ใจนอ
พันไม่ยอมอยู่ยอม	มอดม้วย
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม	พันรูป แทนพ่อ
พันกราบทูลทัดด้วย	ท่านทิ้งประเพณี

๑ ภูมิพลอบกลับตั้ง	ขอบรรร ลัยพ่อ
จำสั่งเพชฌฆาตพัน	ฟาดเกล้า
โขนเรือกับหัวพัน	เช่นที่ ศาลแล
ศาลสืบกฤตคุณเค้า	คติไว้ในสยาม

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ พันท้ายตกประหม่าสั้น

โดดจากเรือทูลอุทิศ

พันท้ายนรสิงห์ผิด

หัวกับโขนเรือต้อง

สติคิด

โทษร้อง

บทฆ่า เสียเทอญ

คู่เส้นทำศาล

คำศัพท์

๑. พันท้าย หมายถึง.....
๒. ประหม่า หมายถึง.....
๓. อุทิศ หมายถึง.....
๔. บท หมายถึง.....
๕. เส้น หมายถึง.....
๖. ศาล หมายถึง.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน “การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑. ภูบาลบำเหน็จให้	โทษถนอม ใจนอ
พันไม้ออมอยู่ยอม	มอดม้วย
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม	พันรูป แทนพ่อ
พันกราบทูลตัดด้วย	ท่านทิ้งประเพณี

คำศัพท์

๑. ภูบาล	หมายถึง
๒. บำเหน็จ	หมายถึง
๓. ให้โทษ	หมายถึง
๔. ถนอมใจ	หมายถึง
๕. ม้วย	หมายถึง
๖. ทัด	หมายถึง

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ ให้ได้ใจความครบถ้วน

๑ ภูมิพลอบกลับตั้ง	ขอพรร ลัยพ่อ
จำสั่งเพชฌฆาตฟัน	ฟาดเกล้า
โชนเรือกับหัวพัน	เช่นที่ ศาลแล
ศาลสืบกฤตคุณเค้า	คติไว้ในสยาม

คำศัพท์

๑. ภูมิ	หมายถึง.....
๒. พลอบ	หมายถึง.....
๓. บรลัย	หมายถึง.....
๔. เพชฌฆาต	หมายถึง.....
๕. กฤตคุณ (กิตติคุณ)	หมายถึง.....
๖. คติ	หมายถึง.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์ ให้ได้ใจความครบถ้วน

	๑ พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติตคิด	
	โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง	
	พันท้ายนรสิงห์ผิด	บทฆ่า เสียเทอญ	
	หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล	
คำศัพท์			
	๑. พันท้าย	หมายถึง	ชื่อตำแหน่งนายท้ายเรือ
	๒. ประหม่า	หมายถึง	สะทกสะท้าน กลัวจนทำอะไรไม่ถูก
	๓. อุทิศ	หมายถึง	ให้ ยกให้
	๔. บท	หมายถึง	บทบัญญัติในกฎหมาย
	๕. เส้น	หมายถึง	คำโทษของคำว่า เช่น
			คือ สั่งเวรผีหรือเจ้าด้วยอาหาร
	๖. ศาล	หมายถึง	ที่สิ่งสถิตของเทวดา เทพารักษ์ หรือเจ้าผี

ถอดคำประพันธ์

พันท้ายนรสิงห์ซึ่งเป็นนายท้ายเรือตกใจจนทำอะไรไม่ถูก กระโดดลงจากเรือและทูลขอให้สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ลงโทษ ด้วยเหตุที่พันท้ายนรสิงห์ทำความผิด ตามบทบัญญัติใน กฎมนเทียรบาลได้ระบุไว้ว่า หากพันท้ายถือเรือทำโขนเรือหัก มีโทษให้ตัดหัวเสีย แล้วนำหัวของ พันท้ายนรสิงห์กับโขนเรือมาวางคู่กันเพื่อทำศาล

๑ ภูบาลบำเหน็จให้
พันไม้ม่อมอยู่ยอม
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม
พันกราบทูลตัดด้วย

โทษถนอม ใจนอ
มอดม้วย
พันรูป แทนพ่อ
ท่านทั้งประเพณี

คำศัพท์

๑. ภูบาล	หมายถึง	พระเจ้าแผ่นดิน
๒. บำเหน็จ	หมายถึง	ตอบแทนความชอบที่ได้กระทำมา
๓. ให้โทษ	หมายถึง	ยกโทษให้
๔. ถนอมใจ	หมายถึง	รักษาน้ำใจ
๕. ม้วย	หมายถึง	ตาย มักใช้คู่กับคำว่า มอด เป็น มอดม้วย หรือ ม้วยมอด
๖. ตัด	หมายถึง	ตัดทาน ต้านไว้ ทานไว้

ถอดคำประพันธ์

สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ทรงยกโทษในความผิดของพันท้ายนรสิงห์ด้วยเห็นแก่ความดีความชอบที่พันท้ายนรสิงห์เคยสร้างมา แต่พันท้ายนรสิงห์ไม่ยอมรับการอภัยโทษ ขอยอมตายเพื่อรับโทษตามความผิด แม้สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จะทรงโปรดเกล้าฯ เปลี่ยนการลงโทษเป็นการพันรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์แทน แต่พันท้ายนรสิงห์ก็กราบทูลตัดทานว่าหากทำเช่นนั้น เท่ากับว่าพระองค์ทั้งประเพณี

๑ ฎมีปลอมกลับตั้ง
จำสั่งเพชฌฆาตฟัน
โขนเรือกับหัวฟัน
ศาลสืบกฤตาคุณเค้า

ขอบรร ลัยพ่อ
ฟาดเกล้า
เช่นที่ ศาลแล
คติไว้ในสยาม

คำศัพท์

๑. ฎมี	หมายถึง	พระเจ้าแผ่นดิน
๒. ปลอบ	หมายถึง	พูดให้หายโกรธหรือหายเสียใจ
๓. บรรลัย	หมายถึง	วอดวาย ย่อยยับ
๔. เพชฌฆาต	หมายถึง	เจ้าหน้าที่ประหารชีวิตนักโทษที่ ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต
๕. กฤตาคุณ (กิตติคุณ)	หมายถึง	ชื่อเสียงโดยคุณงามความดี
๖. คติ	หมายถึง	แบบอย่าง แนวทาง

ถอดคำประพันธ์

สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ได้ตรัสปลอบใจแล้ว แต่พันท้ายนรสิงห์ก็ยังยืนยันขอรับโทษตัดศีรษะ
สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ จำใจสั่งเพชฌฆาตตัดศีรษะพันท้ายนรสิงห์ตามกฏมนเทียรบาล และได้นำโขนเรือก
กับศีรษะของพันท้ายนรสิงห์วางไว้เช่นคูกันที่ศาล ที่สร้างศาลนี้ขึ้นเพื่อแสดงให้เป็นคติเตือนใจในคุณงามความดี
ของพันท้ายนรสิงห์ที่มีความซื่อสัตย์และยกย่องความดีของพันท้ายนรสิงห์

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๔) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัย ขาดคอช้าง เป็นบทประพันธ์เรื่องที่มีความโดดเด่น ในด้านวรรณศิลป์ คือ การใช้คำและเสียงที่ทำให้เห็นภาพได้ ผู้อ่านสามารถจินตนาการกองทัพอันยิ่งใหญ่เกรียงไกร เครื่องแต่งกายอันสง่างาม ช่างศึกที่วิ่งไล่ตามอย่าง กระชั้นชิด และการต่อสู้กันบนหลังช้าง ทำให้รู้สึกได้ราวกับ อยู่ในเหตุการณ์จริง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์จากโคลงภาพ พระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากโคลงภาพ พระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น - นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดเราจึงต้องศึกษาวรรณคดี เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอ ช้าง</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ จำนวน ๔ กลุ่ม ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมาเลือกบัตร สำหรับทำใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์” จากนั้นร่วมกันทำใบงาน ตามที่เลือกไว้ ๓. ผู้แทนนักเรียนกลุ่มที่ ๑ - ๔ นำเสนอคุณค่าวรรณศิลป์ จากใบงานที่ร่วมกันทำ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษาในชั่วโมงนี้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. บัตร โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันทัยนรสิงห์ ถวายเป็นชีวิต” ๒. ใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวิจิตรศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๔) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

บัตร

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

สำหรับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก

๑ พระมหาจักรพรรดิเฝ้า วางค่ายรายรีพล ดำริจักไคร่ยล ยกนิกรทัพกล้า	ภูวตล สยามเฮย เพียบหล้า แรงศึก ออกตั้งกลางสมร
---	--

๑ พลไกรกองนำเร้า ช้างพระเจ้าแปรประจัญ สารทรงชวดเซผัน เตลงขับคชไล่ไกล	โรมรัน กันเฮย คชไท้ หลังแล่น เติลิตแฮ หวิดท้ายคชาธาร
---	---

๑ นคราญองค์เอกแก้ว มานมนัสกัตเวที เกรงพระราชสามี ขับคเชนทรเข่นค้ำ	กษัตริย์ ยิ่งล้ำ มลายพระ ชนม์เฮย สะอึกสู้อัสกร
--	---

๑ ขุนมอญร้อนง้าวฟาด ขาดแล่งตราบอูระ โอรสรีบกันพระ สุญชีฟไปสุญสิ้น	ฉาดฉะ หุบดิน ศพสู่นครแฮ พจน์ผู้สรรเสริญ
--	--

ใบงาน
“การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

๑.

๑ พระมหาจักรพรรดิเฝ้า	ภูวดล สยามเฮย
วางค่ายรายรีพล	เพียบหล้า
ดำริจักใคร่ยล	แรงศึก
ยกนิกรทัพกล้า	ออกตั้งกลางสมร

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

๒.

๑ พลไกรกองนำเร้า	โรมรัน กั้นเฮย
ช้างพระเจ้าแปรประจัญ	คชไต้
สารทรวงวดเซผัน	หลังแล่น เติลิตแฮ
เตลงขับคชไล่ไถ่	หวัดท้ายคชาธาร

วิเคราะห์คุณค่าทางวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

๓.

๑ นคราญองค้เอกแก้ว	กษัตริย์
มานมนัสกัตเวที	ยั้งล้ำ
เกรงพระราชสามี	มลายพระ ชนม้เฮย
ซ้บคเซนทรเช่นค้ำ	สะอึกสู้ตัสกร

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

๔.

๑ ขุนมอญร้อนง้าวฟาด	ฉาดฉะ
ขาดแล่งตราบอูระ	หรูปดีน
โอรสรีบกัันพระ	ศพสู้ นครแฮ
สุญชีฟไปสุญสิ้น	พจนผู้สรรเสริญ

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

๑.

๑ พระมหากษัตริย์ วางค่ายรายรีพล ดำริจักใคร่ยศ ยกนิกรทัพกล้า	๑ ภูวดล สยามเฮย เพียบหล้า แรงศึก ออกตั้งกลางสมร
--	--

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

การเล่นเสียงสัมผัส มีการเล่นเสียงสัมผัสสระ คือ วาง-ค่าย-ราย และสัมผัสพยัญชนะ คือ ราย-รี จากวรรค “วางค่ายรายรีพล”

๒.

๑ พลไกรกองนำเร้า ช้างพระเจ้าแปรประจัญ สารทรงชวดเซผัน เตลงขับคชโลไกล์	๑ โรมรัน กั้นเฮย คชให้ หลังแล่น เติลิดแฮ หวิดท้ายคชาธาร
---	--

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑. การเล่นเสียงสัมผัส มีการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ เช่น สาร-ทรง-ชวด-เซ จากวรรค “สารทรงชวดเซผัน”

๒. การใช้คำไวพจน์ มีการใช้คำไวพจน์ หรือ คำที่เขียนต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน คือ คำว่า ช้าง คช สาร และ คชาธาร ซึ่งล้วนหมายถึงช้าง

๓.

๑ นงคราญองค์เอกแก้ว	กษัตริย์
มานมนัสกัตเวที	ยิ่งล้ำ
เกรงพระราชสามี	มลายพระ ชนม์เฮย
ขับคเชนทรเช่นค้ำ	สะอึกสู้ตัสกร

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑. การเล่นเสียงสัมผัส มีการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ เช่น องค์-เอก จากวรรค “นงคราญองค์เอกแก้ว” มาน-ม (มะ) จากวรรค “มานมนัสกัตเวที” และการเล่นเสียงสระ เช่น นัส-กัต จากวรรค “มานมนัสกัตเวที”

๒. การใช้คำน้อยแต่กินความมาก คือคำว่า เกรง จากวรรค “เกรงพระราชสามี” คือ พระสุริโยทัย เกิดความรู้สึกเกรงกลัวว่าพระมหาจักรพรรดิจะเป็นอันตรายถึงชีวิต

๔.

๑ ขุนมอญร้อนง้าวฟาด	ฉาดฉะ
ขาดแล่งตราบอูระ	หุรบดิน
โอรสรีบกันพระ	ศพสู่นครแะ
สูญชีพไปสูญสิ้น	พจนผู้สรรเสริญ

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑. การเล่นเสียงสัมผัส มีการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ คือ สูญ-สิ้น จากวรรค “สูญชีพไปสูญสิ้น” และ สรร-เสริญ จากวรรค “พจนผู้ สรรเสริญ”

๒. การใช้ภาพพจน์ มีการใช้ศัพท์พจน์หรือการเลียนเสียงธรรมชาติ คือ “ฉาดฉะ” เป็นการเลียนเสียงอาวุธที่กระทบกันอย่างแรงในขณะที่ใช้ฟาดฟันกัน

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต ถวายชีวิต ประพันธ์ด้วยโคลงสี่สุภาพ จำนวน ๔ บท มีความโดดเด่นเรื่องการใช้คำน้อยแต่กินความมาก ก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ และยังมีการเล่นสัมผัสพยัญชนะในบางบท ทำให้โคลงมีความไพเราะยิ่งขึ้น ตลอดจนสอดแทรกเกร็ดความรู้ประวัติศาสตร์ คุณค่า ทางสังคม และข้อคิด ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอาสาสมัครยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุดจาก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต จำนวน ๑ บท พร้อมระบุเหตุผล ขั้นสอน ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ จำนวน ๕ กลุ่ม ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมาเล่านิทรรศน์ สำหรับทำใบงาน “คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” จากนั้นร่วมกันทำใบงานตามที่เลือกไว้ ๓. ผู้แทนนักเรียนกลุ่มที่ ๑ - ๕ นำเสนอจากใบงานที่ร่วมกันทำ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. บัตร “คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” ๒. ใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” การจัดและประเมินผล แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายคุณค่าจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิตได้ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษาในชั่วโมงนี้</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวิจิตรศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

บัตร

“คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

สำหรับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ประเพณีวัฒนธรรม

กฎหมายบ้านเมือง

ตำแหน่งในการรับราชการ

สะท้อนคุณธรรม

ใบงาน

“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”
ตามหัวข้อที่เลือก พร้อมตัวอย่างบทประพันธ์ให้สอดคล้องกับคุณค่าที่วิเคราะห์

หัวข้อที่เลือก

การวิเคราะห์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(เฉลย) ใบงาน

“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงถ่ายทอดเรื่องราววีรกรรมของพันท้ายนรสิงห์ไว้ในโคลงสี่สุภาพ เพียง ๔ บท ทรงสามารถดำเนินเรื่องราวอย่างสมบูรณ์ต่อเนื่องกันตามลำดับเหตุการณ์ได้อย่างสั้นกะทัดรัด ศิลปะการประพันธ์ที่เด่นที่สุดคือการใช้คำน้อยแต่กินความมาก และการเล่นสัมผัสพยัญชนะ ดังในตัวอย่างโคลงต่อไปนี้

ภูบาลบำเหน็จให้	โทษถนอม ใจนอ
พันไม่ยอมอยู่ยอม	มอดม้วย
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม	พันรูป แทนพ่อ
พันกราบทูลตัดด้วย	ท่านทิ้งประเพณี

๑. การใช้คำน้อยแต่กินความมาก คือ การกล่าวอย่างกระชับ แต่มีเจตนาจะสื่อความหมายคลุมกว้างขวางออกไปยิ่งกว่าที่กล่าวไว้ นั่น เช่น คำว่า พัน หมายถึง พันท้ายนรสิงห์ คำว่า ให้โทษ หมายถึง ยกโทษให้ คำว่า ถนอมใจ หมายถึง รักษาหัวใจ คำว่า ทัด หมายถึง ทัดทาน ต้านไว้

๒. การเล่นสัมผัสพยัญชนะ ได้แก่ คำว่า (ภู)บาล-บำ(เหน็จ) ยอม-อยู่-ยอม มอด-ม้วย เปลี่ยน-ปลอม ทูล-ทัด และ ท่าน-ทิ้ง

ประเพณีวัฒนธรรม

ประเพณีวัฒนธรรม คือ การเสด็จทางชลมารคของกษัตริย์ที่ต้องเสด็จโดยเรือพระที่นั่ง ดังบทประพันธ์

๑ สรรพเชษฐที่แปดเจ้า	อยุธยา
เสด็จประพาสทรงปลา	ปากน้ำ
ล่องเรือเอกไชยมา	ถึงโคก ขามพ่อ
คลองคดโขนเรือค้ำ	ขัดไม้หักสลาย

กฎหมายบ้านเมือง

แสดงถึงกฎหมายบ้านเมือง การผิดกฎหมายเฝ้าระบาลในสมัยอยุธยา ความผิดบางประการ มีโทษถึงประหารชีวิต โดยการตัดศีรษะ ดังบทประพันธ์

๑ พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
พันท้ายนรสิงห์ผิด	บทฆ่า เสียเทอญ
หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล

ตำแหน่งในการรับราชการ

ตำแหน่งในการรับราชการ คือ พันท้าย เป็นตำแหน่งนายท้ายเรือพระที่นั่งของพระมหากษัตริย์

๑ พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
พันท้ายนรสิงห์ผิด	บพม่า เสียเทอญ
หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล

สะท้อนคุณธรรม

๑. สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ คุณธรรมของพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงมีพระเมตตาต่อข้าราชการบริพารของพระองค์

๑ ภูบาลบำเหน็จให้	โทษนอน ใจนอ
พันไม่ยอมอยู่ยอม	มอดม้วย
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม	พันรูป แทนพ่อ
พันกราบทูลทัดด้วย	ท่านทิ้งประเพณี

๒. พันท้ายนรสิงห์ ความซื่อสัตย์ เคารพกฎหมาย ระเบียบ ประเพณีของบ้านเมือง ดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย

๑ พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
พันท้ายนรสิงห์ผิด	บพม่า เสียเทอญ
หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล
๑ ภูบาลบำเหน็จให้	โทษนอน ใจนอ
พันไม่ยอมอยู่ยอม	มอดม้วย
พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม	พันรูป แทนพ่อ
พันกราบทูลทัดด้วย	ท่านทิ้งประเพณี
๑ ภูมิพลอบกลับตั้ง	ขอบรร ลัยพ่อ
จำสั่งเพชรฆาตพัน	ฟาดเกล้า
โขนเรือกับหัวพัน	เช่นที่ ศาลแล
ศาลสืบกฤตคุณเค้า	คติไว้ในสยาม

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ ๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัย ขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต เป็นบทประพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึง กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และความเสียสละ กวีได้มุ่งเน้นคุณธรรมเรื่องความกตัญญู ต่อแผ่นดินและพระมหากษัตริย์ในโคลงพระสุริโยทัย ขาดคอช้าง ความซื่อสัตย์ต่อองค์พระมหากษัตริย์ ด้วยการถวายชีวิตของตนเพื่อรักษาพระเกียรติของพัน ท้ายนรสิงห์แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างของข้าราชการผู้มี ความรับผิดชอบสูงและเสียสละเพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ ของกฎหมาย ข้อคิดจากเรื่องสามารถนำมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้โดยการประพฤติตนเป็นคนที่ดีที่ซื่อสัตย์ และเคารพกฎหมาย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันบอกประสบการณ์ของการอ่านหนังสือ/เรื่องต่าง ๆ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ และ ๒ ค้นหาข้อคิดจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง</p> <p>กลุ่มที่ ๓ และ ๔ ค้นหาข้อคิดจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดค้นหาข้อคิดจากโคลงภาพ พระราชพงศาวดารตอนที่ได้รับเลือก</p> <p>๓. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ร่วมกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๓. เมื่อเข้ากลุ่มเพื่อค้นหาแนวคิดเสร็จแล้วนักเรียนจับคู่ต่าง กลุ่มแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อคิดที่ตนเองได้รับ มอบหมายแล้วบันทึกลงสมุด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ -</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การระดมสมองระบู้ข้อคิดจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ ถวายชีวิต</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุข้อคิดที่ได้จากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต ได้</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวิจิตรศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ ๒</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปสาระสำคัญในประเด็นข้อคิดที่ได้จากโคลงภาพ พระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริเยทัยขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิตได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้ จากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริเยทัย ขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิตในการนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน</p>	

ความรู้สำหรับครู

ข้อคิดจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

เราควรมีความกตัญญูต่อแผ่นดิน ยอมสละชีวิตเพื่อปกป้องแผ่นดินไม่ให้ศัตรูเข้ามารุกราน ดังเช่น สมเด็จพระสุริโยทัยทรงมีความกตัญญูท่วทเวทที่เป็นเลิศ ทั้งต่อพระราชสวามีตามหน้าที่ภรรยาที่ดีและต่อ กษัตริย์ในฐานะข้าแผ่นดิน

ข้อคิดจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต

๑. พันท้ายนรสิงห์เป็นตัวอย่างของข้าราชการที่มีความรับผิดชอบ และมีความจงรักภักดี พันท้ายนรสิงห์มีความซื่อสัตย์ความกตัญญูต่อพระเจ้าแผ่นดิน ยอมสละชีวิตเพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของ กฎหมายและรักษาพระเกียรติยศของสมเด็จพระเจ้าเสือ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้มีใครมาดูหมิ่นพระเกียรติของ พระองค์ได้ในภายภาคหน้า

๒. ปลุกจิตสำนึกให้เยาวชนไทยรักชาติ รักแผ่นดิน เห็นคุณค่าการเสียสละของบรรพบุรุษไทย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ ๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เล่าขานวีรชน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ๒ ประการ ประการแรก เป็นเครื่องมือแสดงอารมณ์สามารถรับรู้ถึงต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ เกิดขึ้น มีอยู่ และเป็นไปในลักษณะใด ประการที่ ๒ เป็นเครื่องมือแสดงว่ามนุษย์รู้สึกและมีความคิด มีความเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และต่อตัวเองอย่างไร สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์และมนุษย์รับรู้แล้วสื่อออกมาผ่านทางภาษาของมนุษย์เรียกว่า ข้อเท็จจริง ส่วนความรู้สึกและความเห็นของมนุษย์ที่ถ่ายทอดผ่านภาษาเรียกว่า ข้อคิดเห็นหรือทรรศนะ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นำ นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าประโยคที่กำหนดให้เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>ผลทุเรียนมีหนามแหลมอยู่เต็ม</p> </div> <p>คำตอบ ข้อเท็จจริง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>โรคพิษสุนัขบ้าระบาดในหน้าร้อน</p> </div> <p>คำตอบ ข้อเท็จจริง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>ภาพถ่ายคืออดีตที่บันทึกไว้ได้</p> </div> <p>คำตอบ ข้อเท็จจริง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>ก๊วยเตี่ยวเจ้าที่ร่อยமாக</p> </div> <p>คำตอบ ข้อคิดเห็น</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p>หนังสือเล่มนี้ใช้ศัพท์ยามาก</p> </div>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. แถบประโยค ๒. ภาพประกอบโคลงลำดับที่ ๑๐ ๓. ใบงาน “ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริยทัยขาดคอช้าง”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริยทัยขาดคอช้าง”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุลักษณะของข้อเท็จจริง ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริยทัยขาดคอช้าง ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้อื่น</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ ๒</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เลขานุการวีรชน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
<p>คำตอบ ข้อคิดเห็น ชั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนดูภาพประกอบโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐ “พระสุริโยทัยขาดคอช้าง” ๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนทำใบงาน “ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพ พระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง” ๓. นักเรียนนำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครู ให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ชั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ เกี่ยวกับการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการแสดงข้อเท็จจริง ไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>		

แถบประโยค

ผลทุเรียนมีหนามแหลมอยู่เต็ม

โรคพิษสุนัขบ้าระบาดในหน้าร้อน

ภาพถ่ายคืออดีตที่บันทึกไว้ได้

หนังสือเล่มนี้ใช้ศัพท์ยากมาก

ก๋วยเตี๋ยวเจ้านี้อร่อยมาก

ภาพ

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๑๐”

ภาพ

“โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ภาพที่ ๕๖”

ใบงาน

“ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง”

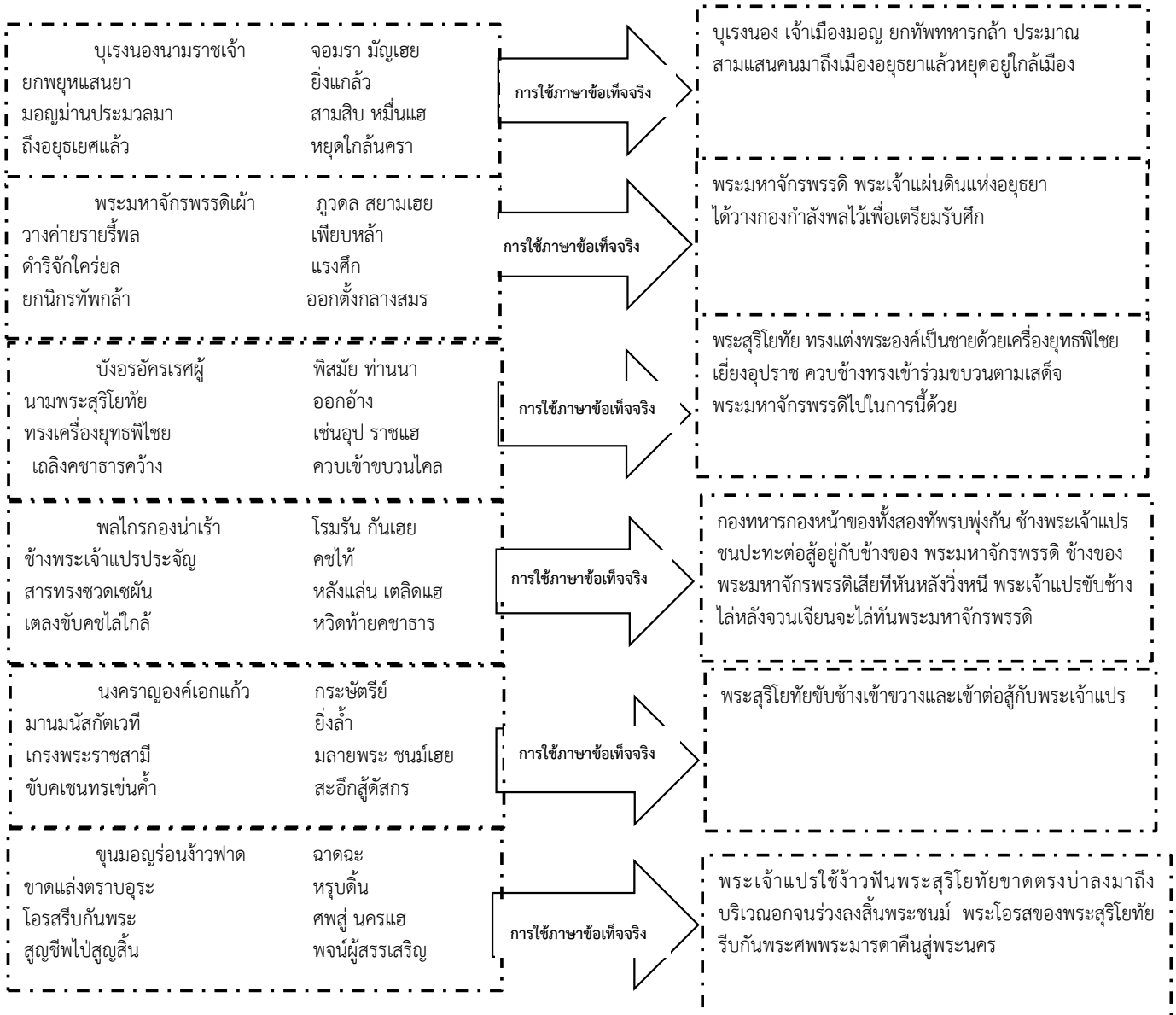
คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง

<p>บุเรงนองนามราชาเจ้า ยกพยุหแสนยา มอญมานประมวลมา ถึงอยุธยาแล้ว</p>	<p>จอมรา มัญเษย ยิ่งเกล้า สามสิบ หมื่นแอส หยุดไถ่ครา</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>พระมหาจักรพรรดิเฝ้า วางค่ายรายรีพล ดำรงจักไครยล ยกนิกรทัพกล้า</p>	<p>ภูวดล สยามเษย เพียบหล้า แรงศึก ออกตั้งกลางสมร</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>บั้งอรอักรเรศผู้ นามพระสุริโยทัย ทรงเครื่องยุทธพิไชย เกลียดชาราคว้าง</p>	<p>พิสมัย ท่านนา ออกอ้าง เช่นอุป ราชแอส ควบเข้าขบวนไคล</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>พลไกรกองนำเร้า ช้างพระเจ้าแปรประจัญ สารทรงชวดเซพิน เตลงขับคชไล่ไกล</p>	<p>โรมรัน กันเฮย คชไท้ หลังแล่น เติลิตแอส หวัดท้ายคชชาร</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>นงคราญองค์เอกแก้ว มานมนัสกัตเวที เกรงพระราชสามี ขับคเชนทรเช่นค้ำ</p>	<p>กระษัตริย์ ยิ่งล้ำ มลายพระ ชนมเษย สะอึกสูติสกร</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ขุนมอญร้อนง้าวฟาด ขาดแล่งตราบอุระ โอสรีบกันพระ สูญชีพไปสูญสิ้น</p>	<p>ฉาดฉะ หุบดิน ศพสู นครแอส พจนผู้สรรเสริญ</p>	<p>การใช้ภาษาข้อเท็จจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

(เฉลย) ใบงาน

“ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าชาวีรชน (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ๒ ประการ ประการแรก เป็นเครื่องมือแสดงว่ามนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ เกิดขึ้น มีอยู่ และเป็นไปในลักษณะใด ประการที่ ๒ เป็นเครื่องมือแสดงว่ามนุษย์รู้สึกและมีความคิด มีความเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และต่อตัวเองอย่างไร สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์และมนุษย์รับรู้แล้วสื่อออกมาผ่านทางภาษาของมนุษย์เรียกว่า ข้อเท็จจริง ส่วนความรู้สึกละแวกความคิดความเห็นของมนุษย์ที่ถ่ายทอดผ่านภาษาเรียกว่า ข้อคิดเห็นหรือทรรศนะ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลที่มีคุณงามความดีที่นักเรียนประทับใจ ๑ - ๒ คน พร้อมระบุเหตุผล</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนทำใบงาน “ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต” ๒. นักเรียนนำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการแสดงข้อเท็จจริงไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. แถบปรโยค ๒. ภาพประกอบโคลง ภาพที่ ๕๖ ๓. ใบงาน “การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริงจากตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริงจากตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ ระบุลักษณะของข้อเท็จจริง</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าขานวีรชน (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>		

ใบงาน

“ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต

สรรเพชญที่แปดเจ้า เสด็จประพาสทรงปลา ล่องเรือเอกไชยมา คลองคดโขนเรือค้ำ	อยุธยา ปากน้ำ ถึงโคก ขามพ้อ ขัดไม้หักสลาย	→ การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริง
พันท้ายตกประหม่าสิ้น โดดจากเรือทูลอุทิศ พันท้ายนรสิงห์ผิด หัวกับโขนเรือต้อง	สติคิด โทษร้อง บทฆ่า เสียเทอญ คู่เส้นทำศาล	→ การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริง
ภูบาลบำเหน็จให้ พันไม่ย่อมอยู่ยอม พระโปรดเปลี่ยนโทษปลอม พันกราบทูลทัดด้วย	โทษถนอม ใจนอ มอดม้วย พันรูป แทนพ้อ ท่านทิ้งประเพณี	→ การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริง
ภูมิปลอบกลับตั้ง จำสั่งเพชฌฆาตพัน โขนเรือกับหัวพัน ศาลสี่บกฤตคฤณเค้า	ขอบรร ลี้ยพ้อ ฟาดเกล้า เช่นที่ ศาลแล คติไว้ในสยาม	→ การใช้ภาษาแสดงข้อเท็จจริง

(เฉลย) ใบงาน

“ข้อเท็จจริงจากโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอนพันท้ายนรสิงห์ถวายชีวิต

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริง คือข้อความหรือเหตุการณ์ที่มีความเป็นจริง เป็นไปได้ มีความสมจริงมีหลักฐานเชื่อถือได้ มีความสมเหตุสมผล ตรวจสอบได้พิสูจน์ได้ มีหลักฐานอ้างอิง การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่จริงข้อคิดเห็นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าน้อยเพียงใด</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุลักษณะของข้อเท็จจริง ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากข่าว</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันพิจารณาบทอ่านต่อไปนี้ ว่าส่วนใดคือข้อเท็จจริง และส่วนใดคือข้อคิดเห็น</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>ผลการสำรวจ พบว่า เดือนนี้ผลไม้สดตลาด จึงคิดว่าเกษตรกรน่าจะนำผลไม้ที่มีอยู่ไปทำผลไม้ แปรรูปกันมากขึ้น</p> </div> <p>แนวคำตอบ ข้อเท็จจริง : ผลการสำรวจ พบว่า เดือนนี้ผลไม้สดตลาด ข้อคิดเห็น : เกษตรกรน่าจะนำผลไม้ที่มีอยู่ไปทำผลไม้ แปรรูปกันมากขึ้น</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “ข้อเท็จจริง” ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “สืบค้นข้อเท็จจริงจากข่าว” * ครูนำหนังสือพิมพ์มาให้นักเรียน หรือให้นักเรียนสืบค้นจากสื่อออนไลน์</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. บทอ่าน ๒. ใบความรู้ “ข้อเท็จจริง” ๓. ใบงาน “สืบค้นข้อเท็จจริงจากข่าว”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “สืบค้นข้อเท็จจริงจากข่าว”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันเขียนแผนภาพความคิด “ลักษณะ ของข้อเท็จจริง” บนกระดาน</p>	

บทอ่าน

ผลการสำรวจ พบว่า เดือนนี้ผลไม้ล้นตลาด จึงคาดว่าเกษตรกร
น่าจะนำผลไม้ที่มีอยู่ไปทำผลไม้แปรรูปกันมากขึ้น

ใบความรู้ “ข้อเท็จจริง”

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงเป็นความจริงเกี่ยวแก่สิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ เช่น ใบไม้สดมีสีเขียว ใบไม้แห้งมีสีน้ำตาลหรือเป็นความรับรู้เกี่ยวแก่สภาพตามธรรมชาติที่เกิดแก่ร่างกายของมนุษย์และปรากฏแก่บุคคลทั่วไป เช่น หลานชายคนเล็กอ้วนจ้ำม่ำ หลังของคุณยายโก่ง ข้อเท็จจริงมักไม่ปรากฏแปรเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นอย่างง่าย ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น ต้นคุณไม่ค่อยมีใบ แต่ออกดอกสีเหลืองสดใสเป็นช่อห้อยลงมาเต็มต้น อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงอาจไม่เป็นจริงไปตลอดกาล หากปัจจัยเปลี่ยน ตัวแปรเปลี่ยน ข้อเท็จจริงก็จะเปลี่ยนไปได้ ตัวอย่าง ข้อเท็จจริงต้นคุณไม่ค่อยมีใบ แต่ออกดอกสีเหลืองเต็มต้น เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวแก่ต้นคุณเฉพาะในฤดูร้อน เมื่อปัจจัยฤดูกาลเปลี่ยนไปเป็นฤดูฝน ข้อเท็จจริงเกี่ยวแก่ต้นคุณก็จะเปลี่ยนไปเป็นว่า เช่น ต้นคุณปราศจากดอก มีใบเขียวชอุ่มเต็มต้น

ข้อเท็จจริงสะท้อนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และเสื่อมสูญไปได้เอง โดยที่ไม่ต้องมีมนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้อง เช่น กุหลาบที่เห็นเป็นดอกตูมเมื่อวาน วันนี้ดอกบานหมดแล้ว ดอกกุหลาบเปลี่ยนจากตูมเป็นบานได้เอง มนุษย์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเลย มนุษย์เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในฐานะที่เป็นผู้สังเกตการณ์และเป็นผู้รับรู้ความมีอยู่และความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง เช่น ดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก และตกทางทิศตะวันตก

เมื่อมนุษย์เป็นผู้สังเกตการณ์ ข้อเท็จจริงจึงเป็นความจริงที่มนุษย์ทุกคนรับรู้ได้เหมือนกัน ข้อเท็จจริงเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงมีเพียงประการเดียว เช่น เธอเห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี เขาก็เห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี ใคร ๆ ก็เห็นรุ้งกินน้ำมี ๗ สี ข้อเท็จจริงมีประการเดียว คือ มนุษย์ที่สายตาปกติจะเห็นรุ้งกินน้ำเป็น ๗ สี

มนุษย์รับรู้ข้อเท็จจริงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คนที่มีประสาทสัมผัสบางส่วนผิดปกติจะรับรู้ข้อเท็จจริงแตกต่างกับคนปกติ เช่น คนตาบอดสีจะเห็นสีแตกต่างกับคนตาปกติ คนที่มีประสาทรับรู้กลิ่นเป็นปกติจะรับรู้ว่าดอกกุหลาบและดอกมะลิมีกลิ่นและเป็นกลิ่นที่มีผลให้มนุษย์ส่วนใหญ่ชอบ ส่วนดอกเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่น ดังนั้น ข้อความว่า กุหลาบและมะลิเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่น ดอกเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่น จึงเป็นข้อเท็จจริง

ใบความรู้ “ข้อเท็จจริง” (ต่อ)

ข้อความต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงภาษาที่ใช้ถ่ายทอดข้อเท็จจริง

- นมโคสดมีสีขาว
- ผลทุเรียนมีหนามแหลมอยู่เต็ม
- อุณหภูมิของห้องนี้อยู่ที่ ๒๙ องศาเซลเซียส
- แสงเดินทางได้เร็วกว่าเสียง
- แสงไฟแยงตาทำให้ออนไม่หลับ
- ล้างมือบ่อย ๆ จะช่วยป้องกันไม่ให้เป็นหวัดได้
- ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรประมาณ ๖๓ ล้านคน
- โรคพิษสุนัขบ้าระบาดในช่วงหน้าร้อน
- โทรศัพท์ทำให้เราติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกรวดเร็วขึ้น
- ขับรถเร็วทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- สมศักดิ์ต้องเสียทุกครั้งที่ยกินอาหารรสจัด
- ยังไม่ทัน ๔ ทุ่มเขาก็ง่วงนอน
- เขาปวดเข้ามาได้สัก ๒-๓ ปีแล้ว
- ธนบัตรใบละ ๕๐๐ บาทแลกเป็นธนบัตรใบละ ๒๐ บาทได้ ๒๕ ใบ
- นาฬิกาเป็นเครื่องบอกเวลา

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๙๑ - ๑๙๓

ใบงาน
“สืบค้นข้อเท็จจริงจากข่าว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข่าวที่สนใจ กลุ่มละ ๑ ข่าว จากนั้นวิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข่าวดังกล่าว

ข่าวที่เลือก

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นเป็นผลจากกระบวนการ การทำงานของสมองมนุษย์ความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็น เกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้ การแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นคือการพิจารณาเรื่องที่อ่านแล้วแยกแยะว่าสิ่งใด คือข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุข้อคิดเห็นจากโฆษณา ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากโฆษณา</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นำ นักเรียนร่วมกันพิจารณาบทความต่อไปนี้ ว่ามีลักษณะอย่างไร</p> <p style="border: 1px solid black; padding: 5px;">สุดยอดริมทิวทัศน์ชายดีที่สุด ต้องยกให้ Angel Lotion ชาวเนี่ยน ชาวจริงใจ ๓ วัน</p> <p>แนวคำตอบ เป็นโฆษณา ที่ระบุข้อคิดเห็น</p> <p>ชั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าความรู้ “ข้อคิดเห็น” ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “สืบค้นข้อเท็จจริงจาก โฆษณา” * ครูนำหนังสือพิมพ์มาให้นักเรียน หรือให้นักเรียนสืบค้น จากสื่อออนไลน์ ๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ข้อความโฆษณา ๒. ใบความรู้ “ข้อคิดเห็น” ๓. ใบงานเรื่อง “สืบค้นข้อคิดเห็นจากโฆษณา”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงานเรื่อง “สืบค้นข้อคิดเห็นจากโฆษณา”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่</p>
<p>๒</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันเขียนแผนภาพความคิด “ลักษณะ ของข้อคิดเห็น” บนกระดาน</p>	

ข้อความโฆษณา

สุดยอดครีมทาผิว ที่ขายดีที่สุดใน ต้องยกให้ Angel Lotion
ขาวเนียน ขาวจริงใน ๓ วัน

ใบความรู้ “ข้อคิดเห็น”

ข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นเป็นผลจากกระบวนการทำงานของสมองมนุษย์ว่ารู้สึกหรือคิดเห็นเกี่ยวแก่เรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้ได้อย่างไร เช่น รู้สึกพอใจ ชอบ ชิงชัง เบื่อ คล้อยตาม ไม่เห็นด้วย ฯลฯ

เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนรู้สึกและมีความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับรู้ไม่เหมือนกัน ข้อคิดเห็นของมนุษย์ต่อสิ่งเดียวกันจึงอาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ความคิดเห็นอาจแตกต่างกันมากหรือแตกต่างกันน้อยก็ได้ เช่น ความรู้สึกและความคิดต่อดอกไม้ ๓ ชนิด คือ กุหลาบ มะลิ และเฟื่องฟ้า บางคนอาจชอบกุหลาบและมะลิ เพราะมีกลิ่นหอม ไม่ชอบเฟื่องฟ้าเพราะดอกของเฟื่องฟ้าไม่มีกลิ่น บางคนอาจชอบกลิ่นของกุหลาบมากกว่ามะลิ ในขณะที่บางคนกลับชอบกลิ่นของมะลิมากกว่า ส่วนคนที่แพ้กลิ่นและเกสรดอกไม้อาจชอบเฟื่องฟ้า และไม่ชอบกุหลาบไม่ชอบมะลิ มนุษย์แต่ละคนจึงแสดงความคิดเห็นต่อดอกไม้ทั้ง ๓ ชนิดเป็นข้อคิดเห็นต่าง ๆ กัน เช่น ดอกกุหลาบมีกลิ่นหอมน่าหลงใหลกว่าดอกมะลิ กลิ่นของมะลิหอมสดชื่นกว่ากลิ่นกุหลาบ เฟื่องฟ้าสวย แต่ไม่มีเสน่ห์เพราะดอกไม้ไม่มีกลิ่น ถ้าเฟื่องฟ้ามีกลิ่นหอมอย่างกุหลาบ ก็น่าจะดี มะลิมีดอกสวยกลิ่นหอม แต่กลิ่นฉุนเกินไป เป็นต้น

ข้อความต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงภาษาที่ใช้ถ่ายทอดข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็น

- ถ้าทุเรียนไม่มีหนามก็คงจะดี
- พอเปลี่ยนสีผนังใหม่ ห้องนี้ก็ดูกว้างขึ้น
- แสงดีอารมณ์ผู้ชมละครเวทีได้ดีกว่าเสียง
- ไฟแยงตาแบบนี้ คงนอนไม่หลับแน่ ๆ
- ผู้ชายที่มีอารมณ์ขันเป็นคนมีเสน่ห์
- ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรมากเกินไป
- อากาศของเมืองไทย ถ้าร้อนน้อยกว่านี้ก็คงจะดี
- กวядเดียวผัดซีอิ้วเจ้านี้ น่ากินมาก
- หนังสือเล่มนี้ใช้ศัพท์ยากมาก
- โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่แสดงความทันสมัย
- อุบัติเหตุครั้งนี้ไม่น่าเกิด ถ้าเขาไม่ขับรถเร็วจนเกินไป
- ผมว่าที่สมศักดิ์ท้องเสีย คงเพราะอาหารรสจัดเมื่อกลางวัน
- เขาคงง่วง เห็นหาวมาหลายรอบแล้ว

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยวิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๙๓ - ๑๙๔

ใบงาน
“สืบค้นข้อคิดเห็นจากโฆษณา

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อคิดเห็นจากบทโฆษณาที่กำหนดให้

๑. **บทโฆษณา** **ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ**

“ชุดบำรุงหน้าขาวใส ไม่เพียงแต่ขาว แต่ยังช่วยให้ผิวเต่งตึง กระชับ ลดจุดต่างดํา ใสเดັง และยังปลอดภัยจากสารเคมี”

.....

.....

.....

.....

๒. **บทโฆษณา** **ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ**

“ครีมหน้าใสระดับเจ้าหญิง หน้าขาว หน้าเงา หน้าใส หน้าเด็ก แต่งหน้าติด ทน นาน ไม่แต่งก็สวย”

.....

.....

.....

.....

๓. **บทโฆษณา** **ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ**

“ผิวขาวสวยขึ้นในทันที สุขภาพผิวดีเมื่อใช้อย่างต่อเนื่อง จากธรรมชาติออร์แกนิกไม่กัดผิว ปลอดภัยไม่กัดผิว”

.....

.....

.....

.....

๔. **บทโฆษณา** **ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ**

“ครีมฝ้าขาว ครีมบำรุงผิวหน้าบรรเทาอาการทางผิวหนังลด การเกิดสิ่ว สูตรลับความขาวจากไข่มุก ลดริ้วรอย ต่าง ดํา กระ ช่วยให้มีผิวเนียน ขาว สดใส”

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“สืบค้นข้อคิดเห็นจากโฆษณา

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข้อคิดเห็นจากบทโฆษณาที่กำหนดให้

๑.

บทโฆษณา

“ชุดบำรุงหน้าขาวใส ไม่เพียงแต่ขาว แต่ยังช่วยให้ผิวเต่งตึง กระจับ ลดจุดต่างดำ ใสเต่ง และยังปลอดภัยจากสารเคมี”

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

ไม่เพียงแต่ขาว แต่ยังช่วยให้ผิวเต่งตึง กระจับ ลดจุดต่างดำ ใสเต่ง

๒.

บทโฆษณา

“ครีมหน้าใสระดับเจ้าหญิง หน้าขาว หน้าเงา หน้าใส หน้าเด็ก แต่งหน้าติด ทน นาน ไม่แต่งก็สวย”

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

หน้าขาว หน้าเงา หน้าใส หน้าเด็ก แต่งหน้าติด ทน นาน ไม่แต่งก็สวย

๓.

บทโฆษณา

“ผิวขาวสวยขึ้นในทันที สุขภาพผิวดีเมื่อใช้อย่างต่อเนื่อง จากธรรมชาติออร์แกนิกไม่กัดผิว ปลอดภัยไม่กัดผิว”

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

ผิวขาวสวยขึ้นในทันที สุขภาพผิวดีเมื่อใช้อย่างต่อเนื่อง

๔.

บทโฆษณา

“ครีมฝ้าขาว ครีมบำรุงผิวหน้าบรรเทาอาการทางผิวหนัง ลดการเกิดสิว สูตรลับความขาวจากไข่มุก ลดริ้วรอย ต่าง ดำ กระจับ ช่วยให้ผิวเนียน ขาว สดใส”

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏ

ครีมบำรุงผิวหน้าบรรเทาอาการทางผิวหนัง ลดการเกิดสิว สูตรลับความขาวจากไข่มุก ลดริ้วรอย ต่าง ดำ กระจับ ช่วยให้ผิวเนียน ขาว สดใส

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงเป็นความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมนุษย์ หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสภาพตาม ธรรมชาติที่เกิดแก่ร่างกายของมนุษย์และปรากฏแก่บุคคล ทั่วไป ส่วนข้อคิดเห็นหรือความคิดเห็นนั้นเป็นผลจาก กระบวนการทำงานของสมองมนุษย์ความรู้สึก หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่รับรู้ การศึกษา เรื่องข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นให้เกิดประสิทธิภาพ นักเรียนต้องสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความ ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันทบทวนลักษณะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มทำใบงาน “ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ” ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการแยกแยะข้อเท็จจริง ในการนำไปรับใช้ชีวิตประจำวัน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ใบงาน “วิเคราะห์ทบทวน ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “วิเคราะห์ทบทวน ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลก ลดขยะ” การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวิจิตรถ้อย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สืบค้นให้เชี่ยวชาญ (๓) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>		

ใบงาน
“วิเคราะห์ บทอ่าน ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่าน เรื่อง ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ

ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ

การจัดการขยะมูลฝอยให้ได้ผลโดยเฉพะขยะจากพลาสติกซึ่งใช้เวลาย่อยสลายนาน ต้องใช้หลายวิธีการไปพร้อม ๆ กัน โดยต้องเริ่มจากลดการใช้ลง รู้จักคัดแยกขยะ และนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยยึดหลัก 3Rs

R แรกคือ Reduce ใช้น้อยหรือลดการใช้ การลดปริมาณการใช้ลง ใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการใช้อย่างฟุ่มเฟือยเพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกและโฟมที่กำจัดยาก วิธีการลดง่าย ๆ ด้วยการสร้างนิสัยการใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าในการซื้อของ ใช้แก้วส่วนตัว แทนการใช้แก้วครั้งเดียวทิ้ง รับประทานข้าวให้หมดจาน พกกล่องใส่อาหาร หรือเลือกซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Reuse ใช้ซ้ำ การนำบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป เช่น การใช้ถ่านไฟฉายแบบชาร์ตใหม่ได้ การนำเสื้อผ้าเก่าไปบริจาคหรือทำไม่ถูพื้น การซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งของต่าง ๆ การใช้สินค้ามือสอง กระดาษสองหน้า

Recycle การคัดแยกขยะที่สามารถนำมารีไซเคิล เช่น กระดาษ แก้วพลาสติก โลหะ หรืออะลูมิเนียม เพื่อนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การนำขวดพลาสติกใส (PET) มาแปรรูปเป็นเส้น นำกระป๋องอะลูมิเนียมมาหลอมเป็นขาเทียม นำกล่องนมยูเอชทีมาแปรรูปเป็นลังคาว

กระบวนการทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคให้ได้เสียก่อน เมื่อสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้รักษ์โลกได้ จะนำไปสู่การจัดการขยะเหลือให้ศูนย์ (Zero Waste) มากขึ้น นั่นหมายถึงการรีไซเคิลจะเข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม การตระหนักและความซื่อสัตย์ต่อตัวเองในการจับจ่าย ซื้อสินค้าให้สามารถลดขยะหรือลดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งได้จะต้องเข้มงวดในการปฏิบัติตนจนกลายเป็นนิสัย

นอกจากแนวทาง 3Rs ที่กล่าวมาแล้ว ยังมี R ตัวอื่น ๆ ที่หลายคนอาจจะพอคุ่นหูกันอยู่บ้าง ซึ่งเป็นการขยายความจาก 3Rs ข้างต้น นั่นคือ Refill การเติม Repair การซ่อมแซม และ Replace การแทนที่ซึ่งจะทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของเรา มีความเข้มงวดในการรักษ์โลกมากยิ่งขึ้น หากสามารถทำได้โดยไม่ฝืนตัวเองหรือสร้างภาระต่อการดำรงชีวิต ตัวเราก็จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในวงจรเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยอัตโนมัติ จนแทบจะเรียกได้ว่าใช้ชีวิตโดยมีขยะเหลือไปยั้งหลุมฝังกลบน้อยที่สุด ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการขยะให้เหลือศูนย์ ตัวอย่างการ Refill คือ นำภาชนะไปเติมทดแทน การซื้อใหม่ แต่นำภาชนะประเภทขวดไปเติมก็จะช่วยลดขยะภายในครัวเรือน อาทิ การเติมน้ำยาล้างจาน ยาสระผม สบู่เหลว รวมถึงข้าวสาร ธัญพืช เครื่องปรุงรส ฯลฯ

Repair การซ่อมแซม เพื่อลดการซื้อใหม่ แม้การซื้อสินค้าใหม่จะสะดวกกว่าการซ่อม ทว่าการซ่อมแซมของใช้เองอาจทำให้เรามีความสุขมากกว่าการออกไปซื้อของใหม่ เนื่องจากสามารถเข้าเว็บไซต์หาวิธีทำได้ง่าย ๆ

Replace การแทนที่ หมายถึง การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์แทนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ใช้แปรงสีฟันด้ามไม้แทนแปรงสีฟันด้ามพลาสติก ใช้หม้อขัดฟันจากไหมธรรมชาติ หรือแม้แต่การเลือกสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ รักษ์โลก เช่น ใบบัวหรือใบตองห่ออาหาร จานกาบหมาก เป็นต้น แม้จะยังก่อให้เกิดขยะอยู่บ้าง แต่ก็ดีกว่าการใช้พลาสติกครั้งเดียวทิ้งเพราะย่อยสลายได้

หากทุกคนปฏิบัติตัวเข้มงวดต่อหลัก 3Rs จะช่วยลดขยะพลาสติกบนโลกลงได้จำนวนมหาศาล และใครทำได้มากกว่านั้น ก็จะช่วยดูแลโลกมากยิ่งขึ้น

(ที่มา : <https://www.deqp.go.th/new/ยึดหลัก-3rs-ช่วยโลกลดขยะ>)

ใบงาน
“วิเคราะห์ บทอ่าน ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ” (ต่อ)

ข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน
“วิเคราะห์ บทอ่าน ยึดหลัก 3Rs ช่วยโลกลดขยะ”

แนวคำตอบ

ข้อเท็จจริง

- R แรกคือ Reduce ใช้น้อยหรือลดการใช้
- Reuse ใช้ซ้ำ การนำบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป
- Recycle การคัดแยกขยะที่สามารถนำมารีไซเคิล
- Repair การซ่อมแซม เพื่อลดการซื้อใหม่
- Replace การแทนที่ หมายถึง การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์แทนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง

ข้อคิดเห็น

- การตระหนักและความซื่อสัตย์ต่อตัวเองในการจับจ่าย ซื้อสินค้าให้สามารถลดขยะหรือลดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งได้จะต้องเข้มงวดในการปฏิบัติตนจนกลายเป็นนิสัย

- Replace การแทนที่ ซึ่งจะทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของเรามีความเข้มงวดในการรักษาโลกมากยิ่งขึ้น

- การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์แทนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ใช้แปรงสีฟันด้ามไม้ไผ่แทนแปรงสีฟันด้ามพลาสติก

ใช้ไหมขัดฟันจากไหมธรรมชาติ หรือแม้แต่การเลือกสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ รักษาโลก เช่น ใบบัวหรือใบตองห่ออาหารจานกาบหมาก เป็นต้น แม้จะยังก่อให้เกิดขยะอยู่บ้าง แต่ก็ดีกว่าการใช้พลาสติกครั้งเดียวทิ้งเพราะย่อยสลายได้

- ยังมี R ตัวอื่น ๆ ที่หลายคนอาจจะพอกันหูกันอยู่บ้าง

- แม้การซื้อสินค้าใหม่จะสะดวกกว่าการซ่อม ทว่าการซ่อมแซม ของใช้เองอาจทำให้เรามีความสุขมากกว่าการออกไปซื้อของใหม่

- หากทุกคนปฏิบัติตัวเข้มงวดต่อหลัก 3Rs จะช่วยลดขยะพลาสติกบนโลกลงได้จำนวนมหาศาล และใครทำได้มากกว่านั้นก็ยิ่งช่วยดูแลโลกมากยิ่งขึ้น

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นผู้รับสารหรือผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้รับ ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่มีประโยชน์ เหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเมื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทสนทนา ในชีวิตประจำวัน” ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอาสาสมัคร ๒ คน ยกตัวอย่างการสนทนากับเพื่อน ก่อนเข้าเรียน จากนั้นเพื่อน ๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า บทสนทนาดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนทำใบงาน “บทสนทนาของต้น กับเต๋ย” จากนั้นออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. นักเรียนบันทึกบทสนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวันของตนเอง ในใบงาน “วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากบทสนทนาในชีวิตประจำวัน” ๓. นักเรียนอาสาสมัครจำนวน ๒ - ๓ คน ออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำ เพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการแยกแยะข้อเท็จจริง ในการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ตัวอย่างบทสนทนา ๒. ใบงาน “บทสนทนาของต้นกับเต๋ย” ๓. ใบงาน “วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทสนทนา ในชีวิตประจำวัน”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การทำใบงาน “บทสนทนาของต้นกับเต๋ย” ๒. การทำใบงาน “วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากบทสนทนาในชีวิตประจำวัน”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>		

ใบงาน
“บทสนทนาของต้นกับเตี้ย”

ต้น : “เตี้ย ทำไมวันนี้ใส่เสื้อสีเขียวล่ะ”
เตี้ย : “ก็คิดว่ามันเหมาะกับอากาศหน้าร้อน เพราะเป็นผ้าฝ้าย”
ต้น : “แต่วันนี้ถ้าใส่เสื้อสีเขียว มันเป็นสีไม่ดีนะ จะโชคร้ายได้นะ”
เตี้ย : “จริงหรือ ต้นรู้ได้อย่างไร”
ต้น : “เชื่อเราสิ เราฟังคนอื่นบอกกันมา ใคร ๆ ก็เชื่อกัน”
เตี้ย :

คำถาม

๑. บทสนทนาดังกล่าว มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

ตอบ

๒. ข้อเท็จจริงจากบทสนทนาดังกล่าวคืออะไร

ตอบ

๓. ข้อคิดเห็นจากบทสนทนาดังกล่าวคืออะไร

ตอบ

๔. หากนักเรียนเป็นเตี้ย จะเชื่อดันหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ

(เฉลย) ใบงาน
“บทสนทนาของต้นกับเตี้ย”

ต้น : “เตี้ย ทำไมวันนี้ใส่เสื้อสีเขียวล่ะ”
เตี้ย : “ก็คิดว่ามันเหมาะกับอากาศหน้าร้อน เพราะเป็นผ้าฝ้าย”
ต้น : “แต่วันนี้ถ้าใส่เสื้อสีเขียว มันเป็นสีไม่ดีนะ จะโชคร้ายได้นะ”
เตี้ย : “จริงหรือ ต้นรู้ได้อย่างไร”
ต้น : “เชื่อเราสิ เราฟังคนอื่นบอกกันมา ใคร ๆ ก็เชื่อกัน”
เตี้ย :

คำถาม

๑. บทสนทนาดังกล่าว มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

ตอบ การใส่เสื้อสีเขียว

๒. ข้อเท็จจริงจากบทสนทนาดังกล่าวคืออะไร

ตอบ เตี้ยใส่เสื้อสีเขียว

๒. ข้อคิดเห็นจากบทสนทนาดังกล่าวคืออะไร

ตอบ เตี้ยไม่ควรใส่เสื้อสีเขียว เพราะเป็นสีไม่เป็นมงคล

๓. หากนักเรียนเป็นเตี้ย จะเชื่อต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่เชื่อ เพราะไม่มีหลักฐานพิสูจน์ได้

ใบงาน

“วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทสนทนาในชีวิตประจำวัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาในชีวิตประจำวัน คนละ ๑ บทสนทนา จากนั้นวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทสนทนาดังกล่าว

บทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ผู้รับสารหรือผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มียุทธศาสตร์ เหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเมื่อนำไปใช้ในวิถีประจำวัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุลักษณะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากภาพเลือกอาชีพ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น “เมื่อนักเรียนเรียนจบ นักเรียนอยากมีอาชีพใด” พร้อมระบุเหตุผล แนวคำตอบ หมอ วิศวกร ยูทูปเบอร์ นักร้อง ค้าขาย ฯลฯ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ คน แต่ละกลุ่มแล้วเล่าอาชีพในฝันของตนเองให้เพื่อนฟัง ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เลือกอาชีพที่กลุ่มของตนสนใจ กลุ่มละ ๑ อาชีพ จากนั้นร่วมกันอภิปราย ดังนี้ - ข้อเท็จจริงจากอาชีพนี้คืออะไร - ข้อคิดเห็นจากอาชีพนี้คืออะไร * สามารถหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อออนไลน์ได้ ๓. ผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากอาชีพที่กลุ่มตนเองเลือก เพื่อน ๆ ช่วยกัน ตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. การสื่อสาร ๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงาน “ความคิดเห็นและความเป็นจริงของอาชีพ ในฝัน”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ความคิดเห็นและความเป็นจริงของ อาชีพในฝัน”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง สรรพสารวิเคราะห์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย ๒</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ประโยชน์ ของการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากสื่อต่าง ๆ”</p> <p>๒. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้</p>		

ใบงาน
“ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากอาชีพในฝันของตนเอง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอาชีพที่สนใจ จากนั้นเขียนอธิบายในประเด็นที่กำหนด

อาชีพ.....

ข้อเท็จจริงจากอาชีพนี้ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็นจากอาชีพนี้ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
“สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย”

๑. นักเรียนคิดว่าข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย

คำตอบ

.....

.....

๒. จุดมุ่งหมายของการแต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ ถวายชีวิต และคืออะไร และมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด

คำตอบ

.....

.....

.....

๓.	นงคราญองค์เอกแก้ว	กระษัตริย์
	มานมนัสกัตเวที	ยิ่งล้ำ
	เกรงพระราชสามี	มลายพระ ชนม์เฮย
	ขับคเชนทรเช่นค้ำ	สะอึกสู้อัสกร

ให้นักเรียนอธิบายใจความสำคัญของโคลงบทนี้ และบอกคุณธรรมที่สำคัญที่ปรากฏในเนื้อหาของโคลงบทนี้

คำตอบ

.....

.....

๔. นักเรียนคิดว่าลักษณะเด่นของโคลงภาพพงศาวดาร ตอนพระสุริโยทัยขาดคอช้าง คืออะไร จงอธิบาย

คำตอบ

.....

.....

๕. หากนักเรียนเป็นพันท้ายนรสิงห์ นักเรียนจะรับผิดชอบสิ่งที่ตนกระทำและขอให้ชีวิตตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

.....

.....

(เฉลย) แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
“สะท้อนสารผ่านวินิจฉัย”

๑. นักเรียนคิดว่าข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย

คำตอบ

ลักษณะของข้อเท็จจริง

๑. มีความเป็นไปได้
๒. มีความสมจริง
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้
๔. มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะของข้อคิดเห็น

๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดและผู้เขียนเอง

๒. จุดมุ่งหมายของการแต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง และตอนพันท้ายนรสิงห์ ถวายชีวิต และคืออะไร และมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด

คำตอบ

- เพื่อสดุดีวีรกรรมของสมเด็จพระสุริโยทัยที่มีความรัก และความเสียสละพระชนม์ชีพ ช่วยปกป้องพระสวามี จากข้าศึกให้รอดพระชนม์ชีพ
- เพื่อสดุดีวีรกรรมของพันท้ายนรสิงห์ที่ยอมเสียสละชีวิตของตนเองเพื่อรักษาพระราชกำหนดที่มีมาทุกสมัย มิให้เสื่อมเสียและสูญหายไปเพราะตนเพียงคนเดียว
- ลักษณะคำประพันธ์ประเภท โคลงสี่สุภาพ

๓.	นงคราญองค์เอกแก้ว	กระษัตริย์
	มานมนัสกัตเวที	ยิ่งล้ำ
	เกรงพระราชสามี	มลายพระ ชนม์เฮย
	ขับคเชนทรเช่นค้ำ	สะอึกสู้อัสกร

ให้นักเรียนอธิบายใจความสำคัญของโคลงบทนี้ และบอกคุณธรรมที่สำคัญที่ปรากฏในเนื้อหาของโคลงบทนี้

คำตอบ

- ใจความสำคัญ คือ พระสุริโยทัยเกรงว่าพระราชสวามีจะสิ้นพระชนม์ ด้วยความกตัญญูจึงขับช้างเข้าต่อสู้กับข้าศึกศัตรู
- คุณธรรมที่สำคัญ คือ ความกตัญญู

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
“โน้มน้าวใจให้เชื่อถือ”

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนมน์น่าใจให้เซ่อลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การโนมน่าใจ คือ การพยายามเปลี่ยนความเชื่อ ที่ตนคิด ค่านิยม และการกระทำของบุคคลอื่นด้วย โดยเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบต่อผู้อื่น และเปลี่ยนแปลงผู้โนมน่าใจต้องการ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของการโนมน่าใจ ๒. บอกข้อสังเกตงานเขียนประเภทโนมน่าใจ ๓. ระบุหรือจำแนกข้อสังเกตและคุณสมบัติผสมผลของงานเขียนประเภทโนมน่าใจ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ แสดงความคิดเห็นจากสื่อโฆษณา</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรี่ยรัง ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๕</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาจาจา แถบข้อความที่ติดบนกระดาน</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>“พวกเราควรกินผลไม้และดื่มน้ำมาก ๆ ถ้าอยากให้อายุยืนยาว”</p> </div> <p>แนวคำตอบ ข้อความใช้ภาษาหรือใช้คำที่น่าเชื่อถือ เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน แสดงให้เห็นข้อดีหากกระทำตาม ทำให้เมื่อได้อ่านข้อความนี้แล้ว ผู้อ่านมีความสนใจที่จะรับประทานผลไม้ หรือดื่มน้ำมากขึ้นกว่าเดิม</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “การโนมน่าใจ” จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข” ๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม และสนทนาถึงสาเหตุที่</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “การโนมน่าใจ” ๒. ใบงาน “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
--	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๑) รายวิชา ภาษาไทย ๕</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>การสื่อสาร</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะภาษาที่มีการโนมน้าวใจ จากนั้น บันทึกลงในสมุด</p>	

แถบข้อความ

“พวกเราควรกินผลไม้และดื่มน้ำมาก ๆ
ถ้าอยากให้มีพรรณผ่องใส”

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ”

การโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจ การโน้มน้าวใจเป็นการพยายามเปลี่ยนความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม และการกระทำของบุคคลอื่น โดยเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบต่อใจบุคคลนั้น ทั้งใช้วัจนภาษาคือคำพูด และอวัจนภาษา คือกิริยาท่าทางต่าง ๆ จนเกิดการยอมรับและยอมเปลี่ยนแปลงตามที่ถูกโน้มน้าวใจประสงค์ การโน้มน้าวใจนี้มีทั้งที่เจตนาดีและที่แฝงเจตนาร้าย

หลักสำคัญที่สุดในการโน้มน้าวใจ คือการทำให้ผู้ถูกโน้มน้าวเชื่อว่า ถ้าทำตามที่ถูกโน้มน้าวชักนำแล้ว ก็จะได้รับผลตอบแทนตามความต้องการของตนเอง แต่ตราบใดที่ไม่เกิดความเชื่อตามการโน้มน้าวใจแล้ว ยังถือว่าเป็นการโน้มน้าว แต่ทว่ายังโน้มน้าวไม่สัมฤทธิ์ผล เช่น การซื้อสินค้าที่มีผู้มาเชิญชวนแถมบังคับ หรือขอร้องให้ซื้อโดยโน้มน้าวใจว่าจะนำรายได้ไปทำการกุศล หากผู้ถูกโน้มน้าวเชื่อว่าซื้อสินค้าแล้วจะได้บุญกุศลจริง การโน้มน้าวใจนั้นก็เกิดผล แต่ถ้าซื้อโดยไม่ตระหนักว่า การทำเช่นนั้นจะทำให้ได้บุญกุศล เป็นแต่เพียงซื้อเพราะเกรงใจหรือต้องการตัดความรำคาญ ก็นับว่าการโน้มน้าวใจนั้นยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์

กลวิธีการโน้มน้าวใจ

กลวิธีการโน้มน้าวใจแตกต่างกันไปตามโอกาสและสถานการณ์ บางที่ต้องใช้ระยะเวลา และอาจต้องอาศัยสิ่งประกอบอื่น ๆ ช่วย ขึ้นอยู่กับศิลปะเฉพาะตัวของผู้นโน้มน้าวและกลวิธีที่ใช้ จึงควรรู้จักกลวิธีการโน้มน้าวใจที่สำคัญ ๆ ไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สารด้วยตนเอง และสามารถนำไปใช้ในการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจด้วย กลวิธีโน้มน้าวใจที่ใช้บ่อย มีดังนี้

๑. แสดงให้เห็นความน่าเชื่อถือของผู้โน้มน้าวใจ

ผู้ประสงค์ที่จะโน้มน้าวใจผู้อื่นต้องแสดงให้เห็นว่าตนมีความรู้จริงเป็นต้นว่า สามารถชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ได้ละเอียดลออ ยกประเด็นที่น่าสนใจมากแล้วได้ถูกต้องแม่นยำ อาจนำประสบการณ์ของตนมาเล่าให้ฟัง หรือให้แนวทางปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ผู้ปฏิบัติ

๒. แสดงด้วยเหตุผลที่หนักแน่น

ผู้นโน้มน้าวใจต้องแสดงให้เห็นว่า เรื่องที่ตนกำลังโน้มน้าวอยู่นั้นมีเหตุผลหนักแน่น และมีค่าควรแก่การยอมรับอย่างแท้จริง

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ” (ต่อ)

๓. ทำให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน

บุคคลที่มีความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน ย่อมคล้อยตามกันได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ผู้โน้มน้าวใจจะต้องแสดงให้เห็นว่า ตนกับบุคคลที่ตนกำลังโน้มน้าวใจนั้นมีความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน เช่น มีความนิยมเชื่อถือในสิ่งเดียวกัน เคารพรักบุคคลหรือสถาบันเดียวกัน รังเกียจบุคคลหรือสิ่งเดียวกัน

๔. แสดงให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย

การโน้มน้าวใจหากแสดงแต่เฉพาะด้านดีเท่านั้น อาจสัมฤทธิ์ผลได้ยากหรืออาจไม่สัมฤทธิ์ผลเลยก็ได้ แต่ถ้าชี้ให้เห็นด้านที่ไม่ดีด้วย เพื่อให้ผู้ที่ถูกโน้มน้าวใจมีโอกาสใช้วิจารณญาณของตนเอง เปรียบเทียบจนเชื่อว่าเรื่องที่ชี้แนะนั้นมีด้านดีมากกว่า ก็จะทำให้การโน้มน้าวใจสัมฤทธิ์ผลได้

๕. สร้างความหรรษาให้แก่ผู้ถูกโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจถ้าใช้วิธีการทำให้เกิดอารมณ์ขันแบบที่เล่นที่จริง หรือยกตัวอย่างเรื่องตลกบ้าง จะทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้าน และผู้ถูกโน้มน้าวใจก็พร้อมที่จะคล้อยตามได้ง่าย

๖. เราให้เกิดอารมณ์อย่างแรงกล้า

เมื่อมนุษย์เกิดอารมณ์ขึ้นอย่างแรงกล้า ไม่ว่าจะดีใจ เสียใจ โกรธแค้น วิตกกังวล หวาดกลัว หรือลึกลับใจ อารมณ์เหล่านี้มักทำให้มนุษย์ไม่ใช้เหตุผลอย่างถี่ถ้วน ขาดการพินิจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ความควร อาจทำให้ขาดสติหลงลืมตัวไปชั่วระยะหนึ่งได้ และเมื่อต้องตัดสินใจขณะที่อยู่ในสภาพอารมณ์ดังกล่าว ก็อาจตัดสินใจคล้อยตามผู้โน้มน้าวใจได้ง่าย ดังเช่นพราหมณ์ที่กำลังแบกแพะไปบูชาโยคี คิดไปเองว่าแพะนั้นเป็นปีศาจเพราะกลายเป็นสุนัขให้ชาย ๖ คนเห็น

๗. ให้ข้อมูลแต่ด้านดี ไม่พูดถึงด้านเสีย

การให้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์มักปรากฏในข้อความโน้มน้าวใจของผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการ เช่น ผู้ผลิตยากล่าวถึงลักษณะที่ดีงามของยาอย่างละเอียด แต่ไม่กล่าวถึงข้อจำกัดของยา เช่น ไม่ควรใช้สำหรับคนบางกลุ่ม ผู้ให้บริการกล่าวถึงการให้บริการต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ น่าสนใจ ผู้บริโภคเสียค่าบริการในราคาไม่แพง แต่ไม่บอกเงื่อนไข หรือข้อยกเว้น หรือบอกไว้ในตำแหน่งที่สังเกตเห็นยาก ผู้รับสารที่มีการโน้มน้าวใจในลักษณะนี้ต้องระมัดระวังอย่างยิ่งก่อนซื้อสินค้า หรือใช้บริการ

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ” (ต่อ)

ภาษาโน้มน้าวใจ

ผู้โน้มน้าวใจต้องใช้ภาษาเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอนหรือเร้าใจ เลือกใช้คำให้สื่อความหมายตามที่ต้องการ ไม่ใช้การข่มขู่บีบบังคับ หรือคุกคามความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ต้องการโน้มน้าวใจ เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้การโน้มน้าวใจไม่สัมฤทธิ์ผล

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงเสนอแนะ

พวกเธอควรกินผลไม้และดื่มน้ำมาก ๆ ถ้าอยากให้ผิวพรรณผ่องใส

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงขอร้อง

โรงเรียนของเราจะมีชื่อเสียงได้ ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียน ถ้านักเรียนพยายามทำโครงการวิทยาศาสตร์ครั้งนี้ให้ดีขึ้นขณะการประกวด โรงเรียนของเราก็จะได้ชื่อเสียงมากทีเดียว

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงวิงวอน

ลูกชายของผมมีเลือด AB Negative ซึ่งเป็นเลือดหายาก ต้องผ่าตัดเอาเนื้องอกออกโดยด่วน แต่สภาพอากาศมีเลือดกลุ่มนี้สำรองไว้ไม่พอ ขอท่านที่มีเลือดกลุ่มนี้ โปรดช่วยชีวิตลูกชายผมด้วย ผมมีลูกชายเพียงคนเดียว เขาเป็นลมหายใจของผม ขอความกรุณาติดต่อโรงพยาบาลจุฬา ฯ โดยด่วน

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงเร้าใจ

ถ้าพวกเธอไม่ลงแข่งได้ว่าทีครั้งนี้ คงไม่มีใครกล้าลงแข่งแทนหรอก กลัวว่าถ้าแพ้แล้วจะถูกประณามว่า ไม่เก่งจริงแล้วยังจะไปแข่งอีก แต่ถ้าพวกเธอลงแข่ง เราเชื่อว่าต้องได้ชัยชนะกลับมาแน่ ๆ

การใช้วิจารณ์ญาณในการรับสารโน้มน้าวใจ

การรับสารทั่วไป ผู้รับสารควรใช้วิจารณ์ญาณพิจารณาและรู้เท่าทันว่า ผู้ส่งสารมีวัตถุประสงค์ที่จะโน้มน้าวใจหรือไม่ อย่างไร โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ว่า สารนั้นโน้มน้าวใจให้ทำหรือไม่ให้ทำอะไร ให้เชื่อหรือไม่ให้เชื่อเรื่องใด เรื่องนั้น ๆ ถูกต้องสมเหตุสมผลหรือไม่

๒. ใช้วิจารณ์ญาณวิเคราะห์ว่า สารที่โน้มน้าวใจมีเหตุผลที่สมควรเชื่อถือหรือคล้อยตามหรือไม่ เพราะเหตุใด

จากหนังสือเรียนวิวิธภาษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๓๖ - ๓๘

ใบงาน “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข” แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากประเด็นที่กำหนดให้

เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข

พราหมณ์จะทำพิธีบูชาโยนจึงไปหาซื้อแพะมาตัวหนึ่ง ขณะที่แบกแพะกลับบ้าน ชาย ๖ คนเห็นเข้าก็คิดจะหลอกเอาแพะจากพราหมณ์ คนแรกยื่นดักหน้าพราหมณ์ แล้วทักว่าจะแบกสุนัขไปไหนหรือพราหมณ์นึกขงัน ตอบว่าสุนัขที่ไหนกัน แพะแท้ ๆ เดินต่อไปอีกไม่กี่ก้าว ชายคนที่สองก็เข้ามาทักด้วยคำถามคล้าย ๆ กัน พราหมณ์ไม่ขงัน และยังคงตอบเหมือนเดิม ไปอีกหน่อย พบชายคนที่สามถามเหมือนเดิมอีกแล้วคราวนี้พราหมณ์ชักลั้งเล วางแพะลงดูให้แน่อีกที ครั้นเห็นว่ายังเป็นแพะตัวเดิมที่ซื้อมาก็แบกแพะขึ้นป่าเดินต่อไป

สักพักชายคนที่สี่เดินเข้ามาหาถามว่า จะเอาสุนัขไปทำอะไรพราหมณ์ก็ตอบว่า นี่มันแพะนะจะเอาไปบูชาโยน ชายคนนั้นหัวเราะแล้วยืนยันว่า เห็น ๆ อยู่ว่าเป็นสุนัขแท้ ๆ พราหมณ์ไม่ค่อยสบายใจเดินต่อมาพบชายคนที่ห้า และต่อมาก็พบชายคนที่หก ทักถามเหมือนกันอีกแล้ว หรือว่าแพะตัวนี้จะเป้นปีศาจ ถึงได้กลายร่างเป็นสุนัขให้ใคร ๆ เห็นได้ ถ้าเราขึ้นแบกมันต่อไป กว่าจะถึงบ้าน มันก็คงแผลงฤทธิ์ทำร้ายเราแน่ ๆ คิดแล้วพราหมณ์ก็โยนแพะทิ้งแล้ววิ่งตัวเปล่ากลับบ้าน ชายทั้ง ๖ คนจึงจับแพะไปเชือดกินกัน

ประเด็นการอภิปราย

ข้อที่ ๑ ชาย ๖ คนในนิทานใช้วิธีการพูดอย่างไรจึงทำให้ตัดสินใจโยนแพะทิ้ง

คำตอบ ชาย ๖ คน ใช้การพูด.....

ข้อที่ ๒ หากนักเรียนเป็นชายคนที่ ๒ - ๖ จะพูดโดยใช้ถ้อยคำอย่างไรที่ทำให้พราหมณ์เชื่อว่าแพะที่แบกมาเป็นสุนัข โดยใช้คำที่แตกต่างจากชายคนที่ ๒ - ๖

คำตอบ ชายคนที่ ๒ พูดว่า.....

ชายคนที่ ๓ พูดว่า.....

ชายคนที่ ๔ พูดว่า.....

ชายคนที่ ๕ พูดว่า.....

ชายคนที่ ๖ พูดว่า.....

(เฉลย) ใบงาน
“เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข” แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากประเด็นที่กำหนดให้

ประเด็นการอภิปราย

ข้อที่ ๑ ชาย ๖ คนในนิทานใช้วิธีการพูดอย่างไรจึงทำให้ตัดสินใจโยนแพะทิ้ง

แนวคำตอบ ชาย ๖ คน ใช้การพูดโน้มน้าวใจให้เปลี่ยนความคิดว่าสิ่งที่ตนแบกมาคือ สุนัข ไม่ใช่แพะ

ข้อที่ ๒ หากนักเรียนเป็นชายคนที่ ๒ - ๖ จะพูดโดยใช้ถ้อยคำอย่างไรที่ทำให้พราหมณ์เชื่อว่าแพะที่แบกมาเป็นสุนัข โดยใช้คำที่แตกต่างจากชายคนที่ ๒ - ๖

แนวคำตอบ

ชายคนที่ ๒ ท่านแบกอะไรมาหรือ สิ่งที่ท่านแบกคือสุนัข

ชายคนที่ ๓ แปลกจริง ทำไมท่านพราหมณ์แบกสุนัข

ชายคนที่ ๔ เพราะเหตุใดท่านจึงเดินแบกสุนัขมาเช่นนี้

ชายคนที่ ๕ ท่านพราหมณ์ ท่านจะแบกสุนัขไปทำอะไร

ชายคนที่ ๖ ฮ่า ๆ ตลกจริง ทำไมท่านจึงแบกสุนัขเช่นนั้น

*ครูผู้สอนพิจารณาข้อความตามดุลยพินิจ โดยคำตอบอาจจะมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันโดยการแสดงเจตนาที่ทำให้ผู้ฟังเชื่อว่า สิ่งที่แบกมานั้น คือ สุนัข)

ความรู้สำหรับครู “เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข”

ใจหนึ่งก็อยากจะทำอะไร ใจหนึ่งก็เสียดายเงิน เป็นคำรำพึงของใครคนหนึ่งขณะที่เดินดูสินค้า อาจทำให้รู้สึกเหมือนกับว่าคนเรานั้นมีสองใจ แท้ที่จริง ใจ ในที่นี้คือความคิด คนเราคิดได้หลายอย่าง ถึงได้มีสำนวนว่า *หลายใจ* ขึ้นมา คนที่เปลี่ยนใจคือคนที่เปลี่ยนความคิดซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหายถ้าเปลี่ยนแล้วดีขึ้น แต่ถ้าเปลี่ยนบ่อย ๆ จนไม่อยู่กับร่องกับรอย ก็คงไม่มีทางรู้ว่าเปลี่ยนแล้วจะดีหรือไม่ดี กลายเป็น *คนใจโลเล* เหมือนไม้หลักปักเลน เอนไปมา คนที่เชื่อคนอื่นง่าย ๆ โดยไม่ยั้งคิด ท่านว่าเป็นคน *ใจเบา* รวากับ *พกนุ่น* ถ้าเชื่อง่าย ยินยอมง่าย ๆ ให้เขาหลอกไปในทางมิติมิร้าย คงต้องเรียกว่า *ใจง่าย* ส่วนคนที่ไม่เชื่อใครง่าย ๆ ท่านว่าเป็นคน *ใจหนักแน่น* เหมือน *พกหิน* ที่เดียว

ถึงจะใจหนักแน่นดังที่หม่อมเจ้าอิศรญาณทรงนิพนธ์ไว้ใน *สุภาวชิตติกรรมญาณ* ว่า *อันเสาทินแปดคอก* *คอกเป็นหลัก* แต่ถ้า *ไปมาผลักบ่อยเข้าเสายังไหว* สิ่งที่มาผลักนั้นก็คือ สิ่งที่เราหรือโน้มน้าวใจให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าได้ยิบครั้งสองครั้งก็ยังมี *ใจหนักแน่นอยู่ได้* แต่ถ้ามากกรอกหูซ้ำแล้วซ้ำเล่าก็คงไหวไปตามแรงชักชวน การโฆษณาสินค้าที่เข้าซื้ออยู่ทุกวันนี้ก็ใช้หลักเดียวกัน มนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐานที่ผลักดันให้คิดเชื่อ และทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการความหิวผลักดันให้มนุษย์ออกไปแสวงหาอาหาร ความต้องการอยู่เป็นหมู่คณะผลักดันให้มนุษย์ทำตัวให้เหมือนคนอื่น ๆ เป็นต้น คำชักชวนด้วยการโน้มน้าวใจว่า ถ้าทำเช่นนี้แล้วจะได้ประโยชน์ หรือจะไม่เสียประโยชน์ จึงกระทบใจมนุษย์ได้ดี

ชาย ๖ คนในนิทานเรื่องหนึ่งในนิทาน *ปัญญาตนตระเห็นที่จะรู้หลักนี้ดี* จึงโน้มน้าวใจจนพราหมณ์ผู้แบกแพะหลงเชื่อว่าตนกำลังแบกสุนัข นิทานเล่าว่า พราหมณ์จะทำพิธีบูชาญิงไปหาซื้อแพะมาตัวหนึ่ง ขณะที่แบกแพะกลับบ้าน ชาย ๖ คนเห็นเข้าก็คิดจะหลอกเอาแพะจากพราหมณ์ คนแรกยื่นดักหน้าพราหมณ์แล้วทักว่าจะแบกสุนัขไปไหนหรือ พราหมณ์นึกขึ้น ตอบว่าสุนัขที่ไหนกัน แพะแท้ ๆ เดินต่อไปอีกไม่กี่ก้าว ชายคนที่สองก็เข้ามาทักด้วยคำถามคล้าย ๆ กัน พราหมณ์ไม่ขึ้น และยังตอบเหมือนเดิม ไปอีกหน่อยพบชายคนที่สามถามเหมือนเดิมอีกแล้ว คราวนี้พราหมณ์ชักลั้งเล วางแพะลงดูให้แน่อีกที ครั้นเห็นว้างยังเป็นแพะตัวเดิมที่ซื้อมา ก็แบกแพะขึ้นป่าเดินต่อไป

สักพักชายคนที่สี่เดินเข้ามาหาถามว่า จะเอาสุนัขไปทำอะไรพราหมณ์ก็ตอบว่า นีมันแพะนะจะเอาไปบูชาญิง ชายคนนั้นหัวเราะแล้วยืนยันว่า เห็นๆ อยู่ว่าเป็นสุนัขแท้ ๆ พราหมณ์ไม่ค่อยสบายใจเดินต่อมาพบชายคนที่ห้า และต่อมาอีกก็พบชายคนที่หก ทักถามเหมือนกันอีกแล้ว หรือว่าแพะตัวนี้จะเป็นปีศาจ ถึงได้กลายร่างเป็นสุนัขให้ใคร ๆ เห็นได้ ถ้าเราชินแบกมันต่อไป กว่าจะถึงบ้าน มันก็คงแผลงฤทธิ์ทำร้ายเราแน่ ๆ คิดแล้วพราหมณ์ก็โยนแพะทิ้งแล้ววิ่งตัวเปล่ากลับบ้าน ชายทั้ง ๖ คนจึงจับแพะไปเชือดกินกัน

วิธีการของชายทั้งหก คือ โน้มน้าวใจพราหมณ์ให้เปลี่ยนความคิดและเปลี่ยนการกระทำ คือ คิดว่าสิ่งที่แบกมาไม่ใช่แพะและเลิกแบกต่อไปแต่เป็นการโน้มน้าวใจที่แฝงเจตนาไม่ดี ชักจูงให้เขาทำเพื่อประโยชน์ของตนฝ่ายเดียวจึงเป็นการชักจูงทำนองเดียวกับการโฆษณาชวนเชื่อ คนที่ตกเป็นเหยื่อของการโน้มน้าวใจในลักษณะนี้ได้ง่าย ๆ ก็คือคนที่ “ขาดวิจารณญาณ” หลักความเชื่อในกาลามสูตรจึงสอนไว้ข้อหนึ่งว่า “อย่าถือโดยตรีกตามอาการ” ซึ่งสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรสทรงอธิบายไว้ว่า หมายถึง “การได้ฟังเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผู้ใดผู้หนึ่งพูด แล้วยังไม่ทราบว่าเป็นอย่างไร แต่คิดเห็นว่าถ้าเราถืออย่างนี้จะดีกว่า แล้วเชื่อถือตามความคิดเห็นนั้นอย่างนี้เรียกว่าถือโดยตรีกตามอาการ”

ข้อคิดจากเรื่อง

เรื่อง **เมื่อแพะกลายเป็นสุนัข** เป็นนิทานที่นำมาจากนิทานวานบอก เล่มที่ ๑ ของศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา รักษมณี เป็นเรื่องที่คุณเขียนมาจากนิทานปัญญาตันตระเพื่อเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ธรรมชาติของมนุษย์มักเชื่อและทำตามคำชักชวนโน้มน้าวใจ ยิ่งถ้าถูกโน้มน้าวใจซ้ำ ๆ ก็ยิ่งเชื่อ ดังเช่นพราหมณ์ผู้กำลังแบกแพะไปบูชาโยคี เมื่อถูกชาย ๖ คนที่ประสงค์จะหลอกเอาแพะจากพราหมณ์ชักจูง ๆ กันว่าแพะนั้นเป็นสุนัขพราหมณ์ก็เชื่อและคิดไปว่า แพะนั้นคงเป็นปีศาจจึงกลายร่างเป็นสุนัขให้ชาย ๖ คนนั้นเห็นและปีศาจแพะอาจทำร้ายตน ความรักตนเองซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทำให้พราหมณ์โยนแพะทิ้ง ชาย ๖ คนจึงหลอกเอาแพะได้สำเร็จ

ในการรับสาร ไม่ว่าจะฟังหรืออ่าน ผู้รับสารต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่าข้อความที่ฟังหรืออ่านนั้นสมเหตุสมผลหรือไม่ เป็นไปได้หรือไม่ เมื่อมีผู้โน้มน้าวหรือชักชวนให้ทำสิ่งใดหรือไม่ให้ทำสิ่งใด จะต้องรู้จักวิธีหลีกเลี่ยงปฏิเสธเมื่อพบว่าการโน้มน้าวใจนั้นไม่ถูกต้อง

ความรู้เรื่องนิทานปัญญาตันตระ

ปัญญาตันตระเป็นชื่อนิทานของอินเดีย เป็นนิทานอุทาหรณ์หรือนิทานสอนใจมีลักษณะเหมือนนิทานอีสปของกรีก เดิมแต่งเป็นภาษาสันสกฤตเมื่อประมาณ ๑,๕๐๐ ปีมาแล้ว ปัญญาตันตระเป็นที่นิยมแพร่หลายมาก เพราะประกอบด้วยข้อคิดและข้อสอนใจต่างๆ ในการดำเนินชีวิต เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ และความพากเพียร เป็นต้น จึงแปลออกเป็นภาษาต่าง ๆ ถึง ๕๐ ภาษากลายเป็นนิทานที่เล่าติดปากชาวอินเดียในปัจจุบัน ผู้เล่าเรื่องปัญญาตันตระคือ วิชาญครมน์เล่าเพื่อเป็นอุบายสอนโอรสผู้ไม่สนใจศึกษาเล่าเรียน ทั้ง ๓ องค์ของพระเจ้าอมรศักดิ์เรื่องปัญญาตันตระประกอบด้วยนิทานหลัก ๕ เรื่อง ซึ่งเป็นที่มาของชื่อนิทานปัญญาตันตระ แปลว่า ๕ ภาค เรื่องทั้งห้า ได้แก่ การแตกมิตร การผูกมิตร สงครามและความสงบ การสูญเสีย และการขาดความยั้งคิด

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๓๒ - ๓๕

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำใจให้เชื่อดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การเขียนจดหมายกิจธุระเป็นการเขียนจดหมายติดต่อกับบุคคล องค์กร ทั้งร้านหน่วยราชการ เพื่อติดต่อกิจธุระของตนเอง ดังนั้นภาษาที่เขียนจึงควรเป็นทางการ ใช้ภาษาชัดเจน ตรงประเด็น และเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมายกิจธุระ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายประเภทของจดหมายส่วนตัว และจดหมายกิจธุระ ๒. อธิบายวิธีการเขียนจดหมายกิจธุระ (จดหมายขอความอนุเคราะห์) และการจำหน่ายซอง ๓. ระบุประโยชน์ของการเขียนจดหมายกิจธุระ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์การเขียนจดหมายของตนเอง เช่น นักเรียนเคยเขียนจดหมายถึงใคร จดหมายที่นักเรียนเคยได้รับ เป็นต้น</p> <p>ขั้นสอน ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ คน แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “การเขียนจดหมายกิจธุระ” จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้ศึกษา ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม จากตัวอย่างจดหมายขอความอนุเคราะห์ที่ศึกษาจากใบความรู้ “การเขียนจดหมายกิจธุระ” ดังนี้ - คำถามที่ ๑ จดหมายที่นักเรียนอ่าน เป็นจดหมายที่ใครเป็นผู้เขียน และเขียนถึง คำตอบ ผู้เขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาทางองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ประธานนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี และเขียนถึงนายกององค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “การเขียนจดหมายกิจธุระ” ๒. ใบงาน “การเขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การเขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าหัวใจให้เชื่อดลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ได้เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>- คำถามที่ ๒ เพราะเหตุใดจึงต้องทำจดหมายขอความ อนุเคราะห์ศึกษาดูงานที่องค์การบริการส่วนตำบลไร่ระฆะขาม</p> <p>คำตอบ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้นแบบชุมชนการบริหาร จัดการขยะเพื่อองค์ความรู้ในการบริหารจัดการขยะมาใช้ภายใน โรงเรียน</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปวิธีการเขียนจดหมายกิจจธุระ โดยครู ให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “การเขียนจดหมายขอความ อนุเคราะห์”</p> <p>๕. ผู้แทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการเขียนจดหมายกิจจธุระ โดยทำเป็น แผนภาพความคิดบนกระดาน</p>	

ใบความรู้ “การเขียนจดหมายกิจธุระ”

การเขียนจดหมายกิจธุระ

จดหมายกิจธุระ เป็นจดหมายที่เขียนติดต่อบetweenบุคคลถึงบุคคล บุคคลถึงบริษัทห้างร้าน หรือเป็นจดหมายของบุคคลถึงส่วนราชการ ใจความในจดหมายระบุชัดเจนว่าต้องการให้เกิดความร่วมมือในเรื่องใด มีความจำเป็นอย่างไรจึงต้องขอความร่วมมือช่วยเหลือ การใช้สำนวนภาษาต้องสุภาพและให้ความสำคัญกับผู้รับจดหมาย จดหมายกิจธุระ ได้แก่ จดหมายลาป่วย จดหมายลาภัก จดหมายขอความร่วมมือหรือขอความช่วยเหลือ (การขอความอนุเคราะห์) จากองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ จดหมายเชิญวิทยากร

หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ

๑. พิมพ์หรือเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมาย
๒. ใช้ภาษาชัดเจน กระชับ ใช้คำสุภาพและไม่ใช้ภาษาพูดในการเขียน
๓. พิมพ์หรือเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย เรียบร้อย
๔. สะกดคำให้ถูกต้อง ใช้คำถูกต้องตามระดับภาษา กาลเทศะ และบุคคล
๕. ใช้คำนำ คำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้ายที่เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและเหมาะสมกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้รับ

ประเภทของจดหมายกิจธุระ

๑. จดหมายส่วนตัว เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่สนิทคุ้นเคยกัน ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อเล่าเรื่องราวส่วนตัวหรือสอบถามเรื่องราว เช่น ลูกเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ศิษย์เก่าเขียนจดหมายถึงครูที่เคารพ
๒. จดหมายติดต่อธุระ เป็นการสื่อสารเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร ความจำเป็นต่างๆ ที่ประสงค์ให้ผู้อื่นหรือองค์กรต่าง ๆ รับทราบเพื่อนำไปสู่การพิจารณาให้ความร่วมมือในเหตุจำเป็น เช่น นักศึกษาเขียนจดหมายขอลาหยุดเรียนกรณีเจ็บป่วย นักศึกษาเขียนจดหมายขอลาหยุดเรียนกรณีมีกิจธุระจำเป็นต่างๆ จดหมายติดต่อองค์กรภายนอกขอความร่วมมือไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอก จดหมายขอความอนุเคราะห์วิทยากรจากองค์กรอื่น ๆ เพื่อมาบรรยายหรือสาธิตความรู้ต่าง ๆ

ใบความรู้
“การเขียนจดหมายกิจธุระ” (ต่อ)

ตัวอย่างจดหมายขอความอนุเคราะห์

ที่ นค ๐๖๑๕/๒๕๖๔

โรงเรียนบ้านนาดี ๙๙ หมู่ ๙
ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ
จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๔๐

๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงาน

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม

ด้วยฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี จังหวัดราชบุรี ได้กำหนดจัดทำโครงการศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับคณะครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ โดยหัวข้อที่โรงเรียนกำหนด ในปีนี้ คือ การบริหารจัดการขยะ

ในการนี้ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี พิจารณาแล้วว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ไร่มะขาม เป็นหน่วยงานที่ได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบการกำจัดขยะประจำปี ๒๕๖๒ และมีรูปแบบการดำเนินงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์เพื่อศึกษาดูงานจาก องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม ในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยมีคณะครูของโรงเรียนบ้านนาดีเข้าร่วมศึกษาดูงาน จำนวน ๒๐ คน ทั้งนี้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาศกยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะของโรงเรียนบ้านนาดีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๙.๐๐ น. เป็นต้นไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
แสงตะวัน รักเรียน
(นางสาวแสงตะวัน รักเรียน)
ประธานนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี

ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี

โทร ๐ ๓๒๑๒ ๓๔๕๖ ต่อ ๗๘๙

ใบความรู้
“การเขียนจดหมายกิจธุระ” (ต่อ)

ตัวอย่างการจำหน่ายซอง

<p>ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก นางสาวแสงตะวัน รักเรียน โรงเรียนบ้านดี 99 หมู่ 9 ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 7 0 1 4 0</p>	<p>ที่ผนึก ตราไปรษณียากร</p>
	<p>ชื่อและที่อยู่ผู้รับ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม ตำบลไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี 7 6 1 5 0</p>

ใบงาน

“การเขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์เข้าชมห้องสมุดในชุมชน เช่น ห้องสมุดหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดประจำตำบล เป็นต้น พร้อมจําหน้าซองจดหมายให้ถูกต้องตามรูปแบบ

ชองจดหมาย

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การเขียนจดหมายกิจธุระเป็นการเขียนจดหมายติดต่อกับบุคคล องค์กร ทั้งร้าน หน่วยราชการ เพื่อติดต่อกิจธุระของตนเอง ดังนั้น ภาษาที่เขียนจึงควรเป็นทางการ ใช้ภาษาชัดเจน ตรงประเด็น และเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมายกิจธุระ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายประเภทของจดหมายส่วนตัว และจดหมายกิจธุระ ๒. อธิบายวิธีการเขียนจดหมายกิจธุระ (จดหมายเชิญวิทยากร) และการจำหน่ายซอง ๓. ระบุประโยชน์ของการเขียนจดหมายกิจธุระ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนจดหมายเชิญวิทยากร</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เล่าเรียนเขียนอ่าน (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันบอกประเภทของจดหมายกิจธุระ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ คนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “ตัวอย่างการเขียนจดหมายเชิญวิทยากร” จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “การเขียนจดหมายขอเชิญวิทยากร” ๕. ผู้แทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการเขียนจดหมายขอเชิญวิทยากร โดยทำเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ “ตัวอย่างการเขียนจดหมายเชิญวิทยากร” ๒. ใบงาน “การเขียนจดหมายขอเชิญวิทยากร”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “การเขียนจดหมายเชิญวิทยากร”</p> <p>การวัดและประเมินผล -</p>
--	---	---

ใบความรู้
“การเขียนจดหมายเชิญวิทยากร”

ตัวอย่างจดหมายเชิญวิทยากร

ที่ นค ๐๖๑๕/๒๕๖๔

โรงเรียนบ้านนาดี ๙๙ หมู่ ๙
ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ
จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๔๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากร

เรียน นางสาวไพลิน ศิลปิน

ด้วยโรงเรียนบ้านนาดี จะจัดกิจกรรม เรื่อง “นักเขียนน้อย” ในวันศุกร์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ชมรมภาษาไทยโรงเรียนบ้านนาดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการเขียนได้รับความรู้และเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนเอง ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านนาดี

ในการนี้ ชมรมภาษาไทย บ้านนาดี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประพันธ์และมีผลงานที่ได้รับการรางวัลและเผยแพร่ระดับประเทศจำนวนมาก ชมรมภาษาไทย โรงเรียนบ้านนาดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นวิทยากรบรรยาย เรื่อง “สนุกคิด สนุกเขียน” ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านนาดี เพื่อให้ความรู้ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนรวมทั้งเทคนิควิธีการเขียนหนังสือให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านนาดี

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นวิทยากรตามวันและเวลาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
คุณเดือน แสงงาม
(นางสาวคุณเดือน แสงงาม)
ประธานชมรมภาษาไทย โรงเรียนบ้านนาดี

ฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านนาดี

โทร ๐ ๓๒๑๒ ๓๔๕๖ ต่อ ๗๘๙

ใบความรู้
“การเขียนจดหมายกิจธุระ” (ต่อ)

ตัวอย่างการจำหน่ายซอง

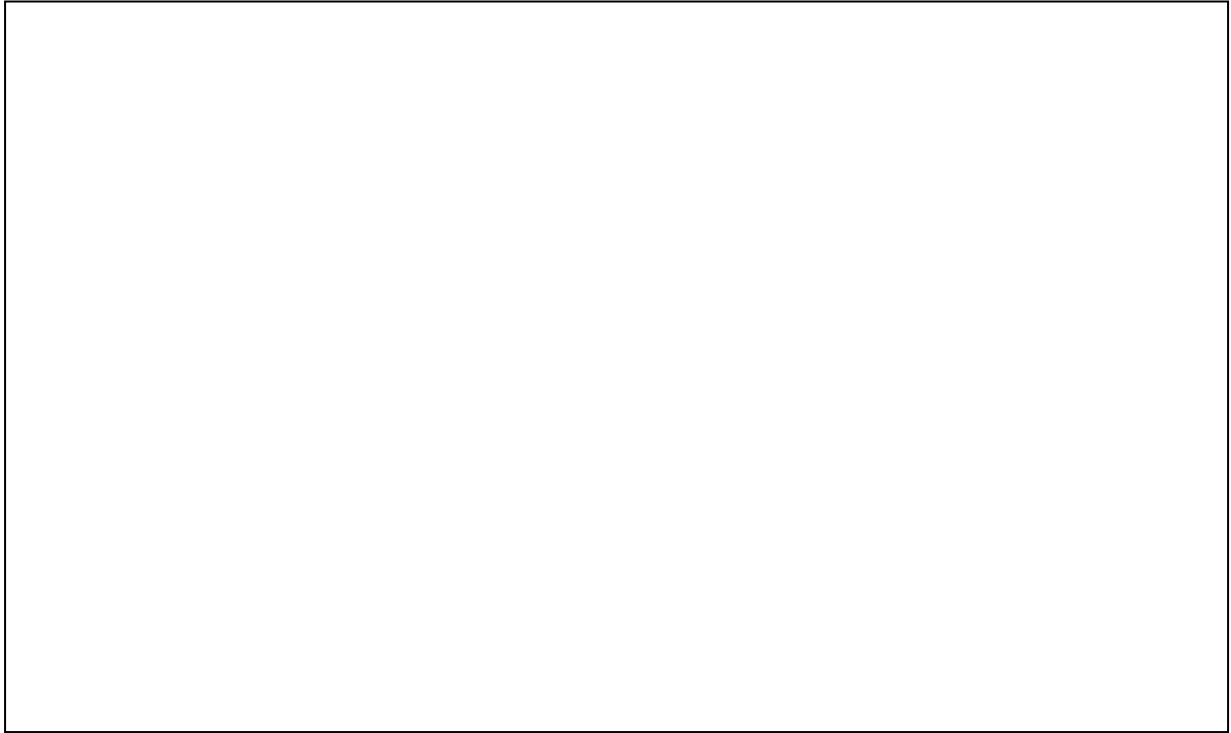
<p>ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก</p> <p>นางสาวดุจเดือน แสงงาม โรงเรียนบ้านนาดี 99 หมู่ 9 ตำบลปากท่อ อำเภopakท่อ จังหวัดราชบุรี</p> <table border="1"><tr><td>7</td><td>0</td><td>1</td><td>4</td><td>0</td></tr></table>	7	0	1	4	0	<p>ที่ผนึก ตราไปรษณียากร</p>
7	0	1	4	0		
	<p>ชื่อและที่อยู่ผู้รับ</p> <p>นางสาวไพลิน ศิลปิน 10/10 ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี</p> <table border="1"><tr><td>7</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td></tr></table>	7	0	1	1	0
7	0	1	1	0		

ใบงาน

“การเขียนจดหมายขอเชิญวิทยากร”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจดหมายขอเชิญวิทยากรเพื่อบรรยายความรู้กับนักเรียนในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนกำหนดหัวข้อบรรยาย พร้อมเจ้าหน้าที่ของจดหมายให้ถูกต้องตามรูปแบบ

ชองจดหมาย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่นำใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ผ่านโคลงสุภาพ รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>								
<p>สาระสำคัญ/ความครอบคลุม วรรณคดีเรื่องโคลงสุภาพพระราชินีพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นการรวมบทพระราชินีพนธ์ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้พลสภานิกร รู้จักหลักการดำเนินชีวิต โดยประพจน์ปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม เมตตา กรุณา ซื่อสัตย์สุจริต</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันตอบคำถามจากโคลงสุภาพสี่โคลงสี่สุภาพที่ครูจัดบนกระดาน</p> <table border="1" data-bbox="550 772 821 1444"> <tr> <td>ปราชญ์แสดงตำริด้วย</td> <td>ไตรยางค์</td> </tr> <tr> <td>โสฬสหมดหมวดปาง</td> <td>ก่อนอ้าง</td> </tr> <tr> <td>เป็นมาดิกาทาง</td> <td>บัณฑิต แสงเฮย</td> </tr> <tr> <td>หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง</td> <td>สืบสร้องศุภผล</td> </tr> </table>	ปราชญ์แสดงตำริด้วย	ไตรยางค์	โสฬสหมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง	เป็นมาดิกาทาง	บัณฑิต แสงเฮย	หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง	สืบสร้องศุภผล	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. แอปพลิเคชันสุภาพ ๒. ใบความรู้หมายเลข ๑ - ๔ ๓. ใบงาน “สรุปความรู้โคลงสุภาพพระราชินีพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”</p>
ปราชญ์แสดงตำริด้วย	ไตรยางค์									
โสฬสหมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง									
เป็นมาดิกาทาง	บัณฑิต แสงเฮย									
หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง	สืบสร้องศุภผล									
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมา ประวัติผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์ของเรื่องโคลงสุภาพพระราชินีพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปความเป็นมา ประวัติผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์ของเรื่องโคลงสุภาพ พระราชินีพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p>	<p>คำถาม - บทประพันธ์ข้างต้นเป็นบทร้อยกรองประเภทใด คำตอบ โคลงสุภาพ</p> <p>ขั้นตอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๔ คน แต่ละคนเลือกหมายเลขคนละหนึ่งหมายเลข (มีหมายเลข ๑ - ๔) ๒. นักเรียนแต่ละหมายเลขศึกษาใบความรู้ตามหมายเลขที่เลือก ดังนี้ หมายเลข ๑ พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p>	<p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปความรู้จากโคลงสุภาพพระราชินีพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>								

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ผ่านโคลงกาพย์ รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>หมายเลข ๒ โคลงสุภาพิตโสฬสไตรยางค์” หมายเลข ๓ โคลงสุภาพิตนฤพนวนการ หมายเลข ๔ โคลงสุภาพิตอติศปกรณำ ๓. นักเรียนแลกเปลี่ยนผลการศึกษาจากใบความรู้หมายเลข ๑ - ๔ จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้รับของกลุ่มในใบงาน “สรุปความรู้โคลงสุภาพิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ๔. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับในชั่วโมงนี้</p>	

แถบโคลงสี่สุภาพ

ปราชญ์แสดงดำริด้วย	ไตรยางค์
โศภสมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง
เป็นมาติกาทาง	บัณฑิต แสงเฮย
หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง	สืบสร้อยศุภผล

ใบความรู้ หมายเลข ๑

“พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี มีพระบรมราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๓๙๖ ทรงพระนามว่าสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ เมื่อสมเด็จพระบรมชนกนาถเสด็จสวรรคตในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ พระองค์ได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติขณะมีพระชนมายุเพียง ๑๕ พรรษา มีสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นผู้สำเร็จราชการแทนก่อนจะทรงบรรลุนิติภาวะ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาความเป็นไปของบ้านเมืองและของประเทศอื่น ๆ ได้เสด็จพระราชดำเนินประพาสทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทรงได้รับการศึกษาอย่างดียิ่งทั้งตามแบบแผนราชประเพณีของไทยและตามแบบแผนของตะวันตก ความรู้และประสบการณ์ที่ทรงสั่งสมมาตลอดพระชนม์ชีพพระราชอัธยาศัยที่อ่อนโยน พระราชดำริที่ก้าวหน้าและทันสมัย รวมทั้งพระปรีชาญาณอันสุขุมคัมภีรภาพเป็นคุณสมบัติอันล้ำเลิศที่ทำให้ทรงบริหารราชการแผ่นดินได้เป็นอย่างดี ทั้ง ๆ ที่ตลอดรัชสมัยทรงต้องเผชิญอุปสรรคนานัปการทั้งภายในและภายนอกประเทศ พระองค์ทรงปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา สังคม วัฒนธรรม การปกครอง จนกระทั่งประเทศมีความเจริญและ “ศิวิไลซ์” ทัดเทียมอารยประเทศ

นอกจากพระราชภารกิจด้านการบริหารราชการแผ่นดินที่ยังความเจริญรุ่งเรืองให้เกิดแก่ประเทศชาติจนสามารถดำรงเอกราชไว้ได้โดยตลอดแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงเล็งเห็นว่าประเทศไทยอยู่ยาวนานในประเทศไทยได้สำเร็จโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อหรือเกิดการต่อสู้กันแต่อย่างใด เป็นที่ชื่นชมของปวงชนชาวไทยและชาวโลก นอกจากนี้ ยังเป็นกวีที่มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ได้ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งที่เป็นบันเทิงคดีและสารคดี พระราชนิพนธ์เรื่องสำคัญ ๆ เช่น ไกลบ้าน พระราชนิพนธ์จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี พระบรมราชโองการต่าง ๆ บทละครเรื่องเงาะป่า ลิลิตนิทราชาคริต โคลงภาพพระราชพงศาวดาร โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์ โคลงสุภาษิตนฤมณาการ และโคลงสุภาษิตอศิปกรรณา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยาวนานถึง ๔๒ ปี เป็นพระมหากษัตริย์ที่ประชาชนต่างจงรักภักดีและเทิดทูนเป็นอย่างยิ่ง ดังเห็นได้จากการร่วมใจกันบริจาคเงินของปวงชนชาวไทยเพื่อสร้างพระบรมรูปทรงม้าถวายแด่พระองค์ในขณะที่ยังทรงพระชนม์ชีพ และจากการถวายพระราชสมัญญาแด่พระองค์ว่า “พระปิยมหาราช”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตในวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ พระชนมายุ ๕๘ พรรษา ด้วยพระราชกรณียกิจและคุณประโยชน์ต่าง ๆ ที่ทรงบำเพ็ญตลอดพระชนม์ชีพในวาระฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ ๑๕๐ พรรษา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จึงได้ประกาศยกย่องพระองค์ว่าทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลกผู้มีผลงานดีเด่นสาขาการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และการสื่อสาร

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๓๔ - ๑๓๕

ใบความรู้ หมายเลข ๒ “โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์”

ผู้ที่ประสบความสำเร็จมักจะมีหลักธรรมประจำใจเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแนวทางต่าง ๆ เป็นข้อคิดที่นักปราชญ์แต่โบราณได้รวบรวมไว้ ดังปรากฏในโคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์ เป็นต้น สมควรที่เราจะศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อขจัดความทุกข์ เพื่อสร้างกุศลและเพิ่มความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเองต่อไป

โคลงโสฬสไตรยางค์เดิมเป็นสุภาษิตภาษาอังกฤษ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กวีในราชสำนักแปลและประพันธ์เป็นโคลงภาษาไทย ดังปรากฏในจดหมายเหตุพระราชกิจรายวันพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งว่า วันที่ ๔๔๕๑ (หมายถึงวันที่ ๔๔๕๑ ในรัชกาลที่ ๕) วัน ๒๓๒ ค่ำ ปีมะโรง โทศก จุลศักราช ๑๒๔๒ (วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๓) “...กรมหมื่นพิชิต (ต่อมาคือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากร) ถวายโคลงโสฬสไตรยางค์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไปแต่งแก้ไขใหม่ให้ถูกต้องกับความในภาษาอังกฤษ”

นอกจากทรงตรวจแก้แล้ว ยังทรงพระราชนิพนธ์โคลงนำบทแล้วพระราชทานให้คุณหญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ ปักเป็นตัวอักษรด้วยไหมฝรั่งเบญจพรรณระบายสีใส่กรอบกระจกประดับบนพระที่นั่งทรงธรรม เมื่องานพระเมรุสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ณ พระเมรุท้องสนามหลวง ปีมะโรง โทศก จุลศักราช ๑๒๔๒ (พุทธศักราช ๒๔๒๓) ต่อมาได้รวบรวมลงพิมพ์ในหนังสือวชิรญาณ เล่ม ๑ ฉบับที่ ๑ จุลศักราช ๑๒๔๖ (พุทธศักราช ๒๔๒๗) โดยใช้ต้นฉบับที่พระเจ้าอนงยาเธอ พระองค์เจ้าดิศวรกุมาร (พระอิสริยยศขณะนั้น) ได้คัดลอกไว้จากต้นฉบับที่มีภาษาอังกฤษด้วย ภายหลังได้นำมารวมพิมพ์ในหนังสือประชุมโคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๕ ในงานศตมวารพระศพสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๖

โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์เป็นโคลงสี่สุภาพซึ่งมีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๖ บท และบทสรุป ๑ บท ซึ่งบอกจำนวนสุภาษิตว่ามี ๑๖ หมวด หมวดละ ๓ ข้อ รวมเป็น ๔๘ ข้อ ในพระราชนิพนธ์นี้ “ไตรยางค์” หมายถึงจำนวนสิ่งที่ควรแสวงหาหรือควรละเว้น ซึ่งในโคลงแต่ละบทจะมีอยู่ ๓ สิ่ง เช่น บทที่หนึ่งกล่าวถึงสามสิ่งควรรัก (Three Things to Love) ได้แก่ ความกล้า (Courage) ความสุภาพ (Gentleness) และความรักใคร่ (Affection) บทที่สองกล่าวถึงสามสิ่งที่ควรชม (Three Things to Admire) ได้แก่ อำนาจ ปัญญา (Intellectual Power) เกียรติยศ (Dignity) และมีมารยาทดี (Gracefulness) เป็นต้น

นอกจากการแปลความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยแล้ว ยังมีการอธิบายขยายความไว้ในบทโคลงแต่ละบทด้วย ตัวอย่างเช่น สามสิ่งควรยินดี (Three Things to Delight in) ได้แก่ ๑) งาม (Beauty) “สรรพางค์โสภาคพร้อมธัญลักษณ์” คือความงามพร้อมทั้งร่างกายด้วยลักษณะที่ดี ๒) ตรงตรง (Frankness) หมายถึง “ภาษิตจิตประจักษ์ ชื่อพร้อม” คือ ความซื่อตรงทั้งวาจาและใจ ๓) ไทยแก่ตน (Freedom) หมายถึง “เป็นสุขโสดตนรัก การชอบ ธรรมนา” คือ ความสุขจากการอยู่อย่างอิสระและอย่างชอบธรรม การอธิบายในลักษณะการตีความดังตัวอย่างนี้ นับได้ว่าเป็นวิธีแปลและดัดแปลงให้เข้ากับวิถีคิดและค่านิยมของคนไทยได้ทางหนึ่ง บทพระราชนิพนธ์นี้จึงมิใช่เพียงงานแปลที่ถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่งเท่านั้น แต่ได้บันทึกความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจยิ่ง

ใบความรู้ หมายเลข ๒ “โคลงสุภาสิตโสฬสไตรยางค์” (ต่อ)

เมื่อพิจารณาในแง่วรรณคดีคำสอน จะเห็นว่าโคลงสุภาสิตโสฬสไตรยางค์ มีข้อแนะนำเกี่ยวกับการประพฤติตนที่ครอบคลุมกว้างขวางตั้งแต่เรื่องของตัวเอง มิตรสหาย ชadtบ้านเมืองไปจนถึงสังขธรรมชีวิตบุคคลใดเชื่อว่าบัณฑิตควรชอบและชื่นชมความกล้า ความสุภาพ ปัญญา เกียรติยศ มารยาท ฯลฯ ซึ่งหมายถึงควรแสวงหาสิ่งเหล่านี้มาเป็นคุณลักษณะของตนเอง และควรชื่นชมหรือผูกมิตรกับผู้มีคุณลักษณะดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ ยังควรระวังภัยและละเว้นจากความริษยา ความเกียจคร้าน การพูดปด การพูดคำหยาบ ฯลฯ ซึ่งหมายถึงการไม่ประพฤติตนเช่นนั้น และไม่ผูกมิตรกับผู้ที่มินิสัยเช่นนี้ด้วย ความเจริญก้าวหน้าและความเป็นสวัสดิมงคลย่อมเกิดแก่ผู้ปฏิบัติตามข้อแนะนำดังกล่าว ตลอดจนสังคครอบข้าง ต่อจากนั้น เราควรต่อสู้เพื่อธำรงรักษาคุณความดีต่าง ๆ ที่เป็นสังขธรรมชีวิต ได้แก่ ความไม่แน่นอน ความชรา และความตาย ซึ่งจำทำให้เราเข้าใจชีวิต ไม่ประมาท และไม่ทุกขระทมเมื่อประสบความผิดหวัง ชีวิตก็จะเป็นสุข สมดังพระราชประสงค์ของผู้ทรงพระราชนิพนธ์ที่ว่า “หวังสวัสดิ์จัดทุกขสร้าง สืบสร้างศุภผล”

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๙๒ - ๙๓

ใบความรู้ หมายเลข ๓ “โคลงสุภาชิตตณฤพมนาการ”

“ถ้ารู้อย่างนี้ก็จะไม่พูดหรอก” “ถ้ารู้อย่างนี้ก็จะไม่ทำหรอก”

ข้อความทำนองนี้ หลายคนคงจะเคยรำพันมาแล้วเมื่อรู้สึกว่าได้ตัดสินใจพูดหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป แล้วเกิดผลเสีย ทำให้อยากจะเรียกคำพูดหรือเก็บเอาการกระทำนั้นคืนมา แต่ก็สายไปเสียแล้ว ไม่อาจแก้ไขอะไรได้แล้ว ด้วยเหตุนี้ นักปราชญ์โบราณท่านจึงพร่ำสอนให้ไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนจะพูดหรือทำสิ่งใด ดังเช่น คำสอนที่ปรากฏอยู่ในโคลงสุภาชิตตณฤพมนาการซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์แปลจากภาษาอังกฤษมาเป็นโคลงสุภา

โคลงสุภาชิตตณฤพมนาการมีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๐ บท และบทสรุป ๑ บท บทนำกล่าวว่ ผู้รู้ได้ไตร่ตรองแล้วจึงกล่าวคำสอนเป็นแนวทางที่ควรประพฤติ ๑๐ ประการ ชื่อว่า ทศนฤพมนาการ หมายถึง “กิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพฤติยังไม่เคยเสียใจ” ส่วนบทสรุปแนะนำว่า แนวทาง ๑๐ ประการนี้ ทุกคนควรรู้จักพิจารณา ถึงแม้จะประพฤติตามไม่ได้ครบถ้วน แต่ทำได้บ้างก็ยังมีดี

โคลงสุภาชิต ๑๐ บทเป็นข้อแนะนำให้รู้จักอดกลั้นและไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนพูดหรือทำสิ่งใด เพราะคนที่คิดก่อนพูดนั้นจะเป็นผู้ที่ “พาทีมีสติรู้ รอคิด” คำพูดที่ออกมาจึงเหมาะสมและไพเราะราวกับได้เตรียม “ลิขิต เขียนร่าง” มาก่อน ในยามโกรธให้ระงับวาทะไว้ก่อน เมื่อพิจารณาไตร่ตรองและจึงค่อยพูด เมื่อทำผิดให้กล่าวขอโทษซึ่งจะ “ดีกว่าปด อ้อมค้อม คิดแก้โดยโก่ง” และให้งดเว้นจากการพูดคำหยาบ พูดส่อเสียด และพูดให้ร้ายผู้อื่น นอกจากการพูดแล้วยังมีข้อแนะนำในการฟังว่า ไม่ควรฟังคำเท็จหรือคำนิทา ไม่หลงเชื่อข่าวร้ายและควรสอบถามให้ลึ้นสงสัยก่อนตัดสินใจเรื่องใด ๆ ส่วนข้อแนะนำในเรื่องการกระทำนั้น ให้ทำดีและผูกไมตรีกับทุกคน หากมีใครมาเกาะกระรานให้อดกลั้น อย่ากระทำ “เฉกพาล” โต้ตอบไป

โคลงสุภาชิตทั้ง ๑๐ บท เป็นข้อแนะนำทั้งทางด้านมโนกรรม (การคิด) วชิกรรม (การพูด) และกายกรรม (การกระทำ) ซึ่งครอบคลุมและเหมาะสมที่จะเป็นเกราะป้องกันผู้ประพฤติมิให้ต้องเสียใจ เพราะสิ่งที่ตนคิด พูด และกระทำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๐๒

ใบความรู้ หมายเลข ๔ “โคลงสุภาษิตอิตปกรณำ”

นิทานอีสปซึ่งคนไทยรู้จักมาช้านานแล้วนั้น เป็นเรื่องที่แปลมาจากนิทานกรีกฉบับภาษาอังกฤษ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ คนไทยนิยมอ่านเรื่องที่แปลมาจากวรรณกรรมตะวันตกกันมาก หลายเรื่องมีความเป็นสากล เพราะไม่ผูกติดอยู่กับขนบประเพณีและค่านิยมของชาติใดโดยเฉพาะ ตัวอย่างเช่น นิทานอีสป ซึ่งเป็นคำสอนใจผู้อ่านเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป กวีไทยเล็งเห็นคุณค่าของวรรณกรรมต่างชาติเหล่านี้ จึงนำมาแปลเป็นภาษาไทยเพื่อเผยแพร่ให้นักอ่านไทยได้รู้จัก บางบทมีคำประพันธ์เป็นสุภาษิตประกอบนิทานด้วย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์แปลนิทานอีสปไว้ ๒๔ เรื่อง และทรงพระราชนิพนธ์โคลงสุภาษิตประกอบนิทานร่วมกับกวีอื่น คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากร พระศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) และพระยาราชสมภารากร โคลงสุภาษิตดังกล่าวรวมเรียกว่า โคลงสุภาษิตอิตปกรณำ^๑

อิตป หรือ อีสป (Aesop) เป็นชื่อนักเล่านิทานชาวกรีกผู้มีชีวิตอยู่ในราวศตวรรษที่ ๖ ก่อนคริสตกาล เล่ากันว่าอีสปเป็นทาสผู้ร่างกายพิการแต่ชาญฉลาด มักยกนิทานขึ้นมาเล่าเพื่อเปรียบเปรย หรือเตือนสติ ให้นายได้คิด หรือแก้ไขเหตุการณ์ที่เลวร้ายได้ ตัวอย่างเช่น ครั้งหนึ่งผู้นำคนหนึ่งถูกพิพากษาประหารชีวิต อีสปยกนิทานเรื่อง หมาจิ้งจอกกับฝูงเหยี่ยวมาเป็นอุทาหรณ์ประกอบคำชี้แจงในสภาว่า การที่หมาจิ้งจอกไม่ยอมไล่ฝูงเหยี่ยวที่เกาะกินเลือดของตนอยู่ ก็เพราะเกรงว่าจะมีเหยี่ยวใหม่ที่หิวกระหายมาเกาะอีก เปรียบเหมือนชาวเมืองนี้ที่ถูกผู้นำเอาเปรียบมานาน ผู้นำคนนี้รักรวยพอแล้ว ควรปล่อยเอาไว้อย่างเดิม ดีกว่าจะให้ผู้นำคนใหม่ซึ่งหิวกระหายเข้ามาครอบงำผลประโยชน์ของชาวเมือง

นิทานอีสปซึ่งมีจำนวนหลายร้อยเรื่อง และมีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ นั้น เป็นที่รู้จักแพร่หลายไปทั่วโลก ในวรรณคดีไทยนิทานอีสปปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรในสมัยรัชกาลที่ ๕ ในต้นฉบับสมุดไทย ชื่อ **อิตปกรณำ** ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติ

ต่อมาในรัชกาลที่ ๖ มีการแปลและเรียบเรียงนิทานอีสปเพื่อใช้เป็นแบบสอนอ่านสำหรับนักเรียน พระจรัสขนะพันธ์ (สารท สุทธเสถียร) ซึ่งต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นมหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี กล่าวไว้ในคำชี้แจงของผู้แต่งหนังสือแบบสอนอ่านเรื่องนิทานอีสป เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ร.ศ. ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๔๕๔) ว่าพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เป็นผู้ทรงแนะนำ ให้พระจรัสขนะพันธ์เรียบเรียงขึ้น โดยให้ใช้ภาษาง่าย ๆ และประโยคสั้น ๆ สำหรับเด็กชั้นมูลศึกษา (ก่อนประถมศึกษา) ที่จะใช้เป็นแบบสอนอ่านหลังจากเรียนแบบเรียนมูลศึกษาจบแล้ว

^๑อิตปกรณำ สะกดอย่างปัจจุบันคือ อีสปกรณัม คำว่า กรณัม แปลว่า คัมภีร์ ตำรา หนังสือ หรือเรื่อง ในที่นี้ใช้หมายถึง เรื่อง

ใบความรู้ หมายเลข ๔ “โคลงสุภาษิตอศปิปรกรณำ” (ต่อ)

นิทานอีสปเป็นแบบสอนอ่านที่ให้เด็กฝึกคิดต่อเนื่องจากเรื่องที่ได้อ่านได้ฟัง แทนที่จะอ่านเพื่อความสนุกเพลิดเพลินแต่อย่างเดียว ในตอนท้ายของนิทานอีสปทุกเรื่องจะมีบทสรุปเป็นคติสอนใจเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้อ่านให้พิจารณาคำสอนที่ได้จากนิทานเรื่องนั้น ๆ นิทานอีสปเรื่องหนึ่ง ๆ มีหลายสำนวนเพราะมีการดัดแปลงแต่งเติมในระหว่างที่เล่าต่อกันมา บทสรุปท้ายเรื่องก็อาจต่างกันไปเพราะการตีความของผู้เล่าด้วย ตัวอย่างเช่นนิทานเรื่องไก่อีกบพลอยในแบบสอนอ่านที่อ้างถึงข้างต้นเล่าว่า ไก่แจ้ตัวหนึ่งคุ้ยเขี่ยดินหาอาหารอยู่ พบพลอยเม็ดหนึ่งจึงพูดเปรยขึ้นว่า ถ้าเจ้าของของเจ้ามาพบเจ้าเช่นนี้ เขาคงเก็บเจ้าไปฝังไว้ในหัวแหวนตามเดิมนี้เจ้าไม่มีประโยชน์อะไรแก่เรา สู้แต่ข้าวสุกข้าวสารเมล็ดเดียวก็ไม่ได้ บทสรุปของนิทานเรื่องนี้ว่า “ของที่ดีย่อมมีประโยชน์แต่แก่ผู้รู้จักใช้”

ส่วนนิทานเรื่องไก่อีกบพลอยอีกสำนวนหนึ่งเล่าว่า เมื่อพบพลอย ไก่ก็พูดเปรยว่าสิ่งนี้ควรเป็นสมบัติของช่างทอง เมื่อมาตกอยู่กับเรา หากเป็นเมล็ดข้าวสักเมล็ดเดียว จะมีค่ามากกว่ายี่นิกบทสรุปของนิทานเรื่องนี้ว่า “ผู้ฉลาดย่อมต้องการสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตมากกว่าสิ่งของประดับที่ไร้ประโยชน์”

ในโคลงสุภาษิตอศปิปรกรณำ พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคติสอนใจที่ได้จากนิทานเรื่องไก่อีกบพลอย (ซึ่งมีเนื้อเรื่องเหมือนในแบบสอนอ่านนิทานอีสป) มีบทสรุปท้ายเรื่องดังนี้

๐ นิสัยใจ บ ต้อง	การดี
พบสิ่งประเสริฐศรี	ดีซ้ำ
ไปชอบไปชวนมี	จิตปรารถ- นานา
ดูจไก่อีกบแก้วล้ำ	หลีกแล้วเลยจร

ในโคลงสุภาษิตบทนี้ ไก่ไม่รู้คุณค่าของพลอยซึ่งเปรียบเป็นสิ่งประเสริฐศรี น้ำเสียงของผู้ทรงพระราชนิพนธ์จึงดูเหมือนจะตำหนิไก่อีกตัวนั้นอยู่ด้วย เช่นเดียวกับความหมายของคำพังเพยที่ว่า ไก่ได้พลอย ซึ่งมีน้ำเสียงตำหนิผู้ที่ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๐๗ - ๑๐๘

ใบงาน

“สรุปความรู้จากโคลงสุภาสิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด “สรุปความรู้จากโคลงสุภาสิต พระราชนิพนธ์
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำหัวใจให้ชัดลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พินิจบาลีและสันสกฤต (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>คนไทยรับเอาภาษาของชนชาติต่าง ๆ มากมาย บางคำดูเหมือนกลืนเป็นเนื้อเดียวกันกับภาษาไทย บางคำยังพอสืบค้นได้ว่ามีที่มาจากภาษาใด สาเหตุที่มีการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย นอกจากจะเกิดจากความสัมพันธ์ทางการทูต การค้าขาย การรับเอาความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเผยแพร่ศาสนา ประเทศไทยรับภาษาบาลีผ่านหลักสูตรการศึกษาของศาสนาพุทธซึ่งเผยแพร่เข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยหนึ่งในหลักสูตรภาษาบาลีคือ หลักทวิสะกด ตัวตาม ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้โดยการจดจำพยัญชนะวรรคในภาษาบาลี ซึ่งแบ่งเป็น ๕ วรรค วรรคละ ๕ พยัญชนะ และพยัญชนะสะกด ๘ พยัญชนะ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> อธิบายที่มาของภาษาบาลีในภาษาไทย บอกหลักการสังเกตคำภาษาบาลีในภาษาไทย บอกพยัญชนะวรรคในภาษาบาลี 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันคำที่ใช้ในภาษาไทยคำใดบ้างที่มาจากภาษาอื่นหรือไม่</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>ปัจจุบันคำที่ใช้ในภาษาไทยมีคำที่นำมาจากภาษาอื่น เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาอังกฤษ ภาษาเขร เป็นต้น</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๔ กลุ่ม แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ “หลักสังเกตคำบาลี” จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “ค้นหาภาษาบาลี” ผู้แทนกลุ่มแข่งขันออกมาเขียนคำตอบจากใบงาน นักเรียนเรียนช่วยกันตรวจสอบ กลุ่มที่ตอบถูกมากที่สุดเป็นผู้ชนะ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนสรุปความรู้เรื่องภาษาบาลี โดยเขียนแผนภาพความคิดบนกระดาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ใบความรู้ “หลักสังเกตคำบาลี” ใบงาน “ค้นหาภาษาบาลี” <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “ค้นหาภาษาบาลี”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าใจให้เซ่อลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พินิจบาลีและสันสกฤต (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ภาษาบาลีที่ใช้ในภาษาไทย ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>		
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ใบความรู้ “หลักสังเกตคำบาลี”

การสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาบาลีมีวิธีการ ดังนี้

๑. ภาษาบาลีมีการใช้ตัวสะกดและตัวตาม
 - ๑.๑ พยัญชนะแฉกที่ ๑ สะกด พยัญชนะแฉกที่ ๑,๒ ตาม เช่น อุกกาบาท ทุกข์ มัจฉา
 - ๑.๒ พยัญชนะแฉกที่ ๓ สะกด พยัญชนะแฉกที่ ๓,๔ ตาม เช่น อัคคี พยัคฆ์ มัชฌิม ทัพพี
 - ๑.๓ พยัญชนะแฉกที่ ๕ สะกด พยัญชนะทุกแฉกตาม เช่น สัมผัส บัญญัติ วิญญาณ
 ๒. ภาษาบาลีที่ใช้พยัญชนะวรรค ฐะ สะกดนิยมตัดตัวสะกดเดิม แล้วใช้ตัวตามสะกดแทน เช่น
 รัฎฐ-รัฐ ภิฎฐิ-พิฐิ อัฎฐิ-อัฐิ วัชตม-วัตม วุชตมิ-วุตมิ
 ๓. ภาษาบาลี ถ้าตัวสะกดและตัวตามเป็นพยัญชนะตัวเดียวกัน บางที่ตัดออกเสียตัวหนึ่ง เช่น
 รัชกาล-รัชกาล อัญญประเทศ-อัญญประเทศ บุญญ-บุญ วิชชา-วิชา
 ๔. ภาษาบาลีนิยมใช้ ฬ เมื่อคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤตใช้ ฬ เช่น กีฬา จูฬา โอฬาร
 ๕. ภาษาบาลีไม่มี ศ ษ
 ๖. ภาษาบาลีไม่มี ฤ ฌ ฎ ฏ
 ๗. ภาษาบาลีไม่มีการใช้ รร แต่ใช้ รี เช่น ภரிய
 ๘. คำไทยที่มาจากภาษาบาลีไม่นิยมใช้ควบกล้ำ
- คำที่มาจากภาษาบาลี มีหลักเกณฑ์การสะกดแน่นอน กว่าคำที่มาจากภาษาสันสกฤต พยัญชนะในภาษาบาลีและสันสกฤต แบ่งออกเป็น ๕ วรรค และเศษวรรค ตามฐานที่เกิดและลักษณะการออกเสียง ดังนี้

พยัญชนะวรรคในภาษาบาลี

	ตัวที่ ๑	ตัวที่ ๒	ตัวที่ ๓	ตัวที่ ๔	ตัวที่ ๕	เศษวรรค
วรรค กะ (กัณฑชะ)	ก	ข	ค	ฌ	ง	ท
วรรค จะ (ตาลุชะ)	จ	ฉ	ช	ณ	ญ	ย ศ
วรรค ฐะ (มุตฐชะ)	ฐ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ	ร ษ ศ
วรรค ตะ (ทันตชะ)	ต	ถ	ท	ธ	น	ล ส
วรรค ปะ (โอษฐชะ)	ป	ผ	พ	ภ	ม	ว

เศษวรรค ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ^๐ (อ้ง)

ใบงาน
“ค้นหาภาษาบาลี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำภาษาบาลีจากตารางต่อไปนี้ แล้วนำไปเขียนในช่องว่าง

บุปผา	ศานติ	สัตย์	ราชินี	ลัทธิ
เดือน	เมตตา	ปรัชญา	ปัญญา	อัคนิ
ทุกข์	ศรัทธา	สัทธา	ศรี	วิญญาน
มัจฉา	สันติ	บุษบา	บัญญัติ	สิริ

.....
.....
.....
.....
.....

(เฉลย) ใบงาน
“ภาษาบาลี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำภาษาบาลีจากตารางต่อไปนี้ แล้วนำไปเขียนในช่องว่าง

บุปผา	ศานติ	สัจย์	ราชินี	ลัทธิ
เดือน	เมตตา	ปรัชญา	ปัญญา	อัคนี
ทุกข์	ศรัทธา	สัทธา	ศรี	วิญญาน
มัจฉา	สันติ	บุษบา	บัญญัติ	สิริ

คำตอบ			
บุปผา	เมตตา	ปัญญา	ทุกข์
สัทธา	วิญญาน	มัจฉา	สันติ
บัญญัติ	สิริ		

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำหัวใจให้เชื่อถือนอก</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒</p> <p>เรื่อง พินิจบาปและสันสกฤต (๒)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>	<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>ภาษาสันสกฤตมีหลักการสังเกตที่แตกต่างจากภาษาบาลี คือ จำนวนสระและพยัญชนะ ไม่มีกัญตัวสะกดตัวตาม มักมีตัวควบกล้ำ คำที่มีค่าว่าเคราะห์คำที่ใช้พยัญชนะ ๗ และคำที่ใช้ รร การศึกษาหลักการสังเกตคำภาษาสันสกฤต ช่วยทำให้สามารถจำแนกได้ว่าคำศัพท์ที่ปรากฏใช้ในภาษาไทยคำใดเป็นภาษาสันสกฤต</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. อธิบายที่มาของภาษาสันสกฤตในภาษาไทย</p> <p>๒. บอกหลักการสังเกตคำภาษาสันสกฤตในภาษาไทย</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>วิเคราะห์ภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤตที่ใช้ในภาษาไทย</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ไม่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนอาสาสมัครเขียนชื่อเพื่อนบนกระดาน ๒ - ๓ ชื่อ (หรือจะใช้ชื่อบุคคลสมมุติ เช่น ปรัชญา อัจฉริยะ) จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าชื่อเพื่อนดังกล่าวเป็นคำภาษาไทยหรือเป็นคำจากภาษาต่างประเทศ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ “หลักการสังเกตคำภาษาสันสกฤต” จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “ข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต”</p> <p>๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อนำเสนอครบนักเรียนช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องภาษาสันสกฤตเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ “หลักการสังเกตคำภาษาสันสกฤต”</p> <p>๒. ใบงาน “ข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “ข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	---	---	---

		สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การสื่อสาร	
--	--	---	--

ใบความรู้ “หลักสังเกตคำภาษาสันสกฤต”

หลักสังเกตคำภาษาสันสกฤต

๑. ภาษาสันสกฤตมีสระ ๑๔ ตัวคือ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ ไอ เอา ฤ ฌ ญ ภา
๒. ภาษาสันสกฤตมีพยัญชนะ ๓๕ ตัว โดยเพิ่ม ศ ช คำที่มี ศ ช จึงมาจากภาษาสันสกฤต ยกเว้นคำไทยแท้บางคำ เช่น ศอ ศอก ศีก ศือก เศร้า ดาษ ฯลฯ
๓. คำภาษาสันสกฤตไม่มีหลักตัวสะกด ตัวตามเหมือนคำภาษาบาลี
๔. นิยมตัวควบกล้ำ ทั้งพยัญชนะต้น เช่น ประถม และตัวสะกด เช่น มิตร
๕. มีคำว่า เคราะห์ อยู่ในภาษาสันสกฤต เช่น วิเคราะห์ (หมายถึง ไคร์ครวญ แยกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ ถ่องแท้) สังเคราะห์ (หมายถึง ที่สร้างขึ้นโดยกรรมวิธีทางเคมี)
๖. คำที่ใช้ ฑ มักมาจากภาษาสันสกฤต เช่น กรีฑา จูฑา
๗. คำที่ใช้ รร มักมาจากภาษาสันสกฤต เช่น กรรม บรรพต ภรรยา

ตัวอย่างคำภาษาสันสกฤต

กษัตริย์	ขรรค์	คฤหัสถ์	บริบูรณ	สวรรณค์	ศึกษา
วิทย์	นิตย	ทฤษฎี	ไอศวรรย์	จักร	อาศัย
ปราศรัย	ฤษี	วิเศษ	มัธยม	ปรัชญา	อมฤต
จักขุ	สถาน	รัศมี	ภรรยา	บุษบา	ราชฎร
ศรี	อัศจรรย์	แพทย์	ราตรี	สตรี	อารยะ
อัปสร	เพชร	ตฤณ	พฤกษ์	ลักษณะ	วัสดุ
สัตย์	ปรตยुบัน	ศฤงคาร	อักษร	อรรณ	ปราชญ

ใบงาน
 “ข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต

ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(เฉลย) ใบงาน
“ข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อเปรียบเทียบภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต

ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ ฟ - มีสระ ๘ ตัว - มีพยัญชนะ ๓๓ ตัว - มีตัวสะกด ตัวตาม - ไม่ควบกล้ำ - มีคำว่า “ริ” อยู่ระหว่างคำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ ฑ - มีสระ ๑๔ ตัว (เพิ่มสระ ไอ เอา อู ฤ ฌ ฎา ฤ ภา จากภาษาบาลี) - มีพยัญชนะ ๓๕ ตัว (เพิ่มพยัญชนะ ศ ษ จากภาษาบาลี) - ไม่มีตัวสะกด ตัวตาม - นิยมควบกล้ำ - ใช้ รร - มีคำว่า “เคราะห์”

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนมน์หัวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>								
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงสุภาษิตสี่พยางค์ เป็นโคลงสุภาษิตที่จำแนกเนื้อความเป็น ๑๖ หมวด หมวดละ ๓ ข้อ รวมเป็น ๔๘ ข้อ อธิบายสุภาษิต ที่เกี่ยวข้องกับนามธรรม ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้อง กับคนทุกคน ทุกฐานะ ทุกอาชีพ ได้นำไปเป็น เครื่องโน้มนำให้ประพฤติชอบอย่างผู้มีสติ และเพิ่มความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเอง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้ พร้อมระบุเหตุผล - สิ่งที่มีนักเรียนรัก ๓ ประการ - สิ่งที่มีนักเรียนควรเกลียด ๓ ประการ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันอ่านบทนำ “โคลงสุภาษิตสี่พยางค์” ที่ติดบนกระดาน จากนั้นหาคำศัพท์ใต้เป็นภาษาบาลี คำใดเป็นภาษา สันสกฤต</p> <table border="1" data-bbox="877 1456 1396 2051"> <tr> <td>ปราชัญแสดงดำริด้วย</td> <td>ไตรยางค์</td> </tr> <tr> <td>โสฬสหมดหมวดปาง</td> <td>ก่อนอ้าง</td> </tr> <tr> <td>เป็นมادتีกาทาง</td> <td>บัณฑิต แสวงเฮย</td> </tr> <tr> <td>หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง</td> <td>สืบส่อง สุข ผล</td> </tr> </table>	ปราชัญแสดงดำริด้วย	ไตรยางค์	โสฬสหมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง	เป็นมادتีกาทาง	บัณฑิต แสวงเฮย	หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง	สืบส่อง สุข ผล	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. บทนำ “โคลงสุภาษิตสี่พยางค์” ๒. ใบงานหมายเลข ๑ - ๘</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงานหมายเลข ๑ - ๘</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
ปราชัญแสดงดำริด้วย	ไตรยางค์									
โสฬสหมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง									
เป็นมادتีกาทาง	บัณฑิต แสวงเฮย									
หวังสวัสดิ์จัดทุกข์สร้าง	สืบส่อง สุข ผล									
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำศัพท์โคลงสุภาษิตสี่พยางค์ ๒. จำแนกคำภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต จากโคลงสุภาษิตสี่พยางค์ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหาของโคลงสุภาษิต สี่พยางค์กับกรนำไปปรับใช้ใน การดำเนินชีวิต</p>										

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โฉมหน้าใจให้เชื่อดีอ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>คำตอบ ภาษาบาลี ๑. โสฬส (โส-ลศ) แปลว่า สิบหก ๒. มาติกา (มาต-ติ-กา) แปลว่า บาลีที่เป็นแม่บท, แม่บท, เหมือง, ทางน้ำไหล ๓. ทุกซ์ (ทุก) แปลว่า ความยากลำบาก, ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ, ความทนได้ยาก, ความทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ ภาษาสันสกฤต ๑. ปราชญ์ (ปราต) แปลว่า ผู้มีปัญญาอรบรู ๒. ไตรยางค์ (ไตร-ยาง) แปลว่า สามระดับ ๓. สวัสดิ์ (สะ-หวิต) แปลว่า ขอความดีความงามมีแต่ท่าน ๔. ศุภ (สุบ-พะ) แปลว่า ความงาม, ความดีงาม, ความเจริญ คำศัพท์ที่ใช้เหมือนกันทั้งภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ๑. บัณฑิต (บัน-ติต) แปลว่า ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, นักปราชญ์ ๒. ผล (ฝน) แปลว่า ส่วนของพืชที่เจริญมาจากรังไข่, สิ่งที่เกิดจากการกระทำ, ประโยชน์ที่ได้รับ ๒. นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของโคลงดังกล่าว คำตอบ ผู้มีความรู้แสดงความดีด้วยองค์สาม (สามสิ่งของโคลงแต่ละบท) มีลิบหกบทเป็นแม่บทและเป็นแนวทางให้ผู้มีปัญญาแสวงหาความรู้ หวังให้ความดีกำจัดความยากลำบาก เพื่อก้าวต่อไปข้างหน้าแล้วร้อง</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โฉมหน้าใจให้เชื่อดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>สรุปรายชื่อผลของความดีงาม ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๘ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกหมายเลขใบงาน ๑ - ๘ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามหมายเลขที่เลือก</p> <p>หมายเลข ๑ สามสิ่งควรรัก หมายเลข ๒ สามสิ่งควรชม หมายเลข ๓ สามสิ่งควรเกลียด หมายเลข ๔ สามสิ่งควรรังเกียจทีเดียว หมายเลข ๕ สามสิ่งควรเคารพ หมายเลข ๖ สามสิ่งควรยินดี หมายเลข ๗ สามสิ่งควรปรารถนา หมายเลข ๘ สามสิ่งควรอ่อนน้อมขอ</p> <p>๔. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “การนำความรู้จากโคลงสุภาพสี่สุภาพไปปรับใช้ในกาการค้าในชีวิต”</p>	

บทนำ
“โคลงสุภาษิตภาษิตโสฬสไตรยางค์”

ปราชญ์แสดงดำริด้วย	ไตรยางค์
โสฬสหมดหมวดปาง	ก่อนอ้าง
เป็นมาติกาทาง	บัณฑิต แสวงเฮย
หวังสวัสดิ์จัดทุกซ์สร้าง	สี่บสี่อง ศุภ ผล

ใบงาน หมายเลข ๑
“สามสิ่งควรรัก”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรรัก

ความกล้า ความสุภาพ ความรักใคร่

ควรกล้ากล้ากลัวน้อย ทั้งหทัย แท้แสบ

สุภาพพจน์ภายใน

จิตพร้อม

ความรักประจักษ์ใจ

จริงแน นอนถา

สามสิ่งควรรักน้อม

จิตให้สนิทจริง

คำศัพท์ที่น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๒
“สามสิ่งควรชม”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรชม

อำนาจปัญญา เกียรติยศ มีมารยาทดี

ปัญญาสติล้ำ

เลิศญาณ

อำนาจศักดิ์สูงการ

มั่งขั่ง

มารยาทเรียบเสียมसान

เสี่ยมเงื่อน งามนอ

สามสิ่งควรจักตั้ง

แต่ช่องสรรเสริญ

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๓
“สามสิ่งควรเกลียด”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรเกลียด

ความดูร้าย ความหยิ่งกำเริบ อกตัญญู

ใจบาปจิตหยาบร้าย ทารุณ

กำเริบเอิบเกินสกุล หยิ่งก้อ

อีกหนึ่งห่อนรู้คุณ ใครปลูก ฝังแฮ

สามสิ่งควรเกลียดท้อ จิตท้ออย่าสมาน

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๔
“สามสิ่งควรระวังภัยจิตเตียน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรระวังภัยจิตเตียน
ชั่วเลวทราม มารยา ฤษยา

ใจชั่วชาติต่ำช้า	ทรชน
ทุจริตมารยาปน	ปกไว้
หึงจิตคิดเกลียดคน	ดีกว่า ตัวแฮ
สามส่วนควรเกียดไกล	เกลียดซ้องสมาคม

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๕
“สามสิ่งควรเคารพ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรเคารพ

ศาสนา ยุติธรรม สละประโยชน์ตนเอง

ศาสนาสอนสั่งให้

ประพฤติดี

หนึ่งยุติธรรมไปมี

เลือกผู้

ประพฤติเพื่อประโยชน์ศรี

สวัสดิ์ทั่ว กันแฮ

สามสิ่งควรรอบรู้

เคารพเรื่องเจริญคุณ

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๒
“สามสิ่งควรมี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรมี

งาม	ตรงตรง	ไทยแก่นทน
สรรพางค์โสภาคพร้อม		ธัญลักษณ์
ภาชิตจิตประจักษ์		ชื่อพร้อม
เป็นสุขโสดตนรัก		การชอบ ธรรมนา
สามสิ่งควรถักน้อม		จิตให้ยินดี

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๗
“สามสิ่งควรปรารถนา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรปรารถนา

ความสุขสบาย มิตรสหายที่ดี ใจสบายปรุโปร่ง

สุขกายวายโรคร้อน รำคาญ

มากเพื่อนผู้วานการ ชีพได้

จิตแผ้วพ่องสำราญ ร่มสุข เกษมแฮ

สามสิ่งควรจักให้ ไร้ร้อนปรารถนา

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๘
“สามสิ่งควรอ่อนวอนขอ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรอ่อนวอนขอ

ความเชื่อถือ	ความสงบ	ใจบริสุทธิ์
ศรัทธาทำจิตหมั่น		คงตรง
สงบระงับดับประสงค์		สิ่งเศร้า
จิตสะอาดปราศสิ่งพะวง		วุ่นซุ่น หมองแฮ
สามส่วนควรใฝ่เฝ้า		แต่ตั้งอธิษฐาน

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย)
(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑
“สามสิ่งควรรัก”

สามสิ่งควรรัก

ความกล้า ความสุภาพ ความรักใคร่

ควรกล้ากล้ากลัวน้อย ทั้งหทัย แท้แฮ

สุว ภาพ พจน์ ภายใน จิต พร้อม

ความรักประจักษ์ใจ จริงแน นอนฤา

สามสิ่งควรรักน้อม จิตให้สนิทจริง

คำศัพท์น่ารู้

๑. หทัย แปลว่า หัวใจ, ใจ

๒. สุว (สุ-วะ) เป็นคำอุปสรรคในภาษาบาลีและสันสกฤต แปลว่า ดี, งาม, ง่าย,
สำหรับเติมหน้าคำ เช่น สุวคนธ์

* สุวภาพ ในโคลงนี้หมายถึงคำว่า สุภาพ แปลว่า เรียบร้อย

๓. ภาพ แปลว่า ความ, ความมี, ความเป็น, มักใช้ประกอบเป็น
ส่วนท้ายของคำสมาส, รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น

๔. พจน์ แปลว่า คำพูด, ถ้อยคำ

๕. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก

๖. ประจักษ์ แปลว่า ปรากฏชัด

๗. สนิท แปลว่า เสน่หา, รักใคร่, ชิด

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรรัก คือ การพูดความจริงจากใจทั้งหมด การมีความสุภาพทาง
คำพูดหรือวาจา ทางกาย ทางใจ การมีความรักที่แนชัดให้กับผู้อื่น สามสิ่งนี้ควรให้ผู้อื่นอย่าง
จริงใจ

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๒
“สามสิ่งควรชม”

สามสิ่งควรชม

อำนาจปัญญา เกียรติยศ มีมารยาทดี

ปัญญาสติล้ำ	เลิศญาณ
อำนาจศักดิ์ศฤงคาร	มั่งชั่ง
มารยาทเรียบเสียมसान	เสงี่ยมเงื่อน งามนอ
สามสิ่งควรจกตั้ง	แต่ซ้องสรรเสริญ

คำศัพท์น่ารู้

๑. ปัญญา แปลว่า ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว, ความฉลาด
๒. สติ แปลว่า ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว
๓. ญาณ แปลว่า ปัญญาหยั่งรู้หรือกำหนดรู้ที่เกิดจากอำนาจสมาธิ
๔. ศักดิ์ แปลว่า อำนาจ, ความสามารถ, กำลัง, ฐานะ, หอก, หลาว
๕. ศฤงคาร แปลว่า สิ่งให้เกิดความรัก, บริวารหญิงผู้บำเรอความรัก
๖. มารยาท แปลว่า มรรยาท, กิริยาวาจาที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรจะชื่นชม บุคคลที่มีทั้งสามสิ่งนี้ คือ ผู้ที่มีปัญญาล้ำเลิศ ผู้ที่มีเกียรติยศ และผู้ที่มีมารยาทงาม และควรจะมีสามสิ่งนี้ด้วยเช่นกันเพื่อจะได้เป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๓
“สามสิ่งควรเกลียด”

สามสิ่งควรเกลียด

ความดูร้าย ความหยิ่งกำเริบ ออกตัญญู

ใจบาป จิต หยาบร้าย ทารุณ

กำเริบเอิบเกินสกุล หยิ่งก้อ

อีกหนึ่งหอนรู้คุณ ไครปลุก ผิงแฮ

สามสิ่งควรเกลียดท้อ จิตแต่อย่าสมาน

คำศัพท์น่ารู้

๑. ออกตัญญู แปลว่า ผู้ไม่รู้อุปการคุณที่ท่านทำแก่ตน
๒. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๓. บาป แปลว่า การกระทำผิดหลักคำสอนหรือข้อห้ามในศาสนา, ความชั่ว, ความมัวหมอง, ชั่ว, มัวหมอง
๔. ทารุณ แปลว่า ดูร้าย, โหดร้าย, ร้ายกาจ
๕. คุณ แปลว่า ความเกื้อกูล

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรเกลียด ไม่ควรทำ ไม่ควรที่จะมี สามสิ่งนี้ คือ ความดูร้าย ความหยิ่งกำเริบ และ ความออกตัญญูรู้คุณ

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๔
“สามสิ่งควรติเตียน”

สามสิ่งควรรังเกียจติเตียน

ชั่วเลวทราม มารยา ฤชยา

ใจชั่วชาติต่ำช้า	ทร ชน
ทุจริตมารยาปน	ปกไว้
หึงจิตคิดเกลียดคน	ดีกว่า ตัวเฮ
สามส่วนควรเกียจไกล่	เกลียดช่องสมาคม

คำศัพท์น่ารู้

๑. ริชยา แปลว่า อากาที่ไม่อยากให้คนอื่นได้ดี, เห็นเขาได้ดีแล้ว
ทนอยู่หนึ่งไม่ได้, เป็นคำเดียวกับ ฤชยา (คำโบราณ)
๒. ชาติ แปลว่า การเกิด กำเนิด เหล่ากอ เทือกเถา เผ่าพันธุ์
๓. ทร (ทอ-ระ) แปลว่า ชั่ว, ยาก, ลำบากคำอุปสรรค
๕. ชน แปลว่า คน (มักใช้ในภาษาหนังสือ)
๔. ทุจริต แปลว่า ความประพฤติชั่ว
๕. สมาคม แปลว่า การประชุม, การเข้าร่วมพวกร่วมคณะ, การคบค้า, แห่
หรือที่ประชุมของบุคคลหลายคนมาร่วมกันด้วยมีจุดประสงค์
เพื่อประโยชน์บางประการ, นิติบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อกระทำ
การใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกันและมีใช่เป็นการหา
ผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน, คบค้า, คบหา

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรรังเกียจ ไม่ชอบใจ ไม่ควรทำ ไม่ควรที่จะมี สามสิ่งนี้ คือ
เป็นคนชั่ว เป็นคนเจ้าเล่ห์หลอกลวง และไม่อยากให้ผู้อื่นได้ดี ไม่ควรคบหาคนสามประเภทนี้

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๕
“สามสิ่งควรเคารพ”

สามสิ่งควร เคารพ

ศาสนา ยุติธรรม สละประโยชน์ตนเอง

ศาสนาสอนสั่งให้	ประพฤติดี
หนึ่งยุติธรรมไปมี	เลือกผู้
ประพฤติเพื่อประโยชน์ศรี	สวัสดิ์ทั่ว กั้นแฮ
สามสิ่งควรรอบรู้	เคารพเรื่องเจริญคุณ

คำศัพท์น่ารู้

๑. เคารพ แปลว่า แสดงอาการนับถือ, ไม่ล่วงเกิน, ไม่ล่วงละเมิด
๒. ศาสนา แปลว่า ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือแสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลกเป็นต้น
๓. ประโยชน์ แปลว่า สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
๔. ประพฤติ แปลว่า ความเป็นไปอันเกี่ยวกับการกระทำหรือปฏิบัติตน
๕. ศรี แปลว่า มิ่ง, สิริมงคล, ความรุ่งเรือง, ความสว่างสดใส, ความงาม, ความเจริญ
๖. สวัสดิ์ แปลว่า ความดี, ความงาม, ความเจริญรุ่งเรือง
๗. คุณ แปลว่า ความเกื้อกูล

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งควรเคารพ คือ ศาสนา ความยุติธรรม และความเสียสละ ควรเคารพศาสนา เพราะศาสนาสอนให้คนประพฤติตนเป็นคนดี ความยุติธรรมที่ควรมีต่อทุกคน ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และควรจะประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๖
“สามสิ่งควรยินดี”

สามสิ่งควรยินดี

งาม	ตรงตรง	ไทยแก้ตน
สรรพางค์โสภาคพร้อม		ธัญลักษณ์
ภาชิตจิตประจักษ์		ชื่อพร้อม
เป็นสุขโสดตนรัก		การชอบ ธรรมนา
สามสิ่งควรชกน้อม		จิตให้ยินดี

คำศัพท์น่ารู้

๑. สรรพางค์ แปลว่า ทั้งตัว, ทัวตัว, มักใช้เข้าคู่กับคำ กาย
๒. ธัญ แปลว่า ข้าวเปลือก
๓. ภาชิต แปลว่า ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายเป็นคติ
๔. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๕. ประจักษ์ แปลว่า ปรากฏชัด อาจเป็นทางตาหรือใจก็ได้
๖. สุข แปลว่า ความสบายกายสบายใจ
๗. ธรรม แปลว่า คุณความดี, คำสั่งสอนในศาสนา, กฎ, กฎเกณฑ์

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรยินดี คือ ความงามพร้อม พุดปากกับใจตรงกัน และเป็นอิสระแก่ตัวในการที่จะทำอะไรในทางที่ชอบธรรม

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๗
“สามสิ่งควรปรารถนา”

สามสิ่งควรปรารถนา

ความสุขสบาย มิตรสหายที่ดี ใจสบายปรุโปร่ง

สุขกายวายโรคร้อน	รำคาญ
มากเพื่อนผู้วานการ	ชีพได้
จิตแผ้วผ่องสำราญ	รรมย์สุข เกษมแเอ
สามสิ่งควรจักให้	รีบร้อนปรารถนา

คำศัพท์น่ารู้

๑. สบาย แปลว่า อยู่ดีกินดี, สะดวก
๒. มิตร แปลว่า เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย
๓. สหาย แปลว่า เพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข
๔. กาย แปลว่า ไม่มีผ้าพันกาย, มักใช้เข้าคู่กับคำร่าง เป็น ร่างกาย
๕. โรค แปลว่า ภาวะที่ร่างกายทำงานไม่เป็นปกติ เนื่องจากเชื้อโรคเป็นต้น
๖. ชีพ แปลว่า ชีวิต
๗. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๘. สุข แปลว่า ความสบายกายสบายใจ
๙. เกษม แปลว่า ความสุขสบาย ความปลอดภัย
๑๐. ปรารถนา แปลว่า มุ่งหมาย, อยากรู้

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรปรารถนา คือ ความสุขสบายปราศจากโรคภัยมาเบียดเบียน
มีมิตรสหายที่ดีตายแทนเราได้ และจิตใจผ่องใส

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๘
“สามสิ่งควรอ่อนวอนขอ”

สามสิ่งควรอ่อนวอนขอ

ความเชื่อถือ ความสงบ ใจบริสุทธิ์

ศรัทธาทำจิตหมั่น คงตรง

สงบระงับดับประสงค์ สิ่งเศร้า

จิตสะอาดปราศสิ่งพะวง วุ่นขุ่น หมองแอส

สามส่วนควรใฝ่ใฝ่ แต่ตั้งอธิษฐาน

คำศัพท์น่ารู้

๑. บริสุทธิ์ แปลว่า แท้ไม่มีอะไรเจือปน
๒. ศรัทธา แปลว่า ความเชื่อ ความเลื่อมใส
๓. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๔. ประสงค์ แปลว่า ต้องการ อยากรได้
๕. อธิษฐาน แปลว่า ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตปรารถนา

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรอ่อนวอน คือ ความเชื่อถือ ความสงบ และใจบริสุทธิ์
ความเชื่อถือทำให้จิตใจมั่นคงไม่วอกแวก มันคงอยู่กับสิ่งที่จดจ่อ ไม่คิดฟุ้งซ่านไปกับเรื่องต่าง ๆ
ความสงบจะทำให้ยับยั้งความต้องการในสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้เป็นทุกข์ระทมใจ และใจบริสุทธิ์ไม่มี
สิ่งเศร้าหมอง กังวลใจ สามสิ่งนี้ควรมุ่งดูแลรักษาและตั้งใจอธิษฐาน

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนมินาวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด โคลงสุภา ษิต โสฬส ไตรยางค์ เป็นโคลงสุภา ษิตที่จำแนกเนื้อความ เป็น ๑๖ หมวด หมวดละ ๓ ข้อ รวมเป็น ๔๘ ข้อ อธิบายสุภา ษิตที่เกี่ยวข้องกับนามธรรม ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคน ทุกฐานะ ทุกอาชีพ ได้นำไปเป็นเครื่องโน้มนำ ให้ประพฤติชอบ อย่างผู้มีสติและเพิ่มความ เจริญ ก้าวหน้า ก้าวไกล</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้ พร้อมระบุเหตุผล - สิ่งที่น่าเรียนควรกระทำ ๓ ประการ - สิ่งที่น่าเรียนควรละเว้น ๓ ประการ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ จำนวน ๘ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือก หมายเลขไปงาน ๙ - ๑๖ จากนั้นช่วยกันทำไปงานตามหมายเลขที่เลือก หมายเลข ๙ สามสิ่งควรนับถือ หมายเลข ๑๐ สามสิ่งควรจะชอบ หมายเลข ๑๑ สามสิ่งควรสงสัย หมายเลข ๑๒ สามสิ่งควรละ หมายเลข ๑๓ สามสิ่งควรจะทำใหม่ หมายเลข ๑๔ สามสิ่งควรจะหวงแหนญาติเพื่อรักษา หมายเลข ๑๕ สามสิ่งควรครองไว้ หมายเลข ๑๖ สามสิ่งควรเตรียมเผื่อ ๔. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้ คำแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ใบงานหมายเลข ๙ - ๑๖</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงานหมายเลข ๙ - ๑๖</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของคำศัพท์โคลงสุภา ษิต โสฬส ไตรยางค์ ๒. จำแนกคำภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต จากโคลงสุภา ษิต โสฬส ไตรยางค์ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหาของโคลงสุภา ษิต โสฬส ไตรยางค์กับการนำไปปรับใช้ในการ การดำเนินชีวิต</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าหัวใจให้เซ่อถื่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชวนคิดจากบทประพันธ์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “การนำความรู้จาก โคลงสุภาพxitโสฬสไตรยางค์ไปปรับใช้ในการค้าดำเนินชีวิต”</p>	

ใบงาน หมายเลข ๙
“สามสิ่งควรนับถือ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรนับถือ

ปัญญา	ฉลาด	มั่นคง
ปัญญาตรองไตร่ตรอง		ลี้กหลาย
ฉลาดยิ่งสิ่งแยบคาย		คาดรู้
มั่นคงไม่คืนคลาย		คลอนกลับ ภายแฮ
สามสิ่งควรกอบกู้		กับผู้นับถือ

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๐
“สามสิ่งควรจะชอบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทกวีที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรจะชอบ

ใจอารีสุจริต ใจดี ความสนุกเบิกบานพร้อมเพรียง

สุจริตจิตโอบอ้อม

อารี

ใจโปร่งปราศราศี

ชุ่มชื้น

สิ่งเกษมสุขเปรมปรี-

ดาพรั่ง พร้อมแฮ

สามสิ่งสมควรต้อง

ชอบต้องยินดี

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๑๑
“สามสิ่งควรสงสัย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรสงสัย

ยอ	หน้าเนื้อใจเสือ	ปล้นรักปล้นจิต
ค้ายอประกายเพี้ยน		ทุกระการ
พิกตรจิตผิดกันประมาณ		ยากรู้
เร้วรัตผลัดปล้นขาน		คำกลับ ปล้นฤา
สามส่วนควรแล้วผู้		พะพ้องฟังแคลง

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๒
“สามสิ่งควรรละ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรรละ

เกียจคร้าน วาจาพินเฟื้อ หยอกหยาบแลแสลงฤาขัดคอ

เกียจคร้านการทำงานทั้ง การตน ก็ดี

พูดมากเปล่าเปลืองปน ปดเหล่าน

คำแสลงเสียดแทงระคน คำหยาบ หยอกฤา

สามสิ่งควรรทิ้งเว้น ขาดสิ้นสันดาน

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๓
“สามสิ่งควรจะทำให้มี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรจะทำให้มี		
หนังสือดี	เพื่อนดี	ใจเย็นดี
หนังสือสอนสั่งข้อ	วิทยา	
เว้นบาปเสาะกัลยาณ	มิตรไว้	
หนึ่งขาดปราศโทษา	คติห่อ	ใจเฮย
สามสิ่งควรมีให้	มากยังยืนเจริญ	

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๔
“สามสิ่งควรจะหวงแหนญาติเพื่อรักษา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรจะหวงแหนญาติเพื่อรักษา
ชื่อเสียงยศศักดิ์ บ้านเมืองของตน มิตรสหาย
ความดีมีชื่อทั้ง ยศถา ศักดิ์เฮย
ประเทศเกิดกุลพงศา อยู่ยั้ง
คนรักร่วมอภัย- ศัยสุข ทุกข์แเฮ
สามสิ่งควรสงวนตั้ง ต่อสู้ผู้เบียน

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๑๕
“สามสิ่งควรครองไว้”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรครองไว้

กิริยาที่เป็นในใจ	มักง่าย	วาจา
อาการอันเกิดด้วย	น้ำใจ	แปรถา
ใจซึ่งรีบเร็วไว	ก่อนรู้	
วาจาจักพูดใน	กิจสบ	สรรพแฮ
สามสิ่งจำทั่วผู้	พิทักษ์หมั่นครองระวัง	

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๖
“สามสิ่งควรจะเตรียมเมื่อ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

สามสิ่งควรจะเตรียมเมื่อ

อนิจจัง	ชรา	มรณะ
สิ่งใดใดในโลกล้วน		เปลี่ยนแปลง
หนึ่งชราหย่อนแรง		เร่ร่อน
ความตายติดตามแสวง		ทำชีพ ประลัยเฮย
สามส่วนควรคิดค้น		คดีรู้เตรียมคอย

คำศัพท์ที่น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๙
“สามสิ่งควรนับถือ”

สามสิ่งควรนับถือ

ปัญญา ฉลาด มั่นคง

ปัญญาตรองไตร่ตรอง	ลึกหลาย
ฉลาดยิ่งสิ่งแยบคาย	คาดรู้
มั่นคงไม่คืนคลาย	คลอนกลับ กลายแฮ
สามสิ่งควรกอบกู้	กับผู้นับถือ

คำศัพท์น่ารู้

ปัญญา แปลว่า ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว, ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด
ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรนับถือ คือ ปัญญาที่จะไตร่ตรองด้วยความรอบรู้ ความฉลาดที่จะนำความรู้ไปใช้ และจิตใจมั่นคงเชื่อถือได้

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๐
“สามสิ่งควรจะชอบ”

สามสิ่งควรจะชอบ

ใจอารีสุจริต ใจดี ความสนุกเบิกบานพร้อมเพรียง

สุจริตจิตโอบอ้อม

อารี

ใจโปร่งปราศราศี

ชุ่มซึ้ง

สิ่งเกษมสุขเปรมปรี-

ดาพรั่ง พร้อมแฮ

สามสิ่งสมควรต้อง

ชอบต้องยินดี

คำศัพท์น่ารู้

๑. สุจริต	แปลว่า	ความประพฤติชอบ
๒. จิต	แปลว่า	ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๓. ราศี	แปลว่า	ความมัวหมอง, มลทิน, ผู้มีความกำหนัด
๔. เกษม	แปลว่า	ความสุขสบาย ความปลอดภัย
๕. สุข	แปลว่า	ความสบายกายสบายใจ
๖. เปรม	แปลว่า	สบาย รื่นเริง อิ่มใจ
๗. ปรีดา	แปลว่า	อิ่มใจ, ปลื้มใจ, ยินดี

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรชอบ คือ จิตใจที่สุจริต โอบอ้อมอารี ใจดี มีความสนุกสนาน และเบิกบาน

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๑

“สามสิ่งควรรีบถือ”

สามสิ่งควรสงสัย

ยอ	หน้าเนื้อใจเสือ	ปล้นรักปล้นจิต
ค้ายอยกย่องเพี้ยน		ทุกประการ
พักตร์ จิต ผิดกันประมาณ		ยากรู้
เร็วรัตผลัดปล้นขาน		คำกลับ ปล้นฤา
สามส่วนควรแล้วผู้		พะพ้องพึงแคลง

คำศัพท์น่ารู้

๑. สงสัย แปลว่า ไม่แน่ใจในข้อเท็จจริง, ทราบไม่ได้แน่ชัด, เคลือบแคลง
๒. ประการ แปลว่า อย่าง, ทำนอง, แบบ
๓. พักตร์ แปลว่า หน้า
๔. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๕. ประมาณ แปลว่า กะหรือคะเนให้ใกล้เคียงจำนวนจริงหรือให้พอเหมาะพอควร, ราว ๆ

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งนี้ควรตั้งข้อสงสัยเอาไว้ คือ ค้ายกยอ การรู้หน้าไม่รู้ใจ และการพูดกลับคำอย่างรวดเร็ว

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๒
“สามสิ่งควรละ”

สามสิ่งควรละ

เกียจคร้าน วาจาพินเฟื้อ หยอกหยาบแลแสดงฤาخذคอ

เกียจคร้านการทำงานทั้ง การตน ก็ดี

พูดมากเปล่าเปลืองปน ปดเหล่าน

คำแสดงเสียดแทงระคน คำหยาบ หยอกฤา

สามสิ่งควรทิ้งเว้น ขาดสิ้นสันดาน

คำศัพท์น่ารู้

๑. วาจา แปลว่า ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด

๒. สันดาน แปลว่า อุปนิสัยที่มีมาแต่กำเนิด มักใช้ในทางไม่สู้จะดี

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งควรละ คือ ความขี้เกียจ ทั้งขี้เกียจในเรื่องของการทำงานทั้งของตนเอง และของคนอื่น คำพูดที่เชื่อถือไม่ได้ ทำได้ก็แค่พูดโกหก ไร้สาระ ไม่มีประโยชน์ และคำพูดที่หยาบคาย เสียดแทงคนรอบข้าง

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๓
“สามสิ่งควรจะทำให้มี”

สามสิ่งควรจะทำให้มี
หนังสือดี เพื่อนดี ใจเย็นดี

หนังสือสอนสั่งข้อ	วิทยา
เว้นบาปเสาะกัลยาณ	มิตรไว้
หนึ่งขาดปราศโทสา	คติห่อ ใจเฮย
สามสิ่งควรมีให้	มากยิ่งขึ้นเจริญ

คำศัพท์น่ารู้

๑. วิทยา	แปลว่า	ความรู้ มักใช้ประกอบคำอื่น
๒. บาป	แปลว่า	การกระทำผิดหลักคำสอนหรือข้อห้ามในศาสนา, ความชั่ว
๓. กัลยาณ	แปลว่า	งาม, ดี, ใช้เป็นส่วนหน้าของคำสมาส
๔. มิตร	แปลว่า	เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย
๕. โทสา	แปลว่า	ความโกรธ, ความฉุนเฉียว
๖. คติ	แปลว่า	การไป, ความเป็นไป

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรจะมี คือ หนังสือที่ให้ความรู้ มิตรที่ดี และจิตใจที่ดี ไม่มีความโกรธ

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๔
“สามสิ่งควรจะหวงแหนถนัดคู่เพื่อรักษา”

สามสิ่งควรจะหวงแหนถนัดคู่เพื่อรักษา

ชื่อเสียงยศศักดิ์ บ้านเมืองของตน มิตรสหาย

ความดีมีชื่อทั้ง	ยศถา ศักดิ์เฮย
ประเทศเกิดกุลพงศา	อยู่ยัง
คนรักร่วมอภัย-	ศัยสุข ทุกข์แฮ
สามสิ่งควรสงวนตั้ง	ต่อสูผู้เบียน

คำศัพท์น่ารู้

๑. รักษา	แปลว่า	ระวัง, ดูแล
๒. ยศ	แปลว่า	ความยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ, ฐานันดร
ที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีสูงต่ำตามลำดับ
กันไป, เครื่องหมายพิเศษที่พระมหากษัตริย์
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทาน
แก่ผู้มีฐานันดรมีสูงต่ำตามลำดับกันไป, เครื่องกำหนด
ฐานะหรือชั้นของบุคคล
๓. ศักดิ์	แปลว่า	อำนาจ, ความสามารถ, กำลัง, ฐานะ, หอก, หลาว
๔. มิตร	แปลว่า	เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย
๕. สหาย	แปลว่า	เพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข
๖. ประเทศ	แปลว่า	บ้านเมือง, แคว้นแคว้น, ถิ่นที่อยู่
๗. พงศา	แปลว่า	เชื้อสาย, เทือกเถา, เหล่ากอ, สกุล
๘. อภัยศัย	แปลว่า	นิสัยใจคอ
๙. สุข	แปลว่า	ความสบายกายสบายใจ
๑๐. ทุกข์	แปลว่า	ความยากลำบาก, ความไม่สบายกายไม่สบายใจ,
ความทนได้ยาก, ความทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรจะหวงแหนหรือต่อสูเพื่อรักษา คือ ความดี ประเทศชาติ
และเพื่อนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๕
“สามสิ่งควรครองไว้”

สามสิ่งควรครองไว้

กิริยาที่เป็นในใจ	มั่งง่าย	วาจา
อาการอันเกิดด้วย ใจซึ่งรีบเร็วไว	น้ำใจ	แปรธา
วาจาจักพูดใน สามสิ่งจำทั่วผู้	ก่อนรู้	กิจสบ สรรพแฮ
		พิทักษ์หมั่นครองระวัง

คำศัพท์น่ารู้

๑. กิริยา	แปลว่า	การกระทำ, อาการที่แสดงออกมาทางกาย, มารยาท
๒. วาจา	แปลว่า	ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด
๓. อาการ	แปลว่า	สภาพที่เป็นอยู่หรือที่เป็นไป, กิริยาท่าทาง, ความรู้สึก
สิ่งที่ปรากฏ, ภาวะผิดปกติในร่างกายที่บ่งบอกความมีโรค
๔. กิจ	แปลว่า	ธุระ, งาน
๕. สรรพ	แปลว่า	ทุกสิ่ง, ทั้งปวง, ทั้งหมด
๖. พิทักษ์	แปลว่า	สันถัด

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งควรต้องระวัง ได้แก่ กิริยาที่แสดงการเปลี่ยนแปลง ความมั่งง่าย
และคำพูด

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๖
“สามสิ่งควรมี”

สามสิ่งควรมีเตรียมเพื่อ

อนิจจัง ชรา มรณะ

สิ่งใดในโลกล้วน

เปลี่ยนแปลง

หนึ่งชราหย่อนแรง

เร่งรัน

ความตายติดตามแสง

ทำชีพ ประลัยเฮย

สามส่วนควรคิดค้น

คดีรู้เตรียมคอย

คำศัพท์น่ารู้

๑. อนิจจัง แปลว่า ไม่เที่ยง, ไม่แน่นอน, เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
๒. ชรา แปลว่า แก่ด้วยอายุ, ชำรุดทรุดโทรม
๓. มรณะ แปลว่า ความตาย, การตาย, ตาย
๔. ชีพ แปลว่า ชีวิต, ความเป็น
๕. ประลัย แปลว่า ความตาย, ความฉิบหาย, ความป่นปี้, ความย่อยยับไป
๖. คดี แปลว่า การไป, ความเป็นไป, แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง

ถอดคำประพันธ์ สามสิ่งที่ควรเตรียมไว้ เพราะทุกสิ่งบนโลกล้วนมีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ความไม่เที่ยงไม่แน่นอน ความชรา และความตาย

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำหัวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>โคลงสุภาพฉันทนาการเป็นบทพระราชนิพนธ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลจากภาษาอังกฤษมาเป็นโคลงสี่สุภาพ มีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๐ บท และบทสรุป ๑ บท เนื้อหากล่าวถึง “กิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพศิตยังไม่เคยเสียใจ” โดยโคลงสุภาพฉันทนา ๑๐ บท เป็นข้อแนะนำให้ผู้รู้จักอดกลั้นและไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนพูดหรือทำสิ่งใด ทั้งยังมีข้อแนะนำทั้งทางด้านมนกรรม (การคิด) วชิกรรม (การพูด) และกายกรรม (การกระทำ) ที่จะทำให้ผู้ประพศิตปฏิบัติตามไม่ต้องเสียใจ เพราะสิ่งที่ตนคิด พูด หรือกระทำ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. ระบุนำมา และจุดมุ่งหมายในการประพศิต โคลงสุภาพฉันทนาการ ๒. บอกความหมายของคำศัพท์</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนอ่านข้อความบนกระดาน ๒ ข้อความ ดังนี้</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;">“ถ้ารู้แบบนี้ก็จะไม่พูดหรอก”</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;">“ถ้ารู้แบบนี้ก็จะไม่ทำหรอก”</div> <p>จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “นักเรียนเคยพูดหรือทำสิ่งใดแล้วทำให้เสียใจในภายหลังหรือไม่” หากเคย “นักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ทำนองนั้นขึ้นอีก”</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันอ่านบทนำ “โคลงสุภาพฉันทนาการ” ที่ติดบนกระดาน</p>
<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ๑. แถบข้อความ ๒. บทนำ “โคลงสุภาพฉันทนาการ” ๓. ใบงานหมายเลข ๑ - ๕</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงานหมายเลข ๑ - ๕</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม้นำใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>โคลงสุภาพชนบทนามการ ๓. จำแนกคำภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต จากโคลงสุภาพชนบทนามการ ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหาของโคลงสุภาพชนบทนามการ กับการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ชวนคิดจากบทประพันธ์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพद्यังไม่เคยเสียใจ บัณฑิตวินิจแล้ว แถลงสาร สอนเอย ทศนฤพมนาการ ชื่อชี่ เหตุผู้ประพद्यิปาน ดังกล่าว นั้นนอ โหมนั้นสเพราะกิจนี้ ห่อนได้เคยมี</p> <p>จากนั้นช่วยกันสรุปเนื้อหาของบทประพันธ์ดังกล่าว แนวคำตอบ ผู้รู้ได้ไตร่ตรองแล้ว จึงกล่าวคำสอนเป็นแนวทางที่ควรประพฤติ ๑๐ ประการ ชื่อว่า “ทศนฤพมนาการ” หมายถึง “กิจ ๑๐ ประการ ที่ผู้ประพद्यังไม่เคยเสียใจ” ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ จำนวน ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือก หมายเลขไปงาน ๑ - ๕ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามหมายเลข ที่เลือก</p> <p>หมายเลข ๑ ๑. เพราะความดีทั่วไป หมายเลข ๒ ๒. เพราะไม่พุดร้ายต่อใครเลย หมายเลข ๓ ๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน หมายเลข ๔ ๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพุด หมายเลข ๕ ๕. เพราะขอพุดในเวลาโก้กรธ</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โฉมหน้าใจให้เชือด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้ คำแนะนำเพิ่มเติม ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็น “การนำความรู้จาก โคลงสุภาษิตมาบูรณาการไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต”</p>		

ใบงาน หมายเลข ๑
“๑. เพราะความดีทั่วไป”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ
และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๑. เพราะความดีทั่วไป

ทำดีไปเลือกเว้น	ผู้ใด ไตเฮย
แต่ผู้กไม่ตรีไป	รอบข้าง
ทำคุณอุตหนุนใน	การชอบ ธรรมนา
ไร้ศัตรูปองมล้าง	กลับซ้องสรรเสริญ

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๒
“๒. เพราะไม่พูดร้ายต่อใครเลย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๒. เพราะไม่พูดร้ายต่อใครเลย

เห็นहांโมหะร้อน	ริษยา
สละส่อเสียดมารชา	ใส่ร้าย
คำหยาบจาบจ้างอา-	ฆาตขู่ เชื้อเฮยเฮย
ไปหมิ่นนินทาบาย	โทษให้ผู้ใด

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๓
“๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบททบทวนที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน

ยินคดีมีเรื่องน้อย	ใหญ่ไฉน ก็ดี
ยัง บ่ ลงเห็นไป	เด็ดด้วน
ฟังตอบขอคำไข	คิดใคร่ ครวญนา
ห่อนตัดสินห้วนห้วน	เหตุด้วยเบาความ

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๔
“๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด

พาทีมีสติรู้	รอดิด
รอบคอบชอบแลฝิด	ก่อนพริ้ง
คำพูดพ่างลิต	เขียนร่าง เรียงแฮ
ฟังเพราะเสนาะต้อง	โสตทั้งห่างภัย

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๕
“๕. เพราะอดพูดในเวลาโกรธ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

บทที่ ๕ เพราะอดพูดในเวลาโกรธ

สามารถอาจห้ามงด	วาจา ตนเฮย
ปางเมื่อยังโกรธา	ชุนแค้น
หยุดคิดพิจารณา	แพ้นะ ก่อนนา
ชอบผิดคิดเห็นมั่น	ไม่ยั้งเสียความ

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑

“๑. เพราะความดีทั่วไป”

๑. เพราะความดีทั่วไป

ทำดีไปเลือกเว้น	ผู้ใด ไตเหยย
แต่ผูกไมตรีไป	รอบข้าง
ทำคุณอุหนุนใน	การชอบ ธรรมนา
ไว้ศัตรูปองมล้าง	กลับช่องสรรเสริญ

คำศัพท์น่ารู้

๑. ไมตรี แปลว่า ความเป็นเพื่อน, ความหวังดีต่อกัน
๒. คุณ แปลว่า ความเกื้อกูล
๓. ธรรม แปลว่า คุณความดี, คำสั่งสอนในศาสนา, กฎ, กฎเกณฑ์
๔. ศัตรู แปลว่า ข้าศึก, ปรปักษ์, ผู้จ้องเวร

ถอดคำประพันธ์ การทำความดีกับบุคคลโดยไม่เลือก และผู้มีตริไมตรีกับผู้ที่อยู่รอบข้างรวมทั้ง การทำคุณความดี ประพฤติในทางที่ถูกต้อง ชอบธรรม จะทำให้ไม่มีผู้ใดมุ่งปรารภนา ทำร้าย ตรงกันข้ามจะมีแต่คนยกย่อง เชิดชู หรือเทิดทูน

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๒
“๒. เพราะไม่พูดร้ายต่อใครเลย”

๒. เพราะไม่พูดร้ายต่อใครเลย

เห็นห่างโมหะร้อน	ริษยา
สละส่อเสียดมารชา	ใส่ร้าย
คำหยาบจาบจ้วงอา- ไปหมิ่นนินทาป้าย	ฆาตขู่ เชื้อฮุยเฮย โทษให้ผู้ใด

คำศัพท์น่ารู้

๑. โมหะ	แปลว่า	ความหลง, ความเขลา, ความโง่
๒. ริษยา	แปลว่า	อาการที่ไม่อยากให้คนอื่นได้ดี, เห็นเขาได้ดีแล้วตนนิง
อยู่ไม่ได้
๓. มารชา	แปลว่า	คำปด, คำเท็จ, คำไม่จริง
๔. อาฆาต	แปลว่า	ผูกใจเจ็บและอยากแก้แค้น, พยาบาท
๕. นินทา	แปลว่า	คำติเตียนลับหลัง, การติเตียน
๖. โทษ	แปลว่า	ความไม่ดี, ความชั่ว, ความไม่ดี, ความชั่ว, อ่างเอา
ความผิดให้

ถอดคำประพันธ์ ควรอยู่ให้ห่างจากความหลงติดอยู่กับความริษยา ละเว้นการพูดโกหก การพูดใส่ความว่าร้ายผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย ไม่พูดคำหยาบ ล้วงเกิน หรืออาฆาตผู้อื่น รวมทั้งไม่พูดนินทาให้โทษผู้อื่น

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๓
“๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน”

๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน

ยินคดีมีเรื่องน้อย	ใหญ่ไฉน กี่ดี
ยัง บ่ ลงเห็นไป	เด็ดด้วน
ฟังตอบขอคำไข	คิดใคร่ ครวญนา
ห่อนตัดสินห้วนห้วน	เหตุด้วยเบาความ

คำศัพท์น่ารู้

คดี แปลว่า เรื่อง, มักใช้ประกอบคำศัพท์ เช่น โบราณคดี คดีโลก คดีธรรม
วรรณคดี สารคดี, เรื่องหรือความที่ฟ้องร้องหรือกล่าวหา
กันในทางกฎหมาย ซึ่งต้องดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาความ
ตามที่กฎหมายกำหนด

ถอดคำประพันธ์ เมื่อได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งเรื่องเล็กหรือใหญ่อย่างไร ยังไม่ควรลงความเห็นชี้ขาด
หากแต่ควรคอยรับฟังคำอธิบาย แล้วคิดพิจารณา ทบทวนไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน ไม่เชื่อ
โดยง่าย

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๔
“๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด”

๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด

พาทิมีสติรั้ง	รอคิด
รอบคอบชอบแถมผิด	ก่อนพร้อม
คำพูดพาดพิง	เขียนร่าง เรียงแธ
ฟังเพราะเสนาะต้อง	โสตทั้งห้าภัย

คำศัพท์น่ารู้

๑. พาทิ	แปลว่า ผู้พูด, ผู้กล่าว, ผู้ชี้แจง, ผู้โต้แย้ง
๒. สติ	แปลว่า ความรู้สึก, ความรู้สึกตัว, เช่น ได้สติ ฟิ้นคืนสติ สิ้นสติ, ความรู้สึกผิดชอบ เช่น มีสติ ไร้สติ, ความระลึกได้
๓. ลิขิต	แปลว่า หนังสือ, จดหมาย, (นิยมใช้เฉพาะจดหมายของพระสงฆ์), เขียน, กำหนด
๔. โสต	แปลว่า หู, ช่องหู
๕. ภัย	แปลว่า สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย

ถอดคำประพันธ์ การจะพูดใด ๆ ผู้พูดควรมีสติพิจารณา ทบทวนอย่างรอบคอบถึงผลดีผลเสีย ก่อนที่จะพูด เพราะคำพูดเป็นตัวกำหนด คำพูดที่ไพเราะน่าฟังย่อมทำให้ปราศจากอันตรายต่าง ๆ

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๕
“๕. เพราะอดพูดในเวลาโกรธ”

๕. เพราะอดพูดในเวลาโกรธ

สามารถอาจห้ามงด	วาจา ตนเฮย
ปางเมื่อยังโกรธา	ชุ่นแค้น
หยุดคิดพิจารณา	แพ้นะ ก่อนนา
ชอบผิดคิดเห็นมั่น	ไม่ยังเสียความ

คำศัพท์น่ารู้

๑. สามารถ แปลว่า เป็นคำช่วยกริยาบอกว่ามีคุณสมบัติที่จะทำได้, มีคุณสมบัติที่จะทำได้ โดยเฉพาะทางความรู้หรือความชำนาญเป็นต้น
๒. วาจา แปลว่า ถ้อยคำ, คำกล่าว, คำพูด
๓. โกรธ แปลว่า ชุ่นเคืองใจอย่างแรง, ไม่พอใจอย่างรุนแรง
๔. พิจารณา แปลว่า ตรวจตรา, ตริตตรง, สอบสวน

ถอดคำประพันธ์ การละเว้นหรือระงับคำพูดในเวลาโกรธ โดยให้ตั้งสติคิดทบทวนถึงผลดีผลเสียให้รอบคอบก่อนที่จะพูด มิฉะนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชือถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๔) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>โคลงสุภาพชื่นชมนามการ เป็นบทพระราชนิพนธ์ที่พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแปลจากภาษาอังกฤษ มาเป็นโคลงสี่สุภาพ มีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๐ บท และบทสรุป ๑ บท เนื้อหากล้าถึง “กิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพद्यยังไม่เคยเสียใจ” โดยโคลงสุภาพชื่นชม ๑๐ บท เป็นข้อแนะนำ ให้รู้จักอดกลั้นและตรองให้รอบคอบก่อนพูด หรือทำสิ่งใด ทั้งยังมีข้อแนะนำทั้งทางด้าน มีนกรรม (การคิด) วิจกรรม (การพูด) และกายกรรม (การกระทำ) ที่จะ ทำให้ผู้ ประพद्यปฏิบัติตามไม่ต้องเสียใจ เพราะสิ่งที่ตนคิด พูด หรือกระทำ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <p>๑. บอกความหมายของคำศัพท์ โคลงสุภาพชื่นชมนามการ</p> <p>๒. จำแนกคำภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต จากโคลงสุภาพชื่นชมนามการ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น “สิ่งที่เด็ก ๆ ที่ดี ควรปฏิบัติต่อผู้อื่นคือสิ่งใด”</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือกหมายเลขใบงาน ๑ - ๕ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามหมายเลข ที่เลือก</p> <p>หมายเลข ๑ ๒. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอัปจน หมายเลข ๒ ๓. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด หมายเลข ๓ ๔. เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น หมายเลข ๔ ๕. เพราะไม่ฟังคำคนพูดเพศนินทา หมายเลข ๕ ๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย</p> <p>๓. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้ คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “การนำความรู้จากโคลงสุภาพชื่น ชมนามการไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต”</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงานหมายเลข ๒ - ๑๐</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงานหมายเลข ๒ - ๑๐</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๔) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหาของโคลงสุภาพฉันทนาการ กับการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต</p>		
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>		
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ใบงาน หมายเลข ๒
“๒. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอับจน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทกวีประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๒. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอับจน

กรุณานรชาติผู้	พ้องภัย พิบัติเฮย
ช่วยรอดปลอดภัย	สว่างร้อน
ผลจักเพิ่มพูนใน	อนาคต กาลแฮ
ชนจักชูชื้อช้อน	ปางเบื้องปัจจุบัน

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๗
“๗. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๗. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด

ไตกิจผิดพลาดแล้ว	ไปละ ลืมเลย
หย่อนทีริฐิมานะ	อ่อนน้อม
ขอโทษเพื่อคารวะ	วายบาด หมางแฮ
ดีกว่าปดอ้อมค้อม	คิดแก้โดยโกง

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๘
“๘. เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๘. เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น

ขันติมีมากหมั่น	สันดาน
ใครเกะกะระราน	อดกลั้น
ไปฉุนเฉียวเฉกพาล	พาเดือด ร้อนฟ่อ
ผู้ประพฤติดังนั้น	จักได้ใจเย็น

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๙
“๙. เพราะไม่ฟังคนพูดเทศน์นิทา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๙. เพราะไม่ฟังคำคนพูดเทศน์นิทา

ไปฟังคนพูดฟัง	พินเผื่อ
เท็จและจริงงานเจือ	คละเคล้า
คือมีดเที่ยวกรีดเถื่อ	ท่านทั่ว ไปนา
ฟังจะพาพลอยเข้า	พวกเพื่อรังควาน

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๑๐
“๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ และถอดคำประพันธ์ดังกล่าว

๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย

อีกหนึ่งไปเชื่อถ้อย	คำคน ลือแฮ
บอกเล่าข่าวเหตุผล	เรื่องร้าย
สืบสอบประกอบจน	แจ่มเท็จ จริงนา
ยัง บ่ ด่วนยกย้าย	ตื่นตื่นก่อนกาล

คำศัพท์น่ารู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๖
“๖. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอัจน”

๖. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอัจน

กรุณานรชาติผู้	พ้องภัย พิบัติเฮย
ช่วยรอดปลอดภัย	สว่างร้อน
ผลจักเพิ่มพูนใน	อนาคต กาลแฮ
ชนจักชูชื่อชื่อน	ปางเบื้องปัจจุบัน

คำศัพท์น่ารู้

๑. กรุณา แปลว่า ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ เป็น ๑ ในพรหมวิหาร ๔, ใช้ประกอบหน้ากริยาแสดงความขอร้องอย่างสุภาพ
๒. นร แปลว่า คน, ชาย, เพศหญิงใช้ว่า นรี หรือ นารี, นิยมใช้เป็นคำหน้าสมาส
๓. ชาติ แปลว่า การเกิด, กำเนิด, มักใช้ว่า ชาติเกิด หรือ ชาติกำเนิด, เหล่ากอ, เทือกเถา
๔. ภัย แปลว่า สิ่งที่น่ากลัว, อันตราย
๕. พิบัติ แปลว่า ความฉิบหาย, ความหายนะ, ความเป็นอัปมงคล
๖. ภัย แปลว่า การสิ้นไป, การหมดไป, การเสื่อมไป, การน้อยไป, ชื่อโรคตามตำราแพทย์แผนโบราณว่า ทำให้ร่างกายทรุดโทรม มีอาการผอมแห้ง ตัวเหลืองเทาเย็น
๗. ผล แปลว่า ส่วนของพืชที่เจริญมาจากรังไข่, สิ่งที่เกิดจากการกระทำ, ประโยชน์ที่ได้รับ
๘. อนาคต แปลว่า ยังไม่มาถึง, เวลาข้างหน้า
๙. กาล แปลว่า เวลา, คราว, ครั้ง, หน
๑๐. ชน แปลว่า คน
๑๑. ปัจจุบัน แปลว่า เวลาเดี๋ยวนี้, ทันที, เวลาไม่ใช่อดีต ไม่ใช่อนาคต, เรียกโรคภัยที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด

ถอดคำประพันธ์ การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับอันตรายทั้งจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์นั้น ผลที่ได้คือ จะมีแต่การได้รับการยกย่องสรรเสริญในอนาคต

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๗
“๗. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด”

๗. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด

ใดกิจผิดพลาดแล้ว	ไปละ ลืมเลย
หย่อนทิวี่ มานะ	อ่อนน้อม
ขอโทษเพื่อคารวะ	วายบาด หมายแฮ
ดีกว่าปดอ้อมค้อม	คิดแก้โดยโงง

คำศัพท์น่ารู้

๑. กิจ แปลว่า ชุระ, งาน
๒. ทิวี่ แปลว่า ความเห็น, ความอวดดีถือดี
๓. มานะ แปลว่า การวัด, การนับ, อัตราวัด, ความพยายาม, ความตั้งใจจริง, ความพากเพียร, ความถือตัว
๔. คารวะ แปลว่า ความเคารพ, ความนับถือ, แสดงความเคารพ

ถอดคำประพันธ์ งานใดก็ตามเมื่อผิดพลาดแล้ว ไม่ควรละเลย ควรลดความอวดดีถือดี ต้องรู้จักแสดงกิริยาวาจาอย่างมีความเคารพนบนอบ รู้จักขอโทษเพื่อลดความบาดหมาง ดีกว่าที่จะพูดโกหก วกวน ซึ่งเป็นวิธีแก้ไขที่ไม่ถูกต้อง

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๘
“๘. เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น”

๘. เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น

ขันติมีมากหมั่น	สันดาน
ใครเกะกะระราน	อดกลั้น
ไปฉุนเฉียวเฉกพาล	พาเดือด ร้อนพ้อ
ผู้ประพฤติดังนั้น	จักได้ใจเย็น

คำศัพท์น่ารู้

๑. ขันติ (ขันติ) แปลว่า ความอดกลั้นต่อสิ่งที่ไม่พอใจ, ความอดทน
๒. สันดาน แปลว่า อุปนิสัยที่มีมาแต่กำเนิด มักใช้ไปในทางไม่สู้จะดี
๓. พาล แปลว่า ขน, อ่อน, เด็ด, รุน, ชั่วร้าย, เกเร, เกะกะ
๔. ประพฤติ แปลว่า ความเป็นไปอันเกี่ยวข้องด้วยการกระทำหรือปฏิบัติตน, การทำตาม, เหตุต้นเค้า, ทำตาม, ปฏิบัติ, กระทำ, ดำเนินตน, ปฏิบัติตน

ถอดคำประพันธ์ ควรมีความอดทนอดกลั้นต่อผู้ที่มายุ่งเกี่ยวหรือระราน ไม่แสดงอาการโกรธเหมือนคนพาลที่มักจะนำพาความเดือดร้อนมาสู่ตนเอง ผู้ที่ปฏิบัติตามได้อย่างนี้ ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีใจหนักแน่น

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๙
“๙. เพราะไม่ฟังคนพูดเทศนินท”

๙. เพราะไม่ฟังคำคนพูดเทศนินทา

ไปฟังคนพูดฟัง	พินเผื่อ
เท็จและจริงงานเจือ	คละเคล้า
คือมีดเที่ยวกรีดเถื่อ	ท่านทั่ว ไปนา
ฟังจะพาพลอยเข้า	พวกเพื่อรังควาน

คำศัพท์น่ารู้

๑. เพศ แปลว่า รูปที่แสดงให้รู้ว่าหญิงหรือชาย

๒. นินทา แปลว่า คำติเตียนลับหลัง, การติเตียน

ถอดคำประพันธ์ ไม่ฟังคนพูดเพื่อเจือ เท็จบ้างจริงบ้าง ปนเปกันไปหมด เพราะคนพูดจาเช่นนั้น
เปรียบเหมือนคนที่ถือมีดเที่ยวเชือดเฉือนคนอื่นไปทั่ว ฟังไปก็มีแต่จะพลอยทำให้เป็นคนพูด
เพื่อเจือไปด้วย

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑๐
“๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย”

๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย

อีกหนึ่งไปเชื่อถ้อย	คำคน ลือแสร
บอกเล่าข่าวเหตุผล	เรื่องร้าย
สืบสอบประกอบจน	แจ่มเท็จ จริจนา
ยัง บ่ ค่วนยักย้าย	ตื่นตื่นก่อนกาล

คำศัพท์น่ารู้

๑. เหตุ แปลว่า สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล, คำมูล, เรื่อง
๒. ผล แปลว่า ส่วนของพืชที่เจริญมาจากรังไข่, สิ่งที่เกิดจากการกระทำ, ประโยชน์ที่ได้รับ

ถอดคำประพันธ์ อีกหนึ่งประการ คือ การไม่เชื่อข่าวลือ แจ้งข่าวร้ายหรือไม่ดีให้ทราบ ควรหาข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบ เพื่อยืนยันว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเท็จหรือจริงเสียก่อน อย่าเพิ่งหลงเชื่อทำสิ่งใดลงไป

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชื่อถือนอก</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>โคลงสุภาพชิตอติศบปรกรณำ เป็นพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีที่มาจากนิทานอีสป ซึ่งนักเล่านิทานชาวกรีกยกนิทานมาเล่าเพื่อเปรียบเปรยหรือเตือนสติให้นายคิดหรือแก้ไขเหตุการณ์ที่เลวร้ายได้ นิทานอีสปเป็นนิทานที่คนไทยรู้จักมาช้านานพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์แปลนิทานอีสปไว้ ๒๔ เรื่อง และทรงพระราชนิพนธ์โคลงสุภาพชิตอติศบปรกรณำ โคลงสุภาพชิตตั้งกล่าวรวมเรียกว่าโคลงสุภาพชิตอติศบปรกรณำ นิทานแต่ละเรื่องให้ข้อคิดเกี่ยวกับแนวทางการดำรงตนที่สามารถนำมาปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>ระบุที่มาและจุดมุ่งหมายของโคลงสุภาพชิตนฤพมณาการ</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑</p> <p>เรื่อง ขวมนิดจากบทประพันธ์ (๕)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างนิทานอีสปที่นักเรียนรู้จัก และช่วยกันเล่าเรื่องย่อของนิทานอีสปที่นักเรียนรู้จัก</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ จำนวน ๔ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกหมายเลขใบงาน ๑ - ๘ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามหมายเลขที่เลือก</p> <p>หมายเลข ๑ ราชสีห์กับหนู</p> <p>หมายเลข ๒ บิดากับบุตรทั้งหลาย</p> <p>หมายเลข ๓ สุนัขป่ากับลูกแกะ</p> <p>หมายเลข ๔ กระจงตายกับเต่า</p> <p>๔. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “การนำความรู้จากโคลงสุภาพชิตอติศบปรกรณำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต”</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงาน หมายเลข ๑ - ๘</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน หมายเลข ๑ - ๘</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	--	--

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โฉมนำหัวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ขวนติตจากบทประพันธ์ (๕) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เนื้อหาของโคลงสุภาพนิพนธ์ตามการ กับการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ได้เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ใบงาน หมายเลข ๑
“ราชสีห์กับหนู”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ
เขียนเนื้อหาโดยสรุปและคติสอนใจที่ได้รับ

ราชสีห์กับหนู

มีราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับ มีหนูตัวหนึ่งวิ่งไปบนหน้า ราชสีห์นั้นตกใจตื่นลุกขึ้น ด้วยความโกรธจับหนูไว้ได้จะฆ่าเสีย หนูจึงอ่อนวอนว่า ถ้าเพียงแต่ท่านไว้ชีวิตข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคงจะแทนคุณท่านที่มีใจดีเป็นแน่ ราชสีห์หัวเราะแล้วปล่อยเขาไป อยู่มาไม่ช้ากว่านี้นัก ราชสีห์ต้องพรานจับผูกไว้ด้วยเชือกแข็งแรงหลายเส้น หนูได้ยินราชสีห์ร้องจำได้ ก็ขึ้นมาช่วยกัดเชือก ปล่อยราชสีห์ออกได้แล้วจึงร้องว่า ท่านอย่าเฆี่ยนความคิดข้าพเจ้าที่ว่าคงสามารถที่จะช่วยท่าน ท่านไม่หมายว่าจะได้รับอันใดตอบแทนนั้นเดี๋ยวนี้ท่านคงทราบแล้ว ถึงเป็นเพียงหนูตัวหนึ่ง ก็อาจที่จะให้ความอุปถัมภ์ท่านได้

อย่าควรประมาทผู้	ทุรพล
สเปราะหัดครวชัดสน	สุดรู้
เกลือกเขาสร้อยดล	ใดเหตุ มีแธ
มากพวกคงมีผู้	ระลึกเค้าคุณสนอง

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....

เนื้อหาโดยสรุป

.....
.....
.....
.....
.....

คติสอนใจที่ได้รับ

.....
.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๒ “บิดากับบุตรทั้งหลาย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ
เขียนเนื้อหาโดยสรุปและคติสอนใจที่ได้รับ

บิดากับบุตรทั้งหลาย

ชายผู้หนึ่งมีบุตรหลายคน บุตรนั้นวิวาทกันและกันมิใคร่ขาด บิดาแก้ไขวิวาทโดยคำตักเตือน
สั่งสอนสักเท่าใดบุตรก็มีฟัง อยู่มาวันหนึ่ง บิดาจึงส่งบุตรทั้งหลายให้ไปหาไม้เรียวมัดมาให้กำหนด
ครั้งได้มาแล้ว จึงเรียกบุตรทั้งปวงมาทีละคน ให้หักไม้เรียวนั้นให้เป็นท่อนเล็ก ๆ บุตรทั้งปวงต่างคนต่าง
หักจนหมดกำลังก็ไม่สามารถที่จะให้หักออกได้ บิดาจึงแก้กำออกเสีย แล้วเอาไม้เรียวนั้นที่ละอันส่งให้
บุตรทั้งปวงหัก ก็หักได้โดยง่าย บิดาจึงว่ากับบุตรทั้งหลายว่า ลูกเอ๋ย ถ้าเจ้าเป็นใจเดียวกัน เข้ากัน
อุดหนุนกันแลกัน เจ้าจะเหมือนไม้ทั้งกำนี้ ศัตรูทั้งหลายจะปองร้าย ก็ไม่มีอันตรายอันใดได้ แต่ถ้าเจ้า
จะต่างคนต่างแตกกัน ก็พลันอันตราย เหมือนไม้เรียวทั้งปวงอันเดียว ๆ นี้

เชื่องช้า ง่ายแก่

ริษยา กันเฮย

ปรปักษ์ เบียดเบียน

ง่ายแก่

ร่วมสู้ร่วมรักษา

จิตร่วม รวมแฮ

หมั่นอมิตร บ มิแพ้

เพราะพร้อมเพรียงผจญ

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....

เนื้อหาโดยสรุป

.....
.....
.....
.....

คติสอนใจที่ได้รับ

.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๓
“สุนัขป่ากับลูกแกะ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ
เขียนเนื้อหาโดยสรุปและคติสอนใจที่ได้รับ

สุนัขป่ากับลูกแกะ

สุนัขตัวหนึ่งมาพบลูกแกะพลัดฝูงมาตัวหนึ่ง คิดว่าเราจะให้ลูกแกะนั้นลงเนื้อเห็นว่าสุนัขป่า
นั้นสมควรจะกินตัวเขาเอง จึงได้กล่าวถ้อยคำว่า เฮ้ย เมื่อปีกลายนี้มึงดูถูกกูใหญ่แน่ ลูกแกะจึงตอบ
ด้วยคำน้ำเสียงเศร้าโศกว่าไม่มีเลย เมื่อนั้นข้าพเจ้ายังไม่เกิด สุนัขป่าจึงว่า เจ้ากินหญ้าในท่าเลขของข้า
ลูกแกะตอบว่าหามิได้เลยเจ้าชะ ดีฉันยังไม่รู้รสหญ้าเลยจนเดี๋ยวนี้ ยังไม่เคยกิน สุนัขป่าจึงว่าเจ้ากินน้ำ
ในบ่อของข้า ลูกแกะว่าหามิได้ ดีฉันยังไม่เคยกินน้ำเลย เพราะในเวลานี้น้ำนมนมารดาดีฉันเท่านั้น
เป็นทั้งอาหารทั้งน้ำ สุนัขป่ามีรูที่จะว่าอย่างไร ก็เข้าจับลูกแกะแล้วว่า ถอะข้าไม่อดอาหารเปล่าละ
ถึงเจ้าจะปฏิเสธก็ช่างเจ้า

ชาติก็กษณะดุร้าย	สันดาน
คงจะหาสิ่งพาล	โทษให้
ถึงจะกล่าวคำหวาน	คำชอบ ก็ดี

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....

เนื้อหาโดยสรุป

.....
.....
.....
.....

คติสอนใจที่ได้รับ

.....
.....
.....

ใบงาน หมายเลข ๔

“กระต่ายกับเต่า”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด จากนั้นหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนสนใจ
เขียนเนื้อหาโดยสรุปและคติสอนใจที่ได้รับ

กระต่ายกับเต่า

วันหนึ่ง กระต่ายตัวหนึ่งยิ้มเยาะเต่าว่าเท้าสั้นเดินก็ช้า เต่าหัวเราะแล้วตอบว่า ถึงท่านเร็ว
เหมือนกับลม ถ้าวิ่งแข่งกันข้าพเจ้าจะเอาชนะท่านได้ กระต่ายเห็นเต่าจะไม่วิ่งเร็วได้เหมือนดั่งที่เต่าอวด
ก็รับสัญญาจะแข่งกัน แล้วนัดกันว่าจะให้สุนัขจิ้งจอกเป็นผู้เลือกทาง แลกำหนดที่แพ้ชนะ ครั้นถึง
วันกำหนด กระต่ายกับเต่าก็ออกเดินทางพร้อมกัน เต่านั้นเดินไม่ได้หยุดสักอึดใจเดียว ถึงก้าวช้า แต่ฝีเท้า
เสมอตรงไปจนถึงที่สุดทาง กระต่ายนั้นเชื่อความเร็วแห่งธรรมชาติของตัวเอง ก็ไม่สู้จะเอาใจใส่ในการที่จะแข่ง
ไปหน่อยหนึ่งก็พุดตัวลงนอนเสียข้างทางก็เลยหลับไป ครั้นตื่นขึ้นคิดขึ้นได้ วิ่งไปโดยเร็วเต็มกำลัง เมื่อถึง
ที่หยุดก็เห็นเต่าอยู่ที่นั่นก่อนนานแล้ว

เชื่อเร็วแรงเร็วว้าง

เขาวนชาญ เขียวแฮ

แมนประมาทมละการ

ก็ล้ำ

โฉดซำอูตสำหยาญ

ท่อนหยุด ยั้งเฮย

ดั่งเต่ากระต่ายทำ

แข่งช้าชนะเร็ว

คำศัพท์น่ารู้

.....
.....
.....
.....

เนื้อหาโดยสรุป

.....
.....
.....
.....
.....

คติสอนใจที่ได้รับ

.....
.....

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑
“ราชสีห์กับหนู”

ราชสีห์กับหนู

มีราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับ มีหนูตัวหนึ่งวิ่งไปบนหน้า ราชสีห์นั้นตกใจตื่นลุกขึ้น ด้วยความโกรธจับหนูไว้ได้จะฆ่าเสีย หนูจึงอ่อนวอนว่า ถ้าเพียงแต่ท่านไว้ชีวิต ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคงจะแทนคุณท่านที่มีใจดีเป็นแน่ ราชสีห์หัวเราะแล้วปล่อยเขาไป อยู่มาไม่ช้ากว่านี้นัก ราชสีห์ต้องพรานจับผูกไว้ด้วยเชือกแข็งแรงหลายเส้น หนูได้ยินราชสีห์ร้องจำได้ ก็ขึ้นมาช่วยกัดเชือก ปล่อยราชสีห์ออกได้แล้วจึงร้องว่า ท่านยิ้มเยาะความคิดข้าพเจ้าที่ว่าคงสามารถที่จะช่วยท่าน ท่านไม่หมายว่าจะได้รับอันใดตอบแทนนั้น เดียวนี้ท่านคงทราบแล้ว ถึงเป็นเพียงหนูตัวหนึ่ง ก็อาจที่จะให้ความอุปถัมภ์ท่านได้

อย่าควรประมาทผู้	ทุรพล
สบเคราะห์ครวชัดสน	สุดรู้
เกลือกเขาสบร้ายดล	ใดเหตุ มีแฮ
มากพวกคงมีผู้	ระลึกเค้าคุณสนอง

คำศัพท์น่ารู้

๑. ราชสีห์ แปลว่า พญาสิงโต, สิงหราช หรือ สีหราช
๒. โกรธ แปลว่า ชื่นเคืองใจอย่างแรง, ไม่พอใจอย่างรุนแรง
๓. ชีวิต แปลว่า ความเป็น, ตรงข้ามกับ ความตาย
๔. อุปถัมภ์ แปลว่า การค้ำจุน, การค้ำชู, การสนับสนุน, การเลี้ยงดู
๕. สามารถ แปลว่า เป็นคำช่วยกริยาบอกว่ามีคุณสมบัติที่จะทำได้
๖. ประมาท แปลว่า ขาดความรอบคอบ, ขาดความระมัดระวัง
๗. ทุรพล แปลว่า มีกำลังน้อย, อ่อนแอ, ท้อแท้
๘. เคราะห์ แปลว่า สิ่งที่น่าผลมาให้โดยไม่ได้คาดหมาย
๙. เหตุ แปลว่า สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล, เค้ามูล, เรื่อง
๑๐. คุณ แปลว่า ความเกื้อกูล

เนื้อหาโดยสรุป ไม่ควรคิดว่าคนที่ด้อยกว่าจะไม่มีประโยชน์ใด ๆ เพราะในวันข้างหน้าเราจะได้รับความช่วยเหลือจากเขา

คติสอนใจที่ได้รับ ไม่ควรดูถูกผู้ที่ด้อยกว่า

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๒

“บิดากับบุตรทั้งหลาย”

บิดากับบุตรทั้งหลาย

ชายผู้หนึ่งมีบุตรหลายคน บุตรนั้นวิวาทกันและกันมิใคร่ขาด บิดาแก้ไขวิวาทโดยคำตักเตือน สั่งสอนสักเท่าใดบุตรก็มีฟัง อยู่มาวันหนึ่ง บิดาจึงสั่งบุตรทั้งหลายให้ไปหาไม้เรียวมัดมาให้กำหนึ่ง ครั้นได้มาแล้ว จึงเรียกบุตรทั้งปวงมาทีละคน ให้หักไม้เรียวนั้นให้เป็นท่อนเล็ก ๆ บุตรทั้งปวงต่างคนต่าง หักจนหมดกำลังก็ไม่สามารถที่จะให้หักออกได้ บิดาจึงแก้กำออกเสีย แล้วเอาไม้เรียวนั้นทีละอันส่งให้ บุตรทั้งปวงหัก ก็หักได้โดยง่าย บิดาจึงว่ากับบุตรทั้งหลายว่า ลูกเอ๋ย ถ้าเจ้าเป็นใจเดียวกัน เข้ากัน อุดหนุนกันแลกัน เจ้าจะเหมือนไม้ทั้งกำนี้ ศัตรูทั้งหลายจะปองร้าย ก็ไม่มีอันตรายอันใดได้ แต่ถ้าเจ้า จะต่างคนต่างแตกกัน ก็พลันอันตราย เหมือนไม้เรียวทั้งปวงอันเดียว ๆ นี้

เชื้อวงศ์วายรักร้อย	ริษยา กันเฮย
ปร ปักษ์เบียนปีทา	ง่ายแท้
ร่วมสู้ร่วมรักษา	จิตร่วม รวมแสบ
หมิ่นอมิตร บ มิแพ้	เพราะพร้อมเพรียงผจญ

คำศัพท์น่ารู้

๑. บิดา แปลว่า พ่อ
๒. บุตร แปลว่า ลูก, ลูกชาย
๓. สามารถ แปลว่า เป็นคำช่วยกริยาบอกว่ามีคุณสมบัติที่จะทำได้
๔. ศัตรู แปลว่า ข้าศึก, ปรปักษ์, ผู้จองเวร
๕. อันตราย แปลว่า เหตุที่อาจทำให้ถึงแก่ความตายหรือพินาศ
๖. วงศ์ แปลว่า เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล
๗. ริษยา แปลว่า อากาที่ไม่อยากให้คนอื่นได้ดี, เห็นเขาได้ดีทนไม่ได้
๘. ปร แปลว่า อื่น
๙. ปักษ์ แปลว่า ฝ่าย, ข้าง
๑๐. ปีทา แปลว่า เบียดเบียน, บีบคั้น, รบกวน, เจ็บปวด
๑๑. รักษา แปลว่า ระวัง, ป้องกัน, เยียวยา
๑๒. จิต แปลว่า ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก
๑๓. อมิตร แปลว่า ไม่ใช่เพื่อน, ข้าศึก, ศัตรู

เนื้อหาโดยสรุป การอยู่ในครอบครัวเดียวกันควรรักกัน เพื่อร่วมแรงร่วมใจ จะไม่มีทางแพ้ศัตรู คติสอนใจที่ได้รับ ให้ทุกคนรักและสามัคคีกัน

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๓
“สุนัขป่ากับลูกแกะ”

สุนัขป่ากับลูกแกะ

สุนัขตัวหนึ่งมาพบลูกแกะพลัดฝูงมาตัวหนึ่ง คิดว่าเราจะให้ลูกแกะนั้นลงเนื้อเห็นที่สุนัขป่านั้นสมควรจะกินตัวเขาเอง จึงได้กล่าวถ้อยคำว่า เฮ้ย เมื่อปีกลายนี้มึงดูถูกกูใหญ่นัก ลูกแกะจึงตอบด้วยคำน้ำเสียงเศร้าโศกว่าไม่มีเลย เมื่อนั้นข้าพเจ้ายังไม่เกิด สุนัขป่าจึงว่า เจ้ากินหญ้าในท่าเลขของข้า ลูกแกะตอบว่าหาไม่ได้เลยเจ้าชะ ดีฉันยังไม่รู้รสหญ้าเลยจนเดี๋ยวนี้ ยังไม่เคยกิน สุนัขป่าจึงว่าเจ้ากินน้ำในบ่อของข้า ลูกแกะว่าหาไม่ได้ ดีฉันยังไม่เคยกินน้ำเลย เพราะในเวลานี้น้ำนมมารดาดีฉันเท่านั้นเป็นทั้งอาหารทั้งน้ำ สุนัขป่ามีรูที่จะว่าอย่างไร ก็เข้าจับลูกแกะแล้วว่า ถอะข้าไม่อดอาหารเปล่านั้นถึงเจ้าจะปฏิเสธก็ช่างเจ้า

ชาติ กักขฬะดุร้าย	สันดาน
คงจะหาสิ่งพาล	โทษให้
ถึงจะกล่าวคำหวาน	คำขอบ ก็ดี
หาญหักเอาจนได้	ตั้งข้อเขาประสงค์

คำศัพท์น่ารู้

๑. สุนัข แปลว่า หมา
๒. โศก แปลว่า ความทุกข์, ความเศร้า, ความเดือดร้อนใจ
๓. รส แปลว่า สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น
๔. มารดา แปลว่า แม่
๕. อาหาร แปลว่า ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต, เครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต
๖. ปฏิเสธ แปลว่า ไม่รับ, ไม่ยอมรับ
๗. ชาติ แปลว่า การเกิด, กำเนิด
๘. กักขฬะ แปลว่า หยาบคายมาก
๙. สันดาน แปลว่า อุปนิสัยที่มีมาแต่กำเนิด มักใช้ไปในทางไม่สู้จะดี
๑๐. โทษ แปลว่า ความไม่ดี, ความชั่ว, อ้างเอาความผิดให้
๑๑. ประสงค์ แปลว่า ต้องการ, อยากรู้, มุ่งหมาย

เนื้อหาโดยสรุป กล่าวว่ ถึงจะพูดดีหรือไพเราะกับคนเลวทรามอย่างไร คนเลวนั้นก็ทำร้ายเรา คติสอนใจที่ได้รับ ไม่ควรพูดดีกับคนที่เลวทราม

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๔

“กระต่ายกับเต่า”

กระต่ายกับเต่า

วันหนึ่ง กระต่ายตัวหนึ่งอึมเยาะเต่าว่าเท้าสั้นเดินก็ช้า เต่าหัวเราะแล้วตอบว่า ถึงท่านเร็ว เหมือนกับลม ถ้าวิ่งแข่งกันข้าพเจ้าจะเอาชนะท่านได้ กระต่ายเห็นเต่าจะไม่วิ่งเร็วได้เหมือนดั่งที่เต่าอวด ก็รับสัญญาจะแข่งกัน แล้วนัดกันว่าจะให้สุนัขจิ้งจอกเป็นผู้เลือกทาง แลกำหนดที่แพ้ชนะ ครั้นถึงวันกำหนด กระต่ายกับเต่าก็ออกเดินทางพร้อมกัน เต่านั้นเดินไม่ได้หยุดสักอึดใจเดียว ถึงก้าวช้า แต่ฝีเท้าเสมอตรงไปจนถึงที่สุดทาง กระต่ายนั้นเชื่อความเร็วแห่งธรรมดาของตัว ก็ไม่สู้จะเอาใจใส่ในการที่จะแข่งไปหน่อยหนึ่งก็พุดตัวลงนอนเสียข้างทางก็เลยหลับไป ครั้นตื่นขึ้นคิดขึ้นได้ วิ่งไปโดยเร็วเต็มกำลัง เมื่อถึงที่หยุดก็เห็นเต่าอยู่ที่นั่นก่อนนานแล้ว

เชื่อเร็วแรงเร็วทั้ง	เขาวนชาญ เขียวแฮ
แม่นยำ มละการ	ก็ล่า
โหดซำฮุดสำหฺมาญ	หอนหยุด ยั้งเฮย
ตั้งเต่ากระต่ายทำ	แข่งช้าชนะเร็ว

คำศัพท์น่ารู้

๑. สัญญา แปลว่า ข้อตกลงระหว่างบุคคล ๒ ฝ่ายหรือหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดนิติกรรมขึ้น, ข้อตกลงกัน, คำมั่น
๒. สุนัข แปลว่า หมา
๓. ธรรมดา แปลว่า อาการหรือความเป็นไปแห่งธรรมชาติ, สามัญ, พื้น ๆ, ปรกติ
๔. เขาวน แปลว่า ปัญญาหรือความคิดฉับไว, ปฏิภาณ, ไหวพริบ
๕. ประมาท แปลว่า ขาดความรอบคอบ, ขาดความระมัดระวัง
๖. อุตสาห์ แปลว่า ความบากบั่น, ความพยายาม, ความขยัน

เนื้อหาโดยสรุป การคิดว่าตนเองเก่ง แต่หากประมาทก็สามารถพ่ายแพ้ได้เช่นนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า
คติสอนใจที่ได้รับ ควรมีความเพียรเช่นเต่า ไม่ควรประมาทว่าตนเองเก่งเหมือนกระต่าย ที่พ่ายแพ้แก่เต่าในการวิ่งแข่ง

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่นาวใจให้เชือถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>โคลงสุภาพษิตพระราชนิพนธ์พระสมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทั้ง ๓ เรื่อง คือ โคลงสุภาพษิตโสฬสไตรยางค์ และโคลงสุภาพษิต นฤพจนการ และโคลงสุภาพษิตอติตบปรกรณ์ มีการใช้ภาษาที่มีความงามทางวรรณศิลป์ และสะท้อนข้อคิดที่ควรปฏิบัติและไม่ควร ปฏิบัติ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>สรุปเนื้อหาจากโคลงสุภาพษิตพระราชนิพนธ์ สุภาพษิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>วิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีของโคลงสุภาพษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้น ผู้นำ</p> <p>นักเรียนอาสาสมัครยกตัวอย่างบทโคลงสุภาพษิตพระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุด ๑ บท พร้อมระบุเหตุผล</p> <p>ขั้น สนทนา</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน ๖ กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือกหมายเลขใบงาน ๑ - ๖ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามหมายเลข ที่เลือก</p> <p>๔. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้ คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้น สรุป</p> <p>นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญคุณค่าจากโคลงสุภาพษิตพระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นแผนภาพความคิด บนกระดาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี “โคลงสุภาพษิต พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “การวิเคราะห์คุณค่าทาง วรรณคดี “โคลงสุภาพษิต พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น่าใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

ใบงาน หมายเลข ๑
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาสิตโสฬสไตรยางค์

๑ สุขกายวายโรคร้อน	รำคาญ
มากเพื่อนผู้วานการ	ชีพได้
จิตแผ้วฟ่องสำราญ	รมยสุข เกษมแฮ
สามสิ่งควรจักให้	รีบร้อนปรารณา

คุณค่าทางวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๒
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาพิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาพิตโสฬสไตรยางค์

๑ ปัญญาสติล้ำ	เลิศญาณ
อำนาจศักดิ์ศฤงคาร	มั่งซึ้ง
มารยาทเรียบเสียมสาร	เสี้ยมเจื่อน งามนอ
สามสิ่งควรจักตั้ง	แต่ช่องสรรเสริญ

คุณค่าทางวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๓
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาสิตนฤมนาการ

๑ พาทิมีสติรั้ง	รอกิด
รอบคอบชอบแลผิด	ก่อนพร้อง
คำพูดพ่างลิลิต	เขียนร่าง เรียงแฮ
ฟังเพราะเสนาะต้อง	โสตทั้งห่างภัย

คุณค่าทางวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๔
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาสิตนฤมุนาการ

๑ อีกหนึ่งไปเชื้อถ้อย	คำคน ลือแฮ
บอกเล่าข่าวเหตุผล	เรื่องร้าย
สืบสอบประกอบจน	แจ่มแท้จ จริงนา
ยัง บ่ ด่วนยักย้าย	ตื่นตื่นก่อนกาล

คุณค่าทางวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๕
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาพษิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาพษิตอศปกรณำ

๑ อย่าควรประมาทผู้	ทูลพล
สบเคราะห์คราวขัดสน	สุดรู้
เกลือกเขาสบบร้ายดล	ใดเหตุ มีแธ
มากพวกคงมีผู้	ระลึกเค้าคุณสนอง

คุณค่าทางวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

ใบงาน หมายเลข ๖
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาพิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดีจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

โคลงสุภาพิตอภิศปกรณา

๑ เชื้อเร็วแรงเร็วทั้ง	เขาวนชาญ เชี่ยวแฮ
มั่นประมาทมละการ	ก็ล้ำ
โผนซ้ำอุตสำหรับหาญ	ห่อนหยุด ยั้งเฮย
ตั้งเต่ากระต่ายทำ	แข่งช้าชนะเร็ว

คุณค่าของวรรณคดี

.....

.....

.....

.....

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๑
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาษิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์

๑ สุขกายวายโรคร้อน	รำคาญ
มากเพื่อนผู้วานการ	ชีพได้
จิตแผ้วผ่องสำราญ	รมยสุข เกษมแฮ
สามสิ่งควรจักให้	รีบร้อนปรารถนา

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น โรค - ร้น - รำ (คาญ), เพื่อน - ผู้, แผ้ว - ผ่อง, ราญ - รมย, สาม - สิ่ง, รีบ - ร้อน เพื่อเพิ่มความงาม นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดในการดำเนินชีวิตโดยตรงว่าสามที่ควรต้องการ คือ ความสุขทั้งกายใจ มีมิตรที่ดี และจิตบริสุทธิ์

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๒
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาษิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์

๑ ปัญญาสติล้ำ	เลิศญาณ
อำนาจศักดิ์ศฤงคาร	มั่งขั่ง
มารยาทเรียบเสียมสาร	เสียมเงื่อน งามนอ
สามสิ่งควรจักตั้ง	แต่ช่องสรรเสริญ

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น ล้ำ - เลิศ, ศักดิ์ - ศฤง, เสียม - สาร, เงื่อน - งาม , สาม - สิ่ง, ตั้ง - แต่, ช่อง - สรร - เสริญ เพื่อเพิ่มความงาม นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดในการดำเนินชีวิตโดยตรงว่าสามที่ควรยกย่อง คือ ความมีปัญญา การมีทรัพย์สิน และความมีมารยาทที่ดี

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๓
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาสิตนฤพุมนาการ

๑ พาทีสติร้อง	รอกิด
รอบคอบชอบแกลผิด	ก่อนพร้อง
คำพูดพ่างลิขิต	เขียนร่าง เรียงแฮ
ฟังเพราะเสนาะต้อง	สอดทั้งห่างภัย

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น ร้อง - รอก, พุด - พ่าง, ร่าง - เรียง เพื่อเพิ่มความงามของบทประพันธ์ นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดในการดำเนินชีวิตเรื่องของคำพูดที่ต้องมีสติก่อนพูด จะได้ไม่มีภัย

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๔
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาสิตนฤพุมนาการ

๑ อีกหนึ่งไปเชื่อถ้อย	คำคน ลือแฮ
บอกเล่าข่าวเหตุผล	เรื่องร้าย
สืบสอบประกอบจน	แจ่มเท็จ จริจนา
ยัง บ่ ค่วนยักย้าย	ตื่นตื่นก่อนกาล

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น คำ - คน, เรื่อง - ร้าย, สืบ - สอบ, จน - แจ่ม, ยัก - ย้าย, ตื่น - เต็ม, ก่อน - กาล เพื่อเพิ่มความงามของบทประพันธ์ นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดในการดำเนินชีวิตเรื่องของควมามีวิจารณญาณ เมื่อได้ยินข่าวหรือเรื่องราวใด ควรตรวจสอบความถูกต้องเสียก่อนที่จะเชื่อถือว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องจริง

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๕
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาษิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาษิตอศปกรณำ

๑ อย่าควรประมาทผู้	ทูลพล
สบเคราะห์คราวขัดสน	สุดรู้
เกลือกเขาสปร้ายดล	ใดเหตุ มีแฮ
มากพวกคงมีผู้	ระลึกเค้าคุณสนอง

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น เคราะห์ - คราว, สน - สุด, ดล - ไต, เค้า - คุณ เพื่อเพิ่มความงามของบทประพันธ์ นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดว่าอย่าดูถูกผู้ที่ด้อยต่ำกว่าเรา

(เฉลย) ใบงาน หมายเลข ๒
“การวิเคราะห์คุณค่าทางวรรณคดี
โคลงสุภาสิตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

โคลงสุภาสิตอศปกรณำ

๑ เชื้อเร็วแรงเร็วทั้ง	เขาวนชาญ เขี้ยวแฮ
แม่นประมาทมละการ	ก็ล้ำ
โหนดซำฮุดสำหหาญ	หอนหยุด ยั้งเฮย
ตั้งเต่ากระต่ายทำ	แข่งซำชนะเร็ว

คุณค่าทางวรรณคดี

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่พบ มีการใช้สัมผัสอักษร เช่น เร็ว - แรง - เร็ว, เขาวน - ชาญ - เขี้ยว, โหนด - ซำ, หาญ - หอน, หยุด - ยั้ง, ซำ - ชนะ เพื่อเพิ่มความงามของบทประพันธ์ นอกจากนั้นยังใช้คำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
๒. คุณค่าด้านข้อคิด เป็นการนำเสนอแนวคิดว่าย่าประมาทคิดว่าตนเก่งแล้ว ดีแล้ว

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนมน์หัวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สุธสันต์กับเรื่องสั้น (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เรื่องสั้นเป็นงานเขียนบันเทิงคดีที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครสำคัญไม่เกิน ๕ ตัว มีแนวคิดสำคัญเพียงแนวคิดเดียว มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว กระชับ การอ่านเรื่องสั้นควรคิดพิจารณาและวิเคราะห์ เพื่อประเมินคุณค่าของเรื่องสั้นนั้น ๆ เพื่อให้เข้าใจเรื่อง และสารของเรื่องถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลักษณะของงานเขียนประเภทเรื่องสั้น” แนวคำตอบ เป็นงานเขียนประเภทหนึ่ง มีขนาดสั้นกว่านวนิยาย</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนลักษณะของเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยศึกษา ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” จากนั้นอภิปรายประเด็นที่กำหนด ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของเรื่องสั้น</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เรื่องสั้น</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โฉมหน้าใจให้เซ่อถื่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สุขสันต์กับเรื่องสั้น (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของเรื่องสั้น เป็นแผนภาพความคิด บนกระดาน</p>	

ใบงาน “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” จากนั้นอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้

เรามีกันสามคน ผม เจ้าหนู่ม แล้วก็เจ้าดาว อย่าแปลกใจไปเลยครับ กลุ่มเราผู้ชายสอง ผู้หญิงหนึ่งครับ แต่อย่าผลอไปบอกเจ้าดาวเลยนะครับ มันโกรธตาย เพราะมันบอกว่า ฉันก็ลูกผู้ชายคนหนึ่ง ส่วนเจ้าหนู่มนั้นก็ห้าวเสียจนผมกลัวใจ เวลาอยู่โรงเรียนเราก็ไปไหนมาไหนด้วยกัน เจอกันแต่เช้าทุกเช้า คำว่าเช้าของเราอาจไม่ได้แปลว่าเช้านะครับ แปลว่าสายของคนอื่นเพราะกว่าผมจะโผล่มาถึงโรงเรียนได้ก็เป็นอันสายแล้วทุกที กลุ่มเราก็มักจะเป็นกลุ่มที่ครูจ้องเป็นพิเศษ ไม่ใช่จ้องให้รางวัลหรืออะไรหรอกนะครับ แต่เป็นกลุ่มพิเศษที่ครูจ้องจะทำโทษ ส่วนเราก็จ้องเป็นพิเศษเหมือนกันครับ จ้องไม่ให้ครูทำโทษเราได้ เช่นว่าครูเขาตั้งกฎไว้ว่า ถ้ามาสายเกิน ๕ ครั้ง จะหมดสิทธิ์สอบ เราก็จ้องเป็นพิเศษที่จะมาสายแค่ ๔ ครั้ง พอถึงครั้งที่ห้า เราก็จะพยายามทำให้ครูผิดหวังหรือครูตั้งกฎไว้ว่า ห้ามเตะบอลบนระเบียงโรงเรียน เราก็ไม่เคยเตะกันเลยแม้แต่ครั้งเดียว ที่เตะกันนั้นคือที่สนาม แต่ก็เตะกันจนกระทั่งกระจกหน้าต่างแตกได้ ทั้งที่หน้าต่างอยู่บนระเบียง เห็นไหมครับว่าผมและเพื่อน ๆ ไม่ได้ทำผิดระเบียงของโรงเรียนแต่อย่างใดเลย

เราสามคนไปไหนก็ไปด้วยกัน เวลาเดินไปกินข้าวผมก็จะเอามือใส่หัวเจ้าดาวไปด้วย เพราะมันตัวเล็กกว่าใคร ๆ ทั้งหมด แกล้งมันง่ายกว่าคนอื่น มันก็หันมาร้องว่าผมด้วยสำนวนแยะ ๆ ของมัน

"หัวกู" มันว่า "อย่ามายุ่ง"

เรื่องมันเป็นดังนี้ได้ทุกวี่ จนกระทั่งวันหนึ่ง อาจารย์เทวีเดินมาเห็นผมกำลังใส่หัวเจ้าดาวเข้าพอดี และเจ้าหนู่มกำลังยกเท้าขึ้นเตะกันผม อาจารย์ก็กวักมือ เรียกเราสามคนเข้าไปหา แล้วก็ทำโทษข้อหาไม่เรียบร้อยไม่สุภาพ แถมยังได้ยินเราพูดกันด้วย ก็เลยเพิ่มอีกหนึ่งข้อหา คือ พูดจาหยาบคาย ไม่มีสมบัติผู้ดี

ผมก็ไม่ว่าหรอกว่าสมบัติผู้ดีนั้นเป็นอย่างไร เพิ่งจะได้ยินข้อหาจากอาจารย์เทวีเป็นครั้งแรก ก็ออกจะแปลกใจอยู่ยังกระซิบบอกเจ้าดาวมันว่า "ไม่รู้..." มันทำท่าจะต่อ "โวย" แต่พอดีนี้ก็ได้กำลังอยู่ระหว่างทำโทษ มันก็เลยหุบปากแน่น

หลังจากกินข้าวกลางวันแบบไม่อร่อยที่สุดในโลกแล้ว เจ้าหนู่มมันรำคาญก็ผลักผมเข้าไป ผมก็เลยไปชนเจ้าดาว เท่านั้นแหละก็เป็นเรื่องทันที เพราะเจ้าดาวมันตัวเล็ก ผมไปชนมันเข้า มันก็กระเด็นไปชนถึงชยะ ต่อจากถึงชยะก็ไม่มีใครให้ชนแล้ว มันก็เลยล้มตึง เจ้าดาวเสียหลักล้มตามถึงชยะไปอีกทีหนึ่ง

ลองนึกภาพเอาเองก็แล้วกันว่า มันจะโกลาหลขนาดไหน แค่เดินเก็บชยะ คนเห็นบ้างไม่เห็นบ้าง ผมก็อายใครต่อใครอยู่แล้ว นี่พอถึงชยะล้ม แถมด้วยเจ้าดาวล้มตามแล้ว ผมยังเป็นจำเลยฐานทำเจ้าดาวล้มอีก ผมเลยกลายเป็นเป้าเด่น ไม่นานก็อ้อมเท่านั้นที่เห็นผม คนทั้งโรงเรียนเลยครับ ไม่เว้นแม้แต่ครูและภารโรง

ใบงาน “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” (ต่อ)

ผมรีบเข้าไปช่วยเจ้าดาว จัดการหิวปีกมันขึ้นมา มองไปก็เห็นสายตาของน้องก้อยยิ้มเยาะอยู่ ผมก็ยิ่งประสาธ

"นายประธานนท์"

นั่นเป็นเสียงของอาจารย์พิเชษฐ์ อาจารย์ฝ่ายปกครองที่เขาสื่อกันว่าดุกว่าเสือ ผมอยากกระโดดหลบหลังเจ้าหนุ่มแต่ก็ไม่สามารถทำได้ ผมทำได้อย่างเดียวคือเดินเซื่อง ๆ ออกไปหาเจ้าของเสียงเหี้ยมนั่น

"นั่นเพื่อนผู้หญิงนะ" อาจารย์ชี้ไปที่เจ้าดาวที่ยืนทำหน้าพิลึกพิลั่น

"เธอไปแกล้งเขาอย่างนั้นได้อย่างไร"

"ผมไม่ได้แกล้งนะครับ" ผมรีบปฏิเสธ

"ไม่ต้องปฏิเสธเลย ลูกผู้ชายทำผิดแล้วต้องรับผิดชอบ แค่แกล้งผู้ชายด้วยกันก็ผิดแล้ว นี่ยังแกล้งเพื่อนผู้หญิงอีกอาจารย์เทวีบอกว่าเธอแกล้งดุกดาว ถึงได้ถูกทำโทษแล้วนี่ระหว่างการทำโทษ ยังแกล้งเขาต่ออีก" ผมโดนข้อหาจนกรรจ์ล้วนๆ

"ก็ได้ครับ ลูกผู้ชายต้องรับผิดชอบ" ผมนึกอยู่ในใจ แอนอกขึ้นรับผิดชอบ

"ผมผิดครับ" ผมตะโกนออกไปเต็มเสียง

นอกจากเก็บขยะคนเดียวในวันนั้นแล้ว ในตอนเย็นผมยังต้องช่วยงานอาจารย์พิเชษฐ์ในเรือนต้นไม้อีกเป็นเวลาหนึ่งเดือนเต็มๆ

เชื่อไหมครับ อาจารย์พิเชษฐ์ที่ว่าดุกเป็นเสือ แกล้งขบถต้นไม้เสียจริง ๆ ให้ผมยกต้นไม้เข้า ยกต้นไม้ออก ยกดิน ยกปุ๋ย ยกบัว ยกบอ ยกอะไรนึกไม่รู้ ลากสายยาง เปิดน้ำหยดฮอร์โมน หยดเกสร โอ๊ย! สารพัดแหละครับ

จนค่ำย่าเย็น พอกลับไปถึงบ้าน แม่ก็ยืนหน้าค้ำว่ารออยู่ ผมไม่กล้าบอกว่าผมถูกทำโทษ เอาแต่บอกว่าผมมีการบ้านต้องทำที่โรงเรียนทุกวัน จนพี่ไก่ไปกระซิบบอกแม่ว่าอะไรไม่รู้ แม่ถึงได้เลิกว่าผม ผมมารู้อีกทีหนึ่งว่าเจ้าดาวแหละไปรายงานพี่ไก่ พี่ไก่ก็เลยไปรายงานแม่ทุกอย่างก็เลยสงบดี เป็นอันว่าเขารู้กันหมดแล้วว่าผมถูกทำโทษ

นับตั้งแต่ผมถูกทำโทษ ผมมีมติกับเจ้าดาว เพราะมันเป็นต้นเหตุให้ผมอายุผู้หญิงที่ผมแอบชอบ มันเคยตามผมมาที่เรือนต้นไม้ แต่ผมไม่มันกลับไป

"แกไม่ต้องไม่ยุ่ง" มันทำหน้าที่มุ่ม

"แกไม่เป็นลูกผู้ชาย ไล่ผู้หญิง"

"แล้วแกล้งเป็นลูกผู้หญิงหรือเปล่า ไอ้บ้าเอ๊ย"

มันโมโหที่ผมไปตีถูกขนตหางมัน มันก็เลยกระแทกเท้าป่าป ๆ จากไป อาจารย์พิเชษฐ์มาจากไหนไม่รู้มายืนอยู่ข้างหลังผม พุดกับผมขึ้นเบา ๆ ว่า

"ประธานนท์ ครูรู้นะว่าเราไม่ได้อยากว่าผู้หญิงถึงขนาดนั้น แต่ตอนเราอายุเท่านี้ เรามักทำอะไรไม่ถูก เพื่อนผู้หญิงบางคนก็ดูเป็นผู้หญิง บางคนก็ดูเป็นเหมือนเพื่อนผู้ชาย เราแยกออกจากกันไม่ได้ บางเวลาเราก็อยากจิบผู้หญิง บางเวลาเราก็อยากปฏิบัติต่อผู้หญิงเหมือนผู้ชาย"

ผมมองหน้าอาจารย์พิเชษฐ์ด้วยความแปลกใจ อาจารย์ที่ว่าดุกเป็นเสือ เอาเข้าจริงแล้วก็ไม่เลวนักหรอก

ใบงาน
“ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” (ต่อ)

"จริงครับ บางทีผมก็ 모르เหมือนกันว่าทำอะไรดี เป็นผู้ชายนี้ลำบากนะครับ" อาจารย์พิเชษฐ์หัวเราะ
"ผู้หญิงเขาก็เป็นเหมือนเรานั้นแหละ ต่างคนต่างลำบาก ค่อย ๆ ดูไป เต็มวันก็จะดีไปเอง ไม่ต้อง
รีบร้อนเป็นลูกผู้ชายหรอก แล้วก็ไม่ต้องหนีที่จะเป็น" ว่าแล้วอาจารย์พิเชษฐ์ก็หัวเราะฮา ๆ ๆ

คำสอนและเสียงหัวเราะของอาจารย์ทำให้ผมดีขึ้นมากเลยครับ เวลาจะเป็นลูกผู้ชายก็ต้องคิดแล้วคิดอีก
แล้วก็ค่อย ๆ เป็นแบบอาจารย์ว่า

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๔๕ - ๕๑

ประเด็นการอภิปราย

๑. จากเรื่อง "ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง" นักเรียนคิดว่าคนที่เป็นลูกผู้ชายต้องเป็นอย่างไร

คำตอบ

๒. ความเหมาะสมภาษาที่ตัวละครใช้ในเรื่อง เช่น เพื่อนพูดกับเพื่อน นักเรียนกล่าวถึงครู เป็นอย่างไร

คำตอบ

๓. หากนักเรียนเป็นประธานนักเรียน จะมีวิธีชักชวนให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างไร

คำตอบ

๔. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” ตัวละครมีการพูดจาไม่สุภาพ นักเรียนจะมีวิธีการโน้มน้าวใจให้นักเรียน
พูดจาไพเราะได้อย่างไร

คำตอบ

(เฉลย) ใบงาน
“ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” จากนั้นอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้

๑. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” นักเรียนคิดว่าคนที่เป็นลูกผู้ชายต้องเป็นอย่างไร

รักษาสัจจะ รักษาคำพูด สุภาพ มีน้ำใจ เด็ดเดี่ยว เด็ดขาด มีความกล้าหาญ มีความเป็นผู้นำ ให้เกียรติผู้อื่น
หนักแน่น ไม่เชื่อสิ่งใดแบบ ไร้เหตุผล ไม่นินทา ไม่ใส่ร้ายป้ายสี ไม่โกหก ไม่กระทำคนลับหลัง รู้แพ้รู้ชนะ
ยอมรับสภาพความจริง อ่อนโยน มีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ เข้มแข็ง และมีความรับผิดชอบ

๒. ความเหมาะสมภาษาที่ตัวละครใช้ในเรื่อง เช่นเพื่อนพูดกับเพื่อน นักเรียนกล่าวถึงครู เป็นอย่างไร
ตัวละครในเรื่องเมื่อพูดกับเพื่อนใช้ภาษาพูดที่มีคำหยาบ ไม่สุภาพ เป็นกิริยาที่ทำให้ครูบอกว่ามีกิริยาไม่
สุภาพ , ตัวละครเมื่อกล่าวถึงครู พูดกับครูใช้ภาษาสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ

๓. หากนักเรียนเป็นประธานนักเรียน จะมีวิธีชักชวนให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างไร
พูดโน้มน้าวให้เห็นข้อดี หรือความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ระเบียบวินัย
ที่ทำให้การอยู่ร่วมกันของคนหมู่มาอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๔. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” ตัวละครมีการพูดจาไม่สุภาพ นักเรียนจะมีวิธีการโน้มน้าวใจ
ให้นักเรียนพูดจาไพเราะได้อย่างไร

พูดโน้มน้าวให้เห็นข้อดี หรือความสำคัญของการพูดจาไพเราะ สุภาพ ทำให้เป็นคนมีมารยาท
ที่ดีในการพูด

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ โนมน์หัวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด เรื่องสั้นเป็นงานเขียนบันเทิงคดีที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครสำคัญไม่เกิน ๕ ตัว มีแนวคิดสำคัญ เพียงแนวคิดเดียว มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว กระชับ การอ่านเรื่องสั้นควรพิจารณาและวิเคราะห์ เพื่อประเมินคุณค่าของเรื่องสั้นนั้น ๆ เพื่อทำให้ เข้าใจเรื่อง และสารของเรื่องถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของเรื่องสั้น ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์เรื่องสั้น ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน สมรรถนะที่่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สุขสันต์กับเรื่องสั้น (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องสั้น “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” ที่ได้เรียนชั่วโมงที่แล้ว</p> <p>ขั้นตอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มทำใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” ๒. ผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของเรื่องสั้น เป็นแผนภาพความคิด บนกระดาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ถูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	--	---

ใบงาน “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” จากนั้นอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้

เรามีกันสามคน ผม เจ้าหนูม แล้วก็เจ้าดาว อยู่แปลกใจไปเลยครับ กลุ่มเราผู้ชายสอง ผู้หญิงหนึ่งครับ แต่อย่าเผลอไปบอกเจ้าดาวเลยนะครับ มันโกรธตาย เพราะมันบอกว่า ฉันก็ลูกผู้ชายคนหนึ่ง ส่วนเจ้าหนูมนั้น ก็ห้าวเสียจนผมกลัวใจ เวลาอยู่โรงเรียนเราก็ไปไหนมาไหนด้วยกัน เจอกันแต่เช้าทุกเช้า คำว่าเช้าของเราอาจไม่ได้แปลว่าเช้านะครับ แปลว่าสายของคนอื่นเพราะกว่าผมจะโผล่มาถึงโรงเรียนได้ก็เป็นอันสายแล้วทุกที กลุ่มเราก็มักจะเป็นกลุ่มที่ครูจ้องเป็นพิเศษ ไม่ใช่จ้องให้รางวัลหรืออะไรหรอกนะครับ แต่เป็นกลุ่มพิเศษที่ครูจ้องจะทำโทษ ส่วนเราก็จ้องเป็นพิเศษเหมือนกันครับ จ้องไม่ให้ครูทำโทษเราได้ เช่นว่าครูเขาตั้งกฎไว้ว่า ถ้ามาสายเกิน ๕ ครั้ง จะหมดสิทธิ์สอบ เราก็จ้องเป็นพิเศษที่จะมาสายแค่ ๔ ครั้ง พอถึงครั้งที่ห้า เราก็จะพยายามทำให้ครูผิดหวัง หรือครูตั้งกฎไว้ว่า ห้ามเตะบอลบนระเบียงโรงเรียน เราก็ไม่เคยเตะกันเลยแม้แต่ครั้งเดียว ที่เตะกันนั้นคือที่สนาม แต่ก็เตะกันจนกระทั่งกระจกหน้าต่างแตกได้ ทั้งที่หน้าต่างอยู่บนระเบียง เห็นไหมครับว่าผมและเพื่อน ๆ ไม่ได้ทำผิดระเบียบของโรงเรียนแต่อย่างใดเลย

เราสามคนไปไหนก็ไปด้วยกัน เวลาเดินไปกินข้าวผมก็จะเอามือใส่หัวเจ้าดาวไปด้วย เพราะมันตัวเล็กกว่าใคร ๆ ทั้งหมด แก้งมันง่ายกว่าคนอื่น มันก็หันมาร้องว่าผมด้วยสำนวนแหย่ ๆ ของมัน

"ห้าว" มันว่า "อย่ามาแหย่"

เรื่องมันเป็นดังนี้ได้ทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่ง อาจารย์เทวีเดินมาเห็นผมกำลังใส่หัวเจ้าดาวเข้าพอดี และเจ้าหนูม กำลังยกเท้าขึ้นเตะกันผม อาจารย์ก๊วกมือ เรียกเราสามคนเข้าไปหา แล้วก็ทำโทษข้อมามีกรรมรยาทไม่สุภาพ แกรมยังไต่ยืนเราพูดกันด้วย ก็เลยเพิ่มอีกหนึ่งข้อหา คือ พูดจาหยาบคาย ไม่มีสมบัติผู้ดี

ผมก็ไม่รู้หรอกว่าสมบัติผู้ดีนั้นมันเป็นอย่างไร เพิ่งจะได้ยินข้อหาจากอาจารย์เทวีเป็นครั้งแรก ก็ออกจะแปลกใจอยู่ยังกระซิบบอกเจ้าดาวมันว่า "ไม่รู้..." มันทำท่าจะต่อ "ว๊วย" แต่พอดีนี้ก็ได้ว่ากำลังอยู่ระหว่างทำโทษ มันก็เลยหุบปากแน่น

หลังจากกินข้าวกลางวันแบบไม่ร่อยที่สุดในโลกแล้ว เจ้าหนูมมันรำคาญก็ผลักผมเซไป ผมก็เลยไปชนเจ้าดาว เท่านั้นแหละก็เป็นเรื่องทันที เพราะเจ้าดาวมันตัวเล็ก ผมไปชนมันเข้า มันก็กระเด็นไปจนถึงขยะ ต่อจากถึงขยะก็ไม่มีใครให้ชนแล้ว มันก็เลยล้มตึง เจ้าดาวเสียหลักล้มตามถึงขยะไปอีกทีหนึ่ง

ลองนึกภาพเอาเองก็แล้วกันว่า มันจะโกลาหลขนาดไหน แค่เดินเก็บขยะ คนเห็นบ้างไม่เห็นบ้าง ผมก็อายุใครต่อใครอยู่แล้ว นี่พอถึงขยะล้ม แกรมด้วยเจ้าดาวล้มตามแล้ว ผมยังเป็นจำเลยฐานทำเจ้าดาวล้มอีก ผมเลยกลายเป็นเป้าเด่น ไม่แต่น้องก้อยเท่านั้นที่เห็นผม คนทั้งโรงเรียนเลยครับ ไม่เว้นแม้แต่ครูและภารโรง

ใบงาน “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” (ต่อ)

ผมรีบเข้าไปช่วยเจ้าดาว จัดการหัวปักมันขึ้นมา มองไปก็เห็นสายตาของน้องก้อยยิ้มเยาะอยู่ ผมก็ยิ่ง
ประสาท

"นายประธานนท์"

นั่นเป็นเสียงของอาจารย์พิเชษฐ์ อาจารย์ฝ่ายปกครองที่เขาถือกันว่าดุกว่าเสือ ผมอยากกระโดดหลบหลัง
เจ้าหนูแต่ก็ไม่สามารถทำได้ ผมทำได้อย่างเดียวคือเดินเซื่อง ๆ ออกไปหาเจ้าของเสียงหึมนั่น

"นั่นเพื่อนผู้หญิงนะ" อาจารย์ชี้ไปที่เจ้าดาวที่ยืนทำหน้าที่พิลึกพิลั่น

"เธอไปแกล้งเขาอย่างนั้นได้อย่างไร"

"ผมไม่ได้แกล้งนะครับ" ผมรีบปฏิเสธ

"ไม่ต้องปฏิเสธเลย ลูกผู้ชายทำผิดแล้วต้องรับผิด แค่แกล้งผู้ชายด้วยกันก็ผิดแล้ว นี่ยังแกล้งเพื่อนผู้หญิง
อีกอาจารย์เทวีบอกว่าเธอแกล้งจุดดาว ถึงได้ถูกทำโทษแล้วนี่ระหว่างการทำโทษ ยังแกล้งเขาต่ออีก" ผมโดน
ข้อหาจนกระทั่งลั่นๆ

"ก็ได้ครับ ลูกผู้ชายต้องรับผิด" ผมนึกอยู่ในใจ แอนออกขึ้นรับผิด

"ผมผิดครับ" ผมตะโกนออกไปเต็มเสียง

นอกจากเก็บขยะคนเดียวในวันนั้นแล้ว ในตอนเย็นผมยังต้องช่วยงานอาจารย์พิเชษฐ์ในเรือนต้นไม้อีก
เป็นเวลาหนึ่งเดือนเต็มๆ

เชื่อไหมครับ อาจารย์พิเชษฐ์ที่ว่าดุเป็นเสือ แกล้งขบต้นไม้เสียจริง ๆ ให้ผมยกต้นไม้เข้า ยกต้นไม้ออก
ยกดิน ยกปุ๋ย ยกบ้ำ ยกบอ ยกอะไรนี่ไม่รู้ ลากสายยาง เปิดน้ำหยดฮอร์โมน หยดเกสร โอ๊ย! สารพัดแหละครับ

จนค่ำย่ำเย็น พอกลับไปถึงบ้าน แม่ก็ยื่นหน้าคว่ำรออยู่ ผมไม่กล้าบอกว่าผมถูกทำโทษ เอาแต่บอกว่า
ผมมีการบ้านต้องทำที่โรงเรียนทุกวัน จนพี่โก้ไปกระซิบบอกแม่ว่าอะไรไม่รู้ แม่ถึงได้เลิกว่าผม ผมมารู้อีกทีหนึ่ง

ว่าเจ้าดาวแหละไปรายงานพี่โก้ พี่โก้เลยไปรายงานแม่ทุกอย่างก็เลยสงบดี เป็นอันว่าเขารู้กันหมดแล้วว่าผมถูกทำโทษ
นับตั้งแต่ผมถูกทำโทษ ผมมีนตึงกับเจ้าดาว เพราะมันเป็นต้นเหตุ ให้ผมอายุผู้หญิงที่ผมแอบชอบ มันเคย

ตามผมมาที่เรือนต้นไม้ แต่ผมไล่มันกลับไป

"แกไม่ต้องไม่ยุ่ง" มันทำหน้าที่มุ่ม

"แกไม่เป็นลูกผู้ชาย ไล่ผู้หญิง"

"แล้วแกล้งเป็นลูกผู้หญิงหรือเปล่า ไ้อ้บ้าเอ๊ย"

มันโมโหที่ผมไปตีถูกขนดหางมัน มันก็เลยกระแทกเท้าป่าป่ ๆ จากไป อาจารย์พิเชษฐ์มาจากไหนไม่รู้
มายืนอยู่ข้างหลังผม พุดกับผมขึ้นเบา ๆ ว่า

"ประธานนท์ ครูรู้ว่าเราไม่ได้อยากว่าผู้หญิงถึงขนาดนั้น แต่ตอนเราอายุเท่านี้ เรามักทำอะไรไม่ถูก
เพื่อนผู้หญิงบางคนก็ดูเป็นผู้หญิง บางคนก็ดูเป็นเหมือนเพื่อนผู้ชาย เราแยกออกจากกันไม่ได้ บางเวลาเราก็
อยากจีบผู้หญิง บางเวลาเราก็อยากปฏิบัติต่อผู้หญิงเหมือนผู้ชาย"

ผมมองหน้าอาจารย์พิเชษฐ์ด้วยความแปลกใจ อาจารย์ที่ว่าดุเป็นเสือ เอาเข้าจริงแล้วก็ไม่เลวนักหรอก

ใบงาน
“ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” (ต่อ)

"จริงครับ บางทีผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะทำอะไรดี เป็นผู้ชายนี้ลำบากนะครับ" อาจารย์พิเชษฐ์หัวเราะ
"ผู้หญิงเขาก็เป็นเหมือนเรานั้นแหละ ต่างคนต่างลำบาก ค่อย ๆ ดูไป เต็มวันก็จะดีไปเอง ไม่ต้อง
รีบร้อนเป็นลูกผู้ชายหรอก แล้วก็ไม่ต้องหนีที่จะเป็น" ว่าแล้วอาจารย์พิเชษฐ์ก็หัวเราะฮา ๆ ๆ
คำสอนและเสียงหัวเราะของอาจารย์ทำให้ผมดีขึ้นมากเลยครับ เวลาจะเป็นลูกผู้ชายก็ต้องคิดแล้วคิดอีก
แล้วก็ค่อย ๆ เป็นแบบอาจารย์ว่า

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๔๕ - ๕๑

ประเด็นการอภิปราย

๑. จากเรื่อง "ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง" โครงเรื่อง คือ อะไร

คำตอบ

๒. แนวคิดสำคัญจากเรื่อง "ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง" คือ อะไร

คำตอบ

๓. เรื่อง "ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง" มีการดำเนินเรื่องอย่างไร

คำตอบ

๔. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” เหตุการณ์ที่เป็นปัญหา หรือความขัดแย้งคืออะไร

คำตอบ

๕. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” ปิดเรื่องโดยวิธีใด

คำตอบ

(เฉลย) ใบงาน
“ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” จากนั้นอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้

๑. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” โครงเรื่อง คือ อะไร
การนำเสนอพฤติกรรมวัยรุ่นที่สนใจใคร่เรียนรู้การเป็นลูกผู้ชาย
๒. แนวคิดสำคัญจากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” คือ อะไร
ผู้ใหญ่รู้และเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น พร้อมทั้งจะให้โอกาส ชี้แนะให้เห็นแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมที่เขาต้องการความช่วยเหลือ ประทานนันทุกอาจารย์ฝ่ายปกครองเข้าใจผิดว่าไปกลั่นแกล้งดูจดาว
๓. เรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” มีการดำเนินเรื่องอย่างไร
มีการดำเนินเรื่องรวดเร็ว เมื่อเปิดเรื่องและแนะนำตัวละครครบแล้ว ก็ดำเนินเรื่องโดยใช้เหตุการณ์ที่ทำให้ประทานนันทุกต้องแสดงความเป็น “ลูกผู้ชาย”
๔. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” เหตุการณ์ที่เป็นปัญหา หรือความขัดแย้งคืออะไร
ในเรื่องนี้สร้างเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาให้ประทานนันทุก คือ การถูกทำโทษ
๕. จากเรื่อง “ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง” ปิดเรื่องโดยวิธีใด
ปิดเรื่องแบบหักมุม เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้อ่านนำไปคิดต่อได้ หรือเข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องนี้ได้ คือ วัยรุ่นต้องค่อย ๆ เรียนรู้และปรับตัวให้เหมาะสมกับวัย ไม่จำเป็นต้องรีบร้อน

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้าวใจ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การพูดโนมน้าวเป็นการพูดจูงใจหรือเชิญชวนให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามหรือเกิดกำลังใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม การพูดโนมน้าวใจเป็นกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเราอารมณ์และชักจูงให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงอารมณ์ทัศนคติความคิดความเชื่อและพฤติกรรมตามที่ผู้พูดโนมน้าว ทั้งนี้ผู้พูดจะต้องมีคุณธรรมและมีมารยาทที่ดีในการพูดด้วย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๒ คนแสดงบทบาทสมมติ การซื้อขายมะม่วง (หรืออาจเปลี่ยนเป็นผลไม้ที่มีขายในท้องถิ่น) ดังนี้ นักเรียนคนที่ ๑ แสดงเป็นคนขาย นักเรียนคนที่ ๒ แสดงเป็นคนซื้อ เหตุการณ์ คนซื้อมะม่วงสอบถามราคามะม่วงกับคนขายผลไม้ (หรืออาจเปลี่ยนเป็นผลไม้ที่มีขายในท้องถิ่น) คนขายมะม่วงก็พูดโนมน้าวใจให้คนซื้อมะม่วงซื้อมะม่วงชนิดที่ราคาสูงกว่าอีกแบบหนึ่ง คนซื้อมะม่วง : แม่ค้าจะ ตะกร้านี่มะม่วงอะไร และขายก็โลรีมละก็บาทจ๊ะ คนขายผลไม้ : มะม่วงน้ำดอกไม้สุกจ๊ะ ตะกร้าที่คุณซื้อี่นี้ดูจะเล็กหน่อยนะ ราคาทีโลละ ๖๐ บาท แต่ถ้าเป็นตะกร้านี้ (ชี้มาอีกทางใกล้ ๆ กัน) จะดูใหญ่กว่า เนือดี เนียน อร่อยกว่า หวานกว่า ราคาเพิ่มอีกนิดเดียว ทีโลกริมละ ๘๐ บาทเองจ๊ะ ไม่แพงนะ สนใจซื้อตะกร้าไหนดีจ๊ะ คนซื้อผลไม้ : งั้นเอาแบบ ๘๐ บาท ๑ ทีโลจ๊ะ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ใบความรู้ “การโนมน้าวใจ” ๒. ใบงาน “สรุปความรู้ เรื่องการโนมน้าวใจ” ๓. ใบงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การทำใบงาน “สรุปความรู้ เรื่องการโนมน้าวใจ” ๒. การทำใบงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้”</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุกลวิธีในการพูดโนมน้าวใจ ด้านทักษะและกระบวนการ พูดโนมน้าวใจผ่านการประชาสัมพันธ์ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสาร 2. การคิดขั้นสูง 	<p>2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “เพราะเหตุใดคนซื้อมะม่วงจึงซื้อมะม่วง ราคาใกล้เคียงและ ๘๐ บาท ทั้งที่มีราคาแพงกว่าอีกตะกร้าหนึ่ง”</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>เพราะมะม่วงที่ราคา ๘๐ บาท คนขายมะม่วงได้พูดโน้มน้าวใจว่ามะม่วงว่ามีคุณภาพดีกว่าทั้งขนาด เนื้อมะม่วง และรสชาติ และราคาเพิ่มขึ้นไม่มาก</p> <p>ชั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มศึกษาไปความรู้ “การโน้มน้าวใจ” จากนั้นทำแผนภาพความคิดสรุปความรู้เรื่อง “การโน้มน้าวใจ” 2. ผู้แทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม 3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน “ประชาสัมพันธ์พันธุ์” โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดประเด็นที่ต้องการจะประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในโรงเรียน ทราบและเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม เช่น การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง การรักษา ความสะอาดในโรงเรียน การปฏิบัติตนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) การไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นต้น <p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นที่กลุ่มจะนำเสนอในการทำใบงาน “ประชาสัมพันธ์พันธุ์” เพื่อน ๆ ช่วยกันพิจารณา โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม
---	--

	<p>๒. นักเรียนวางแผนการทำงาน “ประชาสัมพันธ์น้ำรู้” ต่อในชั่วโมงต่อไป เช่น การเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อทำป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น</p>	
--	---	--

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ”

การโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจ การโน้มน้าวใจเป็นการพยายามเปลี่ยนความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม และการกระทำของบุคคลอื่น โดยเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมให้มีผลกระทบต่อใจบุคคลนั้น ทั้งใช้วัจนภาษาคือคำพูด และอวัจนภาษา คือกิริยาท่าทางต่าง ๆ จนเกิดการยอมรับและยอมเปลี่ยนแปลงตามที่ถูกโน้มน้าวใจประสงค์ การโน้มน้าวใจนี้มีทั้งที่เจตนาดีและที่แฝงเจตนาร้าย

หลักสำคัญที่สุดในการโน้มน้าวใจ คือการทำให้ผู้ถูกโน้มน้าวเชื่อว่า ถ้าทำตามที่ถูกโน้มน้าวชักนำแล้ว ก็จะได้รับผลตอบแทนตามความต้องการของตนเอง แต่ตราบใดที่ไม่เกิดความเชื่อตามการโน้มน้าวใจแล้ว ยังถือว่าเป็นการโน้มน้าว แต่ทว่ายังโน้มน้าวไม่สัมฤทธิ์ผล เช่น การซื้อสินค้าที่มีผู้มาเชิญชวนแถมบังคับ หรือขอร้องให้ซื้อโดยโน้มน้าวใจว่าจะนำรายได้ไปทำการกุศล หากผู้ถูกโน้มน้าวเชื่อว่าซื้อสินค้าแล้วจะได้บุญกุศลจริง การโน้มน้าวใจนั้นก็เกิดผล แต่ถ้าซื้อโดยไม่ตระหนักว่า การทำเช่นนั้นจะทำให้ได้บุญกุศล เป็นแต่เพียงซื้อเพราะเกรงใจหรือต้องการตัดความรำคาญ ก็นับว่าการโน้มน้าวใจนั้นยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์

กลวิธีการโน้มน้าวใจ

กลวิธีการโน้มน้าวใจแตกต่างกันไปตามโอกาสและสถานการณ์ บางที่ต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนาน และอาจต้องอาศัยสิ่งประกอบอื่น ๆ ช่วย ขึ้นอยู่กับศิลปะเฉพาะตัวของผู้นโน้มน้าวและกลวิธีที่ใช้ จึงควรรู้จักกลวิธีการโน้มน้าวใจที่สำคัญ ๆ ไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สารด้วยตนเอง และสามารถนำไปใช้ในการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจด้วย กลวิธีโน้มน้าวใจที่ใช้บ่อย มีดังนี้

๑. แสดงให้เห็นความน่าเชื่อถือของผู้โน้มน้าวใจ

ผู้ประสงค์ที่จะโน้มน้าวใจผู้อื่นต้องแสดงให้เห็นว่าตนมีความรู้จริงเป็นต้นว่า สามารถชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ได้ละเอียดลออ ยกประเด็นที่น่าสนใจมากกล่าวได้ถูกต้องแม่นยำ อาจนำประสบการณ์ของตนมาเล่าให้ฟัง หรือให้แนวทางปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ผู้ปฏิบัติ

๒. แสดงด้วยเหตุผลที่หนักแน่น

ผู้โน้มน้าวใจต้องแสดงให้เห็นว่า เรื่องที่ตนกำลังโน้มน้าวอยู่นั้นมีเหตุผลหนักแน่น และมีค่าควรแก่การยอมรับอย่างแท้จริง

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ” (ต่อ)

๓. ทำให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน

บุคคลที่มีความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน ย่อมคล้อยตามกันได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ผู้โน้มน้าวใจจะต้องแสดงให้เห็นว่า ตนกับบุคคลที่ตนกำลังโน้มน้าวใจนั้นมีความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกัน เช่น มีความนิยมเชื่อถือในสิ่งเดียวกัน เคารพรักบุคคลหรือสถาบันเดียวกัน รังเกียจบุคคลหรือสิ่งเดียวกัน

๔. แสดงให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย

การโน้มน้าวใจหากแสดงแต่เฉพาะด้านดีเท่านั้น อาจสัมฤทธิ์ผลได้ยากหรืออาจไม่สัมฤทธิ์ผลเลยก็ได้ แต่ถ้าชี้ให้เห็นด้านที่ไม่ดีด้วย เพื่อให้ผู้ที่ถูกโน้มน้าวใจมีโอกาสใช้วิจารณญาณของตนเอง เปรียบเทียบจนเชื่อว่าเรื่องที่ชี้แนะนั้นมีด้านดีมากกว่า ก็จะทำให้การโน้มน้าวใจสัมฤทธิ์ผลได้

๕. สร้างความหรรษาให้แก่ผู้ถูกโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจถ้าใช้วิธีการทำให้เกิดอารมณ์ขันแบบที่เล่นที่จริง หรือยกตัวอย่างเรื่องตลกบ้าง จะทำให้ไม่เกิดความรู้สึกต่อต้าน และผู้ถูกโน้มน้าวใจก็พร้อมที่จะคล้อยตามได้ง่าย

๖. เราให้เกิดอารมณ์อย่างแรงกล้า

เมื่อมนุษย์เกิดอารมณ์ขึ้นอย่างแรงกล้า ไม่ว่าจะดีใจ เสียใจ โกรธแค้น วิตกกังวล หวาดกลัว หรือลั้งเลใจ อารมณ์เหล่านี้มักทำให้มนุษย์ไม่ใช้เหตุผลอย่างถี่ถ้วน ขาดการพินิจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ความควร อาจทำให้ขาดสติหลงลืมตัวไปชั่วระยะหนึ่งได้ และเมื่อต้องตัดสินใจขณะที่อยู่ในสภาพอารมณ์ดังกล่าว ก็อาจตัดสินใจคล้อยตามผู้โน้มน้าวใจได้ง่าย ดังเช่นพราหมณ์ที่กำลังแบกแพะไปบูชาয়্য คิดไปเองว่าแพะนั้นเป็นปีศาจเพราะกลายเป็นสุนัขให้ชาย ๖ คนเห็น

๗. ให้ข้อมูลแต่ด้านดี ไม่พูดถึงด้านเสีย

การให้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์มักปรากฏในข้อความโน้มน้าวใจของผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการ เช่น ผู้ผลิตยากล่าวถึงลักษณะที่ดีงามของยาอย่างละเอียด แต่ไม่กล่าวถึงข้อจำกัดของยา เช่น ไม่ควรใช้สำหรับคนบางกลุ่ม ผู้ให้บริการกล่าวถึงการให้บริการต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ น่าสนใจ ผู้บริโภคเสียค่าบริการในราคาไม่แพง แต่ไม่บอกเงื่อนไข หรือข้อยกเว้น หรือบอกไว้ในตำแหน่งที่สังเกตยาก ผู้รับสารที่มีการโน้มน้าวใจในลักษณะนี้ต้องระมัดระวังอย่างยิ่งก่อนซื้อสินค้า หรือใช้บริการ

ใบความรู้ “การโน้มน้าวใจ” (ต่อ)

ภาษาโน้มน้าวใจ

ผู้โน้มน้าวใจต้องใช้ภาษาเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอนหรือเร้าใจ เลือกใช้คำให้สื่อความหมายตามที่ต้องการ ไม่ใช้การข่มขู่บีบบังคับ หรือคุกคามความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ต้องการโน้มน้าวใจ เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้การโน้มน้าวใจไม่สัมฤทธิ์ผล

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงเสนอแนะ

พวกเธอควรกินผลไม้และดื่มน้ำมาก ๆ ถ้าอยากให้ผิวพรรณผ่องใส

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงขอร้อง

โรงเรียนของเราจะมีชื่อเสียงได้ ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียน ถ้านักเรียนพยายามทำโครงการวิทยาศาสตร์ครั้งนี้ให้ดีจนชนะการประกวด โรงเรียนของเราก็จะได้ชื่อเสียงมากทีเดียว

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงวิงวอน

ลูกชายของผมมีเลือด AB Negative ซึ่งเป็นเลือดหายาก ต้องผ่าตัดเอาเนื้องอกออกโดยด่วน แต่สภากาชาดมีเลือดกลุ่มนี้สำรองไว้ ไม่พอ ขอร้องท่านที่มีเลือดกลุ่มนี้ โปรดช่วยชีวิตลูกชายผมด้วย ผมมีลูกชายเพียงคนเดียว เขาเป็นลมหายใจของผม ขอความกรุณาติดต่อโรงพยาบาลจุฬา ฯ โดยด่วน

ตัวอย่างการใช้ภาษาเชิงเร้าใจ

ถ้าพวกเธอไม่ลงแข่งได้วาทีกครั้งนี้ คงไม่มีใครกล้าลงแข่งแทนหรอก กลัวว่าถ้าแพ้แล้วจะถูกประณามว่า ไม่เก่งจริงแล้วยังจะไปแข่งอีก แต่ถ้าพวกเธอลงแข่ง เราเชื่อว่าต้องได้ชัยชนะกลับมาแน่ ๆ

การใช้วิจารณญาณในการรับสารโน้มน้าวใจ

การรับสารทั่วไป ผู้รับสารควรใช้วิจารณญาณพิจารณาและรู้เท่าทันว่า ผู้ส่งสารมีวัตถุประสงค์ที่จะโน้มน้าวใจหรือไม่ อย่างไร โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ว่า สารนั้นโน้มน้าวใจให้ทำหรือไม่ให้ทำอะไร ให้เชื่อหรือไม่ให้เชื่อเรื่องใด เรื่องนั้น ๆ ถูกต้องสมเหตุสมผลหรือไม่

๒. ใช้วิจารณญาณวิเคราะห์ว่า สารที่โน้มน้าวใจมีเหตุผลที่สมควรเชื่อถือหรือคล้อยตามหรือไม่ เพราะเหตุใด

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๓๖ - ๓๙

ใบงาน
“สรุปความรู้ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้ เรื่อง “การพูดโน้มน้าวใจ”

แผนภาพความคิด

ใบงาน
“ประชาสัมพันธ์น่ารู้”

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในโรงเรียนทราบและเชิญชวนให้ร่วมกันปฏิบัติ เช่น การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง การรักษาความสะอาดในโรงเรียน การปฏิบัติตนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) การไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นต้น

ร่าง (ประชาสัมพันธ์)

เรื่องที่จะประชาสัมพันธ์

.....
.....

ประเด็นที่จะนำเสนอในการประชาสัมพันธ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบป้ายประชาสัมพันธ์ (นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ในการทำป้ายประชาสัมพันธ์ได้ เช่น ป้ายผ้า ป้ายกระดาษ เป็นต้น)

ข้อความสำหรับพูดประชาสัมพันธ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนมน์หัวใจให้เชื่อถือนิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การพูดโนมน้าวเป็นการพูดจูงใจหรือเชิญชวนให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามหรือเกิดกำลังใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม การพูดโนมน้าวใจเป็นกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเราอารมณ์และชักจูงให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงอารมณ์ทัศนคติความคิดความเชื่อและพฤติกรรมตามของผู้พูดโนมน้าว ทั้งนี้ผู้พูดจะต้องมีคุณธรรมและมีมารยาทที่ดีในการพูดด้วย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุกลวิธีในการพูดโนมน้าวใจ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดโนมน้าวใจผ่านการการประชาสัมพันธ์</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้าวใจ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับกลวิธีการพูดโนมน้าวใจ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มการทำใบงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้” ต่อจากชั่วโมงที่แล้ว ๒. นักเรียนเตรียมการพูดนำเสนอผลงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้”</p> <p>ขั้นสรุป ช่วง ๕ นาทีสุดท้ายก่อนหมดเวลาเรียน นักเรียนกลุ่มอาสาสมัคร ๒ - ๓ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานที่กลุ่มของตนทำได้ในขณะนั้น ซึ่งอาจยังไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้นักเรียนสามารถนัดประชุมกลุ่มแล้วปฏิบัติงานตัวเองให้เสร็จสมบูรณ์นอกเวลาเรียนได้</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p> <p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ ใบงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้” (ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖)</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “ประชาสัมพันธ์นำรู้”</p> <p>การวัดและประเมินผล การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
---	---	--

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none">๑. การสื่อสาร๒. การคิดขั้นสูง		
---	--	--

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โนม่น้าวใจให้เชื่อถือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>การพูดโนมน้าวเป็นการพูดจริงใจ หรือเชิญชวนให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตาม หรือเกิดกำลังใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม การพูดโนมน้าวใจเป็นกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเราอารมณ์และชักจูงให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงอารมณ์ทัศนคติความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมตามที่เราพูดโนมน้าว ทั้งนี้ผู้พูดจะต้องมีคุณธรรมและมีมารยาทที่ดีในการพูดด้วย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>ระบุกลวิธีการพูดโนมน้าวใจ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>พูดโนมน้าวใจจากหัวข้อที่เลือก</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗</p> <p>เรื่อง มุ่งมั่นโนมน้าวใจ (๓)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นเตรียมการ</p> <p>๑. นักเรียนใช้ผลงานกลุ่ม “ประชาสัมพันธ์น่ารู้” จากแผนการเรียนรู้ที่ ๑๖ เพื่อพูดนำเสนอ</p> <p>๒. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้ง</p> <p>๓. นักเรียนเตรียมการนำเสนอ โดยจัดลำดับสมาชิกในกลุ่มและฝึกซ้อม ทั้งนี้แต่ละกลุ่มนำเสนอประมาณ ๕ นาที ในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อผลงานที่นำเสนอ - ความน่าสนใจหรือจุดเด่นของผลงานที่สร้างขึ้น - ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหา <p>ขั้นดำเนินการ</p> <p>๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดลำดับนำเสนอผลงานโดยความสนใจหรือจับสลาก</p> <p>๒. การนำเสนอผลงานมีลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำเสนอผลงาน นำเสนอตามลำดับ - ผู้ฟัง คือ สมาชิกในชั้นเรียนที่ไม่มีบทบาทการนำเสนอในขณะนั้น 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบงาน “ประชาสัมพันธ์น่ารู้”</p> <p>๒. ใบงาน “ผลงานประทับใจ”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. ผลงานจากใบงาน “ประชาสัมพันธ์น่ารู้”</p> <p>๒. การทำใบงาน “ผลงานประทับใจ”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>๑. การประเมินการนำเสนอผลงาน</p> <p>๒. การประเมินมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>๓. การประเมินการทำงานกลุ่ม</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	--	--	--

<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>๑. การสื่อสาร</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p>	<p>ผู้ฟังมีหน้าที่ฟังอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเลือกผลงานของตนเองเพื่อนที่ประทับใจ และนำไปเขียนในใบงาน “ผลงานที่ประทับใจ” โดยมีครูเป็นผู้สังเกตการณ์</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนอาสาสมัครแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานของเพื่อน ๆ</p> <p>๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ - ข้อควรปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป <p>๓. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้</p>	
--	--	--

ใบงาน “ผลงานที่ประทับใจ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผลงานการประชาสัมพันธ์ของเพื่อนักเรียนประทับใจมากที่สุด
พร้อมระบุเหตุผล

ชื่อผลงาน

.....
.....

ชื่อเจ้าของผลงาน

.....
.....
.....

เหตุผลที่เลือก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โน้มน้าวใจให้เชื่อถือ
แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
“โน้มน้าวใจให้เชื่อถือ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามในที่ว่างให้ถูกต้อง

๑. จุดมุ่งหมายของการเขียนโน้มน้าวใจคืออะไร

คำตอบ

.....

.....

๒. จุดมุ่งหมายของการแต่งโคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคืออะไร และมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อคิดที่ได้จากโคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์ คืออะไร

คำตอบ

.....

.....

.....

๔. สาระสำคัญของโคลงสุภาษิตนฤมุนาการแต่ละบท คืออะไรบ้าง

คำตอบ

.....

.....

.....

๕. นักเรียนคิดว่าในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน คนในสังคมควรนำข้อคิดจากโคลงสุภาษิตอิตปกรณา เรื่องใดไปใช้มากที่สุด เพราะเหตุใด

คำตอบ

.....

.....

.....

(เฉลย) แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
“โน้มน้าวใจให้เชื่อถือ”

๑. จุดมุ่งหมายของการเขียนโน้มน้าวใจคืออะไร

- เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและศรัทธาในเรื่องที่ได้อ่าน
- เพื่อเร้าใจ หรือสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน
- เพื่อให้ผู้อ่านกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้เขียนปรารถนา

๒. จุดมุ่งหมายของการแต่งโคลงสุภาพชนิด พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคืออะไร และมีลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด

จุดมุ่งหมายในการแต่ง

- โคลงสุภาพชนิดโสฬสไตรยางค์ และโคลงสุภาพชนิดนฤมุนาการ มีจุดประสงค์ในการแต่งเพื่อสุภาพที่เกี่ยวกับนามธรรมซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคน ทุกฐานะ ทุกอาชีพ ได้นำไปเป็นเครื่องโน้มน้าวให้ประพฤติชอบอย่างผู้มีสติและมีความปลอดภัยในชีวิต

- โคลงสุภาพชนิดอิศปกรณัม มีจุดประสงค์ในการแต่งเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้อ่านให้พิจารณาคำสอนที่ได้จากนิทานเรื่องนั้น ๆ

ลักษณะคำประพันธ์

- โคลงสุภาพชนิดโสฬสไตรยางค์ เป็นโคลงสี่สุภาพ ๑๘ บท
- โคลงสุภาพชนิดนฤมุนาการ เป็นโคลงสี่สุภาพ ๑๒ บท
- โคลงสุภาพชนิดอิศปกรณัม เป็นร้อยแก้ว และสรุปด้วยโคลงสี่สุภาพ (เป็นสุภาพ) มีทั้งหมด ๔ เรื่อง

๓. ข้อคิดที่ได้จากโคลงสุภาพชนิดโสฬสไตรยางค์ คืออะไร

ผู้ที่นำสาระสำคัญของโคลงเรื่องนี้ไปปฏิบัติย่อมนำความสุข ความเป็นสิริมงคล ความเจริญใจมาสู่ตนเอง เกิดความเจริญในชีวิต เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของตนเองและต่อสังคมส่วนรวม

๔. สาระสำคัญของโคลงสุภาพชนิดนฤมุนาการแต่ละบท คืออะไรบ้าง จงอธิบาย

สาระสำคัญของเรื่อง มีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๐ บท และบทสรุป ๑ บท

- บทนำ กล่าวว่าคุณรู้หรือนักปราชญ์ให้ไตร่ตรองแล้วปฏิบัติตามคำสอน ซึ่งเป็นแนวทางที่ควรประพฤติ ๑๐ ประการ หรือกิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพจน์จะไม่ทำให้เสียใจ

- เนื้อเรื่อง ประกอบด้วยโคลง ๑๐ บท กล่าวถึงแนวทางที่ควรปฏิบัติตามลำดับดังนี้

บทที่ ๑ ให้ความดีกับบุคคลทั่วไปไม่เลือกบุคคล

บทที่ ๒ ไม่กล่าวร้ายผู้อื่น

บทที่ ๓ ฟังความแล้วพิจารณาก่อนตัดสินใจ

บทที่ ๔ ควรคิดก่อนพูด

บทที่ ๕ งดการพูดในเวลาโกรธ

บทที่ ๖ ควรกรุณาต่อผู้บจน

บทที่ ๗ ขอโทษเมื่อทำผิดพลาด

บทที่ ๘ ควรมีความอดกลั้นต่อผู้อื่น

บทที่ ๙ อย่างฟังคนพูดนินทาหรือคำพูดที่ไร้สาระ

บทที่ ๑๐ อย่าหลงเชื่อข่าวร้ายหรือข่าวที่ยังไม่เป็นความจริง

- บทสรุป บทสุดท้ายกล่าวสรุปว่าบุคคลที่ปฏิบัติตามกิจทั้ง ๑๐ ประการแล้วจะทำให้เสียใจ มีแต่จะนำผลดีต่อผู้ปฏิบัติให้เป็นที่น่าดีใจ น่าพอใจ ถ้าทำไม่ได้ทั้งหมดก็ควรพยายามตัด ระวัง พยายามดับ เพื่อจะทำให้เกิดความสงบได้บ้าง ดีกว่าไม่ปฏิบัติเลย

๕. นักเรียนคิดว่าในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน คนในสังคมควรนำข้อคิดจากโคลงสุภาษิตอิตตปกรณำ เรื่องใดไปใช้มากที่สุด เพราะเหตุใด
(คำตอบอยู่ที่ดุลยพินิจของนักเรียน)

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. สาระสำคัญของการนำเสนอ ๑.๑ ลำดับความคิดอย่างต่อเนื่อง ๑.๒ นำเสนอเนื้อหาตรงตามหัวข้อ ๑.๓ มีความเป็นเหตุเป็นผล ๑.๔ มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ ๑.๕ การตกแต่งนำเสนอสนใจ	นำเสนอ ได้ตามเกณฑ์ ครบ ๕ ข้อ	นำเสนอ ได้ตามเกณฑ์ ๔ ข้อ	นำเสนอ ได้ตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	นำเสนอ ได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	นำเสนอ ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ หรือไม่ได้ ตามเกณฑ์เลย
๒. การใช้ภาษา ๒.๑ ใช้ภาษาได้ถูกต้องกับกาลเทศะ ๒.๒ ใช้ประโยคสื่อความหมายได้ชัดเจน	คะแนนเต็ม ๒ คะแนน			ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	ใช้ภาษา ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ หรือไม่ได้ ตามเกณฑ์เลย
๓. การใช้น้ำเสียง ๓.๑ ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ๓.๒ พุดเสียงดังชัดเจน ๓.๓ ใช้น้ำเสียงกระตุ้นความสนใจผู้ฟัง	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		ใช้น้ำเสียง ได้ตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	ใช้น้ำเสียง ได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	ใช้น้ำเสียง ได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ หรือไม่ได้ ตามเกณฑ์เลย
๓. มารยาทในการพูด ๓.๑ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดง ความคิดเห็น ๓.๒ ใช้กิริยาสุภาพขณะพูด	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน			ปฏิบัติได้ตาม เกณฑ์ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ตาม เกณฑ์ ๑ ข้อ หรือไม่ได้ ตามเกณฑ์เลย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) × ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

แบบประเมินมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินมารยาทในการฟัง การดู และการพูดของนักเรียนตามรายการประเมิน
(คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การไม่พูดคุยกััน	ไม่พูดคุย ตลอดระยะเวลาที่ฟังหรือดู	พูดคุย ๑ - ๒ ครั้ง ในขณะที่ฟังหรือดู	พูดคุย ๓ ครั้งขึ้นไป ในขณะที่ฟังหรือดู
๒. ความตั้งใจ	ตั้งใจและมีสมาธิในเรื่องที่ฟังหรือดู	ตั้งใจแต่ขาดสมาธิบางครั้ง	ไม่ตั้งใจฟังหรือดู
๓. การให้เกียรติผู้พูดโดยการปรบมือ	ปรบมือทุกครั้งก่อนฟัง ขณะฟัง หรือหลังจบการฟัง	ปรบมือบางครั้งก่อนฟัง ขณะฟัง หรือหลังจบการฟัง	ไม่ปรบมือก่อนฟัง ขณะฟัง หรือหลังจบการฟัง
๔. การแสดงกิริยาที่เหมาะสม	ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมขณะฟังหรือดู	แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม ๑ - ๒ ครั้ง	แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม ๓ ครั้ง ขึ้นไป
๕. การยกมือถามเมื่อต้องการถาม	ยกมือก่อนถามทุกครั้ง เมื่อมีข้อสงสัย	ยกมือก่อนถามบางครั้ง เมื่อมีข้อสงสัย	ซักถามโดยไม่ยกมือทุกครั้ง

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

“สังเกตสื่อบันทึกสาร”

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันเทิงสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ภาษาที่ใช้ในการเขียนบรรยาย จะมีลักษณะเป็นการใช้ภาษาที่เป็นคำง่าย เล่าเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน เข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงตามที่ต้องการต่อการสื่อ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนบรรยาย</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนบรรยายสิ่งของที่อยู่ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๒ - ๓ คน ออกมาพูดบรรยายการเดินทางมาโรงเรียนของตนเอง</p> <p>๒. นักเรียนร่วมกันสังเกต การบรรยายการเดินทางของเพื่อนว่า ลักษณะสำคัญของบรรยายการเดินทางคืออะไร</p> <p>แนวคำถาม มีการระบุสถานที่เดินทางผ่านเป็นลำดับ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ “ การเขียนบรรยายและกลการเขียนพรรณนา ” และทำกิจกรรมจับสลากเลือกหมายเลข คนละ ๑ หมายเลข โดยสลากจะมีหมายเลขตั้งแต่ ๑ - ๖ ซึ่งครูผู้สอนเฉลี่ยจำนวนหมายเลขสลากตามจำนวนที่นักเรียนมี เพื่อแบ่งจำนวนให้เท่า ๆ กัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สลากหมายเลข ๑ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๑ - สลากหมายเลข ๒ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๒ - สลากหมายเลข ๓ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๓ - สลากหมายเลข ๔ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๔ - สลากหมายเลข ๕ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๕ 	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ “ การเขียนบรรยายและกลการเขียนพรรณนา ”</p> <p>๒. ใบงาน “ บรรยายเหตุการณ์ ”</p> <p>๓. สลากกิจกรรมหมายเลข ๑ - ๖</p> <p>๔. แผนภาพความคิดลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนบรรยาย</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>๑. การทำใบงาน “ บรรยายเหตุการณ์ ”</p> <p>๒. การเขียนสรุปแผนภาพความคิดลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนบรรยาย</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>-</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โทหารวรรณศิลป์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>- สลากหมายเลข ๖ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๖ ๔. นักเรียนที่จับสลากได้ในแต่ละหมายเลข อ่านและสังเกต ลักษณะของข้อความการเขียนบรรยาย ที่ปรากฏในข้อความที่ ตนเองจับสลากได้ ๕. นักเรียนที่ได้สลากหมายเลขเดียวกัน ร่วมกันอภิปราย คำตอบในประเด็นดังนี้ - ข้อความที่ได้อ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร - การใช้ภาษาของข้อความที่อ่าน มีลักษณะอย่างไร แนวคำตอบ - ใช้คาง่าย - เข้าใจได้ชัดเจน - กล่าวถึงเหตุการณ์เหตุการณ์หนึ่งอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ ๖. นักเรียนแต่ละหมายเลขส่งตัวแทนแลกเปลี่ยนความรู้กับ เพื่อน ๆ ทั้งห้อง จากประเด็นที่กำหนดในข้อที่ ๒ คือ - ข้อความที่ได้อ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร - การใช้ภาษาของข้อความที่อ่าน มีลักษณะอย่างไร โดยครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม ๗. นักเรียนทำใบงาน “บรรยายเหตุการณ์” ซึ่งจะป็นใบงาน ที่ให้นักเรียนเลือกเขียนบรรยาย เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ที่นักเรียนสนใจ ๑ เหตุการณ์ พร้อมวาดภาพประกอบ ลงใน ใบงาน</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p style="text-align: center;">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>๘. ตัวแทนนักเรียนจำนวน ๒ - ๓ คนอ่านข้อความที่ตนเองเขียนในใบงาน “บรรยายเหตุการณ์” หน้าชั้นเรียน</p> <p>๙. นักเรียนร่วมกันอภิปราย จากคำถามดังนี้</p> <p>- การใช้ภาษาจากการทำใบงาน “บรรยายเหตุการณ์” ของนักเรียน มีลักษณะอย่างไร</p> <p style="padding-left: 20px;">แนวคำตอบ ใช้คำง่าย อธิบายเป็นลำดับ ต่อเนื่อง</p> <p style="padding-left: 20px;">ขั้นสรุป นักเรียนสรุปลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนบรรยาย ลงในสมุด โดยทำเป็นแผนภาพความคิด ตามประเด็นดังนี้</p> <p>- ภาษาที่ใช้ในการเขียนบรรยายมีลักษณะอย่างไร</p> <p style="padding-left: 20px;">แนวคำตอบ ใช้คำง่าย เขียนเป็นลำดับ ต่อเนื่อง</p> <p>- จุดมุ่งหมายที่ใช้ในการเขียนบรรยาย</p> <p style="padding-left: 20px;">แนวคำตอบ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน เข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงตาม ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ</p>	<p style="text-align: right;">เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	---	--

ใบความรู้

“การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา”

การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา

การเขียนโดยทั่วไปและการเขียนบันทึก มีลักษณะการเขียนที่เป็นได้ทั้งการบรรยายและการพรรณนา บางตอนอาจเป็นการบรรยาย บางตอนอาจเป็นการพรรณนา และบางตอนอาจมีทั้งการบรรยาย และการพรรณนาอยู่ในตอนเดียวกัน

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะการเขียนบรรยายและลักษณะการเขียนพรรณนาแล้ว ในชั้นนี้จะได้เรียนรู้ลักษณะการเขียนทั้ง ๒ ประเภทจากตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณค่าให้แก่วัดดังนี้

สมัยเมื่อข้าพเจ้าสมัครเป็นผู้แทนราษฎรออกเที่ยว

หาเสียงในพระนคร ได้เข้าไปหาเสียงในบ้านคนจนแห่งหนึ่งอยู่ที่
แหล่งเสื่อมโทรมหลังวัดอินทร์บางขุนพรหม แหล่งเสื่อมโทรมนี้
เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้หญิง ผู้ชาย มีชีวิตอยู่เหนือน้ำคร่ำเพียงฟุตกว่า ๆ
เท่านั้น นาน ๆ จะมีหมู่วัดหลงเข้ามาอยู่ด้วยที่ได้ถุนบ้าน

บรรยาย

ให้เห็นสภาพสถานที่
การไปหาเสียงของ
ผู้สมัครสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร

เมื่อข้าพเจ้าไปถึง ครอบครัวนี้กำลังจะเริ่มลงมือรับประทานอาหารเย็น
พ่อบ้านกลับจากงาน มีพวงปลาหูตัวเล็ก ๆ ถือติดมือมา ๔ - ๕ ตัว
เขาถือมันมาด้วยความภูมิใจ เหมือนบ่อกำลังยกหมูหันมาเลี้ยง
คนในเหล่า ปลาหู ๔ - ๕ ตัวนั้นมันเล็กเสียจริง ๆ และดูเหมือนปลาหู
อดอาหาร ซึ่งถ้าข้าพเจ้าเป็นแมวกก็แทบจะไม่อยากขอรับประทาน
ครอบครัวนั้นมีลูกหลายคนยังเล็ก ๆ ทั้งนั้น นึกอยู่ในใจว่าจะพอกิน
ได้อย่างไร ปลาหู ๔ - ๕ ตัวนี้ แต่ถึงกระนั้นแม่บ้านก็รับของขวัญ
จากตลาดด้วยกิริยาอาการยินดีเหมือนนางสาวไทยรับมงกุฎ
แล้วเธอได้นำปลาหูไปล้างอย่างสะอาด

บรรยาย

พ่อบ้านกลับจากงานมาบ้าน
พรรณนา
ความภาคภูมิใจของพ่อบ้าน
ที่มีอาหารกลับบ้านแม่ปลาหู
จะมีขนาดเล็กและพรรณนา
อาการดีใจ

ระหว่างนั้นลูกหญิงคนโตนำหม้อข้าวไปตั้งไฟ เมื่อข้าพเจ้า
ไปถึงบ้านเขา พ่อบ้านซึ่งรู้จักว่าข้าพเจ้าเป็นใคร ได้ต้อนรับอย่าง
มีเกียรติยิ่ง เขาเอาผ้ามาเช็ดถูกระดาน ก่อนเชิญข้าพเจ้านั่ง ทั้ง ๆ ที่
กระดานตรงนั้นและกระดานที่อื่นในบ้านก็สะอาดหมดจดอยู่แล้ว

บรรยาย

การต้อนรับจัดที่นั่งให้
ผู้เขียน ซึ่งเป็นแขกไปเยือน

ใบความรู้

“การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา” (ต่อ)

เมื่อข้าพเจ้านั่งลงตามคำเชิญ พ่อบ้านลุกขึ้นไปหยิบถ้วย
แก้วน้ำ ซึ่งเก็บไว้ในตู้กระจก ไม่มีฝุ่นจับแล้วยังเอาผ้าสะอาดมาเช็ด
ก่อนที่จะตักน้ำจากตุ่มน้ำฝนมาให้ข้าพเจ้า ในบ้านเหนือน้ำคร่ำ
๑ ฟุตเศษนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างสะอาดไปหมด คนในบ้านก็สะอาด
ทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่

บรรยาย

การต้อนรับแขกซึ่งพ่อบ้าน
เอาใจใส่ดูแลความสะอาด
ของภาชนะใส่น้ำดื่ม

ก่อนนั่งลงรับประทานอาหารข้าวกับปลาหู แม่ยังบังคับให้ลูก ๆ
ล้างมือเสียก่อน มองลงไปดูข้างล่างที่น้ำคร่ำ ทำให้รู้สึกชีวิตใน
บ้านน้อย ๆ นั้นเหมือนกับดอกบัวบานแล้วพ้นจากตม ระหว่างนั้น
ปลาหูซึ่งกำลังทอดอยู่ในกระทะก็เริ่มส่งกลิ่นทำหายความหิว
ลูกที่โตแล้วเข้าห้องไปเอาเสื้อจันทบูรณออกมาปู แล้วนำซอนสังกะสี
จัดวางครบจำนวนสมาชิกในครอบครัว

พรรณนา

ความรู้สึกชื่นชมใน
สุขนิสัยที่ดีก่อน
รับประทานอาหารของ
คนในครอบครัว

วันนั้นข้าพเจ้าไปเดินหาเสียงมาทั้งวัน ยังไม่ได้
รับประทานอาหารเย็นเลย เมื่อปลาหูในกระทะกำลังส่งกลิ่น
แล้วไปเห็นชีวิตในครอบครัวเหนือน้ำคร่ำอันหมดจดสะอาดสะอาด
เช่นนั้นเข้า จึงทำให้เกิดหิวข้าว ไม่เคยเลยตั้งแต่เกิดมาในชีวิตที่
ข้าพเจ้ารู้สึกหิวข้าวอยากกินอะไรเท่ากับข้าวร้อน ๆ กับปลาหูทอด
ครั้งข้าวสุกปลาหูทอดเสร็จยกมาตั้งกลางวงแล้ว พ่อบ้านก็ถาม
ข้าพเจ้าด้วยความเกรงใจว่า คำแล้ว ท่านจะรับประทานอาหารเสียที่นี่
ดีหรือไม่ แล้วออกตัวในเวลาเดียวกันว่าอาหารที่บ้านนี้รับประทาน
กันง่าย ๆ อย่างนี้ ในท่ามกลางความสุขของครอบครัวความสะอาด
สะอาด และกลิ่นข้าวร้อนผสมกับปลาหูทอด ความหิวเกือบจะทำให้
ข้าพเจ้ารับเชิญ แต่ครั้งมองไปดูปลาหู ๔ - ๕ ตัวกับเด็ก ๆ
ในบ้านมีจำนวนมากกว่าเข้าแล้ว จึงทำให้ได้แต่ตอบขอบใจ
เจ้าบ้านและว่าขอให้ลงมือกันไปเถิด ข้าพเจ้าจะนั่งคุยด้วย
จึงได้เห็นปรากฏการณ์ที่วงอาหารของเขาอย่างน่าแปลกประหลาด

บรรยาย

เหตุการณ์และความ
รู้สึกของผู้เขียนที่พบ
ครอบครัวที่ยากจนกำลัง
จะรับประทานอาหาร
และยังมีน้ำใจเชิญผู้เขียน
ให้ร่วมรับประทานอาหารด้วย

ใบความรู้

“การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา” (ต่อ)

ปลาทุเล็ก ๆ ๔ - ๕ ตัวนั้น แม่บ้านแบ่งแจกจ่ายใส่จานลูก
ได้ทุกคน ปลาที่แม่แบ่งให้ลูกกิน คือส่วนที่เป็นเนื้อปลา พ่อแม่กิน
แต่หัวปลากับเศษของปลา เด็กทุกคนกินอย่างโอชะ นั่งพับเพียบ
รับประทานด้วยกิริยาอันแช่มช้อย เมื่อแบ่งกับข้าวกินกันดังกล่าวนี้
แล้วส่วนที่ยังเหลือติดขามกับข้าว แม่แมวตัวไหนอยากกินก็ไม่มี
เหลือ จะให้กินทุกคนในครอบครัวนั้นกินจนอิ่มเพราะข้าวมีไม่
จำกัด ข้าพเจ้ากินข้าวดี ๆ มาทั่วโลก ไม่เคยเห็นใครกินข้าว
เอร็ดอร่อยเท่าครอบครัวเหนือน้ำคร่านี้ กินอิ่มแล้วน้องเล็กยังได้เรอ
ออกมาด้วยความพอใจ ถูกแม่ดุเอาว่าทำอย่างนั้นไม่เป็นสมบัติผู้ดี
ข้าพเจ้าจากครอบครัวนี้มาโดยอาการท้องหิวใจอึด แต่บทเรียน
ก็ได้รับมาในเวลาเดียวกันว่าที่บ้านเล็ก ๆ เหนือน้ำคร่านี้ เขาใช้
ศิลปะในการดำรงชีวิตอย่างถึงขนาดประเสริฐยิ่ง

บรรยาย

การจัดแบ่งกับข้าวของ
แม่ให้พอดีกับสมาชิกในบ้าน

พรรณนา

ความรู้สึกที่เห็น
ครอบครัวซึ่งแม่จะ
ยากจน แต่ก็ร่ารวย
ความดีงาม ปลุกฝังนิสัย
ที่ดี มีมารยาทแก่ลูก และ
ผู้เขียนยกย่องครอบครัวนี้
อย่างจริงใจว่ามีศิลปะในการ
ดำรงชีวิต

จากเรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่า ใน ศิลปะในการใช้ชีวิต
ของหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช

ใบงาน
“บรรยายเหตุการณ์”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกเขียนเหตุการณ์ที่สนใจ ๑ เหตุการณ์ พร้อมภาพวาดประกอบ

สลากกิจกรรม

สลากหมายเลข ๑

สมัยเมื่อข้าพเจ้า สมัครเป็นผู้แทนราษฎรออกเที่ยวหาเสียงในพระนคร ได้เข้าไปหาเสียงในบ้านคนจนแห่งหนึ่ง อยู่ที่แหล่งเสื่อมโทรม หลังวัดอินทร์บางขุนพรหม แหล่งเสื่อมโทรมนี้ เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้หญิง ผู้ชาย ชีวิตอยู่เหนือน้ำคร่ำเพียงฟุตกว่าๆ เท่านั้น นาน ๆ จะมีหมู่วัดหลงเข้ามาอยู่ด้วยที่ได้ถุนบ้าน

สลากหมายเลข ๒

เมื่อข้าพเจ้าไปถึง ครอบครัวนี้กำลังจะเริ่ม ลงมือรับประทานอาหารเช้า พ่อบ้านกลับจากงาน มีพวงปลาหูตัวเล็กๆ ถือติดมือมา ๔-๕ ตัวเขาถือมันมาด้วยความภูมิใจเหมือนบ่อกำลังยกหมูหันมาเลี้ยงคนในเหล่าปลาหู ๔-๕ ตัวนั้นมันเล็กเสียดใจจริงๆ และดูเหมือนปลาหูอดอาหาร ซึ่งถ้าข้าพเจ้าเป็นแมวกก็แทบจะไม่อยากขอรับประทาน ครอบครัวนี้มีลูกหลายคนยังเล็กๆ ทั้งนั้น นึกอยู่ในใจว่าจะพอกินได้อย่างไร ปลาหู ๔-๕ ตัวนี้ แต่ถึงกระนั้น แม่บ้านก็รับของขวัญจากตลาด ด้วยกิริยาอาการยินดีเหมือนนางสาวไทยรับมงกุฎ แล้วเธอนำปลาหูไปล้างอย่างสะอาด

(อ่านและสังเกตเฉพาะข้อความที่ตัวอักษรไม่เอียง)

สลากหมายเลข ๓

ระหว่างนั้นลูกหญิงคนโตนำหม้อข้าวไปตั้งไฟ เมื่อข้าพเจ้าไปถึงบ้านเขา พ่อบ้านซึ่งรู้จักว่าข้าพเจ้าเป็นใคร ได้ต้อนรับอย่างมีเกียรติยิ่ง เขาเอาผ้ามาเช็ดถูกระดานก่อนเชิญข้าพเจ้านั่ง ทั้งๆที่กระดานตรงนั้นและกระดานที่อื่นในบ้านก็สะอาดหมดจดอยู่แล้ว

สลากหมายเลข ๔

เมื่อข้าพเจ้านั่งลงตามคำเชิญ พ่อบ้านลุกขึ้นไปหยิบถ้วยแก้วน้ำซึ่งเก็บไว้ในตู้กระจก ไม่มีฝุ่นจับแล้วยังเอาผ้าสะอาดมาเช็ด ก่อนที่จะตักน้ำจากตุ่มน้ำฝนมาให้ข้าพเจ้า ในบ้านเหนือน้ำคร่ำ ๑ ฟุตเศษนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างสะอาดไปหมด คนในบ้านก็สะอาดทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่

สลากกิจกรรม (ต่อ)

สลากหมายเลข ๕

วันนั้นข้าพเจ้าไปเดินหาเสียงมาทั้งวัน ยังไม่ได้รับประทานอาหารเย็นเลย เมื่อปลาหูในกระทะกำลังส่งกลิ่น แล้วไปเห็นชีวิตในครอบครัวเหนือน้ำคร่ำอันหมดจืดสะอาดๆ เช่นนั้นเข้า จึงทำให้เกิดหิวข้าว ไม่เคยเลยตั้งแต่เกิดมาในชีวิตที่ข้าพเจ้ารู้สึกหิวข้าวอยากกินอะไรเท่ากับข้าวร้อนๆ กับปลาหูทอด ครั้นข้าวสุกปลาหูทอดเสร็จยกมาตั้งกลางวงแล้ว พ่อบ้านก็ถามข้าพเจ้าด้วยความเกรงใจว่า คำแล้ว ท่านจะรับประทานเสียทีนี้ดีหรือไม่ แล้วออกตัวในเวลาเดียวกันว่าอาหารที่บ้านนี้รับประทานกันง่ายๆ อย่างนี้ ในท่ามกลางความสุขของครอบครัว ความสะอาดสะอาด และกลิ่นข้าวร้อนผสมกับปลาหูทอด ความหิวเกือบจะทำให้ข้าพเจ้ารับเชิญ แต่ครั้นมองไปดูปลาหู ๔-๕ ตัวกับเด็กๆ ในบ้านมีจำนวนมากกว่าข้าแล้ว จึงทำให้ได้แต่ตอบขอบใจเจ้าบ้านและว่า ขอให้ลงมือกันไปเถิด ข้าพเจ้าจะนั่งคุยด้วย จึงได้เห็นปรากฏการณ์ที่วงอาหารของเขาอย่างน่าแปลกประหลาด

สลากหมายเลข ๖

ปลาหูเล็กๆ ๔-๕ ตัวนั้นแม่บ้านแบ่งแจกจ่ายใส่จานลูกได้ทุกคน ปลาที่แม่แบ่งให้ลูกกิน คือส่วนที่เป็นเนื้อปลา พ่อแม่กินแต่หัวปลากับเศษของปลา เด็กทุกคนกินอย่างโอชะ นั่งพับเพียบรับประทานด้วยกิริยาเข้มซ้อย เมื่อแบ่งกับข้าวกินกันดังกล่าวนี้แล้ว ส่วนที่ยังเหลือติดขามกับข้าว แม่แมวตัวไหนอยากกินก็ไม่มีเหลือจะให้กิน ทุกคนในครอบครัวนั้นกินจนอิ่มเพราะข้าพเจ้าไม่จำกัด *ข้าพเจ้ากินข้าวดีๆ มาทั่วโลก ไม่เคยเห็นใครกินข้าวเอร็ดอร่อยเท่าครอบครัวเหนือน้ำคร่ำนี้* กินอิ่มแล้วน้องเล็กยังได้เรออกมากด้วยความพอใจ ถูกแม่ดูเอาว่าทำอย่างนั้นไม่เป็นสมบัติผู้ดี *ข้าพเจ้าจากครอบครัวนี้มาโดยอาการท้องหิวใจอิ่ม แต่บทเรียนก็ได้รับมาในเวลาเดียวกันว่า ที่บ้านเล็กๆเหนือน้ำคร่ำนี้เขาใช้ศิลปะในการดำรงชีวิตอย่างถึงขนาดประเสริฐยิ่ง*

(อ่านและสังเกตโดยเฉพาะข้อความที่ไม่เอียง)

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โหวทวรรณศิลป์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ภาษาที่ใช้ในการเขียนพรรณนา จะมีลักษณะเป็น การใช้ภาษาที่เป็นถ้อยคำที่เลือกสรรอย่างประณีต แสดงความหมายเด่นชัด เพื่อเล่าถึงเหตุการณ์ หรือ เรื่องราวต่างๆ ให้ผู้อ่านคล้อยตาม เกิดความรูสึกไป ตามทีผู้เขียนพรรณนาไว้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนพรรณนาสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใส่ใจเรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนตอบคำถามว่า รู้จักดอกกุหลาบหรือไม่ และดอกกุหลาบมีลักษณะเป็นอย่างไร อธิบายถึงลักษณะหรือ คุณสมบัติที่นักเรียนทราบ ๒. นักเรียนสังเกตว่าการสื่อสารที่นักเรียนพยายามบอกรายละเอียด นั้นคือการพรรณนา ขั้นสอน ๓. นักเรียนอ่านข้อความที่ติดอยู่บนกระดาน</p> <div data-bbox="847 864 1235 1469" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>เวลาเย็นใกล้ค่ำคนเดินซื้อสินค้าจะลดลง คนจะไปเพิ่มขึ้น บริเวณร้านอาหารที่มั่งร้านตั้งแผงตรงลานติดกับแถวร้าน ขายของต่าง ๆ มีร้านอาหารตามสั่ง ร้านผัดไทย หอยทอด ข้าวต้มปลา ก๋วยเตี๋ยว และร้านกาแฟ คนแวะกินอาหารเย็น ก่อนกลับบ้านมีจำนวนไม่น้อย นักศึกษาที่ต้องทำงานดึกที่ มหาวิทยาลัยก็มีมาก เสียงอาหารดังฉ่ำๆ เสียงล้างกระทะดัง พืด ๆ เสียงน้ำแข็งกระทบแก้วดังกรังกรัง ปะทะปะบนกับ เสียงพูดคุยของลูกค้า กลิ่นอาหารสารพัดไขยไปทั่วบริเวณ</p> </div>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. ใบงาน “พรรณนาสร้างจินตนาการ” ๒. สไลด์กิจกรรมหมายเลข ๑ - ๓ ๓. แผนภาพความคิดลักษณะการใช้ภาษาในการเขียน พรรณนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การทำใบงาน “พรรณนาสร้างจินตนาการ” ๒. การเขียนสรุปแผนภาพความคิดลักษณะการใช้ภาษาใน การเขียนพรรณนา การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร ชีวโม่ง</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีที่ ๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒</p> <p>เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๒)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษา</p>
	<p>๔. นักเรียนร่วมกันสังเกตการใช้ภาษาในการบอกรายละเอียดว่ามี การใช้ส่วนขยาย</p> <p>๕. นักเรียนจับสลากเลือกหมายเลข คนละ ๑ หมายเลข โดยสลากจะมี หมายเลขตั้งแต่ ๑ - ๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - สลากหมายเลข ๑ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๑ - สลากหมายเลข ๒ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๒ - สลากหมายเลข ๓ รับผิดชอบอ่านข้อความ ที่ ๓ <p>๖. นักเรียนที่จับสลากได้หมายเลขเดียวกัน ร่วมกันอภิปรายว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร - ลักษณะการใช้ภาษาเป็นอย่างไร มีการใช้ส่วนขยายอย่างไร <p>๗. นักเรียนทำใบงาน “พรรณนาสร้างจินตนาการ” โดยให้นักเรียน เลือกตีภาพ หรือวาดภาพของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ที่ตนเอง สนใจมา ๑ ภาพ พร้อมทั้งเขียนพรรณนาให้สมบูรณ์</p> <p>๘. นักเรียนจับคู่ เพื่อผลัดกันอ่านข้อความที่ตนเขียนพรรณนาให้ดู ของตนเองฟัง และวาดภาพจากข้อความที่ตนเองรับฟังพร้อมตกแต่ง ระบายสี</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังกะสีอินทรีย์สาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไวยากรณ์ศิลป์ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนาลงในสมุด โดยทำเป็นแผนภาพความคิดตามประเด็นดังนี้</p> <p>- ภาษาจากการทำไปงาน “พรรณนาสร้างจินตนาการ” ของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>มีการเลือกใช้คำ ส่อให้เห็นภาพอย่างละเอียด ชัดเจน</p> <p>- จุดมุ่งหมายที่ใช้ในการเขียนพรรณนา</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>เพื่อเล่าถึงเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อ่านค่อยตาม เกิดความรู้สึกไปตามที่ผู้เขียนพรรณนาไว้</p>	

สลากกิจกรรม

สลากหมายเลข ๑

เมื่อข้าพเจ้าไปถึง ครอบครัวนี้กำลังจะเริ่ม ลงมือรับประทานอาหารเช้า พ่อบ้านกลับจากงาน มีพวงปลาหูตัวเล็ก ๆ ถือติดมือมา ๔ - ๕ ตัวเขาถือมันมาด้วยความภูมิใจเหมือนบ่อกำลังยกหมูหันมาเลี้ยงคนในเหล่า ปลาหู ๔ - ๕ ตัวนั้นมันเล็กเสียจริงๆ และดูเหมือนปลาหูทอดอาหาร ซึ่งถ้าข้าพเจ้าเป็นแมว ก็แทบจะไม่อยากขอรับประทาน ครอบครัวนั้นมีลูกหลายคนยังเล็ก ๆ ทั้งนั้น นึกอยู่ในใจว่าจะพอกินได้อย่างไร ปลาหู ๔ - ๕ ตัวนี้ แต่ถึงกระนั้น แม่บ้านก็รับของขวัญจากตลาด ด้วยกิริยาอาการยินดีเหมือนนางสาวไทยรับมงกุฎ แล้วเธอได้นำปลาหูไปล้างอย่างสะอาด (อ่านและสังเกตโดยเฉพาะข้อความที่ตัวอักษรหนาและเอียง)

สลากหมายเลข ๒

ก่อนนั่งลงรับประทานข้าวกับปลาหู แม่ยังบังคับให้ลูก ๆ ล้างมือเสียก่อน มองลงไปดูข้างล่างที่น้ำครำ ทำให้รู้สึกว่าคุณชีวิตในบ้านน้อย ๆ นั้นเหมือนกับดอกบัวบานแล้วพ้นจากตม ระหว่างนั้นปลาหูซึ่งกำลังทอดอยู่ในกระทะก็เริ่มส่งกลิ่นทำทนายความทิว ลูกพีโตแล้วเข้าห้องไปเอาเสื้อจันทบูรฉีกออกมาปู แล้วนำช้อนสังกะสี จัดวางครบจำนวนสมาชิกในครอบครัว (อ่านและสังเกตโดยเฉพาะข้อความที่ตัวอักษรหนาและเอียง)

สลากกิจกรรม (ต่อ)

สลากหมายเลข ๓

ปลาทุเล็ก ๆ ๔ - ๕ ตัวนั้นแม่บ้านแบ่งแจกจ่ายใส่จานลูกได้ทั่วคน ปลาที่แม่แบ่งให้ลูกกิน คือส่วนที่เป็นเนื้อปลา พ่อแม่กินแต่หัวปลากับเศษของปลา เด็กทุกคนกินอย่างโอชะ นั่งพับเพียบรับประทานด้วยกิริยาแช่มช้อย เมื่อแบ่งกับข้าวกินกันดังกล่าวนี้แล้ว ส่วนที่ยังเหลือติดซามกับข้าว แม่แมวตัวไหนอยากกินก็ไม่มีเหลือจะให้กิน ทุกคนในครอบครัวนั้นกินจนอิ่มเพราะข้าวมีไม่จำกัด **ข้าพเจ้ากินข้าวดี ๆ มาทั่วโลกไม่เคยเห็นใครกินข้าวเอร็ดอร่อยเท่าครอบครัวเหนือน้ำคร้านี้** กินอิ่มแล้วน้องเล็กยังได้เรอออกมาด้วยความพอใจ ถูกแม่ดูเภาว่าทำอย่างนั้นไม่เป็นสมบัติผู้ดี **ข้าพเจ้าจากครอบครัวนี้มาโดยอาการท้องหิวใจอิ่ม แต่บทเรียนก็ได้รับมาในเวลาเดียวกันว่า ที่บ้านเล็ก ๆ เหนือน้ำคร้านี้เขาใช้ศิลปะในการดำรงชีวิตอย่างถึงขนาดประเสริฐยิ่ง**

(อ่านและสังเกตโดยเฉพาะข้อความที่ตัวอักษรหนาและเอียง)

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ไวยากรณ์ศิลป์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด การใช้ภาษาในการเขียนแบบพรรณนา ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่องสังเกตสื่อบันทึกสาร จะมีลักษณะเป็นการใช้ภาษาที่มีการขยายความให้เห็นภาพชัดเจน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนา ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกบทประพันธ์ที่ใช้ภาษาในการเขียนแบบพรรณนา ด้านคุณลักษณะ ๑. ใส่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนาโดยวิธีการถาม - ตอบ ดังนี้ - จุดมุ่งหมายที่ใช้ในการเขียนพรรณนาคืออะไร แนวคำตอบ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน เข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงตาม ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ ๒. นักเรียนเล่นเกม “ทายลิ้นจี่คืออะไร” เป็นการฟังข้อความที่บรรยายถึงสัตว์หรือพืชที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ซึ่งจะเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนพรรณนาในสิ่งเกิดสื่อบันทึกสาร - ฉันทน์เป็นสัตว์เลือดเย็นมีกระดูกสันหลัง อยู่ในน้ำ ใช้ครีบว่ายน้ำ ฉันทน์เป็นอาหารของมนุษย์ คำตอบ ปลา - ฉันทน์เป็นสัตว์ หน้าตาและรูปร่างคล้ายกับคน กินผลไม้ เช่นกล้วย เป็นต้นไม้แก่ ร้องเจี๊ยก ๆ คำตอบ ลิง - ฉันทน์เป็นสัตว์เลือดคูลาน ตัวเรียวยาว มีเกิด มีทั้งไม่มีพิษและมีพิษร้าย</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ เกม “ทายลิ้นจี่คืออะไร” ภาระงาน/ชิ้นงาน - การวัดและประเมินผล -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โศทวารวรรคศิลป์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>คำตอบ ง ชั้นสอน ๓. นักเรียนจับคู่ เพื่อสืบค้นว่าในเนื้อหาของสิ่งที่เกิดสื่อบันทึก สารวรรคใดบ้างที่มีการใช้ภาษาแบบอธิบายปรากฏอยู่ ให้นักเรียนเขียนบันทึกลงในสมุด แนวการตอบ วรรคที่ใช้ภาษาแบบอธิบาย เช่น บทที่ ๒๐ เสียงผาอยู่ภูเขา,รูปร่างอย่างพะทะมาย, ชนหมั้นสาบหายาบเหมือนกัน บทที่ ๔๔ งูเขียวรัดติ๊กแก บทที่ ๕๒ งูสุตสูห์สูง บทที่ ๘๖ ลิงใต้กระดิ่ง ๔. นักเรียนแต่ละคู่แลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้สืบค้นได้ จากกิจกรรม ในข้อที่ ๑ หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันเสนอแนะ เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ชั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปราย ในประเด็นดังต่อไปนี้ - นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าบทประพันธ์ในสิ่งเกิดสื่อบันทึก สารวรรคใดหรือบทใดบ้างที่มีการใช้ภาษาแบบพรรณนา แนวการตอบ สังเกตจากคำที่เข้ามีการแสดงให้เห็นถึงลักษณะของสิ่งที่</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โศกนาฏกรรมศิลป์ (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>กล่าวถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดมุ่งหมายของการใช้ภาษาแบบอธิบายในสังเกตสื่อบันทึกสาร คืออะไร แนวการตอบ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อ - เหตุใดจึงต้องเรียนรู้ เรื่อง การใช้ภาษาแบบอธิบาย แนวการตอบ เพื่อให้มีความเข้าใจที่ชัดเจน ถูกต้องและนำไปสู่การเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาแบบพรรณนา ในช่วงนี้ถัดไป 	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๔) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>	<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>การใช้ภาษาในการเขียนแบบพรรณนา ที่ปรากฏในวรรณคดี จะมีลักษณะเป็นภาษาที่ใช้เป็นถ้อยคำที่เลือกสรรอย่างปราณีต แสดงความหมายเด่นชัด เพื่อเล่าถึงเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกไปตามที่ผู้เขียนพรรณนาไว้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>จำแนกบทประพันธ์ที่ใช้ภาษาในการเขียนแบบพรรณนา</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>การสื่อสาร</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียนทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการเขียนพรรณนาโดยวิธีการถาม - ตอบ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาษาที่ใช้ในการพรรณนามีลักษณะอย่างไร - แนวคำตอบ - ใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เห็นภาพ ชัดเจน ละเอียด - จุดมุ่งหมายที่ใช้ในการเขียนพรรณนา - แนวคำตอบ <p>เพื่อเล่าถึงเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อ่านคล้อยตาม</p> <p>เกิดความรู้สึกไปตามที่ผู้เขียนพรรณนาไว้</p> <p>๒. นักเรียนเล่นเกม “ทายลึ้นคืออะไร” เป็นการฟังข้อความที่พรรณนาถึงสัตว์หรือพืชที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ซึ่งจะเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนพรรณนาในกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันทอ้ายอยู่ในสายน้ำใสเย็นฉ่ำ แหวกว่าด้วยศรียไปตามลำน้ำ ฉันทเป็นอาหารอันแสนโอชาของมนุษย์ <p>คำตอบ</p> <p>ปลา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันทเป็นสัตว์ที่แสนซุกซน หน้าตาและรูปร่างคล้ายกับคน โปรดปรานการกินผลไม้ผลเรียวยาวลีเลื่อง ปีนป่ายไปตามหมู่พฤกษา ส่งเสียงร้องเจี๊ยก ๆ <p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง ๒. เกม “ทายลึ้นคืออะไร” ๓. ใบงาน “ภาษาเขียนพรรณนาในสังเกตสื่อบันทึกสาร” <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “ภาษาเขียนพรรณนาในสังเกตสื่อบันทึกสาร”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>-</p>
---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง โวหารวรรณศิลป์ (๔) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>คำตอบ ถึง - ฉันทน์เป็นสัตว์เลื้อยคลานที่ล่าตัวเรียวยาว และมีเกล็ด แวววาว มีทั้งไม่มีพิษและมีพิษร้าย มนุษย์ ทั้งหลายต่างเกรง กลัวในพิษร้ายของฉันทน์ คำตอบ ง ข้อ ๓. นักเรียนจับคู่ เพื่อสืบค้นว่าเนื้อหาของสังเกตสื่อบันทึก สารวรรคดีหรือบทใดบ้างที่มีการใช้ภาษาแบบพรรณนา ปรากฏอยู่ให้นักเรียนเขียนเนื้อหาบทนั้นลงในใบงาน “ภาษาพรรณนาในสังเกตสื่อบันทึกสาร” ๔. นักเรียนแต่ละคู่แลกเปลี่ยนข้อมูลที่สืบค้นได้ จากกิจกรรม ในข้อที่ ๑ หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันเสนอแนะ เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปราย ในประเด็นดังต่อไปนี้ - นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าบทประพันธ์ในสังเกตสื่อ บันทึกสาร วรรคดีหรือบทใดบ้างที่มีการใช้ภาษาแบบพรรณนา แนวคำตอบ</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย สัปดาห์ที่ ๔ ชื่อหน่วย สัปดาห์ที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รวบรวมวรรณศิลป์ (๔) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สังเกตจากคำที่ใช้ว่ามีการให้รายละเอียดของ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง - จุดมุ่งหมายของการใช้ภาษาแบบพรรณนาในสิ่งที่เกิดสื่อ บันเทิงคดี คืออะไร แนวคำตอบ ให้ผู้อ่านเห็นภาพพล้อยตาม เกิดความรู้สึกไปตามที่ ผู้เขียนพรรณนาไว้</p>	

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕ เที้ยวเล่นเป็นเกษมสุข
เร่ร้ายผายผาดผั่ง

สุขเกษมแปรมหน้าเหลือบ
แสนสนุกปลุกใจหวัง
เดินร้ายผายผั่งยัง
หัวร่อรีนขึ้นชี้

๒๐ เลียงผาอยู่ภูเขา
รูปร่างอย่างแพะหมาย

๑ เลียงผาอยู่พ่างพื้น
หมวดพู่ดูเพราะเขา
รูปร่างอย่างแพะเอา
ขนเหม็นสาบหยาบร้าย

๒๗ กระจงกระจงจิตเตี้ย
เหมือนกวางอย่างตาหู

๑ กระจงกระจงจิตหน้า
เดินร่อยเรียงามตรู
เหมือนกวางอย่างตาหู
มีเคี้ยวขวาน้อยซ้อย

๒๘ ผูลิงใหญ่้อยกระจู้ย
ฝูงค่างหว่างพฤกษา

๑ ผูลิงยวบยาบตัน
ฝูงชะนีมีกู่หา
ฝูงค่างหว่างพฤกษา
ครอกแครกไล่ไขว่คว้าง

แสนสิ่งสนุกปลุกใจหวัง
หัวร่อรีนขึ้นชมไพร

ลืมหลับ
วังหรี
ชายป่า
ส่องนิ้วชวนแล

หมวดพรายเพราะเขาแปล้ปลาย
ขนเหม็นสาบหยาบเหมือนกัน

ภูเขา
ไปล่าท้าย
มาเปรียบ
กลิ้งกล้ำเหมือนกัน

วังเรี่ยเรี่ยน้ำเอ็นดู
มีเขี้ยวน้อยสร้อยแถมสอง

เอ็นดู
กระจ้อย
ตีนกีบ
แนบข้างเคียงสอง

ชะนีอยู่อ้อยร้องหา
ค่างโจนไล่ไขว่ปลายยาง

พวาหนา
เปล่าข้าง
มาสู่
โลดเลี้ยวโจนปลิว

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

<p style="text-align: center;">๔๔</p> <p style="text-align: center;">๑ งูเขียวรัดตุ๊กแก</p> <p>กัคจูงยั้งพัน</p>	<p>ตุ๊กแกแก้คางแข็งขยัน</p> <p>อ้าปากง่วงล้างดับกิน</p>
<p style="text-align: center;">๑ งูเขียวแลเหลื่อมพัน</p> <p>ตุ๊กแกคางแข็งขยัน</p> <p>กัคจูงเร้งพัน</p> <p>ปากอ้างูจึงได้</p>	<p>พิชพลัน</p> <p>คาบไว้</p> <p>ชนิดเคียด</p> <p>ลากล้างดับกิน</p>
<p style="text-align: center;">๑ ยุงทองย่องเยื้องย่าง</p> <p>ปากหงอนอ่อนสำออง</p>	<p>รำรางช่างช่างฟ้ายหาง</p> <p>ช่างรำเล่นเดินตามกัน</p>
<p style="text-align: center;">๑ ยุงทองย่องย่างเยื้อง</p> <p>รายร้ายฟ้ายเฟื่องหาง</p> <p>ปากหงอนอ่อนสำออง</p> <p>รำเล่นเดินงามหง้า</p>	<p>รำฉวาง</p> <p>เฉิดหน้า</p> <p>ลายเลิศ</p> <p>ปีกป้องเป็นเพลง</p>
<p style="text-align: center;">๑ ไก่ฟ้าอ้าสดแสง</p> <p>ปีกหางต่างสีแถม</p>	<p>หัวสูกแดงแดงเตื่อยแถม</p> <p>สีแต้มต่างอย่างวาดเขียน</p>
<p style="text-align: center;">๑ ไก่ฟ้าหน้ากำก้ำ</p> <p>หัวแดงเตื่อยแถม</p> <p>ปีกหางต่างสีแถม</p> <p>ตัวต่างอย่างคนแก้ง</p>	<p>ปากแหลม</p> <p>เนืองแข็ง</p> <p>ลายลวด</p> <p>แต่งแต้มขีดเขียน</p>
<p style="text-align: center;">๑ คุนสูงูสูงู</p> <p>หนุงสูงูอยู่</p>	<p>งูสุดสูงูหนุงสูงู</p> <p>รูปงูทู่หนุงมู</p>
<p style="text-align: center;">๑ คุนงูผู้ผู้</p> <p>หนุงสูงูสูงู</p> <p>งูสูงูหนุงสูงู</p> <p>หนุงสูงูสูงู</p>	<p>พรุพรุ</p> <p>สุดสูงู</p> <p>งูอยู่</p> <p>รูปงูมู</p>
<p style="text-align: center;">๑ นกแก้วแจ้วเสียงใส</p> <p>นกตัวผ้าเมียคลา</p>	<p>คลอโคล้คู่หมู่สาธิกา</p> <p>ผ้าแขกเต้าเหล่าโนรี</p>

ภาพย่ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

๑นกแก้วแจ้วรี่ร้อง
ไกล่คู่มุ่สาธิตา
นกตัวผิวเมียมมา
สั้ววาฝ้าแหกเต้า

เร่หา
แวดเกล้า
สมสู่
พวกพ้องโนรี

๑^{๖๓} กระจายสยายซร้องนาง
ห่อห้อยย้อยลงมา

ผ้าสไบบางนางสีดา
แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม

๑กระจายสยายคลี่ซร้อง
สไบบางนางสีดา
ยื่นเลื้อยเพื่อยลงมา
แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย

นงพงา
ห่อห้อย
โบายโบก
แกว่งเอียงไปมา

๑^{๖๖} หัวลิงหมากกลางลิง
ลิงไต่กระไดลิง

ต้นกลางลิงแลหูลิง
ลิงโลดคว่ำประสาสิง

๑หัวลิงหมากเรียกไม้
กลางลิงหูลิง
ลิงไต่กระไดลิง
ลิงโลดฉวยชมผู้

กลางลิง
หลอกขู่
ลิงห่ม
ฉีกคว่ำประสาสิง

๑^{๖๙} ธารไหลใสสะอาด
หวันวายกินโคลคลา

มัจฉาชาติดาษนา
ตามกันมาให้เห็นตัว

๑ธารไหลใสสะอาดน้ำ
มัจฉาชาติดนา
จอกสร่ายกินโคลคลา
ตามคู่มาคล้ายคล้าย

รินมา
หวันห้วย
เชยหมู่
ผูกให้เห็นตัว

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร ไชยเชษฐสุริยวงศ์
จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๘๓ - ๘๖

ใบงาน
“ภาษาเขียนพรรณนาในสังเกตสื่อบันทึกสาร”

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่ใช้ภาษาเขียนพรรณนาในสังเกตสื่อบันทึกสารลงในใบงาน

บทที่

เหตุผลที่นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้เป็นบทที่ใช้ภาษาเขียนพรรณนา
คือ.....

บทที่

เหตุผลที่นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้เป็นบทที่ใช้ภาษาเขียนพรรณนา
คือ.....

บทที่

เหตุผลที่นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้เป็นบทที่ใช้ภาษาเขียนพรรณนา
คือ.....

บทที่

เหตุผลที่นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้เป็นบทที่ใช้ภาษาเขียนพรรณนา
คือ.....

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>สิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ เป็นบทพระนิพนธ์ในเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร แต่งเป็นกาพย์ห่อโคลง มีเนื้อหาเล่าเรื่องการเดินทางไปพระพุทธบาทและชมธรรมชาติอันเป็นลักษณะเด่นของสิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> อธิบายความเป็นมาของชื่อเรื่องสิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ได้ บอกชื่อผู้แต่งสิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ได้ บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งสิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ได้ บอกลักษณะคำประพันธ์สิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนแผนภาพความคิดสรุปลักษณะสำคัญจากวรรณคดี เรื่อง สิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕</p> <p>เรื่อง ยลยินธรรมชาติ (๑)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนดูภาพ ธารทองแดง จ.สระบุรี จากนั้นสนทนากับเพื่อนในประเด็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> นักเรียนรู้จัก ธารทองแดง จ.สระบุรีหรือไม่ <p>แนวคำตอบ</p> <p>รู้จัก/ไม่รู้จัก</p> <ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเคยไปเที่ยวที่ ธารทองแดง จ.สระบุรีหรือไม่ <p>แนวคำตอบ</p> <p>เคยไป/ไม่เคยไป</p> <ul style="list-style-type: none"> นักเรียนอธิบายลักษณะของธารทองแดง จ.สระบุรี โดยดูจากภาพหรือประสบการณ์ตรงว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง <p>แนวคำตอบ มีน้ำ มีต้นไม้ ในอดีตน่าจะมีความอุดมสมบูรณ์</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเลือกหมายเลขคนละหนึ่งหมายเลข (มีหมายเลข ๑ - ๔) นักเรียนแต่ละหมายเลข ศึกษาคำความรู้ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> หมายเลข ๑ ศึกษาคำรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชื่อเรื่อง หมายเลข ๒ ศึกษาคำรู้เกี่ยวกับความเกี่ยวข้องกับผู้แต่ง หมายเลข ๓ ศึกษาคำรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการแต่งสิ่งเกิดสืบพันธุศาสตร์ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ภาพ ธารทองแดง จ.สระบุรี ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง ใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปลักษณะสำคัญ จากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง” <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปลักษณะสำคัญ จากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p>
---	--	--	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ยลยนิรมลชาติ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>- หมายเลข ๔ ศึกษาความรู้เกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ ใช้เวลาในการศึกษาความรู้ ๑๐ นาที โดย ๓. นักเรียนแต่ละหมายเลข นำเสนอความรู้ที่ตนเองศึกษาให้ เพื่อน ๆ ในกลุ่มรับ ๔. นักเรียนกลุ่มอาสาสมัคร นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา หน้าชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และครู ให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้ ครบถ้วน</p> <p>ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบจากคำถามดังต่อไปนี้ - เหตุใดจึงได้ชื่อว่าสังเกตสื่อบันทึกสาร แนวคำตอบ เรียกตามลักษณะคำประพันธ์และเนื้อเรื่อง - เหตุใดจึงได้ชื่อว่ากาพย์ห่อโคลงนิราศารทอองแดง แนวคำตอบ กรมศิลปากรได้อธิบายเรียกชื่อว่ามีราก โดยเทียบกับ พระนิพนธ์อีกเรื่องที่ตั้งคู่กันคือ กาพย์ห่อโคลงนิราศธาร โตก ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเรื่องนี้มีชื่อว่า กาพย์ห่อโคลงนิราศ ธารทอองแดง - ธารทอองแดง พระพุทธบาท จ.สระบุรี เกี่ยวข้องกับ สังเกตสื่อบันทึกสารอย่างไร</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ยลยนิษฐาชาติ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>แนวคำตอบ เป็นสถานที่ที่ทวีโตเต็มทางไป และได้ชมธรรมชาติ ทั้งความงามของพืชและสัตว์ จึงได้บันทึกไว้ - ใครเป็นผู้แต่งเรื่อง สังเกตสื่อบันทึกสาร คำตอบ สังเกตสื่อบันทึกสาร เป็นพระนิพนธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร - ลักษณะคำประพันธ์ของสังเกตสื่อบันทึกสาร คืออะไร คำตอบ สังเกตสื่อบันทึกสาร เป็นคำประพันธ์ประเภททอประกาย ๒. นักเรียนบันทึกความรู้โดยการทำเป็นแผนภาพทอประกาย ในประเด็นดังนี้ - ความเป็นมาของชื่อเรื่องได้ - บอกชื่อผู้แต่งได้ - บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งได้ - บอกลักษณะคำประพันธ์ได้</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
--	--	---

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง

๑^๕ เทียวเล่นเป็นเกษมสุข
เร่ร้ายผายผาดฝั่ง

สุขเกษมเปรมหน้าเหลือบ
แสนสนุกปลุกใจหวัง
เดินร้ายผายผายฝั่ง
หัวร่อรื่นชื่นซี้

๑^{๒๐} เลียงผาอยู่ภูเขา
รูปร่างอย่างแพะหมาย

๑ เลียงผาอยู่ฟางพื้น
หมวดพุดูเพราะเขา
รูปร่างอย่างแพะเอา
ขนเหม็นสาบหยาบร้าย

๑^{๒๗} กระจงกระจิดเตี้ย
เหมือนกวางอย่างตาหู

๑ กระจงกระจิดหน้า
เดินร่อยเรียงามตรู
เหมือนกวางอย่างตาหู
มีเคี้ยวขาน้อยซ้อย

๑^{๒๘} ผูลิงใหญ่้อยกระจ๊วย
ฝูงค่างหวางพฤกษา

๑ ผูลิงยววยาบตัน
ฝูงชะนีมีกู่หา
ฝูงค่างหวางพฤกษา
ครอกแครกไล่ไขว่คว้าง

แสนสิ่งสนุกปลุกใจหวัง
หัวริกรื่นชื่นชมไพร

ลิมหลัง
วังหรี
ชายป่า
ส่องนิ้วชวนแล

หมวดพรายเพราะเขาแปล้ปลาย
ขนเหม็นสาบหยาบเหมือนกัน

ภูเขา
ไปล่าท้าย
มาเปรียบ
กลิ้งกล้าเหมือนกัน

วังเรียเรียน่าเอ็นดู
มีเคี้ยวขาน้อยสร้อยแถมสอง

เอ็นดู
กระจ้อย
ตีนกิบ
แนบข้างเคียงสอง

ชะนีอยู่อ้อยร้องหา
ค่างโจนไล่ไขว่ปลายาง

พวหา
เปล่าข้าง
มาสู่
โลดเลี้ยวโจนปลิว

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

๔๔ งูเขียวรัตติกแก กัณฐงูยิงพัน	ตึกแกแก่คางแข็งขยัน อ้าปากง่วงล้าดับกิน
๔๕ งูเขียวแลเหลื่อมพัน ตึกแกคางแข็งขยัน กัณฐงูเร่พัน ปากอ้างูจึงได้	พิษพลัน คาบไว้ ชนิดเคียด ลากล้าดับกิน
๔๕ งูทองย่องเยื้องย่าง ปากหงอนอ่อนสำออง	รำรางช่างช่างฟ้ายหาง ช่างรำเล่นเต้นตามกัน
๔๖ งูทองย่องย่างเยื้อง รายร้ายฟ้ายเฟื่องหาง ปากหงอนอ่อนสำออง รำเล่นเต้นงามหง้า	รำฉวาง ฉิดหน้า ลายเลิศ ปีกป้องเป็นเพลง
๔๖ ไก่ฟ้าอ้าสดแสง ปีกหางต่างสีแกม	หัวสุกแดงแดงเดือยแฉม สีแต้มต่างอย่างวาดเขียน
๔๖ ไก่ฟ้าหน้ากำกัลา หัวแดงเดือยแฉม ปีกหางต่างสีแกม ตัวต่างอย่างคนแกล้ง	ปากแหลม เนืองแข็ง ลายลวด แต่งแต้มขีดเขียน
๕๒ คูนสูงชูสูง หนงสู้อยู่	งูสดสู้นสูง รูปร่างหนุมู
๕๓ คูนชูผู้คู้ หนสูงชูสูง งูสู้นสูง หนสูงชูสูง	พรูพรู สูดสู งูอยู่ รูปร่างสูง
๕๔ นกแก้วแจ้วเสียงใส นกตัวผิวเมียคลา	คลอไคล้คู่มุสาธิตา ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

๑นกแก้วแจ้วรี่ร้อง ใกล้คู้หมู่สาธิกา นกตัวผิวเมี่ยมา สั้ววาฝ้าแขกเต้า	เร่หา แหวดเคล้า สมสู่ พวกพ้องโนรี
๑ ^{๖๓} กระจายสยายซ้องนาง ห่อห้อยย้อยลงมา	ผ้าสไบบางนางสีดา แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม
๑กระจายสยายคลี่ซ้อง สไบบางนางสีดา ยื่นเลื้อยเพื่อยลงมา แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย	นงพงา ห่อห้อย โบายโบก แกว่งเยื้องไปมา
๑ ^{๘๖} หัวลิงหมากกลางลิง ลิงไต่กระไดลิง	ต้นกลางลิงแลหูลิง ลิงโลดคว่ำประสาสิง
๑หัวลิงหมากเรียกไม้ กลางลิงหูลิงลิง ลิงไต่กระไดลิง ลิงโลดคว่ำขมผู้	กลางลิง หลอกขู้ ลิงห่ม ฉีกคว่ำประสาสิง
๑ ^{๘๙} ธารไหลใสสะอาด หวั่นว้ายกินโคลคลา	มัจฉาชาติดาขนานา ตามกันมาให้เห็นตัว
๑ธารไหลใสสะอาดน้ำ มัจฉาชาตินานา จอกสร่ายกินโคลคลา ตามคุ่มาคล้ายคล้าย	รินมา หวั่นว้าย เซยหมู่ ผูกให้เห็นตัว

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร ไชยเชษฐสุริยวงศ์
จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๘๓ - ๘๖

ใบงาน
“แผนภาพความคิดสรุปสาระสำคัญ
จากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญของวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเป็นแผนภาพความคิด

ภาพธารทองแดง ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ตรี อมาตย์กุลรายงานการสำรวจของหน่วยศิลปากรที่ ๑ ลพบุรี

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด สังเกตสื่อบันทึกสาร เป็นบทพระนิพนธ์ในเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร แต่เป็นกาพย์ห่อโคลง มีเนื้อหาเล่าเรื่องการเดินทางไปพระพุทธรูป จ.สระบุรีและชมธรรมชาติอันเป็นลักษณะเด่นของสังเกตสื่อบันทึกสาร</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกเนื้อหาที่ปรากฏในวรรณคดีสังเกตสื่อบันทึกสารได้ ๒. บอกคุณค่าที่ปรากฏในสังเกตสื่อบันทึกสารได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแผนภาพความคิดสรุปสาระสำคัญจากวรรณคดี เรื่องสังเกตสื่อบันทึกสารได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ไม่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลยนิษฐาชาติ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนจับบัตรคำ คนละ ๑ บัตรคำ (ในบัตรคำจะมีข้อมูลของสัตว์หรือพืชที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีเรื่องสังเกตสื่อบันทึกสาร ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง) จากนั้นอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา ๒. นักเรียนแต่ละคนออกมาบรรยายสั้น ๆ เกี่ยวกับข้อมูลในบัตรคำที่ตนเองเลือก เพื่อให้เพื่อน ๆ ทายชื่อว่าเป็นสัตว์หรือพืชใด ๓. นักเรียนอภิปรายคำตอบจากคำถามดังนี้ - นักเรียนรู้จักหรือเคยอ่านวรรณคดีเรื่องใดบ้าง ที่มีการเขียนถึงเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสัตว์</p> <p>แนวคำตอบ วรรณคดีเรื่อง สังเกตสื่อบันทึกสาร</p> <p>ขั้นสอน ๔. นักเรียนจับคู่เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับพืชและสัตว์ที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง สังเกตสื่อบันทึกสาร โดยแต่ละคู่จะได้รับมอบหมายให้ศึกษานำเนื้อหา ดังนี้ - คู่ที่ ๑ ศึกษาบทที่ ๔ และ ๒๐ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องเสียงผา ,แพะ)</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ๑. บัตรคำ ๒. กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง ๓. ใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปสาระสำคัญจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน “แผนภาพความคิดสรุปสาระสำคัญจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p>
---	---	--

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลอินทรธรรมาชาติ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>- คู่มือ ๒ ศึกษาบทที่ ๒๗ และ ๒๘ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องกระงง , กวาง , ลิง , ชะนี , ค่าง)</p> <p>- คู่มือ ๓ ศึกษาบทที่ ๔๔ และ ๔๕ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องงูเขียว , ตุ๊กแก , นกยูง)</p> <p>- คู่มือ ๔ ศึกษาบทที่ ๔๘ และ ๕๒ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องไม้เท้า , หงู , งู)</p> <p>- คู่มือ ๕ ศึกษาบทที่ ๕๔ และ ๖๓ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องนกแก้ว , นกตัว , นกแขกเต้า , นกสาธิตา , ชื่องนางคลี , สไปนาง)</p> <p>- คู่มือ ๖ ศึกษาบทที่ ๘๖ และ ๘๙ + บัตรคำสัตว์จากกิจกรรมที่ ๑ ในขั้นนำ (เรื่องต้นหัวลิง , ต้นกลางลิงหรือกระต๊อง, ต้นหูลิง, หมากกลางลิง)</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละคนเสนอความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาบทประพันธ์ที่ได้รับมอบหมาย หน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครูเพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์</p> <p>๓. นักเรียนจับคู่ ศึกษาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง สังเกตสื่อบันทึกสาร</p> <p>๔. นักเรียนอภิปรายคำตอบร่วมกัน ในประเด็นดังนี้</p> <p>- สังเกตสื่อบันทึกสารให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>เรื่องราวเกี่ยวกับพืชและสัตว์</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลอินทรธรรมาชาติ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลอินทรธรรมาชาติ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ยลอินทรธรรมาชาติ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕ เที้ยวเล่นเป็นเกษมสุข
เร่ร้ายผายผาดผั่ง

สุขเกษมเปรมหน้าเหลือบ
แสนสนุกปลุกใจหวัง
เดินร้ายผายผ่นยัง
หัวร่อรีนขึ้นชี้

๒๐ เลียงผาอยู่ภูเขา
รูปร่างอย่างแพะหมาย

๑ เลียงผาอยู่ฟ้างพื้น
หมวดพู่ดูเพราะเขา
รูปร่างอย่างแพะเอา
ขนเหม็นสาบหยาบร้าย

๒๗ กระจงกระจงจิตเตี้ย
เหมือนกวางอย่างตาหู

๑ กระจงกระจงจิตหน้า
เดินร่อยเรียงามตรู
เหมือนกวางอย่างตาหู
มีเคี้ยวขาน้อยซ้อย

๒๘ ฟุ่งลิงใหญ่่น้อยกระจ้อย
ฝูงค่างหวางพฤกษา

๑ ฟุ่งลิงยวบยาบตัน
ฝูงชะนีมีกู่หา
ฝูงค่างหวางพฤกษา
ครอกแครกไล่ไขว่คว้าง

แสนสิ่งสนุกปลุกใจหวัง
หัวร่อรีนขึ้นชมไพร

ลิมหลัง
วังหรี
ชายป่า
ส่องนิ้วชวนแล

หมวดพรายเพราะเขาแปล่ปลาย
ขนเหม็นสาบหยาบเหมือนกัน

ภูเขา
ไปล่ท่าย
มาเปรียบ
กลิ้งกล้าเหมือนกัน

วังเรี่ยเรี่ยน่าเอ็นดู
มีเขี้ยวน้อยสร้อยนมสอง

เอ็นดู
กระจ้อย
ตีนกีบ
แนบข้างเคียงสอง

ชะนีอ้อยอ้อยร้องหา
ค่างโจนไล่ไขว่ปลายาง

พวาหนา
เปล้าข้าง
มาสู่
โลดเลี้ยวโจนปลิว

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

<p>๔๔ ๑ ึงเขี้ยวรัตตึกแก กัตงงยั้งพัน</p>	<p>ตึกแกแกคางแข็งขยัน อ้าปากง่วงลั้งตบกิน</p>
<p>๑งเขี้ยวแลเหลื่อมพัน ตึกแกคางแข็งขยัน กัตงงเร่งพัน ปากอ้าจั้งได้</p>	<p>พิษพลัน คาบไว้ ขนดเครียด ลากลั้งตบกิน</p>
<p>๔๕ ๑ ยุงทองย่องเยื้องย่าง ปากหงอนอ่อนสำออง</p>	<p>รำรางซางซ่างฟ้ายหาง ซ่างรำเล่นเต้นตามกัน</p>
<p>๑ยุงทองย่องย่างเยื้อง รายร่ายฟ้ายเฟื่องหาง ปากหงอนอ่อนสำออง รำเล่นเต้นงามหง่า</p>	<p>รำฉวาง ฉืดหน้า ลายเลิศ ปีกป้องเป็นเพลง</p>
<p>๔๖ ๑ ไก่ฟ้าอ้าสดแสง ปีกหางต่างสีแกม</p>	<p>หัวสูกแดงแดงเดือยแฉม สีแต้มต่างอย่างวาดเขียน</p>
<p>๑ไก่ฟ้าหน้าก่ากล้า หัวแดงเดือยแฉม ปีกหางต่างสีแกม ตัวต่างอย่างคนแกลั้ง</p>	<p>ปากแหลม เนื้องแข็ง ลายลวด แต่งแต้มขีดเขียน</p>
<p>๕๒ ๑ ดูหนูสู่รุ่ง หนูสู่คูอยู่</p>	<p>งูสู่สู่หนูสู่ รูปงูหมู่หนูหมู่</p>
<p>๑คองขู่ฝูงผู้ หนูสู่รุ่ง งูสู่หนูหนูสู่ หนูรุ่งรุ่ง</p>	<p>พรูพรู สู่สู่ งูอยู่ รูปงูหมู่</p>
<p>๕๔ ๑ นกแก้วแจ้วเสียงใส นกตัวผิวเมียบคลา</p>	<p>คลอไคล้คู่มุ่สาธิกา ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี</p>

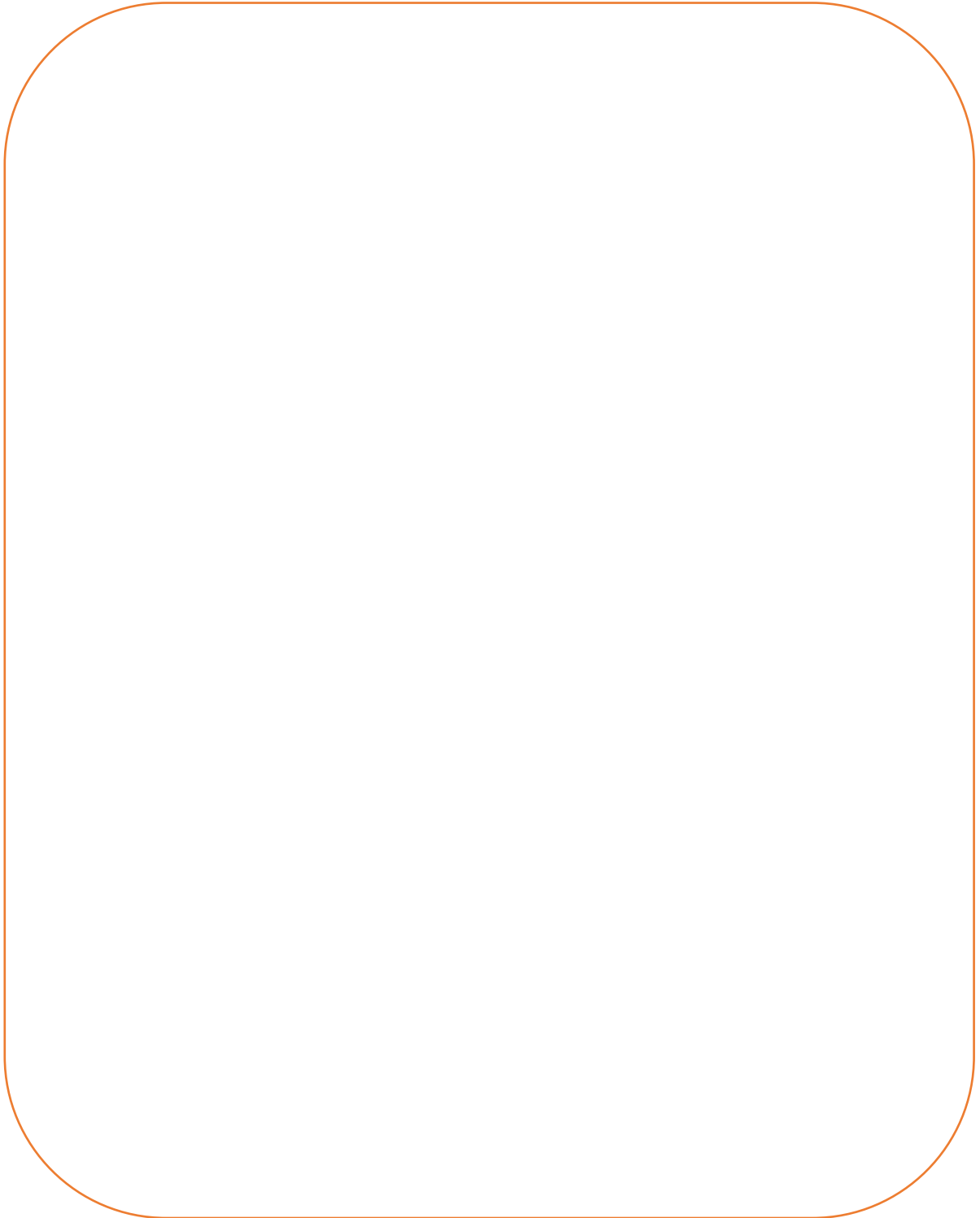
ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดง (ต่อ)

๑นกแก้วแจ้วรื้อร้อง ใกล้คู่มุ่สาธิตา นกตัวผิวเมี่ยมา สัตวาฝ้าแขกเต้า	เร่หา แหวดเคล้า สมสู่ พวกพ้องโนรี
๖๓ ๑ กระจายสยายซร้อนาง ห่อห้อยย้อยลงมา	ผ้าสไบบางนางสีดา แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม
๑กระจายสยายคลี่ซร้อ สไบบางนางสีดา ยื่นเลื้อยเพื่อยลงมา แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย	นงพงา ห่อห้อย โบายโบก แกว่งเยื้องไปมา
๘๖ ๑ หัวลิงหมากกลางลิง ลิงไต่กระไดลิง	ต้นกลางลิงแลหูลิง ลิงโลดคว่ำประสาสิง
๑หัวลิงหมากเรียกไม้ กลางลิงหูลิงลิง ลิงไต่กระไดลิง ลิงโลดฉวยชมผู้	กลางลิง หลอกขู้ ลิงหม่ม ฉีกคว่ำประสาสิง
๘๙ ๑ ธารไหลใสสะอาด หวันว้ายกินโคลคลา	มัจฉาชาติดาษนানা ตามกันมาให้เห็นตัว
๑ธารไหลใสสะอาดน้ำ มัจฉาชาตินানা จอกสร่ายกินโคลคลา ตามคู่มากล้ายคล้าย	รินมา หวันว้าย เขยหมู่ ผูกให้เห็นตัว

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร ไชยเชษฐสุริยวงศ์
จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๘๓ - ๘๖

ใบงาน
“แผนภาพความคิดสรุปสาระสำคัญ
จากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเป็นแผนภาพความคิด

บัตรคำ

กระเจิง

SCAN QR CODE

กระเจิง

กระเจิง มีรูปร่างคล้ายควาง แต่ไม่มีเขาและไม่มีต่อมน้ำตา พบกระเจิงทั้งหมดในทวีปเอเชีย ตั้งแต่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, จีนตอนใต้ (ตอนใต้ของมณฑลยูนนาน), ตอนใต้ของเกาะบาหลีในอินโดนีเซีย ตัวผู้มีลักษณะเด่นคือ มีเขี้ยวแหลมแทงออกมาหนึ่งคู่ ใช้ในการต่อสู้ ฯลฯ

กระเจิง

กระเจิงกระต๊อ	ร้องโหยโหยเป็นตุ
เหมือนกลางอย่างคาง	มีเขี้ยวน้อยหรือไม่มีเลย
กระเจิงกระต๊อหน้า	เขี้ยว
เขี้ยวหรือเขี้ยวคาง	กระต๊อ
เหมือนกลางอย่างคาง	ตีนกับ
มีเขี้ยวขาวน้อยข้อย	แบบขี้เขี้ยวสอง

ที่มาของภาพ : ค้นตรงสัตว์ป่าป่าดงดิบ

เลียงผา

SCAN QR CODE

เลียงผา

เลียงผามีลักษณะคล้ายกับควานา ซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะสืบสายมาจากควานา ซึ่งบางข้อมูลยังจัดให้อยู่สกุลเดียวกับ แต่เลียงผามีขนาดใหญ่กว่า มีลักษณะคล้ายแพะและมีรูปร่างยาวกว่า มีลำตัวสั้นแต่ขายาว ฯลฯ

เลียงผา

เลียงผาอยู่ภูเขา	หมวดทรายทรายเขาแปดซ้าย
รูปร่างอย่างแพะหมาย	ขนเหมือนสาบยาบเหมือนกัน
เลียงผาอยู่ข้างน้ำ	ภูเขา
หมวดหมู่ทรายเขา	โป่งซ้าย
รูปร่างอย่างแพะเขา	มางซ้าย
ขนเหมือนสาบยาบซ้าย	กลิ้งกลิ้งเหมือนกัน

ที่มาของภาพ : สุพรรณนทรายใจใจใจ

ลิง

SCAN QR CODE

ลิง หรือ วานร เป็นชื่อสามัญของสัตว์ในไฟลัมสัตว์มีแกนสันหลัง ชั้นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จัดอยู่ในอันดับวานร (Primates) ลักษณะร่างกายคล้ายมนุษย์ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับกับเสียกรีน เนื่องจากมีบรรพบุรุษร่วมกันมา ก่อนที่จะมีวิวัฒนาการแยกตัวออกจากกัน เมื่อ 2-3 ล้านปีก่อน ฯลฯ

ลิง

ตัวสีทองมากกลางลิง
ลิงไม้กระโถลิง
ตัวสีทองมากเชือกไม้
หางลิง
ลายสีขลุ่ยลิง
ลิงไม้กระโถลิง
ลิงไม้ถาวรขมขี้

พื้นขาวลิงและขลุ่ย
ลิงไม้กระโถลิง
หางลิง
ขลุ่ยขลุ่ย
ลิงขลุ่ย
ลิงไม้กระโถลิง

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชะนี

SCAN QR CODE

ชะนีตัวผู้ใหญ่จะอาศัยอยู่ในป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ โดยอยู่กันแบบครอบครัวที่มีตัวเมียเป็นสัตว์นำร่อง (อายุเฉลี่ยโดยเฉลี่ย 25-30 ปี โดยที่ชะนีตัวเมียมีลูกได้สูงสุด 5 ตัว ตลอดอายุขัย(6) แต่ก็เป็นผู้ดูแลลูกตัวเล็ก 2-5 ตัว ชะนีมีขนสีน้ำตาลและเชิงแฉกรวมทั้งมีมือใช้สำหรับหยิบผลไม้จากต้นที่นำไปใช้ฝึกกินผลไม้ต่างชนิดกัน ฯลฯ

ชะนี

ผู้เลี้ยงใหญ่ผู้ดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวผู้ดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวเมียดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวผู้ดูแลลูก
ครอบครัวใหญ่ผู้ดูแลลูก
ครอบครัวใหญ่ผู้ดูแลลูก

ชะนีผู้เลี้ยงลูก
คำในใจไม้กระโถลิง
ขลุ่ยขลุ่ย
แม่ช้าง
แม่ผู้
ลิงไม้กระโถลิง

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ค่าง

SCAN QR CODE

ค่างมีลักษณะที่แตกต่างไปจากลิงในวงศ์อื่น ๆ คือ มีรูปร่างที่เพรียวบางกว่า ขาทั้ง 4 ข้างยาวกว่า และมีนิ้วโป้งสั้นกว่า มีหางยาวกว่า รวมถึงขยับเขยื้อนกว่าค่างชนิดอื่นได้ ระบบย่อยอาหารของค่างนั้นจะไม่เหมือนกับลิง กล่าวคือ กระเพาะของค่างจะสามารถย่อยอาหารได้สี่เดือนครึ่งเท่านั้น ไม่เหมือนกับลิงซึ่งสามารถย่อยอาหารได้ทั้งหมดเป็นสัตว์ ฯลฯ

ค่าง

ผู้เลี้ยงใหญ่ผู้ดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวผู้ดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวเมียดูแลลูก
ผู้เลี้ยงตัวผู้ดูแลลูก
ครอบครัวใหญ่ผู้ดูแลลูก
ครอบครัวใหญ่ผู้ดูแลลูก

ชะนีผู้เลี้ยงลูก
คำในใจไม้กระโถลิง
ขลุ่ยขลุ่ย
แม่ช้าง
แม่ผู้
ลิงไม้กระโถลิง

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

งูเขียว

SCAN QR CODE

วงศ์งูเขียว (ชื่อวิทยาศาสตร์: Colubridae) เป็นวงศ์ของงูในวงศ์งูพิษเขี้ยวหลัง (Colubridae) ซึ่งเป็นวงศ์ใหญ่ที่มีจำนวนของงูในโลกนี้ประมาณร้อยละ 70 โดยในวงศ์งูเขียวมี สัตว์เป็นวงศ์ที่มีจำนวนมากที่สุดไม่ว่าจะงูพิษเขี้ยวหลังเขี้ยวหน้า มีความหลากหลายและความถี่ของการพบเห็นที่หลากหลายที่สุด ฯลฯ

งูเขียว

งูเขียวมีถิ่นกำเนิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
 กิ่งงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง
 สัตว์กินพืชกินเนื้อ กวาง กวางป่า
 กิ่งงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง
 ปากงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

งู

SCAN QR CODE

งู เป็นสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง ไม่มีขา ไม่มีเปลือกตา มีเกล็ดปกคลุมผิวหนังทั่วทั้งตัว มีพิษและเขี้ยวที่ร้ายแรงซึ่งโดยมากจะกัดคน ส่วนใหญ่จะงูพิษเขี้ยวหน้าและงูพิษเขี้ยวหลัง ซึ่งทั้งสองชนิดนี้ใช้สำหรับรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อในชั้น Deep vein thrombosis, stroke, Scurvy, และงูพิษเขี้ยวหน้า Serpentes ฯลฯ

งู

งูเขียวมีถิ่นกำเนิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
 กิ่งงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง
 สัตว์กินพืชกินเนื้อ กวาง กวางป่า
 กิ่งงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง
 ปากงูเขี้ยวหน้า งูเขียวและงูเขี้ยวหลัง

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ยูงทอง

SCAN QR CODE

ยูงทองเป็นนกขนาดใหญ่ที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในภูมิภาคอื่น (ชื่อวิทยาศาสตร์: Pavo cristatus) ที่ส่วนมากพบในอนุทวีปอินเดีย และยูงทองเป็นนกที่หายากที่สุดในประเทศไทย แต่มีผู้นิยมเลี้ยง ฯลฯ

ยูงทอง

ยูงทองเป็นนกขนาดใหญ่ที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในภูมิภาคอื่น (ชื่อวิทยาศาสตร์: Pavo cristatus) ที่ส่วนมากพบในอนุทวีปอินเดีย และยูงทองเป็นนกที่หายากที่สุดในประเทศไทย แต่มีผู้นิยมเลี้ยง ฯลฯ

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

หนู

SCAN QR CODE

หนู

หนู เป็นสกุลของสัตว์ฟันแทะ ที่อยู่ในวงศ์ Muridae ใช้ชื่อสกุลว่า Rattus มีการกระจายพันธุ์อยู่ในซีกโลกที่เรียกว่า "โลนดรา" อันได้แก่ ทวีปเอเชีย, ยุโรป และแอฟริกา ตัวเมียเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เมื่ออายุได้ 2-3 เดือน ในขณะที่ตัวผู้อายุ 3 เดือนขึ้นไป ฯลฯ

หนู

หนู

อุหนชัฎฐ	อุหนชัฎฐ
พญชัฎฐ	พญชัฎฐ
ชัชชชช	ชัชชชช
พญชัฎฐ	ชัชชชช
อุหนชัฎฐ	ชัชชชช
พญชัฎฐ	ชัชชชช

ที่มาของภาพ : อุทยานแห่งชาติปางสีดา

ไก่ฟ้า

SCAN QR CODE

ไก่ฟ้า

ไก่ฟ้าจะเจริญพันธุ์ได้เมื่อถึงโตปาน มีจะงอยปากและขาแข็งแรงมาก มีลักษณะเด่น คือ ตัวผู้มีหางยาว และสีบนส่วนอกกว่าตัวเมีย จัดเป็นความแตกต่างระหว่างเพศที่เห็นได้ชัดเจน อันได้แก่สีในระหว่างอื่น ๆ สำหรับถิ่นที่ขึ้นกับเผือกก็ข, ฟ้าไม่มีจุด และแดง เป็นอาหาร ฯลฯ

ไก่ฟ้า

ไก่ฟ้า

ไก่ฟ้าช้ำคอแดง	หัวถูกคนตบตีจนบวม
ปีกหางยาวสีเข้ม	สีในลำคออย่างจากเขิน
ไก่ฟ้าปีกยาวดำ	ปากแหลม
พาดบนคอขนน	เขี้ยวแข็ง
ปีกหางยาวสีเข้ม	ตาจาว
ตัวดำอย่างคนแก่	แก้มคันชืดเขิน

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

นกแก้ว

SCAN QR CODE

นกแก้ว

เป็นนกที่อาศัยและหากินบนต้นไม้ กินผลไม้และเมล็ดพืช บินได้ดีและบินได้เร็ว พบอาศัยอยู่เป็นคู่หรือเป็นฝูง ทำรังตามโพรงต้นไม้ ไข่สีขาว ลักษณะทรงกลม วางไข่ครั้งละ 2-6 ฟอง ลูกนกแรกเกิดมีสภาพเป็นลูกอ่อนเดินไม่ได้ พบกระจายพันธุ์ตามเขตร้อนทั่วโลก และจากการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์พบว่า นกแก้วขนาดใหญ่มีความเฉลียวฉลาดเทียบเท่ากับเด็กอายุ 4 ขวบ ฯลฯ

นกแก้ว

นกแก้วเขียวเหลืองโต
นกแก้วดำเขียวคลา
นกแก้วเขียวฟ้า
โกสีย์ฟูฟูลาฮิกา
นกแก้วหัวเมียนมา
สีทิวผ่านชกสีฟ้า

คอสโกสีย์ฟูฟูลาฮิกา
ผ่านชกสีฟ้าฟ้าโบซี
เร้า
แวคคสีฟ้า
สมบู
พวกฟองเงินสี

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โนรี

SCAN QR CODE

โนรี

นกโนรีเป็นลูกของนกปากขออกุสหนึ่ง ใช้ชื่อสกุลว่า *Lorius* จัดเป็นนกขนาดเล็กกว่าโนรีตัวอื่น มีความยาวจากจอกจะงอยปากจรดปลายหาง 30 เซนติเมตร หางสั้น พบกระจายพันธุ์ในแถบประเทศอินโดนีเซีย หมู่เกาะโมลุกกะ ปาปัวนิวกินี และหมู่เกาะโพลินีเชีย ส่วนสีของตัวต่างกันไปตามชนิด เช่น และเข้มไปจนถึงสีตัว ยกเว้นปากขออกุส ปาก และตัว ฯลฯ

โนรี

นกแก้วเขียวเหลืองโต
นกแก้วดำเขียวคลา
นกแก้วเขียวฟ้า
โกสีย์ฟูฟูลาฮิกา
นกแก้วหัวเมียนมา
สีทิวผ่านชกสีฟ้า

คอสโกสีย์ฟูฟูลาฮิกา
ผ่านชกสีฟ้าฟ้าโบซี
เร้า
แวคคสีฟ้า
สมบู
พวกฟองเงินสี

ที่มาของภาพ : องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>	<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>คำลักษณะนามเป็นคำหมวดพิเศษในภาษาไทย เป็นคำที่สะท้อนการมองโลกของคนไทยว่าเห็นสิ่งต่าง ๆ มีลักษณะเป็นเช่นไร รูปร่างแบบใด มีความคล้ายคลึงกับสิ่งใด การใช้คำลักษณะนามถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารมีความเข้าใจตรงกัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> บอกความหมายของคำลักษณะนามได้ บอกจุดประสงค์ในการใช้คำลักษณะนามได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>ยกตัวอย่างการใช้คำลักษณะนามได้ถูกต้อง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำลักษณะนาม โดยครูสุ่มแจกภาพและคำลักษณะนามให้นักเรียนคนละ ๑ ภาพ / ๑ คำ จากนั้นให้นักเรียนจับคู่ภาพให้ตรงกับคำลักษณะนามของภาพนั้น ๆ และนำมาติดไว้บนกระดาน <table border="1" data-bbox="973 784 1069 1411"> <tr> <td>ตัว</td> <td>คัน</td> <td>เล่ม</td> <td>ใบ</td> <td>ตัว</td> <td>คัน</td> </tr> </table> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนอภิปรายจากคำถามดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> นักเรียนรู้จักคำที่เขียนไว้บนกระดานหรือไม่หรือไม่เรียกว่าคำประเภทใด 	ตัว	คัน	เล่ม	ใบ	ตัว	คัน	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> บัตรคำ เกมจับคู่คำลักษณะนาม เกมค้นหาคำลักษณะนาม ใบความรู้ “คำลักษณะนาม” <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
ตัว	คัน	เล่ม	ใบ	ตัว	คัน				

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>คำตอบ คำลักษณะนาม - นักเรียนเคยได้ยินหรือใช้คำลักษณะนามนอกเหนือจากที่ ปรากฏบนกระดานหรือไม่ ลองยกตัวอย่างประกอบ แนวคำตอบ เคย เช่น คำว่า</p>
	<p>ชั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาเรื่องคำลักษณะนามจากใบความรู้ “คำลักษณะนาม” ๒. ตัวแทนนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องคำลักษณะนาม หน้าชั้นเรียน โดยมีนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และครูเพิ่มเติมประเด็น ต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อเล่นเกม “สืบค้นคำลักษณะนาม” โดยให้แต่ละกลุ่มหาคำลักษณะนามตาม หัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้ - สิ่งของที่อยู่ในบ้าน - สิ่งของที่อยู่ในโรงเรียน - สิ่งของที่อยู่ในตลาด จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มมาเขียนที่หน้าชั้นเรียน กลุ่มที่เขียนได้ ถูกต้องและมีจำนวนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ ๔. นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นดังนี้</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>เช่น บ้าน โรงเรียน ตลาด มีคำอะไรบ้าง โดยครูอธิบาย ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ขั้นสรุป นักเรียนอภิปรายคำตอบ จากประเด็นคำถามดังนี้ - คำลักษณนาม มีส่วนในการช่วยเขียนสื่อสารอย่างไรบ้าง แนวคำตอบ ทำให้ประโยคชัดเจน เข้าใจได้ตรงกัน - นักเรียนมีวิธีการใช้คำลักษณนามในการสื่อสารได้ อย่างไรบ้าง แนวคำตอบ เลือกใช้คำให้เหมาะสม และถูกต้อง</p>	

ใบความรู้ “คำลักษณนาม”

คำลักษณนาม

คำลักษณนาม เป็นคำหมวดพิเศษในภาษาไทย คำลักษณนามเป็นคำที่สะท้อนการมองโลกของคนไทยว่าเห็นสิ่งต่าง ๆ มีลักษณะเป็นเช่นไร มีรูปร่างแบบไหน เหมือนหรือคล้ายคลึงกับสิ่งใดที่รู้จักดีอยู่แล้วเดิม เช่น เห็นว่าสิ่งที่มีลักษณะยาวมาก เช่น ถนน แม่น้ำ คลอง ทางรถไฟ รถเมล์ที่วิ่งไปตามเส้นทางที่แน่นอน มีลักษณะเป็น *สาย* เหมือนสายน้ำ จึงใช้ลักษณนามว่า *สาย* เป็นถนน*สายนี้* แม่น้ำ*สายนั้น* คลอง *๒ สาย* ทางรถไฟหลาย*สาย* รถเมล์*สาย*ไหน เห็นว่า เสา มีลักษณะคล้ายคลึงกับต้นไม้ มีลักษณนามว่า *ต้น* เหมือนต้นไม้ เป็น เสา*ต้นใหญ่* เห็นว่า แก้ว อี้ โต๊ะ เสื้อ กางเกง กบเหลาดินสอ ฯลฯ มีขามีแขน หรือมีรูปร่างลักษณะคล้ายคลึงกับสัตว์จึงมีลักษณนามเหมือนกันว่า *ตัว* เป็น แก้ว*ตัวนั้น* โต๊ะ*ตัวข้าง* ๆ เสื้อ*ตัวเมื่อวาน* กางเกง*ตัวใหญ่* กบเหลาดินสอ*ตัวที่หาย* เป็นต้น คำลักษณนามเป็นคำที่สะท้อนการมองโลกตามแบบของคนไทย และคนไทยใช้จนเคยชิน จึงไม่ประสบความสำเร็จในการใช้คำลักษณนาม และไม่เกิดข้อสงสัยในการใช้ภาษา เช่น คนไทยคงจะเห็นว่า รถกับซ้อนมีลักษณะบางอย่างร่วมกัน จึงใช้คำลักษณนามเหมือนกันว่า *คัน* เป็น จอดรถซ้อน*คัน* มี*ซ้อนคัน*เดียว คนไทยเรียกรถและซ้อนจนเคยชินว่า *คัน* จึงไม่สงสัยและไม่ตั้งคำถามว่า เหตุใดจึงใช้ลักษณนามเหมือนกัน แต่สำหรับชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยจะเห็นว่าลักษณนามเป็นอุปสรรคยุ่งยากแก่การเรียนภาษาไทยไม่น้อย เพราะไม่เข้าใจเหตุผล ไม่เข้าใจวิธีมองโลกผ่านภาษาไทยของคนไทยนั่นเอง

โดยทั่วไปคำลักษณนามที่ใช้ร่วมกับคำนามมักเป็นคำคนละคำกัน เช่น คำลักษณนามของเสื้อคือ *ผืน* คำลักษณนามของขนมจีนคือ *จับ* คำลักษณนามของบ้านคือ *หลัง* แต่ก็มีคำลักษณนามจำนวนไม่น้อยมีรูปพ้องกับคำนามที่ใช้ร่วมกัน เช่น คำลักษณนามของคนคือ *คน* คำลักษณนามของโรงเรียนคือ *โรงเรียน* คำลักษณนามของประโยคคือ *ประโยค* นอกจากนี้คำลักษณนามของคำนามหนึ่งอาจมีรูปพ้องกับคำนามอื่นได้ เช่น คำลักษณนามของภาชนะหรือสิ่งที่บรรจุของอื่นลงไปได้คือ *ใบ* เช่น ตู *๓ ใบ* กระจ่าง*ใบหนึ่ง* ช่วยหาแก้วให้*อีกใบ*ครับ คำลักษณนาม *ใบ* พ้องกับคำนาม *ใบ* ซึ่งหมายถึง “ส่วนของต้นไม้ มักมีสีเขียวอยู่ติดกับก้าน”

คำนามส่วนใหญ่ไม่มีลักษณนามตายตัว เมื่อลักษณนามเปลี่ยนไป ก็จะแสดงเรื่องที่ต้องการสื่อสารแตกต่างกัน แสดงลักษณะ ขนาด หรือปริมาณของคำนามที่แตกต่างกัน เช่น

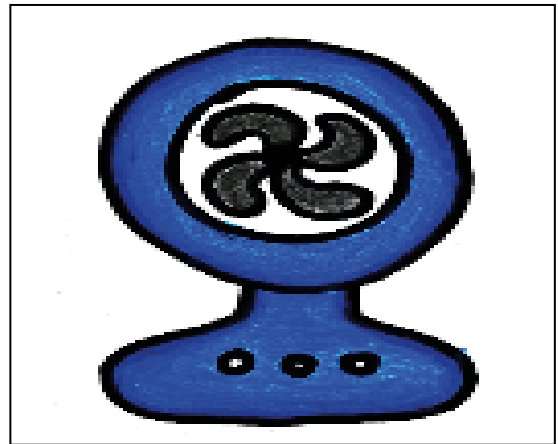
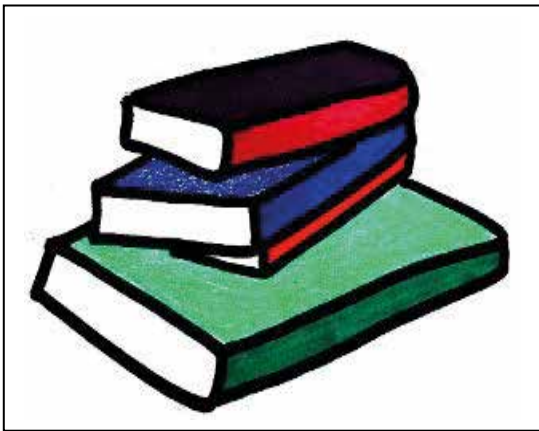
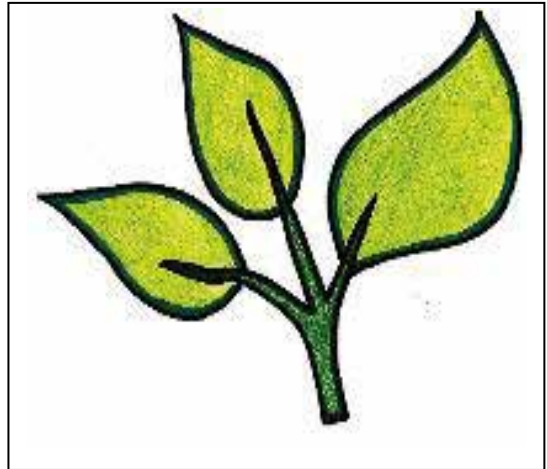
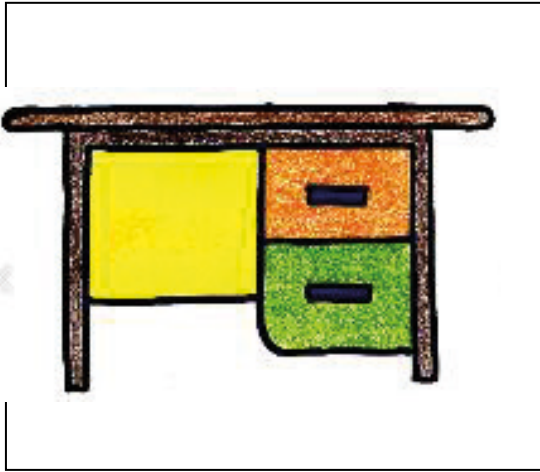
ใบความรู้ “คำลักษณนาม” (ต่อ)

คำนามส่วนใหญ่ไม่มีลักษณนามตายตัว เมื่อลักษณนามเปลี่ยนไป ก็จะแสดงเรื่องที่ต้องการสื่อสารแตกต่างกัน แสดงลักษณะ ขนาด หรือปริมาณของคำนามที่แตกต่างกัน เช่น

กล้วย ๒ ต้น	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ต้นกล้วยจำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ หน่อ	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ต้นอ่อนของกล้วยซึ่งสามารถนำไปปลูกได้จำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ กอ	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ต้นกล้วยที่ขึ้นอยู่รวมกันจำนวน
กล้วย ๒ ผล	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ผลของกล้วยจำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ หวี	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง กล้วยหลาย ๆ ผลที่ติดอยู่หิ้วเดียวกันจำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ เครือ	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ผลกล้วยหลาย ๆ หวีที่ติดอยู่บนก้านใหญ่เดียวกันจำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ ถูง	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ผลของกล้วยที่บรรจุอยู่ในถูงจำนวน ๒ หน่วย
กล้วย ๒ จาน	แสดงว่ากำลังกล่าวถึง ผลของกล้วยที่วางในจานจำนวน ๒ หน่วย

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๖๕ - ๑๖๖

บัตรคำ

ตัว

คัน

เล่ม

ใบ

คัน

ตัว

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>คำบุพบท คือคำที่ปรากฏหน้าวลี หรือส่วนของประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำนาม คำบุพบทที่มีความหมายบอกตำแหน่ง หน้าที่ ความเกี่ยวข้อง ความมุ่งหมาย ความเป็นเจ้าของ การใช้คำบุพบทถูกต้องจะช่วยให้ประโยคมีความชัดเจน ส่งผลให้การสื่อสารมีความเข้าใจตรงกัน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. บอกความหมายของคำบุพบทได้</p> <p>๒. บอกจุดประสงค์ในการใช้คำบุพบทได้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชี้แนะ</p> <p>๑. นักเรียนเล่นเกม “เติมคำถูก เข้าใจชัดเจน” โดยเป็นการเติมคำลงในช่องว่างของแถบข้อความที่ครูคิดไว้บนกระดานดำ ดังนี้</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">แมวลีชาวตัวใหญ่นอนอยู่.....ถึงกระดาษ</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">ดอกไม้ต้นนี้ขึ้นอยู่.....ต้นไม้ต้นใหญ่</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">ฉันเกิดและเติบโต.....ประเทศไทย</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">คุณครูสอนให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบ.....หน้าที่</div> <p>แนวคำตอบ</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">แมวลีชาวตัวใหญ่นอนอยู่ใน,บน ,ใต้ ถึงกระดาษ</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ดอกไม้ต้นนี้ขึ้นอยู่ใต้ข้างต้นไม้ต้นใหญ่</div>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. เกม “เติมคำถูก เข้าใจชัดเจน”</p> <p>๒. กิจกรรม “แต่งประโยคที่มีคำบุพบทกันเถอะ”</p> <p>๓. ใบความรู้ “คำบุพบท”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>
<p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ไม่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>การสื่อสาร</p>	<p>ฉันเกิดและเติบโตที่ประเทศไทย</p> <p>คุณครูสอนให้ฉันเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่</p> <p>๒. นักเรียนอภิปรายคำตอบจากคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักคำที่เขียนไว้บนกระดานหรือไม่ เรียกว่าคำประเภทใด <p>แนวคำตอบ รู้จัก เรียกว่าคำบุพบท/ไม่รู้จัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเคยได้ยินหรือใช้คำบุพบทนอกเหนือจากที่ปรากฏบนกระดานหรือไม่ ลองยกตัวอย่างประกอบ <p>แนวคำตอบ เคย เช่น คำว่า</p> <p>ขั้นตอน</p> <p>๓. นักเรียนศึกษาเรื่องคำบุพบท จากใบความรู้ “คำบุพบท”</p> <p>๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรม “แต่งประโยคที่มีคำบุพบทกันเถอะ” โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกัน แต่งประโยคที่มีคำบุพบท จำนวน ๕ ประโยค พร้อมขีดเส้นใต้ คำบุพบทนั้น ๆ โดยห้ามใช้คำบุพบทซ้ำกันในแต่ละประโยค</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฉลาดใช้คำ (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>จากในตัวหนังสือกลุ่มมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำบุพบทที่ปรากฏมีคำอะไรบ้างและมีข้อสังเกตในการใช้อย่างไร โดยครูอธิบายให้คำแนะนำเพิ่มเติม <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนอภิปราย จากประเด็นคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำบุพบท มีส่วนในการช่วยเขียนสื่อสารอย่างไรบ้าง <p>แนวคำตอบ</p> <p>ทำให้ประโยคชัดเจน เข้าใจได้ตรงกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีวิธีการใช้คำบุพบทในการสื่อสารได้อย่างไรบ้าง <p>แนวคำตอบ</p> <p>เลือกใช้คำให้เหมาะสม และถูกต้อง</p>	

ใบความรู้ “คำบุพบท”

คำบุพบท

คำบุพบท หมายถึง คำที่ปรากฏหน้านามวลี หรือส่วนของประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำนาม อาจเป็นคำนาม คำเดี่ยวหรือคำนามกับคำอื่น ๆ ก็ได้ คำบุพบทมักมีความหมายบอกตำแหน่ง หน้าที่ ความเกี่ยวข้อง ความมุ่งหมาย ความเป็นเจ้าของ ฯลฯ และใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในประโยค เช่น

เราต้องรับผิดชอบต่อตนเอง

ต่อ เป็นคำบุพบท บอกความสัมพันธ์ระหว่างนาม *ตนเอง* กับกริยา *รับผิดชอบ* โดยระบุสิ่งที่เราต้องรับผิดชอบ

จิตสาธารณะคือจิตที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แก่ เป็นคำบุพบทบอกความสัมพันธ์ระหว่างนาม *ประโยชน์ส่วนรวม* กับกริยา *เห็น* โดยระบุสิ่งที่จิตเห็นหรือคำนึงถึง

พ่อของผมเกิดและโตที่เมืองไทย

ที่ เป็นคำบุพบท บอกความสัมพันธ์ระหว่างนาม *เมืองไทย* กับกริยา *เกิด* และ *โต* โดยระบุสถานที่ที่พ่อของผมเกิดและโต

ส่วนของประโยคที่ขึ้นต้นด้วยบุพบทอาจต่อกันไปเรื่อย ๆ และบอกความสัมพันธ์เป็นชั้น ๆ ตามลำดับได้ เช่น

ถ้าเราไม่ต้องการพบกับความทุกข์ในอนาคต เราต้องเริ่มนิสัยรับผิดชอบต่อตั้งแต่วันนี้

ใน เป็นคำบุพบท บอกความสัมพันธ์ระหว่างนาม *ความทุกข์* กับนาม *อนาคต* โดยระบุเวลาที่จะเกิดความทุกข์ ส่วนคำบุพบท **กับ** บอกความสัมพันธ์ระหว่างนาม *ความทุกข์ในอนาคต* กับกริยา *พบ* โดยระบุสิ่งที่พบ

นอกจาก **ต่อ** **แก่** **ที่** **กับ** **ใน** แล้ว ภาษาไทยยังมีคำบุพบทอีกมาก เช่น *บน* *ใต้* *ข้าง* *ขอบ* *ริม* *ณ* *แต่* *แต่* *เมื่อ* *เพื่อ* *สำหรับ* ฯลฯ คำบุพบทเหล่านี้อาจมีรูปเหมือนคำชนิดอื่น ดังนั้นหากต้องการพิจารณาว่าคำเหล่านี้เป็นคำบุพบทหรือไม่ ต้องพิจารณาตามรายละเอียดตามที่ได้อธิบายมาข้างต้น

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๑๖๗

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งแวดล้อมบ้านที่ใกล้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ผู้นำบันทึก (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>บันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร เป็นบันทึกเพื่อแจ้งเรื่องหรือกิจธุระแก่บุคคลภายในครอบครัวหรือบุคคลอื่น ๆ เป็นการสื่อสารอย่างง่ายเป็นทางการหรือเป็นทางการนัยหมาย เช่น บันทึกสื่อสารภายในครอบครัว บันทึกการนัดหมายระหว่างบุคคล บันทึกข้อความทางโทรศัพท์ บันทึกแจ้งหรือเสนอให้ทราบถึงการถือปฏิบัติภายในหน่วยงานเอกชน และราชการ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความหมายของบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสารได้ 2. บอกจุดประสงค์ในการเขียนบันทึกข้อมูลข่าวสารได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสารได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน ๒ - ๓ คน ออกลูกโป่งมาแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนคนที่ ๑ เป็นผู้บรรยายเหตุการณ์ - นักเรียนคนที่ ๒ เป็นนักเรียนคนที่ ๑ - นักเรียนคนที่ ๓ เป็นนักเรียนคนที่ ๒ <p>เสียงโทรศัพท์บ้านดัง กริ่งๆ</p> <p>นักเรียนคนที่ ๑ : สวัสดีค่ะ ที่บ้านแสนสุขค่ะ ต้องการเรียนสายกับใครคะ</p> <p>นักเรียนคนที่ ๒ : สวัสดีค่ะ คุณน้ำฝน อยู่ไหมคะ</p> <p>นักเรียนคนที่ ๑ : คุณน้ำฝนไม่อยู่ค่ะ ออกไปธุระค่ะ</p> <p>นักเรียนคนที่ ๒ : ถ้าอย่างนั้น ดิฉันขอรับฝากข้อความถึงคุณน้ำฝนด้วยนะคะ ว่าเข้าวันอังคาร ซึ่งเป็นวันที่ ๙ ก.พ. ๖๕ นี้ เป็นวันที่ฤกษ์ดีมีชัย คุณน้ำฝนต้องเดินทางไปเปิดงานกีฬาดีคะ</p> <p>ดิฉันเกรงว่าคุณน้ำฝนจะเหงา เลยให้คุณน้ำแข็งมารับไปด้วย</p> <p>นักเรียนคนที่ ๑ : ได้ค่ะ</p> <p>นักเรียนคนที่ ๒ : ถ้าหากคุณน้ำฝนอยากได้รายละเอียดเพิ่มเติมให้ติดต่อหาดิฉัน คุณราตรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๖ - ๓๒๑ - ๖๗๕๔ ค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ สวัสดีค่ะ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานการณ์บทบาทสมมติ 2. ใบความรู้ “ตัวอย่างการเขียนบันทึก” 3. ใบงาน “การเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร” <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “การเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อมวลชนที่กสทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สำนวนบันทึก (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>นักเรียนคนที่ ๑ : ได้ค่ะ สวัสดีค่ะ ๒. นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นดังนี้ - หากนักเรียนต้องแจ้งข้อความให้กับคุณน้ำฝน นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร แนวคำตอบ เขียนไว้ในกระดาษ - นักเรียนจะทำอย่างไรจะสื่อสารข้อความให้คุณน้ำฝน เข้าใจได้ครบถ้วนและถูกต้อง แนวคำตอบ ต้องจับประเด็นสำคัญของข้อความ และเรียงเรียงให้ต่อเนื่อง เข้าใจได้ชัดเจน จากนั้นเขียนลงในกระดาษและส่งให้คุณน้ำฝน)</p>
	<p>ชั้นสอน ๓. นักเรียนศึกษาเรื่องตัวอย่างการเขียนบันทึก จากใบความรู้ “ตัวอย่างการเขียนบันทึก” ๔. นักเรียนอภิปรายคำตอบจากประเด็นคำถาม ดังนี้ - การเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อ อะไร แนวคำตอบ เป็นบันทึกรูปแบบหนึ่ง มีจุดมุ่งหมายเพื่อแจ้งหรือกิจธุระแก่ บุคคลภายในครอบครัวหรือบุคคลอื่นๆ เป็นการสื่อสารอย่างไม่ เป็นทางการ กึ่งทางการหรือเป็นทางการก็ได้</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ถิ่นกำเนิด (๑) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>- การเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร ต้องมีองค์ประกอบได้บ้าง</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ส่งสาร ความต้องการของผู้ส่งสารและวันที่ส่งสารให้ชัดเจนครบถ้วน เพื่อให้การสื่อสารได้ผลสมบูรณ์</p> <p>๕. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ทำใบงาน “การเขียนบันทึกข้อมูลข่าวสาร”</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ การเขียนบันทึกข้อมูลข่าวสาร ที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น เพิ่มเติมประเด็นเนื้อหาของข้อมูล ให้ครบถ้วน</p>	
	<p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนอภิปรายประเด็นคำถามดังนี้</p> <p>- ทำอย่างไร จึงจะเป็นผู้ที่สามารถบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ดี</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>ต้องเป็นผู้ที่จับประเด็นสำคัญจากข้อความได้อย่างครบถ้วนและนำมาเรียบเรียงได้อย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับ เข้าใจง่าย</p>	

ใบความรู้
“ตัวอย่างการเขียนบันทึก”

ตัวอย่างบันทึก

บันทึกข้อความจากโทรศัพท์

๑๖ ต.ค. ๕๓ ๑๕.๐๐ น.
เรียน คุณพี่ทมก
คุณมาลัย ชำนดอกไม้ โทรมาเรื่องดอกไม้ที่จะให้วันเสาร์นี้
ขอให้โทรกลับด่วน ที่ ๐-๒๕๒๕-๗๓๕๖
สมทรง

บันทึกเพื่อติดต่อนัดหมาย

เรียน อาจารย์ที่เคารพ
ผมมาขอคำปรึกษาจากอาจารย์ เรื่อง ฐานะงานหนังสืออ่านนอกเวลา
เพื่อจะได้จัดทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขอความกรุณาจากอาจารย์นอกเวลา
ที่อาจารย์สะดวก และอนุญาตให้เรียนทางเรือได้ด้วยครับ
ด้วยความเคารพ
จริงใจ แล่นดี
๒๐ กันยายน ๒๕๕๓

การเขียนบันทึกลักษณะนี้ แม้จะเป็นบันทึกขนาดสั้นก็ต้องเขียนข้อความให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ส่งสาร
ความต้องการของผู้ส่งสาร และวันที่ส่งสารให้ชัดเจนครบถ้วน เพื่อให้การสื่อสารได้ผลสมบูรณ์

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยวิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๖๓

ใบงาน “การเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสาร”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนการเขียนบันทึกแจ้งข้อมูลข่าวสารจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

สถานการณ์ที่ ๑

เด็กหญิงสุดา มาพบคุณครูสอนวิชาภาษาไทย เพื่อขอคำปรึกษาการทำโครงการ ความนิยมในการใช้ภาษาตั้งชื่อของลูกในปี ๒๕๖๔ แต่คุณครูติดประชุม เด็กหญิงสุดาควรเขียนข้อความถึงคุณครูอย่างไร จึงจะถูกต้อง เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๒

คุณกานดา โทรศัพท์ถามคุณชาติชาย ซึ่งเป็นพนักงานของโรงแรมไออรุณ เพื่อสอบถามถึงข้อมูลการจองห้องประชุม เพราะคุณกานดาต้องการจะจัดสัมมนาให้กับพนักงานที่บริษัท จึงต้องการทราบว่า มีวันใดบ้างที่สามารถจองห้องประชุมได้ และคิดราคาเท่าไร รวมค่าอาหาร และค่าบริการอื่นๆ หรือไม่ แต่คุณชาติชาย ติดภารกิจเข้าประชุมกับฝ่ายบริหารของโรงแรม คุณพิชญ์ รับสายแทนและแจ้งคุณกานดาว่าจะเรียนให้คุณชาติชายทราบพร้อมทั้งติดต่อกลับไป

หากนักเรียนเป็นคุณพิชญ์ นักเรียนจะเขียนบันทึกถึงคุณชาติชายว่าอย่างไร จึงจะถูกต้องเหมาะสม

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นำบันทึก (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>บันทึกส่วนตัว เป็นบันทึกที่ผู้บันทึกจดบันทึกใจของตัวเอง ตนเอง บันทึกประสบการณ์หรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ไว้อ่านเพื่อความพึงพอใจ เพื่อกันลืม หรือเพื่อเป็นเครื่อง เตือนใจ เช่น บันทึกประจำวัน บันทึกการเดินทาง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. บอกความหมายของบันทึกส่วนตัวได้ ๒. บอกจุดประสงค์ในการเขียนบันทึกส่วนตัวได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนบันทึกส่วนตัวได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>การสื่อสาร</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ “แอนตาร์กติกา: ทनावหนัาร้อน” จากบันทึกเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยซีแลนดี และ ทั่วโลกใต้หรือแอนตาร์กติกา ๒. นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน ดังนี้ - นักเรียนอ่านเรื่องอะไร คำตอบ แอนตาร์กติกา : ทनावหนัาร้อน - ใครคือผู้แต่งเรื่องนี้ คำตอบ แอนตาร์กติกา: ทनावหนัาร้อน เป็นพระราชินีพอน์ ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมมหาราชกุมารี - เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อไหร่ คำตอบ วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ - เหตุการณ์ในเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ “แอนตาร์กติกา : ทनावหนัาร้อน” ๒. ใบความรู้ “บันทึกการเดินทาง” ๓. ใบความรู้ “บันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต” ๔. ใบงาน “การเขียนบันทึกประจำวัน”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทํำใบงาน “การเขียนบันทึกประจำวัน”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลำน้ำบันทึก (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>แนวคำตอบ</p> <p>การไปถ้ำน้ำแข็งที่ Mt.Erebus Glacier Tongue ซึ่งเป็นแหล่งน้ำแข็งยื่นลงไปในทะเล ในถ้ำเป็นสีฟ้าสว่างใสเหมือนแก้วผลึกเงิระไร</p> <p>- จากที่นักเรียนได้อ่านเรื่องแอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน นักเรียนคิดว่า ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>มีความประทับใจในสถานที่แห่งนี้ เพราะว่ามีทิวทัศน์สวยงาม</p> <p>- แอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน เป็นงานเขียนแบบโต้ตอบ</p> <p>บันทึกส่วนตัว</p> <p>ชั้นสอน</p> <p>๓. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นอ่านไปความรู้ “บันทึกการเดินทาง”</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายคำตอบจากประเด็นคำถามต่อไปนี้</p> <p>- นักเรียนอ่านเรื่องอะไร</p> <p>คำตอบ</p> <p>พระราชนิพนธ์ เรื่อง ไกลบ้าน</p> <p>- ใครคือผู้แต่งเรื่องนี้</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลำนำบันทึก (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>คำตอบ พระราชินีพระ เรื่อง ไกลบ้าน เป็นพระราชินีพระใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อไหร่ คำตอบ วันศุกร์ ที่ ๒๔ พฤษภาคม รัตนโกสินศก ๑๒๖ - เหตุการณ์ในเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด แนวคำตอบ การเดินทางด้วยรถไฟ ผ่านทะเลสาบ ทำให้เห็นน้ำในทะเลสาบ ที่ใส สวยงาม เดินทางผ่านเกาะ ไปเขาแอลป์ แม่น้ำโรน และเขื่อน - จากที่นักเรียนได้อ่านพระราชินีพระ เรื่อง ไกลบ้าน นักเรียนคิดว่า ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใดจึงคิด เช่นนั้น แนวคำตอบ มีความประทับใจในสถานที่แห่งนี้ เพราะว่ามีที่สวยงาม - แอนดาร์กติก : หนาวหน้าร้อนและพระราชินีพระ เรื่อง ไกลบ้าน มีความเหมือนกันอย่างไรบ้าง แนวคำตอบ เป็นการเขียนบันทึกส่วนตัวเหมือนกัน ๕. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นอ่านใบความรู้ “บันทึกเหตุการณ์สำคัญครึ่งหนึ่งในชีวิต”</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อฉบับที่ ๑๐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลำนำบันทึก (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปราย จากประเด็นคำถามต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แอนดาร์กติก : นวนาวนาร์ออน, พระราชนิพนธ์ เรื่อง ไกลบ้านและบันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรบ้าง <p>แนวคำตอบ</p> <p>แอนดาร์กติก : นวนาวนาร์ออน , พระราชนิพนธ์ เรื่อง ไกลบ้าน และบันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิตเป็นการเขียนบันทึกส่วนตัวเอง แต่เนื้อหาของบันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต จะเป็นการเขียนถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ต่างไปจากแอนดาร์กติก: นวนาวนาร์ออน, พระราชนิพนธ์ เรื่อง ไกลบ้าน ที่เป็นการบันทึกความประทับใจของเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากการเดินทางไปท่องเที่ยว)</p> <p>ชั้นสรุป</p> <p>นักเรียนอภิปราย จากประเด็นคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเคยเขียนบันทึกส่วนตัวหรือไม่ และเห็นข้อดีของการเขียนบันทึกส่วนตัวดังกล่าวหรือไม่อย่างไร <p>แนวคำตอบ</p> <p>ไม่เคย/เคย ข้อดีคือช่วยเตือนความทรงจำ, เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะการเขียน ฯลฯ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนควรทำอย่างไร จึงจะเป็นผู้ที่สามารถเขียนบันทึกส่วนตัวได้นาน 	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
---	---	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลำนำบันทึก (๒) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
	<p>แนวคำตอบ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตการใช้คำ ภาษา ฝึกจับประเด็นสำคัญจาก ข้อความได้อย่างครบถ้วนและนำมาเรียบเรียงได้อย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับ เข้าใจง่าย ฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ - นักเรียนรับใบงาน “เขียนบันทึกประจำวัน” และเขียน บันทึกประจำวันมาส่งครูเป็นเวลา ๗ วัน (นักเรียนและครูนัด หมายกำหนดส่งงานตามความเหมาะสม)</p>	

ใบความรู้ “แอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน”

แอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

...เราเดินทางออกจากบ้านของสก็อต แอนดีขับรถแทนเดฟไปได้สักครู่ รถทำท่าจะเสียอีก หวังว่าจะไม่ต้องเดินกลับ จิลเลียนเข้าใจความคิดของข้าพเจ้า ปลอดภัยไม่เป็นอะไรหรอก ไม่ต้องกังวลถึงอย่างไร ก็ยังไม่ค่ำ จนอีก ๔ - ๕ เดือน

รถไม่เสีย...ไปถึงบริเวณที่มีถ้ำน้ำแข็ง คือที่ **Mt. Erebus Glacier Tongue** เป็นถ้ำน้ำแข็งก้อนมหึมาเย็นลงไปทะเล มีถ้ำใหญ่น้อยมากมายเกิดจากน้ำทะเลไหลกัดเซาะถ้ำน้ำแข็ง เราปีนขึ้นไป น้ำแข็งลื่นจนอดไม่ได้ที่จะหันกลับมาเล่นลื่นลงเนินแบบเด็ก ๆ เล่นไม้ลื่นในสนามเด็กเล่นแอนดีเป็นคนนำเข้าไปในถ้ำ เข้าไปข้างในก็ต้องตะลึงในความตระการตาของถ้ำ มีน้ำแข็งงอกและย้อยเหมือนหินปูน แต่หากว่าถ้ำเป็นสีฟ้าสว่างใสเหมือนแก้วผลึกเจียระไน เห็นจะเป็นเพราะแสงอาทิตย์ที่ส่องลอดเข้ามา ผนังถ้ำมีน้ำแข็งเกาะเป็นฝอย ๆ ลองเอามือไปลูบ เกิดเป็นเสียงดังกรู๊งกรู๊งเหมือนเสียงระฆังแก้ว ลองชิมดู น้ำแข็งมีรสเค็ม แต่หิมะเป็นน้ำจืดตกจากฟ้าจึงมีรสเหมือนน้ำฝน

เราเพลิดเพลินกับธรรมชาติที่ค้นพบใหม่ได้พักหนึ่ง ก็ถึงเวลาต้องกลับฐาน ภาพของถ้ำนี้ข้าพเจ้าบันทึกอยู่ในจิตใจ เพราะว่าถ้ำรูปมน้ำแข็งจะดูสีฟ้าขุ่นและทึบแสงกว่าที่เป็นจริงในธรรมชาติ...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๖๐

ใบความรู้ “บันทึกการเดินทาง”

บันทึกการเดินทาง

การเขียนประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นการเขียนขนาดยาว ผู้บันทึกจะเล่าเรื่องราวการเดินทางของตน ถ่ายทอดแก่ผู้อ่านที่ไม่ได้เดินทางไปด้วย ผู้บันทึกจะบอกว่าเดินทางเมื่อใด ไปที่ใด ได้พบใคร ประทับใจเรื่องใดบ้าง ดังตัวอย่างบันทึกการเสด็จประพาสทั่วโลกใต้ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ยกมาข้างต้น ซึ่งทรงเล่าว่าทรงประทับใจถ้ำน้ำแข็งที่ขั้วโลกใต้มาก

บันทึกการเดินทางที่ดี คือ บันทึกที่บรรยายความได้ชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้อ่านติดตามการเดินทางได้ตลอด พรรณนาสิ่งใดก็ละเอียดลออ ทำให้เห็นภาพได้แจ่มชัด นอกจากพระราชนิพนธ์เรื่อง **แอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน** และพระราชนิพนธ์บันทึกการเดินทางในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีอีกหลายเรื่องแล้ว ยังมีตัวอย่างบันทึกการเดินทางที่มีลักษณะดังนี้อีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีผู้นิยมมาก คือ พระราชนิพนธ์เรื่อง **ไกลบ้าน** ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังตอนที่คัดเลือกมาลงไว้ต่อไปนี้

คืนที่ ๕๙

โฮเทลเดซอ์ลปลส์ เทอริเตอร์ สวิตเซอร์แลนด์

วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม รัตนโกสินศก ๑๒๖

หญิงน้อย

เวลาก่อน ๔ โมงครึ่ง ไปขึ้นรถไฟที่สเตชั่น รถนี้เปลี่ยนใหม่เป็นรถสวิตเซอร์แลนด์ เบาะเป็นกำมะหยี่แดงกว้างขึ้น นอนค่อยสบาย รถออกเวลา ๔ โมงครึ่ง มาหน่อยหนึ่งถึงทะเลสาบเรียกว่า ลาโค แมกเคียวรี เป็นทะเลสาบอันหนึ่งในอิตาลีข้างเหนือ มีหลายแห่งด้วยกัน ทะเลนี้ไม่ลึกกว้างแต่ยาวมาก รถไฟเดินเลียบมาตามข้างทะเลสาบงามเสียจริง ๆ มีหมู่บ้านหรือจะเรียกว่าเมืองก็ควร เป็นหมู่ใหญ่ ๆ มีตำบลอาโรนา เป็นต้น ตามฝั่งทะเลสาบนั้นมีเขาสูง ๆ น้ำในทะเลสาบใสเหมือนน้ำทะเล เรียบเป็นหน้ากระจก ที่ตามริมฝั่งเป็นหาดกรวด แลเห็นลงไปใต้น้ำลึก งามเหมือนแก่งทำเล่น รถไฟต้องเข้าปล่องในเวลาเมื่อถึงเขาคอน้ำ เป็นแหลมเหลี่ยมบังกันเปลี่ยนขึ้นกระเช้าต่าง ๆ ที่สุดทะเลสาบ แยกออกเป็นสองแยก ปลายแหลมหว่างที่แยกนั้นเป็นที่ตั้งเมืองเรียกว่า พลันซา ใต้แหลมพลันซาลงมาในหว่างกลางทะเลสองแยกมีเกาะสามเกาะ ว่าเป็นสมบัติของมาคิสบอเมียว จึงเรียกเกาะนั้นว่า เกาะบอเมียวตามชื่อตระกูล เกาะสามเกาะนี้มีตึกใหญ่น้อยบ้านเรือนเต็มทั้งเกาะ แลดูเหมือนตึกลอยอยู่ในกลางน้ำ เกาะเล็กนั้นเรียกว่า เกาะประมง เป็นที่พวกหาปลาอยู่ พ้นจากทะเลสาบขึ้นมา บ้านเรือนเปลี่ยนรูปร่างไปหมด กลายเป็นก่อด้วยหิน มุงด้วยกระดานชนวน แต่ไม่ใช่ตัดเป็นเหลี่ยม สักแต่ว่าเป็นแผ่น ๆ แล้วก็มุงได้

ใบความรู้ “บันทึกการเดินทาง” (ต่อ)

พื้นแผ่นดินก็กลายเป็นที่ดอนมีเขาเนื่องกันไป ขึ้นเขาเข้าปล่องไม่ได้หยุด จนถึงอีสต์เลดิตราสควารา ซึ่งเป็นที่ต่อแดนประเทศอิตาลีกับสวิตเซอร์แลนด์ เปลี่ยนโพลิสที่สำหรับกำกับรับต่อกัน ได้ลงถ่ายรูปแล้วเลยไปขึ้นรถกินข้าว ทางที่จะข้ามเขาแอลป์ช่องนี้เป็นปล่องที่เจาะใหม่ เมื่อครั้งมาคราวก่อน ขึ้นทางเซนต์โคคาดช่องนี้ยังไม่ได้เจาะ ช่องที่เจาะใหม่นี้เรียกซิมพลอน รถไฟเดินเกือบ ๓๐ นาที แต่เขาไม่ได้ใช้รถstimลากเปลี่ยนเป็นรถไฟฟ้าเพื่อจะไม่ให้มีควัน แต่ก็ไม่เห็นป้องกันอะไรได้นัก มีกลิ่นเหม็นเป็นกลิ่นถ่าน ซึ่งรถทำงานต่างๆ ที่ใช้ถ่านเดินควันอบอยู่ในปล่องนั้น คงต้องปิดหน้าต่างกระจกรอบด้าน ร้อนจนเป็นเหงื่อจับหน้าต่างกลายเป็นกระจกด้านหมด ในรถไฟใช้เปิดพัดลม ตามทางในปล่องมีไฟจุดเป็นระยะเขาแบ่งเป็นสเตชันอยู่ในถ้ำนั้น เขาแอลป์นี้เป็นเขาเทือกใหญ่ยาวไม่ใช่ลูกเดียวมากยอด สูงกันในระหว่างประเทศอิตาลีกับสวิตเซอร์แลนด์และฝรั่งเศส เหมือนอย่างกับเขาหิมาลัยและพระสุเมรุกับประเทศฮินดูสตันกับฝ่ายจีนข้างเหนือฉะนั้น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ตั้งอยู่บนเขานี้ เขาที่สูงที่สุดในสวิตเซอร์แลนด์ คือ มองตาโรซาที่แท้ถ้าในหมู่เขาแอลป์แล้ว เขามองต์ปลังค์เป็นสูงกว่ายอดอื่นหมด แต่อยู่ในแดนฝรั่งเศส จึงนับเอาว่ามองตาโรซาเป็นสูงในสวิตเซอร์แลนด์ เขานี้และเขาอื่น ๆ ทั่วไปในสวิตเซอร์แลนด์มีสโนว์หุ้มยอดขาวอยู่ทั้งนั้น ปากปล่อง ซิมพลองข้างฝ่ายสวิตเซอร์แลนด์เรียกว่าบริก พอหลุดปากปล่องออกมาก็แลเห็นต้นแม่น้ำโรน ซึ่งเป็นแม่น้ำระหว่างกลางประเทศสวิตเซอร์แลนด์ลงไปสู่ทะเลสาบอยู่ข้างขวามือ มองตาโรซาอยู่ข้างซ้ายมือ แม่น้ำโรนนี้เขาคุมกำกับเสียตั้งแต่แรกลงจากเขา คือแต่ก่อนก็เป็นน้ำไหลพร่าลงมา กัดกว้างแลต้นเช่นที่กล่าวแล้วข้างซันเรโมนั้น แต่นั้นเป็นส่วนเล็กย่อม นี้เป็นส่วนใหญ่ ด้วยมีเขาสูงชันซ้อนกันมาก แลสโนว์หุ้มอยู่เสมอ จึงเป็นลำธารใหญ่ แม่น้ำใหญ่กว่าแถบโน้นหลายเท่า วิธีที่คูนน้ำไม่ให้เทียวพ่นพานั้นทำดังนี้ คือ ก่อเขื่อนสองข้างร่องน้ำด้วยศิลามั่นคง แต่เพียงเท่านั้นจะไม่พอเหตุด้วยสายน้ำไหลเชี่ยวคงจะกัดเซาะเขื่อนพังรำไป เขาจึงก่อเป็นคันลาดยื่นลงไปใต้น้ำกว้างประมาณสองศอกให้ไปเป็นรอกัน เมื่อน้ำลงมากกระทบคันที่เป็นรอกัน สายน้ำก็ปิดออกไปกลางร่อง คันรอกันนี้ทำเสียทั้งสองฟาก ถีบข้างห่างบ้าง ถ้างที่สายน้ำเชี่ยวตั้งรอกี ๆ กันระยะเพียง ๖ วา ๗ วา ถ้าน้ำไม่สู้เชี่ยวระยะก็ห่างออกไปถึง ๑๐ วา ๑๕ วา สุดแต่กันน้ำให้ลงไปกัดกลางร่องอย่างเดียว ทรายที่อยู่กลางร่องที่น้ำกัดกัดขึ้นมามาติดอยู่ตามรอนั้น ตื้นขึ้นมามาก เพราะฉะนั้นเขื่อนจึงไม่พัง น้ำในร่องก็ลึกลงอยู่เสมอ

จุฬาลงกรณ์ จปร.

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๖๔ - ๖๖

ใบความรู้ “บันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต”

บันทึกเหตุการณ์สำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต

บันทึกประเภทนี้ ผู้เขียนจะเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจเป็นเหตุการณ์สำคัญบางตอนในชีวิต และเป็นอุทาหรณ์เตือนใจผู้อ่านบันทึก ความสั้นยาวของบันทึกอยู่ที่ผู้เขียนว่าจะบรรยายหรือพรรณนาเหตุการณ์ละเอียดล่อเพียงใดดังตัวอย่างต่อไปนี้ เช่น

สมัยผมเรียนมัธยมผมซ่ามาก ผมมีรถอยู่คันหนึ่งรับมรดกตกทอดมาจากพี่ ๆ อีกที ยางรถจึงเริ่มเสื่อมสภาพ คุณพ่อบอกให้ไปเปลี่ยน เพราะอันตราย ผมก็ไม่ทำ ตอนนั้นผม มีความเชื่อมั่นสูง คิดว่าตัวเองมีฝีมือยิ่งเพื่อน ๆ ชมว่าซัดรถเก่ง ยิ่งได้ใจ ชอบแข่งบนถนนจ๊วท้ายคันหน้า แซงซ้ายแซงขวาตลอด ยิ่งเสี่ยงยิ่งมัน

วันหนึ่งก่อนสอบเอ็นทรานซ์ ผมไปเรียนพิเศษ ผมซัดรถเร็วมาก ขณะเปลี่ยนเลน จากขวาสุดมาซ้ายสุด แล้วเร่งเครื่องจะแซงคันหน้าเพื่อเข้าเลนกลางอีกที ผมเลี้ยวคอนกรีต ที่กอล้อมรอบท่อระบายน้ำไม่พ้นเพราะมาเร็ว ประกอบกับดอกยางเสื่อม รถจึงเหวี่ยงไปชนเสาไฟฟ้าอย่างแรง ผมสลบไป พื้นอีกที่บนแท็กซี่มีเลือดเต็มตัว อาเจียนเป็นเลือด แต่ตอนนั้นยังไม่รู้สึกเจ็บ แต่ซา ๆ เหมือนฝันไป ผมบาดเจ็บสาหัส ต้องอยู่โรงพยาบาลนานมาก เพราะกระดูกหน้ารอบลูกตากับโพรงแก้มซีกซ้ายแตกหมดเหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นบทเรียนที่ล้ำค่ามาก ผมได้เรียนรู้ว่าที่ผ่านมามีโทษอะไรในทางที่ผิด ทำให้ต้องเจ็บตัว และก่อความเดือดร้อนให้คุณพ่อคุณแม่ ทำให้ท่านเสียใจ และเสียค่ารักษาพยาบาลสูงมาก รถก็ต้องขายเป็นเศษเหล็ก ทุกวันนี้ผมรู้ซึ้งถึงคุณค่าของชีวิต จึงอยากบอกทุกคนว่า อย่าเอาชีวิตไปเสี่ยงเลย คุณอาจมีอนาคตที่ดีมากรออยู่ ถ้าพลาดไป มันน่าเสียดายจริง ๆ

เรียบเรียงจาก “วันร้าย” ในนิตยสารแพรว
จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๖๙

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีที่ ๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำบันทึก (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั้นมัธยมศึกษา</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>บันทึกประวัติชีวิตเป็นการบันทึกรูปแบบหนึ่ง อาจเขียนเพื่อเตือนความจำและสามารถเป็นหลักฐานอ้างอิงได้ สำหรับบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ เป็นการเขียนบันทึกเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. บอกความหมายของบันทึกประวัติชีวิตและบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์</p> <p>๒. บอกจุดประสงค์ในการเขียนบันทึกประวัติชีวิตและบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>ใช้กระบวนการกลุ่มในการร่วมอภิปรายคำตอบจากการอ่านบันทึก</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ “บันทึกประวัติชีวิต”</p> <p>๒. นักเรียนตอบคำถาม จากการอ่าน ดังนี้</p> <p>- เหตุการณ์ในเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>ประวัติของแม่ ซึ่งขายเป็นผ้าให้ผู้เขียนได้ฟัง ว่า แม่ไปเรียนโรงเรียนฝรั่งที่บางรัก เพราะจะได้เก่งภาษาอังกฤษ แต่แม่ก็ชอบเรียนภาษาไทย เพราะได้เรียนหนังสือครูศึกษา และแม่ก็ชอบวิชาภาษาอังกฤษ เพราะตาซึ่งเป็นคนขี้เมื่อยจะให้แม่เทียบขาตาไปพร้อมกับท่องศัพท์ภาษาอังกฤษทุกวัน)</p> <p>- จากที่นักเรียนได้อ่านใบความรู้ “บันทึกประวัติชีวิต” นักเรียนได้รับความรู้ในประเด็นใดบ้าง</p> <p>แนวคำตอบ</p> <p>การให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ, การใช้หนังสือเรียนของไทย ชื่อครูศึกษา, วิธีการสอนภาษาอังกฤษของครูในสมัยก่อนที่ให้ท่องคำศัพท์ทุกวัน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๓. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นอ่านใบความรู้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้ “บันทึกประวัติชีวิต”</p> <p>๒. ใบความรู้ “บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>แบบประเมินการทำงานกลุ่ม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร ชิวเมิง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีที่ ๒</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำบันทึก (๓) รายวิชา ภาษาไทย</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>
<p>“บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์” ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายคำตอบจากประเด็นคำถาม ต่อไปนี้ - นักเรียนอ่านเรื่องอะไร คำตอบ การตั้งสถานปาสเตอร์รักษาโรคพิษสุนัขบ้า ในหนังสือ นิทาน โบราณคดี - ใครคือผู้บันทึกเรื่องนี้ คำตอบ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรง ราชานุภาพ - เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อไหร่ คำตอบ สมัยรัชกาลที่ ๖ - เหตุการณ์ในเรื่องกล่าวถึงเรื่องใด แนวคำตอบ หญิงผา ลูกสาวของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา ดำรงราชานุภาพ ถูกหม่าบักกัด จะส่งไปรักษาที่เมืองไซ่ง่อน แต่ ต้องรอเรืออีก ๑๕ วัน จึงรักษาตามวิธีไทย จนผ่านไป ๓ เดือน ก็ป่วย เมื่อหมอปฐมฤกษ์อาการ จึงแจ้งว่า เป็นโรคกลัวน้ำด้วย พิษหมาบ้า อาการของหญิงผาทรุดหนักและเสียชีวิต) - จากที่นักเรียนได้อ่านบันทึกเหตุการณ์สำคัญใน</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร ชั่วเเม่ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีที่ ๒</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำบันทึก (๓) รายวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา เวลา ๑</p>
<p>ประวัติศาสตรนักเรียนได้รับความรู้ในประเด็นใดบ้าง แนวคำตอบ สาเหตุของการเป็นโรคพิษสุนัขบ้า, อาการของผู้ป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้า, วิธีการรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในสมัยอดีต) ขั้นสรุป นักเรียนอภิปราย จากประเด็นคำถามดังนี้ - บันทึกทั้งสองแบบที่เรียนคือ บันทึกประวัติชีวิตและบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ การบันทึกแบบใดมีลักษณะของการเป็นบันทึกความรู้ชัดเจนกว่ากัน คำตอบ บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ - จุดประสงค์ในการเขียนบันทึกความรู้คืออะไร แนวคำตอบ เพื่อบันทึกเรื่องราวความรู้ที่ผู้บันทึกได้พบ ได้ค้นคว้าหรือสนใจ - นักเรียนควรทำอย่างไร จึงจะเป็นผู้ที่สามารถเขียนบันทึกความรู้ได้ดี แนวคำตอบ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตการใช้คำ ภาษา ฝึกจับประเด็นสำคัญ จากข้อความได้อย่างครบถ้วนและนำมาเรียบเรียงได้อย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับ เข้าใจง่าย ฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ</p>	

ใบความรู้ “บันทึกประวัติชีวิต”

บันทึกประวัติชีวิต

การเขียนประวัติชีวิต มีทั้งเจ้าของประวัติเป็นผู้เขียนเอง และผู้อื่นเป็นผู้เขียน บันทึกประวัติชีวิตที่เจ้าของเขียนเองเรียกว่า *อัตชีวประวัติ* ไม่ว่าจะเขียนแบบใด ผู้เขียนมักเลือกบันทึกเรื่องราวของชีวิตที่น่าสนใจ น่าประทับใจ หรือที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านบันทึก คุณค่าของบันทึกประวัติชีวิต นอกจากจะใช้เตือนความจำแล้ว ยังเป็นหลักฐานอ้างอิงด้วย บันทึกประวัติชีวิตที่เขียนได้ดี อ่านสนุก แทรกข้อคิดที่น่าสนใจ อาจจัดเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งได้

ตัวอย่างบันทึกประวัติชีวิตที่เขียนจากคำบอกเล่าของผู้อื่น

ยายบอกว่าแม่เกิดที่บ้านวงเวียนใหญ่ พ่อแม่จำความได้ ตาก็ย้ายบ้านมาอยู่ที่ถนนตากสินแล้ว ตอนเด็กก่อนเข้าโรงเรียน แม่ก็เล่นสนุกกับเพื่อน ๆ ไปด้วย ๆ ที่ชอบเล่นมากที่สุดคือหมากเก็บใช้ก้อนหิน อีตักใช้เม็ดคน้อยหน้าโปรยทีละกำมือ และกระโดดเชือกซึ่งครึกครื้นมาก ใช้เชือกยาวราว ๗ - ๘ เมตร มีคนถือปลายเชือกสองด้าน แกว่งให้เด็ก ๆ กระโดดกันทีละ ๑๐ คน ๑๕ คน เล่นกันตอนเย็น ๆ ที่ถนนหน้าบ้านแม่

พอถึงวัยเข้าโรงเรียน พี่สะใภ้แม่ที่ทำงานอยู่ใกล้ ๆ โรงเรียนฝรั่งที่บางรัก ก็แนะนำตาให้ส่งแม่ไปเรียนที่นั่น บอกว่าจะได้เก่งภาษาอังกฤษ ตาก็เชื่อ แม่ก็เลยต้องเดินทางไกล ไปเรียนหนังสือทุกวัน เช้าก็นั่งรถสามล้อจากบ้านตากสินไปวงเวียนใหญ่ นั่งรถรางไปลงเรือ ที่ท่าปากคลองสาน ขึ้นเรือที่ทำสี่พระยา เดินไปตามถนนเจริญกรุง ผ่านที่ทำการไปรษณีย์กลาง เป็นตึกใหญ่มาก ไปโรงเรียนฝรั่งที่บางรัก ตอนเย็นก็เดินกลับทางเดิม ทำอย่างนี้อยู่ ๑๒ ปี แม่ว่าที่เดินทุกวันอย่างนี้ คงเป็นเหตุให้น้องแม่โตมากขนาดน้องข้างอย่างที่พ่อขอปล้อแม่บ่อย ๆ

ที่โรงเรียนฝรั่งแม่ชอบเรียนภาษาไทยมาก เพราะได้เรียนหนังสือ **ตรุณศึกษา*** ที่จะยกสุภาษิตหรือคำพังเพยมาสอนตอนท้ายบททุกบท และมีทายอะไรเรื่อยด้วย ที่แม่ชอบ อีกอย่างหนึ่งคือภาษาอังกฤษ ครูจะให้นักเรียนท่องศัพท์เป็นการบ้านทุกวัน วันละ ๑๐ - ๑๕ คำ พอ ตอนเช้าก็ให้นักเรียนไปยืนท่องศัพท์ให้ฟังที่โต๊ะครู ใครท่องผิด ก็ต้องแบมือให้ครูตีเฝียะ ๆ ๓ ทีแต่แม่ไม่เคยโดนตี เพราะตาช่วยไว้มาก ตอนคำ ๆ ก่อนนอน ตาซึ่งขี้เมื่อยจะให้แม่เหยียบขาให้ แม่จะขึ้นไปเดินเหยียบขาตาไปมา วันละกว่า ๒๐ เทียว เหยียบไปด้วยตาก็ให้แม่ท่องศัพท์ที่ครูให้การบ้านไปด้วย แม่จึงท่องได้แม่นทุกวัน ไม่ต้องถูกตี แลบบางวันได้รับคำชมด้วย

จากหนังสือเรียนวิวิธภาษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๗๐ - ๗๑

ใบความรู้ “บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์”

บันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์

การเขียนบันทึกประเภทนี้มักมีลักษณะเป็นบันทึกขนาดยาวเช่นกัน ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมว่า เกิดอะไรขึ้น ที่ใด เมื่อใด อย่างไร เพราะเหตุใด ดังเช่นบันทึกเรื่อง การตั้งสถานปาสเตอร์รักษาโรคพิษสุนัขบ้า ที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงบันทึกไว้ในนิทานโบราณคดี มีความดังต่อไปนี้

เรื่องนี้มีกรณีเกิดขึ้นในครัวเรือนของตนเอง เป็นมูลเหตุในรัชกาลที่ ๖ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จออกไปประทับอยู่ที่พระราชวังจันทร์ ณ พระปฐมเจดีย์ ฉันทยังเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ตามเสด็จไปอยู่ที่เรือนบังกะโลที่พักของฉันทตามเคย วันหนึ่งเวลาบ่าย พวกลูกเด็ก ๆ ลงไปเล่นกันอยู่ที่สนามหญ้าหน้าเรือน มีหมาบ้าตัวหนึ่งวิ่งเข้ามาในบ้าน พวกเด็กพากันวิ่งหนี แต่ลูกหญิงบรรลุศิริสาร (เรียกกันว่า หญิงเภา) หกหล่มถูกหมาบ้ากัดเอาที่ขา เป็นรอยเขียว ๒ แผล ตัวเองก็ไม่รู้สึกเจ็บปวดเท่าใดนัก แต่พวกผู้ใหญ่ตกใจ ฉันทก็สั่งให้เที่ยวสืบหาหมอ ที่ชำนาญการรักษาพิษหมาบ้า แต่ในเวลานั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงทราบตรัสแนะนำให้ฉันทส่งไปรักษา ณ สถานปาสเตอร์ ที่เมืองไซ่ง่อน ฉันทก็เห็นชอบด้วยพระราชดำริ แต่ให้สืบถึงเรือที่จะรับไปได้ความว่าเรือเพิ่งออกไปเสียเมื่อวันก่อน จะต้องรอคอยเรืออีก ๑๕ วัน จึงจะไปได้ ก็ต้องให้หมอซึ่งหามาได้คนหนึ่งรักษาตามวิธีไทย ให้กินยา ทายา รักษาไม่กี่วันแผลก็หาย ตัวเด็กก็สบาย แจ่มใสเหมือนแต่ก่อน จนเชื่อกันว่าหมอนั้นสามารถรักษาหายแล้ว เมื่อกลับมาอยู่กรุงเทพฯ ก็เป็นปกติ มาสัก ๓ เดือน จนเกือบลืมเรื่องที่เธอถูกหมาบ้ากัด อยู่มาวันหนึ่งหญิงเภาตื่นนอนขึ้นเช้า ตัวย้อน ก็สำคัญกันว่าเป็นไข้ ให้กินยาตามเคย แต่มีอาการแปลกอย่างหนึ่ง ในเวลาเมื่อเธอรับถ้วยยาหรือถ้วยน้ำจะกิน มือสั่นทั้งสองข้าง ต่อเมื่อวางถ้วยยาแล้วมือจึงหายสั่น อาการเช่นนั้น ทั้งตัวฉันทและใคร ๆ ที่อยู่ด้วยไม่มีใครเคยเห็น แต่ก็ยังไม่ตกใจ ด้วยอาการอย่างอื่นไม่ผิดกับไข้สามัญ ครั้นสายเช้าเวลาจะกินยาหรือกินน้ำ มือยิ่งสั่นหนักขึ้นจนถึงตัวสั่น ฉันทก็แปลกใจ จึงให้รับหมอปิว (ซึ่งภายหลังได้เป็นพระยาอัศวินอำนวยเวช) มาดูพอมอปิวเห็นอาการก็หน้าเสีย เรียกฉันทไปนั่งด้วยกันให้ห่างคนอื่น แล้วบอกว่าเป็นโรคกลัวน้ำด้วยพิษหมาบ้า ไม่มีทางจะรักษาให้หายเสียแล้ว ฉันทได้ฟังยังไม่อยากเชื่อ ด้วยเวลานั้นอาการไข้ทรุดลงเพียงต้องลงนอน ยังพูดจากันได้ แต่อาการที่ฉันทยังไม่เคยเห็นกิริยาโรคกลัวน้ำตรงกับตำราฝรั่งอย่างหมอปิวว่าก็สนใจ ฉันทบอกผู้อื่นเพียงว่าเป็นโรคเกิดจากพิษหมาบ้า มิได้ให้ใครรู้ว่าจะไม่รอด เพราะเกรงจะเกิดโศกศัลย์พาให้คนไข้เสียใจเพิ่มทุกขเวทนาหนักขึ้น แต่อาการโรคทรุดเร็ว พอถึงเวลาตีห้าวันนั้น หญิงเภาที่สิ้นชีพ เจ็บอยู่ไม่ถึง ๒๔ ชั่วโมง แต่ไม่มีอาการเช่นเคยได้ยินเขาเล่ากันว่า คนจะตายด้วยพิษหมาบ้ามักร้องเป็นเสียงเห่าหอน หรือน้ำลายฟอดฟุมปากออกอย่างใดอย่างหนึ่ง

เมื่อหญิงเภาถูกหมาบ้ากัดที่พระปฐมเจดีย์เป็นเวลาไปตามเสด็จ คนรู้จักมาก ครั้นเธอสิ้นชีพจึงมีคนสงสารจนเป็นเรื่องโจษกันแพร่หลาย มิมิตรของฉันทคนหนึ่งเข้าใจว่าตัวหมอมานอสฝรั่งเศษ ซึ่งเป็นผู้ทำหนองปลูกฝีตาช มาพูดกับฉันทว่า ที่จริงหญิงเภาไม่ควรตาย เพราะหมอปาสเตอร์พบวิธีรักษาโรคกลัวน้ำได้แล้ว ถ้าหญิงเภาอยู่ในยุโรปหรือแม้เพียงอยู่ที่เมืองไซ่ง่อน อันมีสถานปาสเตอร์ ก็จะรักษาหายได้โดยง่าย ที่ต้องตายเพราะไม่มียาในกรุงเทพฯ เท่านั้น เขาเห็นว่าถ้าหากฉันทคิด ตั้งสถานปาสเตอร์ที่ในกรุงเทพฯ ด้วยเหตุที่ลูกตายครั้งนั้น คงจะสำเร็จได้เพราะคนสงสารมีมาก

จากหนังสือเรียนวิวิธภาษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้า ๖๗ - ๖๘

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียนตามรายการประเมิน (คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การกำหนดบทบาทหน้าที่	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกอย่างชัดเจน	กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิกไม่ครบถ้วน	ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่
๒. การมีส่วนร่วม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่มน้อยมากหรือไม่มีส่วนร่วม
๓. การรับฟังและแสดงความคิดเห็น	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ	รับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์เป็นบางครั้ง	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
๔. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและเสร็จตามเวลาที่กำหนด	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เสร็จไม่ทันตามกำหนด	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

* การคิดคะแนน ร้อยละ = (คะแนนที่ได้/คะแนนเต็ม) x ๑๐๐

การแปลผลการประเมิน

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ดี
ร้อยละ ๕๐ - ๖๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๔๙	ปรับปรุง

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด</p> <p>บันทึกความรู้ เป็นการบันทึกเรื่องราวความรู้ที่ผู้บันทึกได้พบ ได้ค้นคว้าหรือสนใจจากเขียนเป็นบันทึกส่วนตัว หรือจดหมายโต้ตอบกับบุคคลอื่น แต่เมื่อบันทึกเป็นข้อความ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆจึงอาจใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. บอกความหมายของบันทึกความรู้</p> <p>๒. บอกจุดประสงค์ในการเขียนบันทึกความรู้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนบันทึกความรู้ได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใส่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>การสื่อสาร</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒</p> <p>เรื่อง นำบันทึก (๔)</p> <p>รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>ห้องสมุด</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงาน “การเขียนบันทึกการเดินทางที่มีการบันทึกความรู้”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การทำใบงาน “การเขียนบันทึกการเดินทางที่มีการบันทึกความรู้”</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>-</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องการเขียนบันทึก โดยการตอบคำถามต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกความรู้หมายถึงงานเขียนแบบใด <p>คำตอบ</p> <p>บันทึกความรู้ เป็นการเขียนบันทึก</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดประสงค์ในการเขียนบันทึกความรู้ คืออะไร <p>แนวคำตอบ</p> <p>เพื่อบันทึกเรื่องราวความรู้ที่ผู้บันทึกได้พบ ได้ค้นคว้าหรือสนใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนควรทำอย่างไร จึงจะเป็นผู้ที่สามารถเขียนบันทึกความรู้ได้ดี <p>แนวคำตอบ</p> <p>ต้องเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตการใช้คำ ภาษา ฝึกจับประเด็นสำคัญจากข้อความได้อย่างครบถ้วนและนำมาเรียบเรียงได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>เป็นลำดับ เข้าใจง่าย ฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนทำใบงาน “การเขียนบันทึกการเดินทางที่มีการบันทึกความรู้” โดยเลือกบันทึกการเดินทางที่นักเรียนเคยเดินทางครั้งใดครั้งหนึ่ง คนละ ๑ เรื่อง</p> <p>๒. นักเรียนส่งใบงาน “การเขียนบันทึกการเดินทางที่มี</p>
--	---	---	---

	<p>การบันทึกความรู้” ให้ครูผู้สอนตรวจประเมิน ขั้นสรุป นักเรียนทบทวนหลักการเขียนบันทึกความรู้ ดังนี้ - การเขียนบันทึกการเดินทงที่มีการบันทึกความรู้ของ นักเรียน ควรมีข้อควรระวังอะไรบ้าง แนวคำตอบ ควรเลือกพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่มีความเหมาะสมควรเลือกนำมา เขียน และเลือกใช้คำที่เหมาะสม</p>	
--	---	--

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกถาวร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำนักบันทึก (๕) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
<p>สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด บันทึกความรู้ เป็นการบันทึกเรื่องราวความรู้ที่ผู้บันทึกได้พบ ได้ค้นคว้าหรือสนใจจดเขียนเป็นบันทึกส่วนตัว หรือจดหมายโต้ตอบกับบุคคลอื่น แต่เมื่อบันทึกเป็นข้อความ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ จึงอาจใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ได้</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของบันทึกความรู้ได้ ๒. บอกจุดประสงค์ในการเขียนบันทึกความรู้ได้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องการเขียนบันทึก โดยตอบคำถามต่อไปนี้ - บันทึกความรู้หมายถึงงานเขียนแบบใด คำตอบ บันทึกความรู้ เป็นการเขียนบันทึก - จุดประสงค์ในการเขียนบันทึกคืออะไร แนวคำตอบ เพื่อบันทึกเรื่องราวความรู้ที่ผู้บันทึกได้พบ ได้ค้นคว้าหรือสนใจ - นักเรียนควรทำอย่างไร จึงจะเป็นผู้ที่สามารถเขียนบันทึกความรู้ได้ แนวคำตอบ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตการใช้คำ ภาษา ฝึกจับประเด็นสำคัญจากข้อความได้อย่างครบถ้วนและนำมาเรียบเรียงได้อย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับ เข้าใจง่าย ฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนทำผลงานของตนเองมาติดบริเวณหน้าชั้นเรียนหรือในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ๒. นักเรียนทุกคนเดินดูผลงานของเพื่อนนักเรียนที่ติดอยู่</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด สื่อ ใบงาน “บันทึกความสนใจของผลงานการเขียนบันทึก” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การทำใบงาน “บันทึกความสนใจของผลงานการเขียนบันทึก” ๒. แบบทดสอบประจำหน่วยที่ ๔ สังเกตสื่อบันทึกถาวร การวัดและประเมินผล -</p>
<p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนบันทึกความรู้ได้ ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การสื่อสาร</p>		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สังกัดสื่อบัณฑิตศึกษาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำบันทึก (๕) รายวิชา ภาษาไทย</p>	<p>บริเวณหน้าชั้นเรียนหรือในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ๓. นักเรียนเลือกชิ้นชมผลงานของเพื่อน ๑ คนที่มีลักษณะ การเขียนบันทึกที่ดี / มีความน่าสนใจ ๔. นักเรียนบันทึกข้อมูลลงใน “ใบงานบันทึกความน่าสนใจของ ผลงานการเขียนบันทึก” ขั้นสรุป ๕. นักเรียนทบทวนหลักการเขียนบันทึกความรู้ ดังนี้ - การเขียนบันทึกความรู้ ควรมีข้อความเรียงอย่างใดบ้าง แนวคำตอบ ควรเลือกพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่มีความเหมาะสมควรเลือกนำมา เขียน และเลือกใช้คำที่เหมาะสม ๖. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</p>
---	---	--	---

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
นายสมเกียรติ ชอบผล	ประจำสำนักพระราชวังพิเศษ ระดับ ๑๐
นางมณฑนา ศังฆะกฤษณ์	ข้าราชการบำนาญ

ที่ปรึกษา

นายอัมพร พิณะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายกวิทร์เกียรติ นนธ์พละ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ
นายชัยพลภักดิ์ เสรีรักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองศาสตราจารย์ทีศนา แคมมณี	ราชบัณฑิต
นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า	ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวิวัฒนาพร ระงับทุกข์	ที่ปรึกษาพิเศษ ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ
ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิ้มปิฉ่างค์	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นางศรินธร วิริยะสินธุ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติ เซนต์ แอนดรูวส์ กรุงเทพฯ
นางสาวรัตนา แสงบัวเดือน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สร้อยสน สกลรักษ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย สำเนียงงาม	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษบา บัวสมบูรณ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรตี ปรีชาปัญญากุล	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิญญา กลิ่นน้ำหอม	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นายทรงฤทธิ์ ฉิมโหมด	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
นายสันติวัฒน์ จันทรีไธ	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
นางสุวิตรา เลิศวรรณวิทย์	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
นางสาวสุมิตรา คุณวัฒน์บัณฑิต	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
นางสาวดวงใจ บุญยะภาส	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. นายทศพล พูลพุด ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒
๒. นางสาวมณิการ์ ชูทอง อาจารย์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
๓. นางสาวอารีญา ใจสุข ครู โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย
๔. นางอาภาสินี ประสพศักดิ์ ครู โรงเรียนอนุบาลสามเสน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๕. นางสาวอรุณศรี ทำบุญ ครู โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๖. นายฉัตรพัฒน์ หล้าเตียง ครู โรงเรียนวัดสระสี่เหลี่ยม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑
๗. นางสาวธัญญ์นรี สระทอง ครู โรงเรียนบ้านแหลมรัง “ราษฎร์บำรุง”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒
๘. นายสุมิตร เหนือลอย ครู โรงเรียนวัดดอนเสลา (ปาน พูน รัษฎราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒
๙. นางสาวศุภษร นิลนวล ครู โรงเรียนบูรพรัตน์วิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๒
๑๐. นางสาวนิศารัตน์ แสงรี ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
๑๑. นางสาวจารุวรรณ ยิ้มจันทร์ ครู โรงเรียนศึกษานารีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
๑๒. นายพล พิมพ์โพธิ์ ครู โรงเรียนวัดอินทาราม
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
๑๓. นางสาวศุภมาส ธรรมชาติ ครู โรงเรียนบางกะปิ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๑๔. นางสาวรัชชานาฏ วราฤทธิ์ชัย ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๑๕. นางสาวจารุวรรณ สมัครศิริกิจ ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๑๖. นางสาววิชฌญาดา เทียนขาว ครู โรงเรียนสตรีวิทยา ๒
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
๑๗. นายอลงกรณ์ ปลั่งชัยภูมิ ครู โรงเรียนสตรีชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
๑๘. นางสาววรรณิสา จำปาทอง ครู โรงเรียนสตรีรัตนบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัศึกษานนทบุรี
๑๙. นางสาวขวัญชนก อีหวี นักวิชาการอิสระ
๒๐. นายอัคนิฤทธิ์ เปรมพัฒนพันธ์ ช่างเขียนอิสระ

๒๑. นางสาวดวงใจ บุญยะภาส
 ๒๒. นางสาวพัชรา ตระกูลสิริพันธ์
 ๒๓. นางสาวอมรลักษณ์ วัฒนาปิยรมย์
 ๒๔. นางสาวสุชาดา สุตาชม

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ประสานงาน

- นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา
 นางสาวนัฐติยา จงจิตร
 นางสาวธนพร นิยมพานิช
 นางสาวศศิธร กล่อมจิตร
 นางสาวพงษ์นภา กลอยเดช
 นายบวร เหลื่อมไทย

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 นิสิตฝึกสหกิจ
 มหาวิทยาลัยวิทยาลัยนเรศวร
 นิสิตฝึกสหกิจ
 มหาวิทยาลัยวิทยาลัยนเรศวร
 นิสิตฝึกสหกิจ
 มหาวิทยาลัยวิทยาลัยนเรศวร

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางผาณิต ทวีศักดิ์
 นางสาวพรทิพย์ ดินดี
 นางสาวภัทรา ต่านวิวัฒน์
 นางสาวอริฐาน คงช่วยสถิตย์
 นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช
 นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดิ์
 นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ
 นางสาววศินี เขียวเขิน

รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 ข้าราชการบำนาญ
 นักวิชาการศึกษา
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษา
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษา
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษา
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 พนักงานธุรการ
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษา
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โครงการจัดทำสื่อ ๒๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

